

SCLLD MAS ACHÁT

Komunitně vedená strategie místního rozvoje MAS Achát 2014 - 2020

verze 1.1.

z 25. 8. 2014

**MAS Achát z.s.
Jenišovice 67
468 33 Jenišovice
IČO: 27011721**

Obsah

Obsah 2

Seznam zkratk.....	4
1. Úvod	6
1.1. Základní informace o MAS Achát.....	7
1.1.1. Identifikace právnické osoby a její orgány	9
1.1.2. Popis místního partnerství	12
1.1.3. Zdůvodnění vymezení MAS v území.....	13
1.2. Historie MAS, zkušenosti s rozvojem území	14
1.3. Definování odpovědnosti za realizaci	14
2. Popis komunitního projednávání	17
3. Přehled členů týmu pro přípravu a zpracování strategie	20
4. Popis způsobu vyhodnocování SCLLD – MONITORING	22
4.1. Nástroje vyhodnocování SCLLD	23
4.2. Proces vyhodnocování SCLLD.....	23
5. Proces tvorby a východiska zpracování SCLLD	25
6. Analytická část.....	27
6.2. Vymezení území a jeho základní popis	27
6.3. Obyvatelstvo	31
6.4. Technická infrastruktura	40
6.5. Doprava.....	43
6.6. Vybavenost obcí a služby	53
6.7. Bydlení	55
6.8. Životní prostředí.....	62
6.9. Život v obcích - spolky, kulturní a sportovní vybavenost a aktivity, sociální, zdravotní služby apod. 73	
6.10. Podnikání, výroba, zaměstnanost.....	77
6.11. Vzdělávání, školství	89
6.12. Řízení obcí, informovanost, spolupráce.....	91
6.13. Bezpečnost.....	96
6.14. Turistický ruch.....	97
7. Vyhodnocení rozvojového potenciálu území	107
7.1. Územní plánování	107

Zpracování SCLLD bylo podpořeno z Operačního programu Technická pomoc
Registrační číslo projektu: CZ.1.08/3.2.00/14.00243

7.2.	Rozvojová území	109
7.3.	Oblasti s lidským potenciálem	112
7.4.	Oblasti s potenciálem rozvoje.....	114
7.5.	Využití vlastních prostředků v území k rozvoji.....	116
8.	Analýza rozvojových potřeb území.....	118
9.	SWOT analýza celková.....	120
10.	SWOT analýzy vybraných oblastí rozvoje	122
11.	Souhrnné analytické závěry.....	129
12.	Zmapování relevantních strategií.....	130
	12.1 Strategické dokumenty na místní úrovni.....	130
	12.2 Strategické dokumenty na úrovni MAS	132
	12.2.1. mikroregionální dokumenty.....	132
	12.2.2. další dokumenty	136
	12.3 Strategické dokumenty na krajské úrovni	139
13.	Monitoring absorpčních kapacit.....	140
14.	Návrhová část SCCLD 2014 - 2020.....	141
	14.1. Prioritizace návrhové části SCLLD MAS Achát.....	147
15.	Integrované a inovativní prvky v SCLLD.....	148
16.	Zdroj dat	149

Seznam zkratk

BD	Bytový dům
bj	bytová jednotka
ERÚ	Energetický regulační úřad
EU	Evropská unie
CSÚIS	Centrální systém účetních informací státu
CZT	Centrální zásobování teplem
ČSÚ	Český statistický úřad
ČR	Česká republika
ČOV	Čistička odpadních vod
CHKO	chráněná krajinná oblast
JN	Jablonec nad Nisou
JZD	Jednotná zemědělská družstva
KD	Kulturní dům
KoPÚ	Komplexní pozemková úprava
KPSS	Katalog poskytovatelů sociálních služeb
LB	Liberec
LEADER	Program LEADER ČR využívá investiční prostředky ze státního rozpočtu na základě zákona o státním rozpočtu České republiky na příslušný rok. Je určen na jedné straně místním partnerstvím venkovských území (místním akčním skupinám), která vytvářejí a realizují společné rozvojové strategie a Záměry, a na druhé straně místním subjektům, které realizují konkrétní projekty.
LK	Liberecký kraj
MAS	místní akční skupina
MMR	Ministerstvo místního rozvoje
MPIN	Metodický pokyn pro využití integrovaných nástrojů v programovém období 2014–2020
MPO	Ministerstvo průmyslu a obchodu
MPSV	Ministerstvo práce a sociálních věcí
MS2014+	Monitorovací systém pro programové období 2014-2020
MŠ	Mateřská škola
MŠMT	Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy
MZe	Ministerstvo zemědělství
MŽP	Ministerstvo životního prostředí
NUTS	Nomenklatura územních statistických jednotek
OPTP	Operační program technická pomoc
ORP	Obec s rozšířenou působností
OZE	Obnovitelný zdroj energie
PRV	Program rozvoje venkova
RD	Rodinný dům

Zpracování SCLLD bylo podpořeno z Operačního programu Technická pomoc

Registrační číslo projektu: CZ.1.08/3.2.00/14.00243

SCLLD	Strategie komunitně vedeného místního rozvoje
SDH	Sdružení dobrovolných hasičů
SOLK	Sdružení obcí libereckého kraje
SVS	Severočeská vodárenská společnost
SZIF	Státní zemědělský intervenční fond
ÚFIS	Prezentační systém finančních a účetních informací státu z CSÚIS
ÚP	Územní plán
ÚPO	Územní plán obce
ÚPSÚ	Územní plán sídelního útvaru
ZŠ	Základní škola
ZUŠ	Základní umělecká škola

1. Úvod

Jihovýchodní část libereckého kraje, tedy území rozprostřené mezi okresy Jablonec nad Nisou, Liberec a Semily, je svým charakterem, obyvatelstvem i krásnou krajinou, oblastí, která si zaslouží pozornost nejméně ve dvou oblastech:

- a) **Dosažení dostatečné úrovně technické, sociální i společenské struktury**, protože úroveň vybavenosti území přímo souvisí se spokojeností zde žijících lidí.
- b) **Vytvoření vysoké atraktivity tohoto kraje pro jeho hosty**, aby je inspirovala k opakovaným návštěvám i k šíření dobrých zpráv o jeho krásách a příjemném pobytu.

Dostatečná úroveň vybavenosti v obou těchto oblastech povede jednak ke spokojenému životu obyvatel území, tedy i k přitažlivosti pro jeho další osídlení, jednak využije potenciál tohoto turisticky atraktivního kraje k vytvoření nových ekonomických aktivit a tedy k dalším příjmům obyvatel i rozpočtů obcí.

Mise MAS Achát spočívá právě ve vytvoření a podpoře postupné realizace Strategie komunitně vedeného místního rozvoje (dále jen „SCLLD“), umožňující efektivní koordinaci finanční podpory pro projekty a naplňující výše zmíněné cíle v obou oblastech, ať už je realizují obce, podnikatelské subjekty nebo spolky, školy či jiné instituce. Pokud bude tato mise úspěšná, bude i náš kraj přitažlivý a úspěšný.

1.1. Základní informace o MAS Achát

Místní akční skupina (dále jen „MAS“) Achát z.s. působí v Libereckém kraji na území okresů Jablonec nad Nisou, Liberec a Semily a je tvořeno celkem 37 obcemi. V okrese Jablonec nad Nisou je to 14 obcí (Dalešice, Frýdštejn, Jenišovice, Jílové u Držkova, Koberovy, Lišný, Loučnice, Malá Skála, Maršovice, Pěnčín¹, Radčice, Skuhrov, Vlastiboř a Železný Brod), v okrese Liberec 13 obcí (Čtveřín, Kobyly, Lažany, Paceřice, Pěnčín, Přišovice, Radimovice, Soběslavice, Svijanský Újezd, Svijany, Sychrov, Vlastibořice, Žďárek) a v okrese Semily 10 obcí (Chuchelna, Klokočí, Loučky, Mírová pod Kozákovem, Ohrazenice, Přepere, Radostná pod Kozákovem, Rakousy, Semily a Záhoří). Statut města mají dvě největší obce – Semily a Železný Brod. Ta jsou také obcemi s pověřeným obecním úřadem (obec II. stupně) a obcemi s rozšířenou působností (ORP-obec III. stupně). Obce v území spadají do 4 ORP – Turnov, Jablonec nad Nisou, Železný Brod a Semily. Celé území je v územním celku NUTS II Severovýchod.

Celková rozloha územní působnosti MAS je cca 231 km² a žije zde téměř 35 000 obyvatel. V území působí tři dobrovolné svazky obcí – Mikroregion Jizera (15 obcí), Mikroregion Podkozákovo (9 obcí) a Mikroregion Kozákov (2 obce a 1 město).

Společným znakem území jsou významné přírodní hodnoty. Část území MAS mezi Turnovem, Frýdštejnem, Železným Brodem a vrcholem Kozákova leží na území CHKO Český ráj. V CHKO Český ráj

¹ V území MAS se vyskytují dvě obce s názvem Pěnčín – jedna v okrese Jablonec nad Nisou, druhá v okrese Liberec. Pro jejich odlišení v případě nejasností budou označovány jako Pěnčín (JN) a Pěnčín (LB). V tabulkách jsou obce řazeny abecedně podle jednotlivých okresů a poté abecedně v rámci okresu. Zde je proto vždy uveden jako první Pěnčín v okrese Jablonec nad Nisou – Pěnčín (JN).

Zpracování SCLLD bylo podpořeno z Operačního programu Technická pomoc

Registrační číslo projektu: CZ.1.08/3.2.00/14.00243

leží i 2 přírodní rezervace – Klokočské skály a Bučiny u Rakous, 2 národní přírodní památky – Kozákov a Suché skály a přírodní památky Ondříkovický pseudokrasový systém a Na Vápenici. Na území MAS se nachází i přírodní rezervace Údolí Jizery u Semil a Bítouchova a přírodní památky Galerie a Podloučky. Severně od Malé Skály a Železného Brodu se nachází přírodní park Maloskalsko.

Na území MAS se rovněž nacházejí lokality NATURA 2000. Jsou to evropsky významné lokality Průlom Jizery u Rakous a Údolí Jizery a Kamenice. Ve sledované oblasti rovněž existuje značné množství významné krajinné prvky a památné stromy.

Sledovaná oblast patří k nejstarším osídleným v celé České republice. Doklady o osídlení pocházejí již ze starší doby kamenné (paleolitu) přes 80 až 100 tisíce lety. V 6. až 5. tisíciletí př. n. l. pak přišli do Českého ráje z úrodných nížin ve středních Čechách první zemědělci. V Příšovicích byla v nedávné době zdokumentována více než 6 500 let stará vesnice, kde sídlil lid kultury s vypíchanou keramikou. Celá oblast na pravém břehu Jizery pod Turnovem byla od 2. poloviny 2. tisíciletí př. n. l. osídlena prakticky nepřetržitě. Existují zde důkazy o osídlení lidu popelnicových polí, Keltů, Germánů i slovanských Charvátů. Moderní osídlení pak v oblasti datujeme zhruba od 12. století. Nejstarší písemně doloženou obcí v oblasti jsou Jenišovice z roku 1143, ze 13. století máme první písemné doklady o existenci sídel na území Mírové pod Kozákovem (1230) a Kobyl (1239). Kolonizace významně pokročila ve 14. století, o obcích ve výše položených oblastech (hlavně v okrese Jablonec nad Nisou) máme první zprávy až z 16. nebo 17. století.

Region je neodmyslitelně spojen s hledáním drahých kamenů, hlavně v okolí Kozákova, a jejich následným zpracováním. Okolí Turnova pak proslulo výrobou šperků z českého granátu. Velmi dlouhou tradici má v oblasti rovněž sklářství, nejvýznamnějším střediskem sklářské výroby se stal Železný Brod. Oblast Semilská pak patří k tradičním regionům s textilní výrobou. Ve 20. století došlo i k rozvoji strojírenství.

Společným rysem oblasti je poloha na severním okraji Českého ráje. Západní část oblasti v okrese Liberec na pravém břehu Jizery je charakteristická jako nížinná zemědělská krajina s historicky doloženým nejstarším osídlením v celé oblasti. Střední a východní část oblasti je turisticky velmi atraktivní zalesněnou pahorkatinou s řadou skalních měst (Drábovna, Besedice, Klokočské skály) a zřícenin hradů (Frýdštejn, Vranov, Rotštejn), jíž vévodí vrch Kozákov. Nejsevernější část území pak tvoří později osídlená oblast pahorkatiny, která tvoří přechod mezi Českým rájem a Jizerskými horami a lidé se zde převážně zabývali sklářstvím a extenzivním zemědělstvím.

Významná je v oblasti tradice cestovního ruchu, který se začal rozvíjet od 19. století. V letech 1903 (resp. 1909) byly založeny odbory Klubu českých turistů v Železném Brodě a Semilech, které se zasadily o vybudování Riegrovy stezky údolím Jizery v letech 1909 - 13. Velký symbolický význam mělo v době tehdejšího jazykového česko-německého soupeření otevření rozhledny na Kopanině v roce 1894. Oblíbeným turistickým cílem se stal i vrchol Kozákova.

Svůj otisk v oblasti však zanechala i místní kultura a tradice. Z významných prvků lze jmenovat lidovou architekturu, konkrétně architekturu roubeného domu (např. Boučkův statek na Malé Skále, lokalita Trávníky v Železném Brodě), práce místních lidových kameníků nebo místo v literatuře (K. Světlá, J. Glazarová, A. Stašek, I. Olbracht).

Zpracování SCLLD bylo podpořeno z Operačního programu Technická pomoc
Registrační číslo projektu: CZ.1.08/3.2.00/14.00243

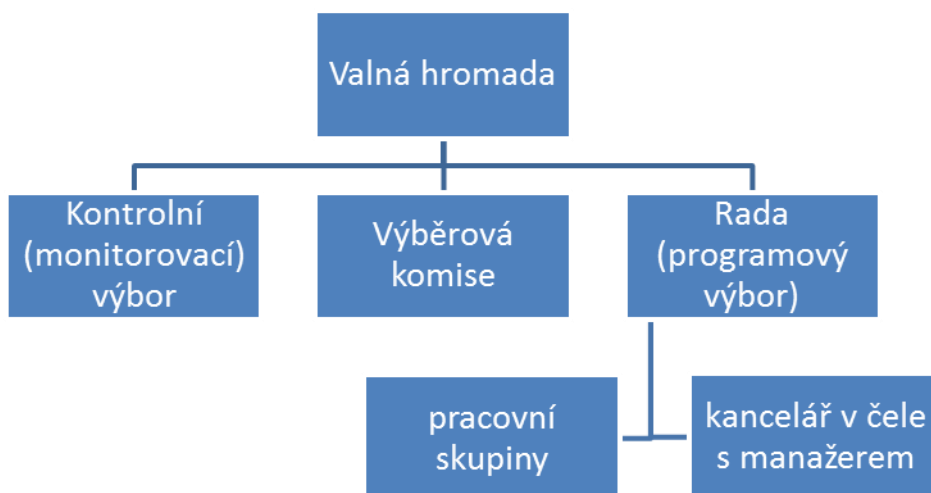
1.1.1. Identifikace právnické osoby a její orgány

Místní akční skupina byla založena na konci roku 2005 z podnětu občanů, obcí a neziskových organizací v území dvou mikroregionů – Jizera a Podkozákovo - pod názvem MAS Turnovsko. Přesné datum založení je dne 4. 10. 2005, kdy vzniklo podle zákona č.83/1990 Sb. občanské sdružení. V průběhu let se činnost MAS rozšířila do sousedních obcí a došlo i ke změně názvu na současný stav. Od ledna 2014 má MAS Achát, dle Zákona č. 89/2012 Sb., občanský zákoník, statut zapsaného spolku, tj. MAS Achát z.s.

Hlavním cílem spolku je vytváření podmínek pro stabilizaci a rozvoj území.

Územní působnost MAS Achát z.s. k 15. 8. 2014 – viz mapa v příloze.

Organizační struktura spolku

Orgány spolku

a) Valná hromada

Nejvyšším orgánem spolku je **Valná hromada**. Valná hromada je tvořena všemi členy spolku, přičemž veřejný sektor, ani žádná ze zájmových skupin nemá více než 49% hlasovacích práv.

Valná hromada rozhoduje o všech zásadních otázkách spolku, nerozhoduje-li jiný orgán spolku. Ve výhradní pravomoci Valné hromady je zejména:

- volba a odvolání členů Rady, Kontrolního výboru a Výběrové komise spolku
- schválení stanov a statutu spolku včetně jejich změn
- přijetí nových členů
- změna územní působnosti spolku

Zpracování SCLLD bylo podpořeno z Operačního programu Technická pomoc

Registrační číslo projektu: CZ.1.08/3.2.00/14.00243

- schválení rozvojových koncepcí spolku a Strategie komunitně vedeného místního rozvoje spolku
- chválení rozpočtu spolku, zprávy o hospodaření, jednacích řádů, výroční zprávy, schválení výběrových a bodovacích kritérií výběru projektů spolku
- rozhodnutí o fúzi nebo zaniknutí spolku

Valná hromada je informována o výběru projektů předložených výběrovou komisí.

b) Rada

Mezi zasedáními valné hromady řídí spolek **Rada**. Rada je tvořena devíti členy spolku a je volena Valnou hromadou na tříleté funkční období. Jednotlivé obce a města mohou být v Radě zastoupeni maximálně 49%, tj. 4 členy spolku. Zároveň musí být dodrženo, že veřejný sektor, ani žádná ze zájmových skupin nebude mít více než 49% hlasovacích práv.

- Členové rady volí ze svého středu předsedu a místopředsedu spolku.
- Jednání rady se koná minimálně 4x ročně a svolává jej předseda, popřípadě z pověření hlavní manažer.
- Rada rozhoduje nadpoloviční většinou všech členů. Každý člen rady má jeden hlas. Z jednání rady se pořizuje zápis.
- Rada jmenuje manažera, na jeho návrh schvaluje zaměstnance kanceláře.
- Zajišťuje zpracování strategických dokumentů spolku (za součinnosti manažera).
- Rada plní funkci programového výboru.

Spolu s manažerem spolku provádí kontrolu probíhajících projektů, podpořených z programu LEADER a dalších operačních programů. Jednání Rady se koná minimálně 4x ročně.

c) Předseda

- Předseda je statutárním orgánem spolku, zastupuje spolek navenek, podepisuje příslušné dokumenty.
- Předseda je volen radou na dobu tří let.
- Svolává valnou hromadu a zajišťuje programově její jednání.
- Svolává a řídí radu.
- Předkládá valné hromadě výroční zprávu.
- Kontroluje činnost hlavního manažera a zaměstnanců kanceláře.

d) Kontrolní výbor

Ke kontrole hospodaření a nakládání s majetkem spolku volí valná hromada tříčlenný kontrolní výbor a to na období tří let. Jeho činnost řídí předseda, zvolení členy výboru. Výbor je povinen provádět kontrolu spolku minimálně jedenkrát v kalendářním roce. Řídí se obecně platnými právními předpisy. Každý člen kontrolního výboru má jeden hlas. Kontrolní výbor je usnášeníschopný nadpoloviční většinou členů.

Kontrolní výbor zejména:

- Projednává řádné a mimořádné účetní závěrky a výroční zprávy spolku.
- Dohlíží, zda spolek vyvíjí činnost v souladu se zákony, platnými pravidly, standardy MAS a SCLLD.
- Nahlíží do účetních knih a jiných dokladů spolku týkajících se činnosti spolku a provádí kontrolu tam obsažených údajů.
- Svolává mimořádné jednání valné hromady spolku, jestliže to vyžadují zájmy spolku.

e) Programový výbor

Funkci programového výboru v aktivitách realizovaných metodikou LEADER vykonává Rada. Pracuje v počtu devíti členů, přičemž ani veřejný sektor, ani žádná ze zájmových skupin nepřesahuje 49%. Programový výbor se schází minimálně 4x ročně.

Hlavní úkoly Programového výboru jsou:

- Zajištění tvorby strategie spolku (za součinnosti hlavního manažera), každoročně strategii vyhodnocuje a navrhuje její změny.
- Zpracování projektových záměrů a stanovení výběrových kritérií.
- Hodnocení přijatelnosti projektů ve smyslu prokazatelného souladu projektů se strategií spolku, schvaluje výběr projektů výběrovou komisí a informuje o výsledcích valnou hromadu spolku.
- Zpracování návrhu způsobu hodnocení a výběru projektů spolku, včetně příslušných kritérií, pokud tyto činnosti nejsou zakotveny v příslušných strategických dokumentech. Tento návrh předkládá valné hromadě ke schválení.
- Schvalování výzvy k podávání žádostí a vymezení kritérií výběru (pokud kritéria nejsou zakotvena v příslušných strategických dokumentech).
- Stanovení výše alokace a výběr projektů k realizaci na základě návrhu výběrové komise.

f) Výběrová komise

Výběrová komise je devítičlenná, přičemž veřejný sektor, ani žádná ze zájmových skupin nesmí představovat více než 49%. Jednotlivé členy Výběrové komise volí Valná hromada.

Výběrová komise:

- Provádí hodnocení a bodování předložených projektů podle schválených kritérií a bodovacích tabulek.
- Sestavuje seznam projektů v pořadí podle bodové hodnoty.

g) Monitorovací výbor

Monitorovací výbor je pětičlenný, jeho funkci zastává kontrolní výbor. Provádí hodnocení stanovených cílů a monitorovacích kritérií schválené strategie spolku, navrhuje opatření k zajištění souladu mezi kritérii a skutečností. Dále kontroluje metodiky způsobu výběru projektů.

h) Pracovní skupiny

K řešení různých problémů může Rada jmenovat Pracovní skupiny, jejichž následnou činnost řídí manažer spolku.

i) Kancelář

Manažer a další zaměstnanci tvoří Kancelář spolku, která zajišťuje administrativní, správní a finanční záležitosti spolku.

j) Manažer:

Manažer je jmenován Radou spolku, zodpovídá především za tyto úkoly:

- vypracovává výroční zprávu spolku za daný rok, odpovídá za evidenci členů
- vybírá a registruje žádosti od žadatelů, provádí jejich administrativní kontrolu a poskytuje potřebnou pomoc a informace žadatelům
- zaregistrované projekty předává výběrové komisi
- po výběru a hodnocení projektů předá seznam vybraných náhradních projektů
- vede evidenci o projektech a provádí veškerou předepsanou archivaci
- vytváří zásadní dokumenty spolku, jako jsou jednací a organizační řády, rozvojové strategie, směrnice apod.
- vytváří dokumenty v souvislosti s výzvami v rámci programu LEADER a dalších operačních programech, je zodpovědný za zveřejnění výzev a za provedení celého procesu výběru projektů
- připravuje region a všechny eventuální žadatele z regionu pro příjem dotací z programu LEADER a dalších operačních programů
- poskytuje odborné konzultace k programu LEADER a dalším operačním programům žadatelům o dotace
- provádí kontrolu úplnosti a souladu předložených žádostí o poskytnutí dotace se strategií spolku
- zajišťuje všechny činnosti spojené s monitoringem podpořených dílčích projektů tak, jak stanovují podmínky Pravidel LEADER a dalších operačních programů
- dbá o pravidelné kontakty spolku s jinými MAS v tuzemsku i zahraničí
- vyhledává jiné vhodné dotační programy a informuje o nich případné zájemce
- zajišťuje pravidelné kontakty s tematicky blízkými institucemi, jako je MZe, MMR, MPSV, MPO, MŽP, MŠMT, SZIF, Liberecký kraj, vedení obcí v regionu spolku aj.

1.1.2. Popis místního partnerství

Původní členská základna občanského sdružení byla složena pouze z fyzických osob, které hájily zájmy určitých skupin, a čítala cca 70 osob. Postupem let se členská základna snižovala, zejména z důvodů migrace obyvatelstva. V roce 2013, kdy došlo k rozšíření působnosti MAS, se změnila i struktura členské základny. K 31. 8. 2014 má členská základna 55 partnerů tohoto složení:

- veřejný sektor zastupuje 10 obcí/měst
- soukromý neziskový sektor zastupuje 8 organizací a jednotlivců
- soukromý podnikatelský sektor zastupuje 37 firem, OSVČ, živnostníků a zemědělců a fyzických osob

Rozdělení do pěti zájmových skupin:

1. Veřejná správa – sem spadají všechny obce a města (10 členů)
2. Podnikání – zde jsou zapojeny všechny firmy, zemědělci, OSVČ, živnostníci (17 členů)
3. Venkovský prostor – občané, kteří pracují v obcích dobrovolně a nezastupují žádnou neziskovku (14 členů)
4. Životní prostředí - zájmová skupina 3 osob
5. Zájmová činnost – NNO a fyzické osoby se zájmem o podporu spolkové činnosti (11 členů)

1.1.3. Zdůvodnění vymezení MAS v území

Současné vymezení území MAS Achát z.s. je výsledkem cca patnáctiletého procesu, kdy se postupně strukturovaly aktivity a subjekty působící či vznikající na území turistického regionu Český ráj (Sdružení Český ráj, mikroregiony Český ráj, Podkozákovo, Kozákov, Jizera, ..., následně MAS Turnovsko, MAS Český ráj a Střední Pojizeří, ...)

Základní východiska vymezení MAS v území jsou v tomto procesu stabilní:

vnější

- Geografické – spojitě území s významnými geografickými a přírodními prvky (Lužická porucha, řeky Jizera a Mohelka + přítoky, sousedství centrální části Českého ráje)
- protipovodňová opatření – řeka Jizera + přítoky
- relativně dobrá dopravní dostupnost

vnitřní

- rozšíření možnosti rozvoje a stabilizace využití a osídlení území obcí a mikroregionů
- malá četnost silných podnikatelských subjektů
- dojíždka za prací
- malý sortiment nabídky pracovních příležitostí v území
- historická specifika oblastí
 - Jih - zemědělství + zpracovatelský průmysl
 - Sever - sklářství, bižuterie, zemědělství
 - Východ – textilní průmysl, zemědělství
- malý sortiment infrastruktury cestovního ruchu

Z těchto východisek vyplývá i argumentace pro logiku území MAS Achát z.s.

- geograficky ucelené území podél středního toku řeky Jizery a jejích přítoků
- v současné době již existence subjektů, spolupracujících v části nebo v celém území MAS
- navazující dopravní síť

Zpracování SCLLD bylo podpořeno z Operačního programu Technická pomoc

Registrační číslo projektu: CZ.1.08/3.2.00/14.00243

- obdobná problematika pracovních příležitostí v jednotlivých částech území
- aktivní neziskové organizace v celém území
- obdobná charakteristika zemědělských subjektů v území MAS Achát z.s.
- cenné přírodní a historické prvky v celém území
- lokalizace MAS Achát z.s. do Libereckého kraje a NUTS II Severovýchod
- lokalizace 35 obcí a měst MAS Achát z.s. na území Turistického regionu Český ráj

Na těchto principech probíhal celý proces vytváření profilování MAS Achát z.s. , je i podkladem pro tvorbu strategických dokumentů spolku.

1.2. Historie MAS, zkušenosti s rozvojem území

MAS měla zpracovává svou rozvojovou strategii a chtěla se aktivně podílet na její realizaci. Bohužel v prvním kole žádostí Programu rozvoje venkova (dále jen PRV) LEADER se svojí žádostí o podporu neuspěla. Požádala tedy o dotaci LEADER ČR (projekt „Pestrý život na Turnovsku“) a její úspěch ji vyřadil z další možnosti žádat o podporu PRV LEADER, nicméně nasměroval její další činnost.

Díky spolupráci s „podpořenými“ MAskami bylo v území realizováno v letech 2008-2014 pět projektů spolupráce LEADER, které byly zaměřeny jak na podporu cestovního ruchu, tak na obnovu místních památek, nebo na udržení tradic. Poslední projekt spolupráce zapojil do činnosti MAS i děti a mládež a prakticky jim předvedl, jak partnerství LEADER funguje.

Mimo projekty spolupráce se MAS snažila zapojit i do přímých dotací PRV a vybudovala v území díky dotacím PRV naučnou stezku a vyhlídkový okruh.

Do podvědomí občanů a organizací v území se snažila zapsat spoustou „drobných“ projektů, ať již výtvarnými soutěžemi pro děti, nebo podporou tradičních sportovních, kulturních nebo společenských akcí. Během svého působení byly vyhlášeny tři drobné výzvy na podporu spolkového života, podnikání a propagace MAS, na kterých byla prakticky odzkoušena metoda LEADER.

Činnost MAS byla pravidelně podporována Krajským úřadem Libereckého kraje.

V letech 2008-2014 se podařilo v území investovat díky spolupráci LEADER a dotacím více jak 13.000.000,- Kč

1.3. Definování odpovědnosti za realizaci

Za realizaci strategie jsou odpovědny orgány MAS v rámci svých kompetencí dle Stanov a Statutu:

Valná hromada

- Schvaluje rozvojové koncepce spolku a SCLLD
- Schvaluje výběrová a bodovací kritéria výběru projektů spolku
- Navrhuje nápravná opatření

Rada

- Zajišťuje zpracování strategických dokumentů spolku (za součinnosti manažera)
- Provádí kontrolu probíhajících projektů
- Rada plní funkci programového výboru

Zpracování SCLLD bylo podpořeno z Operačního programu Technická pomoc

Registrační číslo projektu: CZ.1.08/3.2.00/14.00243

EVROPSKÁ UNIE
EVROPSKÝ FOND PRO REGIONÁLNÍ ROZVOJ
INVESTICE DO VAŠÍ BUDOUCNOSTI

MINISTERSTVO
PRO MÍSTNÍ
ROZVOJ ČR

Zpracování SCLLD bylo podpořeno z Operačního programu Technická pomoc
Registrační číslo projektu: CZ.1.08/3.2.00/14.00243

Kontrolní výbor

- Dohlíží, zda spolek vyvíjí činnost v souladu se zákony, platnými pravidly, standardy MAS a SCLLD.

Programový výbor

- Hodnotí přijatelnosti projektů ve smyslu prokazatelného souladu projektů se strategií spolku, schvaluje výběr projektů výběrovou komisí a informuje o výsledcích valnou hromadu spolku.
- Zpracovává návrhy způsobu hodnocení a výběru projektů spolku, včetně příslušných kritérií, pokud tyto činnosti nejsou zakotveny v příslušných strategických dokumentech. Tento návrh předkládá valné hromadě ke schválení.
- Schvaluje výzvy k podávání žádostí a vymezování kritérií výběru (pokud kritéria nejsou zakotvena v příslušných strategických dokumentech).
- Stanovuje výše alokace a výběr projektů k realizaci na základě návrhu výběrové komise.
- Projednává nápravná opatření.

Monitorovací výbor

- Provádí hodnocení stanovených cílů a monitorovacích kritérií schválené strategie spolku, navrhuje opatření k zajištění souladu mezi kritérii a skutečností. Dále kontroluje metodiky způsobu výběru projektů.
- Navrhuje nápravná opatření.

Výběrová komise:

- Provádí hodnocení a bodování předložených projektů podle schválených kritérií a bodovacích tabulek.
- Sestavuje seznam projektů v pořadí podle bodové hodnoty.

Manažer (ve spolupráci s pracovníky kanceláře):

- Přebírá a registruje žádosti od žadatelů, provádí jejich administrativní kontrolu a poskytuje potřebnou pomoc a informace žadatelům.
- Zaregistrované projekty předává výběrové komisi.
- Po výběru a hodnocení projektů předá seznam vybraných náhradních projektů.
- Vede evidenci o projektech a provádí veškerou předepsanou archivaci.
- Připravuje region a všechny eventuální žadatele z regionu pro příjem dotací z programu LEADER a dalších operačních programů.
- Provádí kontrolu úplnosti a souladu předložených žádostí o poskytnutí dotace se strategií spolku.
- Zajišťuje všechny činnosti spojené s monitoringem podpořených dílčích projektů tak, jak stanovují podmínky Pravidel LEADER a dalších operačních programů.

2. Popis komunitního projednávání

MAS Turnovsko byla založena s územní působností 24 obcí a cca 12 tisíc obyvatel. Během krátké doby byla územní působnost rozšířena na 37 obcí a cca 35 tisíc obyvatel. S ohledem na vývoj územní působnosti MAS (zejména od 2. poloviny roku 2012) byla příprava a komunitní projednávání strategie součástí procesu rozšiřování územní působnosti. Při veřejných konzultacích byly prvotně řešeny otázky společných zájmových oblastí stávajícího a nového území jako důležitá součást argumentace pro další společný postup.

Při přípravě na nové plánovací období bylo v orgánech tehdejší MAS Turnovsko rozhodnuto o prověření možnosti rozšíření územní působnosti. Tento návrh byl následně konzultován s okolními partnery (MAS Český ráj a Střední Pojizeří, MAS Brána do Českého ráje, MAS Kozákov).

Současně byly osloveny obce a města, které sousedily s územím působnosti MAS Turnovsko a nevydaly dosud souhlas s působením jakékoliv MAS na svém území.

Záměr MAS Turnovsko byl prezentován na jednáních obecních zastupitelstev, schůzkách se zástupci obcí či aktivistů v nich působících.

K 31. 1. 2013 byla územní působnost MAS Turnovsko stabilizována na současnou úroveň. Následně byl zahájen proces sběru projektových záměrů v rozšířeném území a prezentační akce s cílem rozšířit informovanost o záměrech a aktivitách MAS. Současně s tím byla zahájena registrace zájemců o členství v MAS na rozšířeném území.

V roce 2013 byly zahájeny práce na analytické části strategického plánu (již na rozšířeném území) a na úpravě základních dokumentů (již s ohledem na nový statut platný od r. 2014). Významnou součástí těchto aktivit bylo „místní referendum“ o změně názvu. To bylo vyhlášeno ve všech obcích, základních školách metodikou použitou již v předchozích místních výzvách MAS Turnovsko. Celkem bylo předloženo 25 relevantních návrhů, z velké části ze základních škol. Výsledkem procesu byla volba nového názvu – MAS Achát.

V roce 2013 zahájila svojí činnost pracovní skupina pro tvorbu strategie MAS Achát. Pracovní skupina pod vedením Ing. Jiřího Mikeše je koncipována jako otevřené fórum pro členy i nečleny spolku, zájemce. Veškeré pracovní schůzky této komise jsou veřejné, informace o konání jsou distribuovány prostřednictvím členů MAS a obcí v území působnosti. V poslední době proběhla řada neformálních i formálních setkání, jejichž předmětem bylo projednání strategie MAS Achát v co nejširším spektru aktérů.

Základní přehled komunitního projednávání SCLLD:

Datum	Název setkání	Řešené téma	Místo konání
25. 6. 2013	Seminář + setkání s veřejností	Základní informace o MAS Turnovsko, sběr projektů, konzultace základních cílů	Železný Brod
27. 6. 2013	Seminář + setkání s veřejností	Základní informace o MAS Turnovsko, sběr projektů, konzultace základních cílů	Pěnčín (LBC)
6. 10. 2013	Setkání s veřejností	Předání zkušeností MAS LAG Podralsko, zahájení činnosti pracovní komise, konzultace základních cílů	Líšný
17. 10. 2013	Prezentace strategie MAS	Prezentace pracovní verze strategie MAS včetně návrhu upravené organizační struktury	Koberovy
8. 11. 2013	Setkání MAS Libereckého kraje	Konzultace a koordinace sousedních strategií	Svijany
22. 11. 2013	Sněm starostů DSO Podkozákovo	Prezentace pracovní verze strategie MAS, projednávání vize a strategických cílů	Ondříkovice
21. 1. 2014	Porada starostů ORP Železný Brod	Prezentace pracovní verze strategie MAS, projednávání vize a strategických cílů	Splzov
23. 1. 2014	Pracovní skupina MAS	Dílčí studie, analýzy	Líšný
6. 2. 2014	Pracovní skupina MAS	Vize, strategické cíle, kompletace SWOT analýzy	Líšný
19. 2. 2014	Porada starostů ORP Železný Brod	Návrh vize	Železný Brod

Zpracování SCLLD bylo podpořeno z Operačního programu Technická pomoc
Registrační číslo projektu: CZ.1.08/3.2.00/14.00243

20. 2. 2014	Pracovní skupina MAS	Připomínkování analytické části, SWOT analýzy	Líšný
6. 3. 2014	Pracovní skupina MAS	Konzultace vize, připomínkování SWOT analýzy	Líšný
18. 3. 2014	Porada starostů ORP Železný Brod	Konzultace vize, strategických cílů, projektových záměrů	Bratříkovice
20. 3. 2014	Pracovní skupina MAS	Konzultace vize, strategických cílů, přehled projektů	Líšný
3. 4. 2014	Pracovní skupina MAS	Konzultace vize, strategických cílů, projektových záměrů	Líšný
9. 4. 2014	Schůze starostů ORP Železný Brod	Prezentace pracovní verze strategie MAS, projednávání vize a strategických cílů.	Železný Brod
17. 4. 2014	Projednání strategie na schůzi DSO Podkozákovo	Prezentace pracovní verze strategie MAS, projednávání vize a strategických cílů.	Líšný
29. 4. 2014	Projednání strategie na schůzi DSO Kozákov	Prezentace pracovní verze strategie MAS, projednávání vize a strategických cílů.	Semily
12. 5. 2014	CHKO Český ráj	Konzultace cílů s plánem péče CHKO	
5. 6. 2014	Projednávání strategie na schůzi DSO Jizera	Prezentace pracovní verze strategie MAS, projednávání vize a strategických cílů.	Čtveřín
12. 6. 2014	Veřejné projednání strategie	Prezentace pracovní verze strategie MAS, projednání analytické	Radimovice

Zpracování SCLLD bylo podpořeno z Operačního programu Technická pomoc
Registrační číslo projektu: CZ.1.08/3.2.00/14.00243

		části, SWOT, cílů, opatření.	
17. 6. 2014	Setkání starostů ORP Železný Brod	Konzultace strategie, projektové záměry	Berany
24. 6. 2014	Setkání starostů ORP Železný Brod	Konzultace strategických cílů	Koberovy
10. 7. 2014	Pracovní skupina MAS	Konzultace cílů, opatření	Líšný
24. 7. 2014	Pracovní skupina MAS	Konzultace cílů, opatření	Líšný
7. 8. 2014	Pracovní skupina MAS	Priorizace SWOT analýzy, cílů,	Líšný
21. 8. 2014	Komplexní veřejné projednání strategie	Komplexní projednání strategie	Koberovy

3. Přehled členů týmu pro přípravu a zpracování strategie

Příprava ISÚ je kontinuálním procesem, který probíhá v rámci MAS už od doby jejího vzniku. Nejprve zpracováním Integrované strategie pro Leader+, dále přípravou záměru pro Leader ČR, poté přípravou SPL na období 2007 – 2013.

Řada aktérů z území MAS Achát (dříve Turnovsko) byla u přípravy všech dosavadních strategických dokumentů a je i u přípravy SCLLD na období 2014 – 2020.

Tým pro přípravu a zpracování strategie tvoří tyto členové:

Kancelář MAS Achát:

Ing. Jindřich Jeníček, manažer MAS, řešitel strategie v rámci podpory z OPTP, koordinátor projektu Systémová podpora rozvoje meziobecní spolupráce v ČR v rámci území správních obvodů obcí s rozšířenou působností

Lenka Kvintusová, pracovnice kanceláře MAS, manažerka projektů spolupráce, analytička projektu Systémová podpora rozvoje meziobecní spolupráce v ČR v rámci území správních obvodů obcí s rozšířenou působností

Martina Jeníčková, pracovnice kanceláře MAS, asistentka, řešitelka strategie v rámci podpory z OPTP, koordinátorka projektu Systémová podpora rozvoje meziobecní spolupráce v ČR v rámci území správních obvodů obcí s rozšířenou působností

Bc. Hana Jirsová, pracovnice kanceláře MAS, řešitelka strategie v rámci podpory z OPTP

Za svazky obcí:

Jindřich Kvapil, předseda Svazku obcí Podkozákovo, starosta obce Koberovy, člen výběrové komise MAS, člen zájmové skupiny venkovský prostor

Zpracování SCLLD bylo podpořeno z Operačního programu Technická pomoc

Registrační číslo projektu: CZ.1.08/3.2.00/14.00243

Ing. Petr Lelek, předseda Svazku obcí Jizera, starosta obce Svijany, člen rady MAS, člen zájmové skupiny venkovský prostor

Spolupracující starostové:

Ing. Karel Bičík, starosta obce Pěččín (LBC), člen kontrolního výboru, člen zájmové skupiny zájmová činnost

Bohumil Bradáč, předseda MAS, starosta obce Jenišovice, člen zájmové skupiny venkovský prostor

Miroslav Divecký, starosta obce Paceřice, člen zájmové skupiny venkovský prostor

Jaroslav Havlíček, obec Mírová pod Kozákovem, člen rady MAS, člen zájmové skupiny venkovský prostor

Petr Krupka, starosta obce Loužnice

Ing. Petr Lelek, starosta obce Svijany, člen zájmové skupiny venkovský prostor

Ing. Jiří Mikeš, vedoucí pracovní komise pro tvorbu strategie MAS Achát, člen rady MAS, starosta obce Líšný, člen zájmové skupiny životní prostředí

Pavel Müller, starosta obce Frýdštejn

Tomáš Opočenský, starosta obce Klokočí, člen kontrolního výboru MAS, zastupuje soukromý podnikatelský sektor, člen zájmové skupiny podnikání (zemědělci, živnostníci, firmy)

Petr Prádl, starosta obce Příšovice, člen zájmové skupiny veřejná správa

Michal Rezler, starosta obce Malá Skála, člen zájmové skupiny veřejná správa

Mgr. Dagmar Šrytrová, starostka obce Radimovice, členka kontrolního výboru MAS, členka zájmové skupiny veřejná správa

Hana Véllová, starostka obce Dalešice, členka zájmové skupiny veřejná správa

Ing. Marcela Volšíčková, statutární místostarostka města Semily, členka rady MAS, členka zájmové skupiny veřejná správa

NNO:

Ing. Jiří Brož, zastupuje soukromý neziskový sektor, člen rady MAS, člen zájmové skupiny zájmová činnost

Ludmila Hudská, fyzická osoba, zastupuje NNO Český červený kříž Klokočí, členka zájmové skupiny zájmová činnost

Šárka Kalferstrová, fyzická osoba, zastupuje NNO SK Svijany, členka výběrové komise, členka zájmové skupiny zájmová činnost

Miroslav Štěpán, fyzická osoba, zastupuje soukromý neziskový sektor, člen zájmové skupiny zájmová činnost

Podnikatelé:

Jaroslav Červa, zastupuje soukromý podnikatelský sektor, člen zájmové skupiny venkovský prostor

Jiří Hejduk, fyzická osoba, zastupuje soukromý podnikatelský sektor, zemědělec, člen rady MAS, člen zájmové skupiny podnikání

Jan König, fyzická osoba, zastupuje soukromý podnikatelský sektor, člen zájmové skupiny

Ing. Daniel Mach, fyzická osoba, zastupuje soukromý podnikatelský sektor, člen zájmové skupiny životní prostředí

Jan Mertlík, fyzická osoba, zastupuje soukromý podnikatelský sektor, člen zájmové skupiny životní prostředí

Josef Pulíček, fyzická osoba, zastupuje soukromý podnikatelský sektor, zemědělec, člen rady MAS, člen zájmové skupiny podnikání,

Ing. Aleš Šrytr, fyzická osoba, zastupuje soukromý podnikatelský sektor, člen rady MAS, člen zájmové skupiny zájmová činnost

Metodický dohled nad tvorbou SCLLD, návrhová část, konzultace – Ing. Petr Ponikelský
Metodický dohled nad tvorbou SCLLD, návrhová část, konzultace – RNDr. Robert Rölc, Ph.D.
Odborně zpracovaná tabulková a grafová část – SEAL s.r.o. – Ing. Stanislav Sojka

Konzultace

Ing. Anton Zima – konzultace analytické, návrhové části a souhrnného dokumentu SCLLD

4. Popis způsobu vyhodnocování SCLLD – MONITORING

Vyhodnocování průběhu a výsledků realizace SCLLD poskytuje MAS zpětnou vazbu o plnění obsahu strategie a vlivu tohoto plnění na celkový rozvoj řešeného území. Vyhodnocování SCLLD též umožňuje průběžně kvalifikovaně posuzovat nastavení SCLLD ve vazbě na reálný vývoj klíčových rozvojových parametrů v území a je tak důležitým argumentačním nástrojem pro obhajobu případných úprav (zpřesňování) strategie v průběhu její realizace. Vyhodnocování SCLLD bude tedy probíhat průběžně po celou dobu její realizace.

Vyhodnocování SCLLD bude probíhat ve dvou na sebe navazujících stupních. V prvním stupni bude probíhat komplexní monitoring SCLLD a ve druhém stupni evaluace SCLLD ve vazbě na podklady získané monitoringem. Základním technickým nástrojem monitorování SCLLD je jednotný monitorovací systém pro programové období 2014-2020 (MS2014+), zajišťující sběr územně identifikovaných informací (dat) o projektech, věrně dokumentujících jednotlivé fáze realizace projektů, které naplňují SCLLD. V rámci MS2014+ je prováděn též celkově monitoring plnění SCLLD.

Zpracování SCLLD bylo podpořeno z Operačního programu Technická pomoc
Registrační číslo projektu: CZ.1.08/3.2.00/14.00243

4.1. Nástroje vyhodnocování SCLLD

MONITORING

V rámci monitoringu dochází ke sběru informací o všech relevantních skutečnostech souvisejících s procesem naplňování a výsledky realizace SCLLD. Monitoring je realizován ve třech rovinách jako:

- a) věcný (obsahový)
- b) finanční
- c) procesní

Věcný monitoring je zaměřen na sledování plnění strategických a specifických cílů SCLLD, resp. plnění jednotlivých rozvojových opatření prostřednictvím realizace aktivit (projektů). Cílem je zajištění přehledu o výstupech, výsledcích a dopadech implementovaných opatření SCLLD ve vztahu k celkovému obsahu a harmonogramu realizace SCLLD.

Finanční monitoring sleduje proces naplňování finančních parametrů SCLLD, tj. zejména míru plánovaného čerpání finančních prostředků na projekty SCLLD ve vazbě na definované programové rámce.

Procesní monitoring je orientován na sledování procesních postupů implementace SCLLD v řešeném území, tj. zejména na administraci výzev a jednotlivých realizovaných projektů určenými orgány a pracovníky MAS, včetně způsobů uplatňování předpisů, vnitřních směrnic a opatření MAS s ohledem na jejich efektivnost ve vztahu k úspěšnému naplňování SCLLD.

EVALUACE

V rámci procesu evaluace příslušná struktura MAS hodnotí monitoringem získané informace. Zaměřuje se na kvalitativní a kvantitativní hodnocení dosažených monitorovacích parametrů, posuzuje míru naplňování SCLLD a identifikuje a specifikuje úzká místa a příčiny nedostatečného plnění SCLLD. Výsledkem evaluace je zhodnocení stavu plnění strategie v hodnoceném období a nastavení (přijetí) nápravných opatření ke zlepšení implementace SCLLD, která povede k dosažení předpokládaných výsledků SCLLD.

4.2. Proces vyhodnocování SCLLD

PROCES MONITORINGU

Věcný a finanční monitoring se skládá z monitoringu projektů a monitoringu SCLLD. V obou případech MAS realizuje následující procesní kroky:

a) Zpracování plánu monitoringu

- věcné vymezení – specifikace předmětu monitoringu (věcné plnění, financování, účetnictví, publicita, udržitelnost), monitorovacích kritérií (ukazatelů, indikátorů), místa provádění monitoringu (kontrola v terénu), kontrolní perioda, typ kontrol (ex-ante, on-going, ex-post, ad-hoc),
- časové vymezení (harmonogram) – stanovován obecně a zpřesňován v průběhu implementace SCLLD ve vazbě na termíny konkrétních výzev a charakter zaměření monitorovaných projektů (aktivit).

Zpracování SCLLD bylo podpořeno z Operačního programu Technická pomoc

Registrační číslo projektu: CZ.1.08/3.2.00/14.00243

Plán monitoringu zpracovává dle organizační a kompetenční struktury manažer MAS. Plán monitoringu se zpracovává 1x ročně a je zejména z hlediska časového vymezení aktualizován dle potřeby, resp. harmonogramu implementace jednotlivých etap SCLLD.

b) Vlastní realizace monitoringu

- sběr, třídění, evidence a zpracování dat relevantních k provedení evaluace SCLLD

Realizaci monitoringu provádí dle organizační a kompetenční struktury Monitorovací výbor (Kontrolní výbor).

Procesní monitoring mapuje veškeré postupy a činnosti, které souvisí s implementací SCLLD, monitoruje plnění pravidel, směrnic a opatření všemi organizačními strukturami MAS a identifikuje případná procesní pochybení.

Procesní monitoring provádí dle organizační a kompetenční struktury Monitorovací výbor.

Celkový monitoring realizace SCLLD probíhá 2x ročně (v souladu s MPIN, resp. pravidly monitoringu integrovaných nástrojů v rámci systému MS2014+), a to vždy k datu 31. 12. a 30. 6.). Přípravu podkladů pro monitoring SCLLD zajišťuje dle organizační a kompetenční struktury manažer MAS spolu s administrativními pracovníky kanceláře. Monitorovací zpráva je předkládána radě MAS. Následně v termínech do 15. 1. a 15. 7. je předkládána tzv. Zpráva o plnění SCLLD Ministerstvu pro místní rozvoj – odboru rozvoje a strategie regionální politiky, který ji následně kontroluje.

Proces evaluace

V průběhu monitoringu jsou shromážděny veškeré informace (vstupy) nutné k provedení hodnocení průběhu a úspěšnosti realizace SCLLD. Nejvýznamnějšími vstupy k hodnocení věcného naplňování SCLLD je zmapovaná úroveň naplňování monitorovacích indikátorů. Tyto indikátory jsou děleny do 3 kategorií:

- **monitorovací indikátory výstupů** – hmotné a nehmotné veličiny projektu kvantifikovatelné formou určité jednotky se stanovenými počátečním a konečným stavem
- **monitorovací indikátory výsledků** – mapují bezprostřední účinky vyvolané přímo či v přímé příčinné souvislosti výstupy projektů (aktivit)
- **monitorovací indikátory dopadů** – identifikují přímé či nepřímé účinky vyvolané indikátory výstupů či indikátory výsledků - vztahují se k následkům (důsledkům), které překračují rámec účinku projektů (dlouhodobější charakter, dopad na širší populaci, charakter pozitivních či negativních externalit).

Evaluace se zabývá prostřednictvím monitorovaných ukazatelů, dat, indikátorů výsledky a dopady realizace SCLLD. Úspěšnost realizace SCLLD je posuzována na základě:

- **účinnosti** (míry, do jaké bylo dosaženo cílů, v jakém rozsahu byla ve sledovaném období naplněna SCLLD a zda tento rozsah odpovídá plánovanému harmonogramu SCLLD),
- **efektivitu** (vztahu mezi použitými prostředky a dosaženými výsledky – zejména s ohledem na efektivnost vynakládání veřejných prostředků),
- **relevance** (míry, do jaké se cíle podpory vztahují k potřebám a problémům regionu, jak jsou věcně a časově naplňovány priority SCLLD).

Zpracování SCLLD bylo podpořeno z Operačního programu Technická pomoc

Registrační číslo projektu: CZ.1.08/3.2.00/14.00243

Hodnocení (evaluace) se vztahuje nejen na plnění věcné či obsahové náplně SCLLD, zaměřuje se též na správnost finančních toků a administrativní efektivnost vnitřních organizačních procesů MAS.

Též se zabývá hodnocením obrazu MAS u veřejnosti (hodnotí ohlasy na činnost a prospěšnost aparátu MAS v území).

Evaluace plnění SCLLD probíhá 2x ročně. Dílčí výsledky hodnocení jsou zaznamenávány do hodnotící zprávy. Závěry hodnotících zpráv jsou využívány interně jako podklad pro práci MAS.

Proces evaluace plnění SCLLD se skládá z těchto postupných kroků:

- provedení hodnocení a zpracování návrhu nápravných opatření (dle organizační a kompetenční struktury MAS zajišťuje Monitorovací výbor)
- projednání hodnocení (dle organizační a kompetenční struktury MAS zajišťuje Programový výbor)
- schválení hodnocení, včetně uložení nápravných opatření (dle organizační a kompetenční struktury MAS zajišťuje Valná hromada)

Smyslem vlastního hodnocení a další práce s výsledky hodnocení je zajištění:

- efektivity SCLLD
- účinnosti SCLLD
- užitečnosti a přidané hodnoty SCLLD
- udržitelnosti realizovaných opatření SCLLD

Schválené evaluační závěry jsou publikovány ve Výroční zprávě MAS.

5. Proces tvorby a východiska zpracování SCLLD

Strategie komunitně vedeného územního rozvoje (SCLLD) je v rámci programového období EU 2014-2020 jedním ze tří typů integrovaných nástrojů vymezených Ministerstvem pro místní rozvoj ČR v Metodickém pokynu pro využití integrovaných nástrojů v programovém období 2014-2020 (MPIN).

Předkládaná SCLLD vychází z Nařízení Evropského parlamentu a Rady č. 1303/2013 (zejména čl. 33) a je metodicky v souladu s podmínkami MPIN, resp. těmi částmi, které odpovídají struktuře a rozsahu materiálu, který je předkládán jako výstup z projektu financovaného Operačním programem Technická pomoc.

Z hlediska struktury obsahuje a rozpracovává předkládaná SCLLD všechny základní předepsané části:

1. Konkrétní vymezení území a jeho základní popis, základní charakteristika (na základě dostupných statistických dat – zejména o oddílech 1,6,8 textu)
2. Analýza problémů - vymezení konkrétních problémů, které brání dalšímu rozvoji území na základě socioekonomické analýzy (zejména v oddílech 6,7,8,9,10,11 textu).
3. Analýza potřeb - vymezení potřeb, které je nutné naplnit, aby mohlo dojít k dalšímu kvalitativnímu rozvoji území (zejména v oddílech 6,7,8,9,10,11 textu).

4. Zmapování strategií, jejichž realizace se odehrává na území, přehled relevantních strategií, které mají na daném území dopad, aby mohly být jejich cíle zahrnuty do vznikající integrované strategie a nedocházelo k rozporům mezi existujícími strategiemi (zejména oddíl 12 textu).

5. Stanovení cílů a jejich prioritizace - stanovení vize strategie, stanovení strategických a specifických cílů a jejich vzájemné návaznosti a provázanosti (zejména oddíl 13 textu)

6. Návrh konkrétních opatření - definice konkrétních opatření pro naplnění stanovených cílů (zejména oddíl 14 textu)

Předkládaná SCLLD shrnuje informace o MAS Achát, specifikuje proces a aktéry zpracování strategie a jejich rozsah zapojení do projektu, zvýšená pozornost je věnována popisu komunitního přístupu v rámci zpracování SCLLD.

Strategie SCLLD dále obsahuje socioekonomickou analýzu, která čerpá jak z relevantních datových zdrojů, tak z výstupů realizovaných komunitních projednávání, obsahuje tedy kromě specifikace a hodnocení statistických údajů také zhodnocení problémů a potřeb vnímaných obyvateli regionu. Jednotlivé tematické kapitoly socioekonomické analýzy jsou přehledně shrnuty formou dílčích SWOT analýz, jejich výstupy jsou následně zakomponovány do celkové SWOT analýzy, která prošla hodnocením důležitosti mezi aktéry rozvoje v řešeném území. Na základě všech analytických podkladů a kvalitativního hodnocení výroků celkové SWOT analýzy jsou v závěru analytické části společně s identifikací rozvojového potenciálu území formulovány souhrnné analytické závěry, které uzavírají logickou strukturu analýzy a tvoří přechodový můstek do návrhové části.

Následující návrhová část obsahuje popis východisek, mise a vize SCLLD, návrh strategických a specifických cílů specifikovaných do úrovně opatření. Návrhová část je formulována s ohledem na návrhové období SCLLD a zohledňuje zásadní problémy, potřeby, příležitosti a možná ohrožení řešeného území. Strategie je navržena jako reálná a realizovatelná. Cílem strategie je identifikovat realizační potenciál všech relevantních rozvojových oblastí a specifikovat realizační opatření tak, aby jejich výstupy a výsledky ovlivňovaly rozvoj území v širším měřítku s pozitivními multiplikačními efekty a s důrazem na tvorbu synergických a komplementárních vazeb. Do formulace návrhové části SCLLD vstoupily též poznatky z relevantních rozvojových dokumentů obcí, mikroregionů a dalších územních struktur. Lze konstatovat, že návrhová část SCLLD je s výstupy těchto dokumentů kompatibilní a naopak optikou širšího území vytváří podmínky pro efektivnější realizaci územních projektů. Nedílnou součástí podkladů pro co nejpřesnější specifikaci návrhové části jsou výsledky provedeního monitoringu absorpční kapacity v území, jehož shrnutí je součástí strategie. Díky tomuto monitoringu se podařilo výrazně lépe vyhodnotit (a zakomponovat do dokumentu) nejen potřeby území vyplývající z interpretace statistických dat a informací, ale i reálné potřeby vyplývající z požadavků aktérů regionálního rozvoje. Zpracovaná návrhová část bere v úvahu „hlavní témata řešené CLLD“ dle MPIN.

Pro ověření reálných potřeb území prošla návrhová část, resp. opatření návrhové části, prioritací prostřednictvím aktérů regionálního rozvoje v rámci komunitního projednávání SCLLD. Výsledky této prioritizace jsou shrnuty v závěru návrhové části a definují východiska pro věcný i časový postup implementace SCLLD. V úrovni specifických cílů byly následně obsahově definovány indikátory jejich naplnění (jedná se o indikátory strategie).

Předkládaná SCLLD dále obsahuje popis integrovaných a inovativních rysů promítnutých jak do procesu zpracování SCLLD, tak do formulací zejména návrhové části.

6. Analytická část

Pokud nejsou dále textu tohoto oddílu uvedeny odkazy na zdroje dat, jedná se převážně o informace získané z dotazníkových šetření, činnosti pracovní komise, či z rozhovorů s aktéry v území.

6.2. Vymezení území a jeho základní popis

Poloha území

Území MAS Achát se nachází v Libereckém kraji na území okresů Jablonec nad Nisou, Liberec a Semily a je tvořeno celkem 37 obcemi. V okrese Jablonec nad Nisou je to 14 obcí (Dalešice, Frýdštejn, Jenišovice, Jílové u Držkova, Koberovy, Líšný, Loužnice, Malá Skála, Maršovice, Pěnčín*, Radčice, Skuhrov, Vlastiboř a Železný Brod), v okrese Liberec 13 obcí (Čtveřín, Kobyly, Lažany, Paceřice, Pěnčín, Příšovice, Radimovice, Soběslavice, Svijanský Újezd, Svijany, Sychrov, Vlastibořice, Žďárek) a v okrese Semily 10 obcí (Chuchelna, Klokočí, Loučky, Mírová pod Kozákovem, Ohrazenice, Přepeře, Radostná pod Kozákovem, Rakousy, Semily a Záhoří). Statut města mají dvě největší obce – Semily a Železný Brod. Ta jsou také obcemi s pověřeným obecním úřadem (obec II. stupně) a obcemi s rozšířenou působností (ORP-obec III. stupně). Obce v území spadají do 4 ORP – Turnov, Jablonec nad Nisou, Železný Brod a Semily. Ve sledovaném území žije téměř 35 000 obyvatel, z toho asi 43 % ve městech Semily a Železný Brod. Rozloha území je přibližně 231 km².

*V území MAS se vyskytují dvě obce s názvem Pěnčín – jedna v okrese Jablonec nad Nisou, druhá v okrese Liberec. Pro jejich odlišení v případě nejasností budou označovány jako Pěnčín (JN) a Pěnčín (LB). V tabulkách jsou obce řazeny abecedně, je zde vždy uveden jako první Pěnčín v okrese Jablonec nad Nisou – Pěnčín (JN). Pěnčín v okrese Liberec bývá někdy též nazýván Pěnčín u Turnova (viz kapitola 1.1.3).

Fyzicko-geografická charakteristika

Po stránce geologické stavby náleží území MAS Achát do několika oblastí. V severní části území tvoří geologickou stavbu starší prvohory, v jihovýchodní části mladší prvohory, v západní části jsou to mladší druhohory, nejmladší geologická stavba je v okolí Turnova – starší čtvrtohory.

MAS Achát geomorfologicky náleží do provincie Česká vysočina a do dvou subprovincií – severovýchodní část do Krkonošsko – jesenické (Sudetské) subprovincie a jihozápadní část do subprovincie Česká tabule. Část v subprovincii Česká tabule leží v celku Jičínská pahorkatina. Část v subprovincii Krkonošsko-jesenické leží na území 3 geomorfologických celků – Ještědsko-kozákovského hřbetu, Krkonošského podhůří a nejsevernější část MAS (obce Maršovice a Pěnčín) na území Jizerských hor. Nejvyšším bodem území je vrchol Kozákova (744 m), který leží na území obce Chuchelna, nejnižším místo, kde na území obce Svijany řeka Jizera opouští Liberecký kraj (236 m).

Díky svému rozdílnému geomorfologickému charakteru náleží území MAS Achát do celkem 8 klimatických oblastí, jak byly vymezeny dle Quitta (Quitt, 1971), když v celé ČR je 13 těchto oblastí.

Oblast při řece Jizeře pod Turnovem náleží k mírně teplé oblasti MT 11 (nejteplejší a nejsušší z mírně teplých oblastí), naopak obce severně od Železného Brodu leží v chladné oblasti CH7, chladná oblast CH6 je vymezena v bezprostředním okolí vrcholu Kozákův.

Tabulka č.1.: Klimatické oblasti v MAS Achát

Parametr	MÍRNĚ TEPLÁ						CHLADNÁ	
	MT2	MT4	MT7	MT9	MT10	MT11	CH6	CH7
počet letních dnů	20-30	20-30	30-40	40-50	40-50	40-50	10-30	10-30
počet dnů s pr.teplotou \geq 10 °C	140-160	140-160	140-160	140-160	140-160	140-160	120-140	120-140
počet mrazových dnů	110-130	110-130	110-130	110-130	110-130	110-130	140-160	140-160
počet ledových dnů	40-50	40-50	40-50	30-40	30-40	30-40	60-70	50-60
pr.teplota v lednu v °C	-3 až -4	-2 až -3	-2 až -3	-3 až -4	-2 až -3	-2 až -3	-4 až -5	-3 až -4
pr.teplota v dubnu v °C	6 až 7	6 až 7	6 až 7	6 až 7	7 až 8	7 až 8	2 až 4	4 až 6
pr.teplota v červenci v °C	16 až 17	16 až 17	16 až 17	17 až 18	17 až 18	17 až 18	14 až 15	15 až 16
pr.teplota v říjnu v °C	6 až 7	6 až 7	7 až 8	7 až 8	7 až 8	7 až 8	5 až 6	6 až 7
počet dnů se srážkami \geq 1 mm	120-130	110-120	100-120	100-120	100-120	90-100	140-160	120-130
srážky ve vegetačním období	450-500	350-450	400-450	400-450	400-450	350-400	600-700	500-600
srážky v zimním období	250-300	250-300	250-300	250-300	200-250	200-250	400-500	350-400
počet dnů se sněhovou pokrývkou	80-100	60-80	60-80	60-80	50-60	50-60	120-140	100-120
počet dnů zamračených	150-160	150-160	120-150	120-150	120-150	120-150	150-160	150-160
počet dnů jasných	40-50	40-50	40-50	40-50	40-50	40-50	40-50	40-50

Zdroj: Quitt, E. (1971): Klimatické oblasti Československa

Dle typů půd převažují v oblasti hnědé půdy vrchovin a podzoly, v severní části území i hnědé půdy horské s přechody k podzolům, v okolí Turnova i hnědé půdy nižších poloh. Dle druhů půd jsou to převážně půdy hlinitopísčité a písčitohlinité (10 – 30 % jílnatých částic), v západní a severozápadní části území i půdy písčité (do 10 % jílnatých částic).

Hydrograficky patří celá oblast k povodí Labe, je odvodňována řekou Jizerou a jejími přítoky. Řeka Jizera také tvoří pomyslnou osu celého území. Jejími nejvýznamnějšími přítoky v oblasti jsou zleva Oleška a Libuňka, zprava Kamenice.

Společným znakem území jsou významné přírodní hodnoty. Část území MAS mezi Turnovem, Frýdštejnem, Železným Brodem a vrcholem Kozákova leží na území CHKO Český ráj. V CHKO Český ráj

Zpracování SCLLD bylo podpořeno z Operačního programu Technická pomoc

Registrační číslo projektu: CZ.1.08/3.2.00/14.00243

leží i 2 přírodní rezervace – Klokočské skály a Bučiny u Rakous, 2 národní přírodní památky – Kozákov a Suché skály a přírodní památky Ondříkovický pseudokrasový systém a Na Vápenici. Na území MAS se nachází i přírodní rezervace Údolí Jizery u Semil a Bítouchova a přírodní památky Galerie a Podloučky. Severně od Malé Skály a Železného Brodu se nachází přírodní park Maloskalsko.

Na území MAS se rovněž nacházejí lokality NATURA 2000. Jsou to evropsky významné lokality Průlom Jizery u Rakous a Údolí Jizery a Kamenice. Ve sledované oblasti rovněž existuje značné množství významné krajinné prvky a památné stromy.

Historie a image oblasti

Sledovaná oblast patří k nejstarším osídleným v celé České republice. Doklady o osídlení pocházejí již ze starší doby kamenné (paleolitu) přes 80 až 100 tisíce lety. V 6. až 5. tisíciletí př. n. l. pak přišli do Českého ráje z úrodných nížin ve středních Čechách první zemědělci. V Příšovicích byla v nedávné době zdokumentována více než 6 500 let stará vesnice, kde sídlil lid kultury s vypíchanou keramikou. Celá oblast na pravém břehu Jizery pod Turnovem byla od 2. poloviny 2. tisíciletí př. n. l. osídlena prakticky nepřetržitě. Existují zde důkazy o osídlení lidu popelnicových polí, Keltů, Germánů i slovanských Charvátů. Moderní osídlení pak v oblasti datujeme zhruba od 12. století. Nejstarší písemně doloženou obcí v oblasti jsou Jenišovice z roku 1143, ze 13. století máme první písemné doklady o existenci sídel na území Mírové pod Kozákovem (1230) a Kobyl (1239). Kolonizace významně pokročila ve 14. století, o obcích ve výše položených oblastech (hlavně v okrese Jablonec nad Nisou) máme první zprávy až z 16. nebo 17. století.

Region je neodmyslitelně spojen s hledáním drahých kamenů, hlavně v okolí Kozákova, a jejich následným zpracováním. Okolí Turnova pak proslulo výrobou šperků z českého granátu. Velmi dlouhou tradici má v oblasti rovněž sklářství, nejvýznamnějším střediskem sklářské výroby se stal Železný Brod. Oblast Semilská pak patří k tradičním regionům s textilní výrobou. Ve 20. století došlo i k rozvoji strojírenství.

Společným rysem oblasti je poloha na severním okraji Českého ráje. Západní část oblasti v okrese Liberec na pravém břehu Jizery je charakteristická jako nížinná zemědělská krajina s historicky doloženým nejstarším osídlením v celé oblasti. Střední a východní část oblasti je turisticky velmi atraktivní zalesněnou pahorkatinou s řadou skalních měst (Drábovna, Besedice, Klokočské skály) a zřícenin hradů (Frýdštejn, Vranov, Rotštejn), již vévodí vrch Kozákov. Nejsevernější část území pak tvoří později osídlená oblast pahorkatiny, která tvoří přechod mezi Českým rájem a Jizerskými horami a lidé se zde převážně zabývali sklářstvím a extenzivním zemědělstvím.

Významná je v oblasti tradice cestovního ruchu, který se začal rozvíjet od 19. století. V letech 1903 resp. 1909 byly založeny odbory Klubu českých turistů v Železném Brodě a Semilech, které se zasadily o vybudování Riegrovy stezky údolím Jizery v letech 1909 - 13. Velký symbolický význam mělo v době tehdejšího jazykového česko-německého soupeření otevření rozhledny na Kopanině v roce 1894. Oblíbeným turistickým cílem se stal i vrchol Kozákova.

Svůj otisk v oblasti však zanechala i místní kultura a tradice. Z významných prvků lze jmenovat lidovou architekturu, konkrétně architekturu roubeného domu (např. Boučkův statek na Malé Skále, lokalita Trávníky v Železném Brodě), práce místních lidových kameníků nebo místo v literatuře (K. Světlá, J. Glazarová, A. Stašek, I. Olbracht).

SWOT analýza

Silné stránky	Slabé stránky
<ul style="list-style-type: none"> Dopravní propojenost území Přírodní, kulturní a historické zajímavosti v celém území 	<ul style="list-style-type: none"> Administrativní roztržičnost – 4 ORP, 3 okresy
Příležitosti	Hrozby
<ul style="list-style-type: none"> Využití potenciálu území (přírodní, lidský,...) 	<ul style="list-style-type: none"> Zanedbání péče o infrastrukturu území

6.3. Obyvatelstvo

Základní údaje o obcích

Tabulka č. 2: Základní údaje o obcích v MAS Achát

Obec	Počet obyvatel k 31. 12. 2012	Počet částí obce	Rozloha (ha)	Obec	Počet obyvatel k 31.12.2012	Počet částí obce	Rozloha (ha)
Čtveřín	469	2	495	Pěňčín (LB)	676	7	889
Dalešice	181	1	243	Přepeře	897	1	345
Frydštejn	849	11	1 448	Příšovice	1 347	1	614
Chuchelna	981	3	1 079	Radčice	168	1	184
Jenišovice	1 032	2	742	Radimovice	289	1	133
Jílové u Držkova	211	1	358	Radostná pod Kozákovem	428	3	568
Klokočí	195	1	238	Rakousy	83	1	140
Koberovy	1 040	8	874	Semily	8 630	4	1 631
Kobyly	328	7	826	Skuhrov	527	2	426
Lažany	236	1	211	Soběslavice	169	2	405
Líšný	275	3	173	Svijanský Újezd	412	3	530
Loučky	163	1	165	Svijany	306	1	270
Loužnice	213	1	229	Sychrov	196	5	650
Malá Skála	1 141	10	1 001	Vlastiboř	136	1	362
Maršovice	524	2	176	Vlastibořice	244	4	552
Mírová pod Kozákovem	1 663	14	1 924	Záhoří	492	5	853
Ohrazenice	1 112	1	268	Žďárek	131	1	233
Paceřice	307	2	349	Železný Brod	6 354	12	2 252
Pěňčín (JN)	1 926	7	1 338	CELKEM	34 331	133	23 175

Pozn.: Města jsou tučně

Zdroj: ČSÚ Liberec

Populačně největšími sídly jsou Semily a Železný Brod, v dalších 7 obcích žije mezi 1 000 a 2 000 obyvateli – sestupně Pěnčín (JN), Mírová pod Kozákovem, Příšovice, Malá Skála, Ohrazenice, Koberovy a Jenišovice. Největší rozlohu mají opět největší obce Železný Brod, Semily, ale i obce sestávající z velkého množství sídel, tedy Mírová pod Kozákovem, Frýdštejn, Pěnčín (JN), Chuchelna a Malá Skála.

Tabulka č. 3: Administrativní členění obcí v MAS Achát

Obec	Počet částí obce	Části obce
Čtveřín	2	Čtveřín, Doubí
Dalešice	1	Dalešice
Frýdštejn	11	Anděl Strážce, Bezděčín, Borek, Frýdštejn, Horky, Kaškovice, Ondříkovice, Roudný, Sestroňovice, Slapy, Voděradý
Chuchelna	3	Chuchelna, Komárov, Lhota
Jenišovice	2	Jenišovice, Odolenovice
Jílové u Držkova	1	Jílové u Držkova
Klokočí	1	Klokočí
Koberovy	8	Besedice, Hamštejn, Chloudov, Koberovy, Michovka, Prosička, Vráta, Zbirohy
Kobyly	7	Havlovce, Janovice, Kobyly, Podhora, Radvanice, Sedlisko, Vorklebic
Lažany	1	Lažany
Líšný	3	Libentiny, Líšný 1. díl, Líšný 2. díl
Loučky	1	Loučky
Loužnice	1	Loužnice
Malá Skála	10	Bobov, Křížky, Labe, Malá Skála, Mukařov, Sněhov, Vranové 1. díl, Vranové 2. díl, Záborčí, Želeč
Maršovice	2	Čížkovice 1.díl, Maršovice
Mírová pod Kozákovem	14	Bělá, Bukovina, Dubecko, Hrachovice, Chloumek, Chutnovka, Kvítkovice, Loktuše, Prackov, Rohliny, Sekerkovy Loučky, Smrčí, Stebno, Vesec
Ohrazenice	1	Ohrazenice
Paceřice	2	Husa, Paceřice
Pěnčín (JN)	7	Alšovice, Bratříkov, Dolní Černá Studnice, Huť, Jistebsko, Krásná, Pěnčín
Pěnčín (LB)	7	Albrechtice, Červenice, Kamení, Pěnčín, Střížovice, Vitanovice, Zásada
Přepeře	1	Přepeře
Příšovice	1	Příšovice
Radčice	1	Radčice
Radimovice	1	Radimovice
Radostná pod Kozákovem	3	Kozákov, Lestkov, Volavec
Rakousy	1	Rakousy
Semily	4	Bítouchov, Podmoklice, Semily, Spálov
Skuhrov	2	Huntířov, Skuhrov
Soběslavice	2	Padařovice, Soběslavice
Svijanský Újezd	3	Jirsko 2. díl, Močítka, Svijanský Újezd
Svijany	1	Svijany
Sychrov	5	Radostín, Sedlejovice, Sychrov, Třtí, Vrchovina
Vlastiboř	1	Vlastiboř
Vlastibořice	4	Jivina, Sedlíštko, Slavíkov, Vlastibořice
Záhoří	5	Dlouhý, Pipice, Proseč, Smrčí, Záhoří

Zpracování SCLLD bylo podpořeno z Operačního programu Technická pomoc
Registrační číslo projektu: CZ.1.08/3.2.00/14.00243

Žďárek	1	Žďárek
Železný Brod	12	Bzí, Horská Kamenice, Hrubá Horka, Chlístov, Jirkov, Malá Horka, Pelechov, Splzov, Střevelná, Těpeře, Veselí, Železný Brod

Vývoj počtu obyvatel

Tabulka č. 4: Vývoj počtu obyvatel v obcích MAS Achát v letech 2001 - 2012

Obec	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012
Čtveřín	411	402	398	387	396	408	430	449	447	453	484	474
Dalešice	114	118	120	121	121	121	130	138	144	154	161	174
Frýdštejn	806	806	835	837	850	866	850	854	848	849	843	835
Chuchelna	901	913	905	906	900	907	923	928	928	948	963	983
Jenišovice	817	832	823	850	843	873	887	920	953	967	967	1 003
Jílové u Držkova	205	201	205	204	208	200	201	203	212	210	208	215
Klokočí	155	158	164	162	162	163	164	170	171	178	186	198
Koberovy	954	961	957	958	971	981	984	1 003	1 035	1 025	1 013	1 024
Kobyly	277	273	293	299	301	322	317	323	335	330	328	326
Lažany	198	203	213	214	215	224	226	223	224	222	220	232
Líšný	245	242	248	248	249	250	260	258	258	258	274	268
Loučky	161	157	148	148	147	147	149	150	155	161	161	158
Loužnice	199	199	207	216	221	223	215	221	219	213	216	217
Malá Skála	1 076	1 061	1 053	1 067	1 079	1 070	1 077	1 086	1 100	1 131	1 142	1 133
Maršovice	363	366	379	396	408	437	441	463	490	503	512	523
Mírová pod Kozákovem	1 366	1 368	1 374	1 391	1 473	1 502	1 529	1 568	1 559	1 586	1 641	1 633
Ohrazenice	1 043	1 052	1 046	1 055	1 069	1 084	1 097	1 105	1 115	1 125	1 121	1 121
Paceřice	273	268	265	259	271	267	279	289	298	292	300	308
Pěnčín (JN)	1 679	1 678	1 703	1 769	1 759	1 746	1 780	1 826	1 839	1 903	1 922	1 927
Pěnčín (LB)	592	604	615	616	620	630	637	620	637	661	661	659
Přepěře	846	837	837	855	845	842	852	843	856	882	907	898
Příšovice	1 288	1 290	1 285	1 277	1 265	1 260	1 287	1 289	1 319	1 316	1 357	1 363
Radčice	153	155	157	149	152	158	152	163	163	169	167	170
Radimovice	222	224	226	233	242	249	251	259	273	273	274	282
Radostná pod Kozákovem	354	357	357	360	356	365	353	353	353	358	406	418
Rakousy	77	74	74	74	73	73	71	72	74	72	74	74
Semily	9 275	9 207	9 148	9 040	8 986	8 924	8 886	8 944	8 919	8 830	8 710	8 681
Skuhrov	499	495	488	507	497	501	496	508	531	529	522	526
Soběslavice	131	133	129	133	131	135	139	141	145	151	153	166
Svijanský Újezd	362	364	369	371	367	370	369	379	376	389	408	408
Svijany	283	278	283	286	281	298	306	302	290	292	299	302
Sychrov	172	181	184	184	188	189	187	178	181	200	187	192
Vlastiboř	124	125	123	122	118	119	119	132	131	129	133	137
Vlastibořice	209	214	219	231	235	242	246	244	251	246	248	246
Záhoří	482	495	493	500	518	522	513	502	503	510	520	510

Zpracování SCLLD bylo podpořeno z Operačního programu Technická pomoc

Registrační číslo projektu: CZ.1.08/3.2.00/14.00243

Žďárek	122	122	129	132	132	134	125	127	128	125	125	130
Železný Brod	6 541	6 496	6 500	6 442	6 431	6 409	6 492	6 482	6 486	6 514	6 466	6 389
CELKEM	32 975	32 909	32 952	32 999	33 080	33 211	33 420	33 715	33 946	34 154	34 279	34 303

Pozn.: počet obyvatel se vždy vztahuje k 1. 1. daného roku.

Zdroj: ČSÚ Liberec

Většina obcí v MAS, stejně jako celá MAS zaznamenala nárůst počtu obyvatel. Úbytek počtu obyvatel zaznamenaly jen největší obce – Semily a Železný Brod. Nutno zdůraznit, že v těchto obcích jde o trend dlouhodobý. V Železném Brodě obyvatel ubývá již od začátku 80. let a v Semilech od poloviny 80. let 20. století. Je otázkou, zda se již na této velikostní úrovni v systému osídlení projevují suburbanizační tendence charakterizované přesunem obyvatel z měst do jejich zázemí. Důvodem může být i ztráta pracovních příležitostí v některých tradičních podnicích. Úbytek zaznamenala i populačně nejmenší obec MAS – Rakousy, při jejíž velikosti má každá změna výrazný vliv a dále rovněž populačně velmi malá obec Loučky.

Naopak nejvýraznější nárůst počtu obyvatel zaznamenaly nejseverněji položené obce Dalešice (růst o 52 %) a Maršovice (růst o 44 %), což je jednoznačným důkazem suburbanizačního trendu v zázemí Jablonce nad Nisou. Tyto obce jsou v dlouhodobém pohledu migračně atraktivní, byť přirozenou měnou je jejich přírůstek nepatrný. Nárůst počtu obyvatel o více než 20 % prodělaly i obce Klokočí, Soběslavice a Jenišovice. Z hlediska územního rozložení byl nárůst počtu obyvatel nejvyšší v obcích MAS ležících v okrese Liberec, kdy ve většině z nich počet obyvatel vzrostl o více než 10 %. Ve srovnání s Libereckým krajem i ČR lze populační vývoj hodnotit příznivěji, neboť v celém Libereckém kraji se počet obyvatel zvýšil asi o 2,4 %, v ČR asi o 2,3 %, v MAS Achát asi o 4 %.

Pohyb obyvatelstva

Tabulka č. 5: Pohyb obyvatel v obcích MAS Achát od 1. 1. 2001 do 1. 1. 2012

Obec	Narození	Zemřelí	Přistěhovalí	Vystěhovalí	Přírůstek přirozený	Přírůstek migrační	Přírůstek celkový
Čtveřín	34	53	222	154	-19	68	49
Dalešice	16	16	78	22	0	56	56
Frýdštejn	78	115	258	187	-37	71	34
Chuchelna	92	90	264	188	2	76	78
Jenišovice	89	95	408	195	-6	213	207
Jílové u Držkova	17	33	78	48	-16	30	14
Klokočí	23	19	70	40	4	30	34
Koberovy	94	124	263	161	-30	102	72
Kobyly	20	37	125	57	-17	68	51
Lažany	25	27	80	38	-2	42	40
Líšný	20	40	76	53	-20	23	3
Loučky	18	13	35	45	5	-10	-5
Loužnice	29	26	60	50	3	10	13
Malá Skála	110	139	383	275	-29	108	79

Zpracování SCLLD bylo podpořeno z Operačního programu Technická pomoc

Registrační číslo projektu: CZ.1.08/3.2.00/14.00243

Maršovice	45	34	268	126	11	142	153
Mírová pod Kozákovem	180	186	594	337	-6	257	251
Ohrazenice	97	95	389	304	2	85	87
Paceřice	24	33	118	77	-9	41	32
Pěnčín (JN)	213	218	765	500	-5	265	260
Pěnčín (LB)	80	66	193	143	14	50	64
Přepeře	75	76	321	290	-1	31	30
Příšovice	161	105	509	505	56	4	60
Radčice	19	27	48	21	-8	27	19
Radimovice	27	26	116	56	1	60	61
Radostná pod Kozákovem	48	40	100	74	8	26	34
Rakousy	10	11	16	19	-1	-3	-4
Semily	992	1038	1795	2317	-46	-522	-568
Skuhrov	55	56	183	146	-1	37	36
Soběslavice	20	17	66	34	3	32	35
Svijanský Újezd	35	42	127	81	-7	46	39
Svijany	23	35	135	102	-12	33	21
Sychrov	32	33	104	78	-1	26	25
Vlastiboř	7	21	60	31	-14	29	15
Vlastibořice	21	38	123	70	-17	53	36
Záhoří	59	66	165	136	-7	29	22
Žďárek	7	9	44	33	-2	11	9
Železný Brod	706	727	1 349	1450	-21	-101	-122
CELKEM	3 601	3 826	9 988	8 443	-225	1 545	1 320

Pozn.: Celkový přírůstek nemusí vždy souhlasit s rozdílem počtu obyvatel mezi lety 2001 a 2012 (viz předchozí tabulka), protože v souvislosti se sčítáním v roce 2011 byly prováděny korekce počtu obyvatel.

Zdroj: ČSÚ Liberec

Výše uvedená tabulka zobrazuje souhrn pohybu obyvatel přirozenou (narození, zemřelí) i migrační (přistěhovalí, vystěhovalí) měnou v jednotlivých obcích. Zcela zřejmých je několik faktů. Obrat migrací je ve srovnání s přirozeným pohybem (narození, zemřelí) několikanásobně vyšší. Téměř všechny obce zaznamenaly nárůst počtu obyvatel migrací s výjimkou největších obcí Semily a Železný Brod a malých obcí Loučky a Rakousy. Naopak ve většině obcí (v 25 z 37) byl zaznamenán úbytek počtu obyvatel přirozenou měnou. Ve zbylých obcích je nárůst touto měnou nepatrný, nejvyšší byl i v relativním vyjádření v Příšovicích (asi o 4,5 %). Naopak úbytek migrací byl v relativním vyjádření největší v Loučkách (více než 6%) a Semilech (asi 5,5 %).

Věková struktura obyvatelstva

Tabulka č.6: Struktura obyvatel podle hlavních věkových skupin a vývoj mezi lety 1991 a 2011 (v %)

název obce	1991			2011			změna 1991-2011 (%)		
	0-14	15-64	65+	0-14	15-64	65+	0-14	15-64	65+
Čtveřín	22,17	64,29	13,55	12,63	75,76	11,20	-43,04	17,85	-17,31
Dalešice	17,24	62,93	19,83	20,45	67,61	11,93	18,64	7,44	-39,82
Frýdštejn	17,68	63,39	18,93	13,59	67,23	18,69	-23,14	6,07	-1,27
Chuchelna	22,68	62,13	15,19	14,63	68,36	16,68	-35,50	10,03	9,82
Jenišovice	18,03	67,39	14,58	17,78	71,53	10,48	-1,39	6,14	-28,09
Jílové u Držkova	20,26	59,05	20,69	11,82	68,97	19,21	-41,64	16,79	-7,14
Klokočí	14,77	59,73	25,50	15,68	68,65	15,14	6,17	14,93	-40,65
Koberovy	18,93	65,51	15,56	14,43	68,25	17,11	-23,77	4,19	9,98
Kobyly	17,41	65,19	17,41	12,96	70,68	16,05	-25,53	8,42	-7,79
Lažany	18,75	66,67	14,58	19,09	68,64	12,27	1,82	2,95	-15,84
Líšný	11,93	66,67	21,40	14,98	64,42	20,60	25,53	-3,37	-3,74
Loučky	20,53	60,93	18,54	13,16	67,11	19,74	-35,91	10,14	6,44
Loužnice	16,58	63,21	20,21	18,40	64,62	16,51	10,95	2,23	-18,30
Malá Skála	19,67	63,68	16,65	14,95	66,75	18,12	-23,98	4,83	8,81
Maršovice	19,72	68,06	12,22	15,71	70,88	13,22	-20,35	4,15	8,15
Mírová pod Kozákovem	21,76	63,75	14,49	16,39	67,53	15,70	-24,68	5,93	8,38
Ohrazenice	26,32	64,74	8,94	14,08	74,13	11,79	-46,52	14,51	31,85
Paceřice	17,88	65,56	16,56	12,50	66,32	20,83	-30,09	1,15	25,83
Pěňčín (JN)	17,08	66,46	16,46	16,15	67,65	15,73	-5,44	1,79	-4,45
Pěňčín (LB)	19,56	64,25	16,19	16,62	70,06	13,32	-15,05	9,04	-17,70
Přepeře	20,28	68,37	11,35	15,64	67,47	16,55	-22,89	-1,32	45,81
Příšovice	26,12	67,32	6,57	14,83	72,75	12,27	-43,23	8,08	86,91
Radčice	16,58	59,36	24,06	11,80	61,24	26,97	-28,83	3,16	12,06
Radimovice	16,20	62,04	21,76	12,59	71,68	15,03	-22,32	15,54	-30,90
Radostná pod Kozákovem	22,34	60,78	16,88	14,32	69,14	16,30	-35,89	13,75	-3,48
Rakousy	13,10	65,48	21,43	10,96	79,45	9,59	-16,31	21,34	-55,25
Semily	22,96	65,38	11,66	14,00	67,14	18,47	-39,04	2,70	58,39
Skuhrov	19,80	63,56	16,63	12,87	70,57	16,57	-35,03	11,01	-0,39
Soběslavice	24,14	53,79	22,07	20,96	67,66	11,38	-13,17	25,79	-48,45
Svijanský Újezd	20,11	67,99	11,90	15,24	72,06	12,47	-24,22	5,98	4,82
Svijany	17,56	64,16	18,28	14,09	71,82	13,75	-19,78	11,94	-24,80
Sychrov	15,29	62,94	21,76	18,78	69,04	12,18	22,80	9,68	-44,03
Vlastiboř	14,93	57,46	27,61	10,69	65,65	23,66	-28,40	14,25	-14,30
Vlastibořice	19,29	59,90	20,81	15,14	62,95	21,91	-21,51	5,09	5,29
Záhoří	15,35	68,88	15,77	17,81	65,38	16,80	16,03	-5,07	6,56
Žďárek	16,04	70,75	13,21	12,60	70,87	16,54	-21,45	0,16	25,20
Železný Brod	21,99	66,01	12,00	14,56	68,55	16,62	-33,77	3,84	38,51

Zpracování SCLLD bylo podpořeno z Operačního programu Technická pomoc

Registrační číslo projektu: CZ.1.08/3.2.00/14.00243

CELKEM MAS	21,24	65,21	13,54	14,79	68,54	16,39	-30,38	5,10	21,03
Liberecký kraj	21,60	66,43	11,97	14,94	69,67	15,02	-30,85	4,87	25,51
Česká republika	21,01	66,34	12,65	14,27	69,63	15,76	-32,09	4,96	24,58

Pozn. Věková struktura se za léta 1991 a 2001 vztahuje obyvatelům podle místa trvalého pobytu, za rok 2011 pak k obyvatelům podle obvyklého pobytu.

Zdroj: ČSÚ Liberec

Mezi jednotlivými obcemi existují značné rozdíly ve věkové struktuře obyvatel. Nejmladší věkovou strukturu měly v roce 2011 obce Dalešice na Jablonecku, Soběslavice, Lažany a Sychrov na Liberecku. Naopak nejvyšší podíl seniorů zaznamenaly Radčice, Vlastiboř a Líšný na Jablonecku a Paceřice a Vlastibořice na Liberecku. Ve srovnání s Libereckým krajem i Českou republikou má MAS Achát větší podíl seniorů a naopak nižší podíl osob v produktivním věku (15-64 let).

V souladu s celostátním i krajským trendem se mezi lety 1991 a 2011 významně snížil podíl dětské složky v populaci (o více než 30 %!). Je zároveň pravdou, že většina tohoto poklesu byla zaznamenána mezi lety 1991 a 2001 (dvaapůlkrát více než mezi lety 2001 a 2011). Naopak vzrostl podíl obyvatel v produktivním věku a především seniorů. I v těchto trendech lze zaznamenat mezi obcemi velké rozdíly. Významnou roli zde hrají populačně největší obce – Semily a Železný Brod, v nichž se podíl dětské složky za 20 let snížil o 39 resp. 34 % a podíl seniorů vzrostl o 58 resp. 39 %. Podíl dětské složky vzrostl pouze v 7 obcích, podíl seniorů v 17 obcích, podíl obyvatel v produktivním věku v 34 obcích z 37. Lze tedy prohlásit, že vzhledem ke stárnutí populace se podíl dětské složky snižuje na úkor podílu obyvatel v produktivním věku a v budoucnu lze naopak očekávat významnější přesun obyvatel mezi produktivní a seniorskou složkou populace.

Proti obecnému trendu stárnutí populace však v několika obcích došlo k „omlazení“ věkové struktury. Jedná se o Dalešice, Líšný a Loužnici na Jablonecku, Sychrov na Liberecku a Klokočí a Záhoří na Semilsku. Ve všech obcích ubývalo obyvatel přirozenou měnou, zlepšení věkové struktury je tedy způsobeno migrací mladších obyvatel do obcí (všechny obce zaznamenaly migrační přírůstek).

Vzdělanostní struktura obyvatelstva

Tabulka č. 6: Struktura obyvatel v roce 2011 podle nejvyššího dokončeného stupně vzdělání (v %)

název obce	základní vč. neukončeného			střední vč. vyučení (bez maturity)			úplné střední (s maturitou) a vyšší odborné (vč. nástavbového)			vysokoškolské			bez vzdělání		
	Σ	M	Ž	Σ	M	Ž	Σ	M	Ž	Σ	M	Ž	Σ	M	Ž
Čtveřín	14,45	12,23	17,00	44,06	52,84	34,00	27,51	22,27	33,50	5,83	4,37	7,50	1,86	1,31	2,50
Dalešice	15,71	8,45	23,19	45,00	56,34	33,33	26,43	25,35	27,54	11,43	9,86	13,04	0,00	0,00	0,00
Frydštejn	19,80	15,91	23,61	41,01	48,01	34,17	29,07	24,15	33,89	8,01	9,38	6,67	0,00	0,00	0,00
Chuchelna	18,02	13,40	22,50	35,41	47,94	23,25	31,73	22,68	40,50	11,80	13,92	9,75	0,25	0,26	0,25
Jenišovice	14,75	10,89	18,52	40,75	47,34	34,32	29,75	27,09	32,35	11,25	11,65	10,86	0,25	0,00	0,49
Jílové u Držkova	17,88	12,24	24,69	45,81	57,14	32,10	30,17	22,45	39,51	3,35	4,08	2,47	0,00	0,00	0,00
Klokočí	21,15	11,11	32,00	35,90	44,44	26,67	35,26	37,04	33,33	2,56	1,23	4,00	0,00	0,00	0,00
Koberovy	15,90	9,80	21,80	41,20	50,00	32,70	31,57	28,19	34,83	6,75	6,13	7,35	0,48	0,49	0,47

Zpracování SCLLD bylo podpořeno z Operačního programu Technická pomoc

Registrační číslo projektu: CZ.1.08/3.2.00/14.00243

Kobyly	18,79	10,49	27,34	43,26	54,55	31,65	26,24	23,08	29,50	7,09	6,99	7,19	0,00	0,00	0,00
Lažany	17,42	14,94	19,78	39,89	45,98	34,07	26,97	24,14	29,67	11,80	12,64	10,99	0,00	0,00	0,00
Líšný	17,62	12,50	22,61	48,02	50,89	45,22	27,75	28,57	26,96	6,61	8,04	5,22	0,00	0,00	0,00
Loučky	14,39	11,94	16,92	47,73	55,22	40,00	31,06	26,87	35,38	3,03	1,49	4,62	0,00	0,00	0,00
Loužnice	11,56	8,70	14,81	41,62	44,57	38,27	35,84	30,43	41,98	8,09	10,87	4,94	0,58	1,09	0,00
Malá Skála	14,89	11,94	17,67	29,37	35,82	23,29	38,88	34,12	43,37	13,34	14,50	12,25	0,21	0,00	0,40
Maršovice	15,00	8,00	22,33	32,73	38,67	26,51	33,18	31,56	34,88	14,55	16,00	13,02	0,45	0,44	0,47
Mírová pod Kozákovem	16,67	11,69	21,21	38,46	46,60	31,02	30,92	27,17	34,34	10,71	11,69	9,81	0,23	0,47	0,00
Ohrazenice	14,36	11,39	17,38	33,62	40,72	26,39	35,85	31,65	40,13	11,28	10,97	11,59	0,32	0,21	0,43
Paceřice	20,24	17,39	22,63	32,54	40,00	26,28	30,56	29,57	31,39	11,90	8,70	14,60	1,19	0,87	1,46
Pěňčín (JN)	16,75	12,94	20,47	37,58	44,29	31,02	30,49	26,78	34,12	9,91	10,41	9,43	0,13	0,00	0,25
Pěňčín (LB)	15,62	10,98	19,80	36,80	50,00	24,91	36,45	26,89	45,05	10,05	10,23	9,90	0,18	0,38	0,00
Přepeře	15,97	10,60	21,29	38,70	45,11	32,35	31,12	28,26	33,96	8,53	9,24	7,82	0,41	0,27	0,54
Příšovice	19,98	14,58	25,39	44,68	53,34	36,02	25,90	21,61	30,19	3,52	4,46	2,57	0,17	0,17	0,17
Radčice	14,01	6,76	20,48	32,48	37,84	27,71	34,39	33,78	34,94	15,29	17,57	13,25	0,00	0,00	0,00
Radimovice	12,80	11,67	13,85	26,00	25,00	26,92	44,40	41,67	46,92	15,20	19,17	11,54	0,00	0,00	0,00
Radostná pod Kozákovem	22,19	16,22	29,01	42,94	55,14	29,01	23,34	18,38	29,01	8,93	7,57	10,49	0,58	0,54	0,62
Rakousy	23,08	18,75	27,27	32,31	40,63	24,24	30,77	28,13	33,33	7,69	9,38	6,06	0,00	0,00	0,00
Semily	18,56	13,81	22,82	35,51	41,35	30,26	31,32	29,81	32,69	9,63	9,74	9,53	0,50	0,41	0,57
Skuhrov	11,63	6,73	15,90	36,24	42,79	30,54	37,14	34,13	39,75	12,53	14,42	10,88	0,45	0,00	0,84
Soběslavice	12,12	10,45	13,85	33,33	35,82	30,77	33,33	29,85	36,92	20,45	22,39	18,46	0,00	0,00	0,00
Svijanský Újezd	17,98	12,09	23,78	41,96	51,10	32,97	30,52	26,92	34,05	4,63	4,95	4,32	0,00	0,00	0,00
Svijany	16,80	9,30	24,79	40,80	48,84	32,23	29,60	27,13	32,23	6,00	6,98	4,96	0,00	0,00	0,00
Sychrov	13,75	11,90	15,79	33,75	32,14	35,53	36,88	38,10	35,53	10,63	11,90	9,21	0,00	0,00	0,00
Vlastiboř	18,80	12,90	25,45	51,28	61,29	40,00	23,93	17,74	30,91	4,27	6,45	1,82	0,00	0,00	0,00
Vlastibořice	16,43	9,71	22,73	39,91	45,63	34,55	30,99	28,16	33,64	9,39	10,68	8,18	0,00	0,00	0,00
Záhoří	17,98	11,17	25,00	46,06	55,83	36,00	27,09	21,36	33,00	3,94	5,34	2,50	0,49	0,49	0,50
Žďárek	19,82	16,67	23,53	31,53	33,33	29,41	40,54	41,67	39,22	7,21	8,33	5,88	0,00	0,00	0,00
Železný Brod	18,16	13,06	22,85	38,83	46,80	31,51	29,86	26,23	33,19	7,67	7,79	7,55	0,35	0,39	0,32
CELKEM MAS	17,40	12,62	21,93	37,84	45,21	30,84	31,14	27,79	34,32	9,07	9,47	8,69	0,35	0,30	0,39
Liberecký kraj	18,62	14,67	22,35	35,92	42,25	29,95	29,83	26,34	33,12	9,64	10,19	9,13	0,55	0,51	0,59
Česká republika	17,56	13,32	21,57	32,99	39,19	27,14	31,18	27,62	34,55	12,46	13,29	11,67	0,47	0,45	0,49

Vysvětlivky: Σ – celkem, M – muži, Ž – ženy

Zdroj: ČSÚ Liberec

Podobně jako u věkové struktury, existují i ve vzdělanostní struktuře obyvatel značné rozdíly mezi jednotlivými obcemi. Nejvyšší podíl vysokoškolsky vzdělaného obyvatelstva byl v roce 2011 zaznamenán v malých obcích do 300 obyvatel – v Soběslavicích a Radimovicích na Liberecku a Radčicích na Jablonecku. V Radimovicích byl zároveň nejvyšší podíl obyvatel s úplným středním vzděláním. Naopak nejnižší podíl vysokoškoláků byl, s výjimkou Příšovic, opět v malých obcích – Jílové u Držkova na Jablonecku, Klokočí, Loučky a Záhoří na Semilsku. Nejvyšší podíl obyvatel se základním

Zpracování SCLLD bylo podpořeno z Operačního programu Technická pomoc

Registrační číslo projektu: CZ.1.08/3.2.00/14.00243

vzděláním pak byl v Paceřicích na Liberecku a v Klokočí, Radostné pod Kozákovem a Rakousech na Semilsku.

Ve srovnání s Libereckým krajem žije v MAS Achát více obyvatel se středním vzděláním (s i bez maturity), a naopak méně obyvatel pouze se základním vzděláním a vysokoškoláků. Evidentní je v souladu s celkovými trendy růst podílu obyvatel s vysokoškolským vzděláním mezi lety 1991 a 2011. Podíl těchto obyvatel se zvýšil ve všech obcích MAS a v celé MAS asi dvojnásobně.

Stejně tak se ve všech obcích zvýšil podíl obyvatel se středním vzděláním s maturitou (celkově asi o 40 %) a poklesl podíl obyvatel se základním vzděláním (celkově asi o polovinu). Z krajských a celostátních průměrů se nijak nevymyká ani rozdíl mezi vzdělaností mužů a žen. Muži jsou silněji zastoupeni v kategorii vysokoškoláků a obyvatel se středním vzděláním bez maturity a ženy v kategoriích základního vzdělání a středního vzdělání s maturitou. Podíl obyvatel bez vzdělání zůstává nevýznamný, přesto je zajímavé, že se podíl těchto obyvatel za 20 let v MAS i Libereckém kraji zvýšil asi na dvojnásobek. Pouze ve Čtveříně jejich podíl dosáhl téměř 2 %, jedná se zde o 8 osob.

Samostatnou kapitolou, která by si zasloužila zvláštní studii a již nemůžou data z ČSÚ postihnout, je srovnání požadavků na dosažení určitého stupně vzdělání dříve a nyní.

SWOT analýza

Silné stránky	Slabé stránky
<ul style="list-style-type: none"> • Blízkost Turnova jako přirozeného centra pro západní část MAS • Celkový růst počtu obyvatel téměř ve všech obcích • Růst vzdělanosti obyvatel 	<ul style="list-style-type: none"> • Rozdrobená sídelní struktura – množství malých obcí, rozptýlená zástavba • Stárnutí obyvatelstva • Pokles počtu obyvatel přirozenou měnou ve většině obcí • Ve srovnání s Libereckým krajem i Českou republikou horší věková struktura
Příležitosti	Hrozby
<ul style="list-style-type: none"> • Růst atraktivity obcí pro bydlení a příchod hlavně mladých vzdělaných obyvatel 	<ul style="list-style-type: none"> • Odliv především ekonomicky aktivních a vzdělaných obyvatel do míst s vyšší nabídkou pracovních příležitostí • Další stárnutí obyvatel

6.4. Technická infrastruktura

Tabulka č. 7: Vybavenost obcí základní technickou infrastrukturou

Obec	kanalizace	vodovod	plynofikace
Čtveřín	-	1	1
Dalešice	-	1	1
Frydštejn	-	1	1
Chuchelna	1	1	1
Jenišovice	1	1	1
Jílové u Držkova	1	1	-
Klokočí	-	1	1
Koberovy	1	1	1
Kobylky	-	1	-
Lažany	-	1	1
Líšný	1	1	1
Loučky	-	1	1
Loužnice	-	-	-
Malá Skála	1	1	1
Maršovice	1	1	1
Mírová pod Kozákovem	1	1	1
Ohrazenice	1	1	1
Paceřice	-	1	1
Pěnčín (JN)	-	1	1
Pěnčín (LB)	-	1	1
Přepeře	1	1	1
Příšovice	1	1	1
Radčice	-	1	-
Radimovice	-	1	-
Radostná pod Kozákovem	-	1	-
Rakousy	-	1	-
Semily	1	1	1
Skuhrov	-	1	-*
Soběslavice	-	1	-
Svijanský Újezd	-	1	1
Svijany	-	1	1
Sychrov	-	1	-
Vlastiboř	-	1	-
Vlastibořice	-	1	-
Záhoří	-	1	1
Žďárek	-	1	-
Železný Brod	1	1	1

Pozn.: * ČSÚ v rozporu s daty z obce uvádí obec jako plynofikovanou

Zdroj: Malý lexikon obcí ČR 2012, ČSÚ

Vybavenost obcí technickou infrastrukturou je do velké míry ovlivněna velikostí obce, protože malé obce mají omezené rozpočtové možnosti pro budování nákladných sítí technické infrastruktury. Rovněž pro dodavatele není výhodné budovat sítě do oblastí s malým počtem potenciálních zákazníků. To platí především pro kanalizace a plynovody. Jedinou obcí bez vodovodu je Loužnice.

Zpracování SCLLD bylo podpořeno z Operačního programu Technická pomoc

Registrační číslo projektu: CZ.1.08/3.2.00/14.00243

Zde jsou obyvatelé zásobováni vodou ze studen. Vzhledem k poklesu hladiny podzemní vody se navrhuje prodloužení vodovodu z Radčic. Na vlastní studny se rovněž musí spoléhat obyvatelé některých malých částí obcí.

Odkanalizováno je pouze 13 obcí, nejhorší je situace u obcí v libereckém okrese, kde je kanalizace zavedena z 13 obcí pouze v Příšovicích. V obcích v jabloneckém i semilském okrese je vždy odkanalizována polovina obcí (7 ze 14 na Jablonecku a 5 z 10 na Semilsku). U obcí, které jsou tvořeny více sídly, je kanalizace většinou vybudována jen v hlavním sídle v dané obci. Pouze v Semilech je kanalizace vybudována i v místní části Podmoklice, které však zástavbou přímo navazují na Semily a zde hustá vícepodlažní zástavba (3 panelová sídliště). V Mírové pod Kozákovem je kanalizace v různém rozsahu vybudována v částech Chutnovka, Rohliny a Sekerkovy Loučky.

V lokalitách, jež nejsou vybaveny kanalizací, odtékají odpadní vody po individuálním předčištění v septicích přímo do podmoků nebo mají domy bezodtoké jímky, jež jsou vyváženy na nejbližší ČOV nebo na pole. Dne 25. 5. 2010 byl usnesením zastupitelstva Libereckého kraje č. 148/10/ZK zřízen fond ochrany vod Libereckého kraje, který je určen pro poskytování investičních dotací obcím do 2000 obyvatel nebo svazkům obcí v působnosti Libereckého kraje na rekonstrukci a modernizaci stávajících a výstavbu nových vodních děl (ČOV, kanalizací, vodovodů a náhradních zdrojů pitné vody) v souladu s Plánem rozvoje vodovodů a kanalizací LK. Dotace však činí max. 70 % a 2 mil. Kč. To vzhledem k vysokým investičním a následným provozním nákladům není dostatečně motivační.

V okresech Jablonec nad Nisou a Liberec zajišťuje výstavbu a správu vodohospodářské infrastruktury Severočeská vodárenská společnost, a.s., největší vodárenská společnost v ČR. Majitelem vodohospodářské infrastruktury v obcích Malá Skála a Líšný na Jablonecku a ve většině obcí MAS v semilském okrese (výjimkou jsou Klokočí, Mírová pod Kozákovem a Radostná pod Kozákovem) je Vodohospodářské sdružení Turnov. Pro obce Mírová pod Kozákovem a Klokočí je vlastníkem a provozovatelem infrastruktury Svazek obcí Mírová pod Kozákovem, v obci Radostná pod Kozákovem je to samotná obec. Komplexní servis v oblasti výroby a dodávky pitné vody a následného odkanalizování a čištění odpadních vod zajišťují na území MAS Severočeské vodovody a kanalizace, a.s. Nejvýznamnějším projektem v oblasti vodohospodářské infrastruktury posledních let byl projekt Čistá Jizera, který mj. řešil výstavbu a rekonstrukci kanalizační sítě v Semilech, pro kvalitu vody v Jizeře však mělo pro oblast velký význam i výstavba a rekonstrukce kanalizační sítě v Turnově.

Plynofikováno je celkem 24 obcí z 37, což lze považovat za nadprůměrnou hodnotu. Plynofikovány jsou všechny větší obce, u menších obcí byla při plynofikaci využita poloha blízko vysokotlakých plynovodů. V rámci obcí s více sídly je situace většinou příznivější než u kanalizace, plynofikováno je často více sídel v dané obci. To platí např. Koberovy, Pěnčín (JN), Záhoří, Mírovou pod Kozákovem i Železný Brod. Míra plynofikace je velmi různorodá. Podle údajů přímo z obcí je zasíťovanost některých lokalit téměř 100 %, např. v Dalešicích, Jenišovicích, Příšovicích, Svijanském Újezdě, Loučkách, Přepeřích. Jinde je i přes existenci plynu jeho význam spíše okrajový, např. v Líšném je na plynovod z podniku Liglass na Malou Skálu napojeno pouze asi 5 domů. Dodávku plynu na území bývalého Severočeského kraje (okresy Jablonec nad Nisou a Liberec) zajišťuje RWE Energie, na území

okresu Semily (bývalý Východočeský kraj) pak Východočeská plynárenská, a.s. Obě společnosti patří do koncernu RWE Česká republika.

Veřejné osvětlení je standardní součástí technické infrastruktury. Zasiťovanost je vždy vyšší než 80 %. U obcí s více sídly je veřejné osvětlení vybudováno ve všech sídlech.

Z 37 obcí MAS jich chce vodovod dále budovat 17. Většinou jde o rozšíření do dalších sídel (10 obcí) nebo k nové zástavbě. Kanalizaci chce dále budovat 15 obcí (z toho do dalších sídel v 6 obcích). Více respondentů však zmiňuje finanční náročnost takových akcí, která závisí i na rozpočtových možnostech vlastníka SVS. O plynofikaci má zájem 11 obcí (z toho do dalších sídel ve 4 obcích). I zde další rozšíření je někdy zmiňováno spíše výhledově a závisí na finančních možnostech.

Na území MAS se nachází 2 významné zdroje CZT – v Příšovicích Warmnis, s.r.o. s instalovaným tepelným výkonem 2,2 MW a roční dodávkou tepla 20 391 GJ/rok a v Semilech provozovna tepelného hospodářství, jež vlastní Městská bytová správa s instalovaným tepelným výkonem 29,3 MW a roční dodávkou tepla celkem 47 600 GJ/rok.

Území je plně elektrifikováno. Dodávku elektřiny zajišťuje společnost ČEZ Distribuce, a.s., jež patří do koncernu ČEZ, a.s.

Signál mobilních sítí je na území všech obcí aspoň od dvou operátorů (O2 a T-Mobile), byť je někdy slabý a není s ním pokryto celé území. Signálem O2 je až na nepatrné výjimky pokryto celé území. Signál T-Mobile nedosahuje např. do údolí Jizery u Rakous a do některých spíše odlehlých míst na území Koberov, Železného Brodu, Radostné pod Kozákovem a Chuchelny. Pokrytí signálem Vodafone je podobné pokrytí signálem O2.

Celkem 21 obcí má k dispozici obecní rozhlas, 5 obcí (Koberovy, Příšovice, Chuchelna, Rakousy, Semily) kabelovou televizi, rovněž 5 obcí (Koberovy, Malá Skála, Železný Brod, Chuchelna, Semily) kamerový systém. Obec Líšný má kameru na hasičské zbrojnici, Ohrazenice na budově obecního úřadu.

SWOT analýza

Silné stránky	Slabé stránky
<ul style="list-style-type: none"> Vysoká zasiťovanost vodovody, plynovody a veřejným osvětlením Realizace projektu Čistá Jizera (odkanalizování Semil-pilotní akce) 	<ul style="list-style-type: none"> Nízká míra odkanalizování obcí Špatný technický stav sítí technické infrastruktury Vysoká cena vodného a stočného Lokálně nízká kapacita transformačních stanic (občasné výpadky sítě) Chybějící rozhlas v obcích
Příležitosti	Hrozby
<ul style="list-style-type: none"> Prostředky z fondů EU na rozvoj technické infrastruktury Využití potenciálu alternativních zdrojů 	<ul style="list-style-type: none"> Chátrání sítí technické infrastruktury z důvodu nedostatku finančních prostředků (vlivem dlouhodobého

<p>energie (vodní, biomasa)</p> <ul style="list-style-type: none"> • Plány obcí na rozvoj technické infrastruktury • Postupné rekonstrukce a opravy vodovodů a plynovodů - zapojení obcí do následné úpravy ulic • Vytvoření technické infrastruktury (systému) k informování občanů 	<p>podfinancování)</p> <ul style="list-style-type: none"> • Pokles počtu dotačních programů na rozvoj infrastruktury • Nedostatečná kapacita sítí může omezit možnosti podnikání
---	--

6.5. Doprava

Silniční doprava

Hlavními komunikacemi, které procházejí územím, jsou rychlostní silnice R10 Praha – Mladá Boleslav – Turnov a na ní navazující I/10 Turnov – Železný Brod – Tanvald – Harrachov a dále rychlostní silnice R35 Liberec – Turnov a na ní navazující I/35 Turnov – Jičín – Hradec Králové. Významné jsou i silnice II. třídy II/610 Turnov – Mnichovo Hradiště, II/292 Železný Brod – Semily a II/283 Turnov – Semily. Dle očekávání je doprava nejintenzivnější na rychlostních komunikacích a dále přes město Turnov. Tuto základní kostru doplňují silnice III. třídy, které propojují všechny obce a místní komunikace. Stav hlavních silnic I. třídy je většinou velmi dobrý. Velkým problémem však nadále zůstává stav silnic nižších tříd – především III. třídy, kde je velké množství z nich hodnoceno v kategorii havarijní. To platí pro celé území MAS. Přestože opravy na silniční síti probíhají každý rok, celkový stav silniční sítě nižších tříd se zhoršuje. Havarijní stav komunikací vede k omezením provozu (např. omezení rychlosti nebo zúžení jízdních profilů komunikace). Při zimní údržbě se na silnice I. a II. třídy aplikuje chemické ošetření, silnice III. tříd se ošetřují zdrsňujícím posypem, případně jen pluhováním. Problémem je bohužel

také skutečná poloha komunikací, která se liší od evidenčního stavu v katastrální mapě, což se týká i místních komunikací.

Vlastníkem silnic I. třídy je stát (správu a údržbu zajišťuje Ředitelství silnic a dálnic), silnic II. a III. třídy Liberecký kraj (správu a údržbu zajišťuje Krajská správa silnic Libereckého kraje prostřednictvím společnosti Silnice LK a.s.), místních komunikací většinou obce. Silnice s nejvyšší intenzitou provozu zobrazuje následující tabulka.

Tabulka č. 8: Intenzita provozu na hlavních komunikacích MAS Achát podle sčítání dopravy v roce 2010

silnice	Úsek	počet vozidel
R10	hranice Středočeského kraje - Turnov	16 956
I/10	Turnov - Železný Brod	5 966
I/10	Železný Brod - Plavy	5 033
R35	Paceřice - křižovatka s R10	20 726
I/35	křižovatka s R10 - křižovatka s II/283 (přes Turnov)	16 283
II/279	křižovatka s R10 - Svijanský Újezd - Kobyly	394
II/282	Lestkov - Loktuše	3 975
II/282	Loktuše - Železný Brod	1 867

Zpracování SCLLD bylo podpořeno z Operačního programu Technická pomoc
Registrační číslo projektu: CZ.1.08/3.2.00/14.00243

II/283	Turnov - Loktuše	4 373
II/283	Lestkov - Bořkov (křižovatka s II/289)	2 932
II/292	Železný Brod - Semily	2 845
II/610	hranice Středočeského kraje - Příšovice - Přepeře - Turnov	2 628
III/2799	křižovatka s R10 - Čtveřín - Pěňčín - Svijanský Újezd	1 881
III/28719	Maršovice - Frýdštejn - Turnov	2 532

Pozn.: Některé výsledky jsou vypočteny jako prostý aritmetický průměr více na sebe navazujících úseků na stejné silnici. Vysokých intenzit je dosahováno též v centru Semil a Železného Brodu, kde dochází ke styku několika komunikací.

Zdroj: www.rsd.cz, vlastní výpočty

Velmi rozdílná je délka místních komunikací na území jednotlivých obcí. Nejdelší síť mají rozlohou velké obce často sestávající z více sídel. Z dotazníkového šetření vyplývá, že nejdelší síť má obec Chuchelna (55 km), dále Pěňčín na Jablonecku (54 km), Semily (52 km), Mírová pod Kozákovem (44 km), Malá Skála (38 km) a Železný Brod (35 km).

Nejdelší síť chodníků mají logicky Semily a Železný Brod. Z menších obcí mají nejdelší síť chodníků podél hlavních komunikací Příšovice (6 km), které značně trpí průjezdnou kamionovou dopravou. U ostatních obcí dosahuje délka chodníků podél hlavních komunikací maximálně několika set metrů. Nutné je zdůraznit, že ne všechny chodníky se nachází v majetku jednotlivých obcí. Z 37 obcí 16 uvedlo, že nemá chodníky podél hlavních komunikací.

16 obcí uvedlo, že nemá na svém území parkoviště. Pochopitelně nejvíce parkovacích míst nalezneme v Semilech a Železném Brodě (na veřejných parkovištích vždy hodně přes 100 míst). Větší počet parkovacích míst souvisí s existencí významných turistických zajímavostí. V Sychrově tak existuje 120 parkovacích míst (přesto kapacita v době konání velkých kulturních akcí na zámku nedostačuje) a v bezprostředně sousedících Radimovicích 50 -60 míst, které jsou využívány hlavně návštěvníky zámku Sychrov. U výletního areálu Fipobex na Pěňčíně je k dispozici 60 parkovacích míst. Na Malé Skále je asi 70 parkovacích míst, v Příšovicích dokonce 120 míst.

Železniční doprava

Územím MAS procházejí tratě 030 Liberec – Turnov – Malá Skála – Železný Brod – Semily – Stará Paka – Hradec Králové – Pardubice (v některých úsecích, např. v líšenském tunelu má rezervu pro dvojkolejný provoz) a 070 Turnov – Mladá Boleslav – Praha, které jsou tratěmi celostátními a je na nich provozována i dálková osobní doprava rychlíky. Poslední je trať 035 Železný Brod – Tanvald, která je tratí regionální, do Tanvaldu však zajíždí i přímé rychlíky z Prahy. Tratě 030 a 070 mají lepší parametry než trať 035 (větší poloměr oblouků, vyšší cestovní rychlost), přesto zůstávají ve srovnání se silniční dopravou málo konkurenceschopné. Všechny železniční tratě jsou jednokolejné, neelektrifikované. Na úseku trati 030 Železný Brod – Semily – Košťálov je instalované dálkově ovládané zabezpečovací zařízení ovládané ze stanice Stará Paka. Tratě 030 a 070 lze využít i pro kombinovanou dopravu.

Nejvyšší traťová rychlost je na tratích Turnov – Mladá Boleslav a Turnov – Malá Skála (85 - 100 km/h), na ostatních úsecích celostátních tratí 75 - 80 km/h, na trati Železný Brod – Tanvald jen okolo 50

Zpracování SCLLD bylo podpořeno z Operačního programu Technická pomoc

Registrační číslo projektu: CZ.1.08/3.2.00/14.00243

km/h. Cestovní časy na vozebních ramenech Liberec – Praha a Liberec – Pardubice zůstávají stejné jako ve 30. letech 20. století. Dopravu na všech 3 tratích zajišťují České dráhy, a.s. Vlastníkem tratí je stát, který je zastupován Správou železniční dopravní cesty, s.r.o., vlastníkem objektů železničních stanic jsou většinou České dráhy a.s.

Letecká doprava

Letiště neexistuje v MAS Achát žádné. Nejbližší letiště nalezneme u Lomnice nad Popelkou a u Hodkovic nad Mohelkou. Nejbližší mezinárodní letiště je v Liberci (má pozastavený statut veřejného mezinárodního letiště). Veřejné vnitrostátní letiště je nejbližší u Hodkovic nad Mohelkou. U Lomnice nad Popelkou se nachází plocha pro sportovní létání (bez statutu letiště, slouží i jako stanoviště letecké záchranné služby).

Dopravní obslužnost veřejnou dopravou

Tabulka č. 9: Přehled dopravní obslužnosti autobusy v MAS Achát

obec	Autobus					hlavní cíle	Poslední spoj			
	počet spojů						všední dny		víkend	
	Po 13.5.	Čt 16.5.	Pá 17.5.	So 18.5.	Ne 19.5.		čas	směr	čas	směr
Čtveřín	35	35	35	0	0	TUR, Český Dub, MH, Kobyly	19:05	TUR (19:10 z Doubí do Turnova)		
Dalešice	44	44	44	13	10	JN, TUR, Hodkovice n.M.	22:36	JN	19:20	JN
Frýdštejn	36	36	36	9	6	JN, TUR, Hodkovice n.M.	22:29	JN	19:10	JN
Chuchelna	28	28	28	0	0	ŽB, SM, TUR	18:33	ŽB		
Jenišovice	37	37	37	13	10	JN, TUR	22:24	JN	19:00	JN
Jílové u Držkova	35	35	35	4	4	JN, ŽB, TAN, Vlastiboř	19:40	JN	17:14	Držkov
Klokočí	10	10	10	0	2	ŽB, TUR	17:00	ŽB	16:23	ŽB
Koberovy	49	49	49	4	6	ŽB, TUR, JN, Malá Skála	19:11	TUR	18:58	TUR - ze zast. Zbirohy, odb.
Kobyly	24	24	24	0	0	TUR, Český Dub, MH	18:50	TUR (z části Nechálov)		
Lažany	11	11	11	0	0	TUR, Kobyly - Nechálov, Český Dub	19:12	TUR		
Líšný	40	40	41	6	12	ŽB, TUR, Praha, SM, Krkonoše	23:18	ŽB, SM	22:35	ŽB, SM (v SO 16:55 ŽB, SM, Vrchlabí)
Loučky	12	12	12	0	2	ŽB, TUR, Klokočí	17:04	ŽB	16:27	ŽB
Loužnice	34	32	35	14	11	JN, ŽB, TAN, Praha, Harrachov	19:18	TAN, Harrachov	17:22	Držkov
Malá Skála	62	60	66	21	26	TUR, ŽB, SM, TAN, Praha, Krkonoše	23:14	ŽB, SM	22:32	ŽB, SM (v SO 18:54 TUR)
Maršovice	88	88	88	35	29	JN, ŽB, TUR	22:40	JN	22:34	ŽB
Mírová pod Kozákovem	86	85	86	10	10	TUR, SM, ŽB, Lomnice nad Popelkou, JN	22:37	SM	19:05	TUR (ze Záholic)
Ohrazenice	96	96	96	14	15	TUR, SM, ŽB, LB, MB, Kobyly-Nechálov, Český Dub, MH	22:55	TUR, SM	22:15	TUR, SM (v SO 12:50 TUR)
Paceřice	45	45	45	6	8	TUR, LB, Kobyly-Nechálov, MB	22:30	LB	19:37	LB (v SO 15:39)

Zpracování SCLLD bylo podpořeno z Operačního programu Technická pomoc

Registrační číslo projektu: CZ.1.08/3.2.00/14.00243

Pěnčín (JN)	102	102	102	30	29	JN, ŽB, Držkov, SM, TAN	23:05	Držkov	22:42	JN (v NE 21:33)
Pěnčín (LB)	31	31	31	0	0	TUR, Kobyly - Nechálov, Český Dub, MH	19:02	TUR		
Přepeře	67	67	68	5	8	TUR, Český Dub, MH, Příšovice, Svijany, Praha	22:48	TUR	22:14	TUR (v SO 12:54 TUR, Rokytnice n.J.)
Příšovice	48	48	49	3	8	TUR, SM, MH, MB, Sobotka, Svijany	22:52	TUR, SM	22:12	TUR (v SO 12:52 TUR, Rokytnice n.J.)
Radčice	20	20	20	4	4	JN, ŽB, Držkov, Jílové u Držkova	18:44	ŽB	17:17	Držkov
Radimovice	10	10	10	0	0	TUR, Kobyly-Nechálov, Český Dub	19:03	TUR		
Radostná pod Kozákovem	36	36	36	0	0	TUR, Lomnice nad Popelkou, SM	22:43	Lomnice nad Popelkou, SM		
Rakousy	14	14	14	4	4	TUR, Malá Skála, JN	18:51	TUR	18:59	TUR
Semily	116	114	118	13	21	ŽB, TUR, Jilemnice, Benešov u Semil, Jablonec nad Jizerou, Lomnice nad Popelkou, LB, MB, Praha, Krkonose	21:40	TUR	20:55	TUR (v SO 17:20 Vrchlabí)
Skuhrov	16	16	16	4	4	JN, ŽB	18:30	ŽB	16:28	JN
Soběslavice	14	14	14	0	0	TUR, Kobyly-Nechálov, Český Dub	18:54	TUR		
Svijanský Újezd	21	21	21	0	0	TUR, Český Dub, MH	18:40	Kobyly- Nechálov (z části Loužek 19:00 TUR)		
Svijany	35	35	35	6	8	TUR, MH, MB, LB, Sobotka	22:40	TUR		
Sychrov	12	12	14	0	0	TUR, Kobyly - Nechálov, Český Dub	19:04	TUR		
Vlastiboř	8	8	8	0	0	TAN	18:08	TAN		
Vlastibořice	9	9	9	0	0	TUR, Kobyly-Nechálov	18:56	TUR		
Záhoří	49	49	50	3	12	SM, ŽB, TUR, LB, MB, Praha, Krkonose	23:36	SM (z části Proseč, ze Záhoří 18:40 ŽB)	22:51	jen z části Proseč - SM (v SO 14:25 ŽB, Praha)
Žďárek	29	29	29	4	5	LB, TUR, Hodkovice n.M., Jičín	22:33	LB	19:40	LB (v SO 15:42)
Železný Brod	127	125	131	31	39	JN, SM, TUR, LB, Harrachov, Praha, Koberovy, Mírová p.K.	23:25	SM	22:42	SM

Vysvětlivky: JN- Jablonec nad Nisou, LB- Liberec, MB- Mladá Boleslav, MH- Mnichovo Hradiště, TAN-Tanvald,
TUR –Turnov, SM- Semily, ŽB- Železný Brod; SO – sobota, NE – neděle

Zdroj: www.idos.cz, vlastní výpočty

Tabulka č. 10: Přehled dopravní obslužnosti vlaky v MAS Achát

obec	Vlak					Poslední spoj					
	počet spojů					všední dny		víkend			
	Po 13.5.	Čt 16.5.	Pá 17.5.	So 18.5.	Ne 19.5.	čas	směr	čas	směr		
Čtveřín - část Doubí	20	20	20	20	18	TUR, LB, ŽB, SM, Stará Paka		23:31	TUR, SM	23:31	TUR, SM, Stará Paka

Zpracování SCLLD bylo podpořeno z Operačního programu Technická pomoc

Registrační číslo projektu: CZ.1.08/3.2.00/14.00243

Líšný	26	27	27	18	17	TUR, LB, ŽB, SM, TAN, Stará Paka	23:48	ŽB, SM	23:48	ŽB, SM
Malá Skála	49	50	50	44	43	TUR, LB, ŽB, SM, TAN, Stará Paka, HK, PU	23:46	ŽB, SM	23:46	ŽB, SM
Příšovice	22	22	22	21	19	TUR, MB, Praha	23:10	TUR	23:10	TUR (v SO 21:27 MB, Praha)
Radimovice*	20	20	20	21	19	LB, TUR, SM, Stará Paka	23:27	TUR, SM	23:27	TUR, SM, Stará Paka
Semily	40	40	40	37	36	ŽB, TUR, LB, Stará Paka, HK, PU	23:09	Stará Paka	23:59	Stará Paka
Vlastiboř - část Návarov	22	22	24	21	19	ŽB, TAN	23:14	TAN	23:14	TAN
Železný Brod	62	63	64	55	53	TUR, LB, SM, Stará Paka, TAN, HK, PU, Praha	23:53	SM	23:53	SM

Vysvětlivky: viz předchozí tabulka a dále HK – Hradec Králové, PU - Pardubice

Pozn.: * - Železniční stanice Sychrov leží na území obce Radimovice; Zdroj: www.idos.cz, vlastní výpočty

Dopravní obslužnost veřejnou dopravou je v obcích MAS Achát velmi rozdílná a odráží se v ní poloha jednotlivých obcí (na hlavních komunikacích, u větších měst), sídelní struktura (obec sestávající z více sídel vs. obec tvořená jedním sídlem) a rovněž spádovost za službami vyšší vybavenosti, jež obec nenabízí. Výraznou výhodou pro obce po stránce dopravního spojení je existence železnice.

Nejlepší dopravní spojení z obcí MAS Achát mají logicky největší sídla – Železný Brod a Semily. Z nich je rovněž zajišťována obsluha obcí v jejich zázemí. Dobré dopravní spojení mají i obce na železnici, s výjimkou Vlastiboře, kde sice vlaková zastávka Návarov leží na území obce, ale od vlastního sídla je vzdálena 2,5 km. Podobně vlaková zastávka Doubí je 1,5 km daleko od Čtveřína.

Velké množství spojů jezdí i z Pěňčína na Jablonecku a Mírové pod Kozákovem. To je ale dáno sídelní strukturou, protože tyto obce sestávají z více sídel, jež obsluhují různé autobusové linky. Velmi dobrou dopravní obslužnost mají Maršovice (blízkost Jablonce nad Nisou) a ve všední dny i Přepeře a Ohrazenice na Turnovsku.

U autobusových spojů je zřejmý zcela diametrální rozdíl v počtu spojů ve všední dny a o víkendech. V sobotu není zavedena autobusová doprava do 14 a v neděli do 12 obcí! Občané, jež nemají možnost využívat individuální dopravu, tak jsou o víkendech v těchto obcích prakticky odříznuti od světa. Nejhorší je v tomto směru situace v obcích náležejících do okresu Liberec (z 13 obcí není obsluhováno o víkendu 9), naopak relativně nejlepší na Jablonecku (ze 14 obcí není obsluhována pouze Vlastiboř). Problém nastává rovněž ve všední dny večer. Poslední spoje přijíždějí do některých obcí již mezi 18. a 19. hodinou, do Klokočí a Louček na Semilsku již v 17 hodin. V nejmenších a nejhůře obsluhovaných obcích je veřejná doprava redukována na několik párů spojů ve všední dny v ranních a odpoledních hodinách, které primárně zajišťují dojíždění dětí do škol. Spoje jsou většinou trasovány do nejbližšího velkého sídla, tedy především Turnova, Železného Brodu, Semil, Jablonce nad Nisou, Mnichova Hradiště.

Výhodu mají obce ležící na hlavních silničních tazích (silnice I/10 - Líšný, Malá Skála, Loužnice, silnice II/610 – Přepeře, Příšovice, silnice II/292 – sídlo Proseč patřící pod obec Záhoří). Jak již bylo řečeno výše, velkou výhodou je pro obce existence železničního spojení, které je zajišťováno většinou stejným počtem spojů ve všední dny i o víkendu.

Zpracování SCLLD bylo podpořeno z Operačního programu Technická pomoc

Registrační číslo projektu: CZ.1.08/3.2.00/14.00243

Autobusovou dopravu zajišťuje z většiny společnost Busline, a.s., v obcích, patřících do okresu Liberec i společnost ČSAD Liberec, a.s. Dálkové spoje, vedené po hlavních tazích I/10 a I/35 jsou rovněž zajišťovány dalšími společnostmi.

V současné době probíhá výběrové řízení na zajištění dopravní obslužnosti autobusovou dopravou v Libereckém kraji na léta 2014 – 2024.

Cyklotrasy

Cyklistika jako forma dopravy není menšinovým trendem, ale alternativou k dalším druhům dopravy. Nabízí značnou flexibilitu při pohybu v městském prostředí a částečné řešení i dopravní obsluhu v regionech. Propojení cyklistické infrastruktury formou městských sítí cyklostezek a regionálních sítí cyklotras umožňuje současně plynulý pohyb cyklistů a cykloturistů. Cykloturistika vyžaduje síť tras a stezek pokud možno mimo pohyb motorových vozidel, s možností návštěvy atraktivních míst, ale bezpečnost je také nutnou a neopominutelnou podmínkou.

Přestože terénní podmínky území nejsou ideální, zvláště u starší generace je dosud kolo používáno pro lokální dopravu. Pro oživení cyklistiky pro lokální dopravu do zaměstnání nebo do školy však chybí zajištění prostoru pro bezpečné odstavení kola, případně odložení kola pro přestup na vlak. Také železniční tarify nezohledňují přepravu kola na krátkou vzdálenost (min. částka za jednu cestu bez přestupu je 25 Kč).

Významným počinem na poli cyklistické dopravy v MAS je realizace projektu Greenway Jizera, která představuje plně vybavený multifunkční koridor podél řeky Jizery s páteřní cyklostezkou a sítí bezpečných stezek pro bezmotorovou dopravu, který je využíván jak místními obyvateli, tak návštěvníky.

První etapou projektu „Greenway Jizera v úseku Dolánky – Líšný“ bylo vybudování cyklostezky v úseku Dolánky – Rakousy – Malá Skála – Líšný. V rámci úseku o celkové délce 9,6 km se jedná o vybudování cca 2,6 km nových stezek pro cyklisty a chodce, včetně stavby dvou nových mostů přes řeku Jizeru a rekonstrukce stávající lávky pro pěší na železničním mostě. Zbýlých 6,0 km je vedených jako cyklotrasa po stávajících místních komunikacích. Součástí stezky bude informační systém, mobiliář a dopravní značení.

Záměrem je vybudování páteřní trasy podél celého toku řeky od polských hranic až k Praze, která prochází několika atraktivními regiony. Celou trasu lze v současnosti absolvovat po stávajících značených cyklotrasách. Postupně od osady Jizerky podél toku řeky lze využít cyklotrasy číslo 22 (přes Kořenov do Pasek nad Jizerou), č. 4170 (přes Vysoké nad Jizerou do Semil, Železného Brodu a Turnova), č. 14 (přes Turnov do Přepěří), č. 223 (přes Svijany, Mnichovo Hradiště do Kláštera Hradiště nad Jizerou) a č. 241 (přes Mladou Boleslav, Benátky nad Jizerou, Lázně Toušeň až k Praze). Uvedené cyklotrasy ve větší či menší vzdálenosti sledují tok řeky a snaží se minimalizovat náročná stoupání. Především

v horním toku řeky se však cyklisté dílčímu převýšení nevyhnou. Také povrch a kvalita cyklotras je různorodá stejně jako krajina, kterou projíždí. Přesto tato dálková cyklotrasa svými téměř 190

kilometry vybízí buď k několkadennímu putování (pro zdatné cyklisty), anebo k opakovaným cyklovýletům do koridoru řeky s návštěvou přílehlých památek a zajímavostí. Při plánování cyklistického putování lze s úspěchem využít i linek letních turistických autobusů v Českém ráji.

Souhrn cyklotras v MAS Achát udává následující tabulka. Většinou jsou vedeny po silnicích III. třídy. Některé úseky cyklotras (např. na Maloskalsku) jsou vedeny i po nezpevněných cestách a často i s poměrně náročným stoupáním, jejich sjízdnost je pak dosti obtížná.

Tabulka č. 11: Přehled cyklotras v MAS Achát

Číslo	Trasa
14	(Hrádek n.N. – Liberec – Český Dub) – Sychrov – (Turnov – Jičín – Dětenice – Rožďalovice)
223	(Klášteř Hradiště nad Jizerou – Mnichovo Hradiště – Březina) – Svijany – Příšovice – Přepeře
3044	(Chocnějovice) – Kobyly – Sychrov – (Hodkovice nad Mohelkou – Dlouhý Most)
3047	(Loukov) – Svijany – Sychrov – Žďárek – (Jílové – Rychnov u Jablonce n.N.)
3048	(Na Pince – Cetenov – Hlavice) – Podhora – Vorklebice – Soběslavice – Svijanský Újezd – Svijany – Příšovice – (Ploukonice)
3049	(Č. Dub – Trávníček) – Vlastibořice – Pěnčín – Čtveřín – (Daliměřice – Malý Rohozec)
3050	(Stohánek – Kotel – Všelibice – Libíč) – Kobyly – Svijanský Újezd – Pěnčín
3051	Sychrov – Jenišovice – Ondříkovice – (Dolánky)
4006	(Turnov) – Rakousy – Zbirohy – Besedice – Koberovy – Kozákov – Bačov
4007	(Turnov – Dolánky) – Zaborčí – Frýdštejn – Kopanina – Sněhov – Malá Skála
4008	Podchloumek – Bělá – Chutnovka – Rotštejn – Vesec – Smrčí
4012	(Bukovina – Kacanovy – Všeň – Mokřý) – Přepeře – Turnov
4099	Malá Skála – Besedice – Loučky – Klokočí – Rotštejn – Sekerkovy Loučky
4170	Rakousy – Malá Skála – Líšný – Vráta – Železný Brod – Dolní Bozkov – Bítouchov – Semily – (Loukov – Vysoké nad Jizerou – Paseky nad Jizerou)
4172	(Turnov) – Podchloumek – Sekerkovy Loučky – Kvítkovice – Volavec – (Rovensko pod Troskami – Lomnice nad Popelkou)
4175	Chloudov – Smrčí – Semily – (Bořkov – Kundratice – Kruh – Rostoky u Jilemnice – Martinice v Krkonoších)
4176	Semily – Bačov – (Tatobity – Rovensko pod Troskami – Újezd pod Troskami)
4247	Železný Brod – Těpeře – Dolní Černá Studnice
4248	Železný Brod – Jirkov – Jílové u Držkova – (Návarov – Lhotka – Velké Hamry – Tanvald – Rejdice)
4249	Krásná – Huť – (Zásada)
4280	Pěnčín – Skuhrov – Sněhov
TC	(Turnov – Dolánky – Malý Rohozec) – Ohrazenice – Přepeře – (Nudvojovice – Turnov)

Pozn.: V závorce je uvedena část trasy mimo území MAS

Pěší trasy

Značení pěších turistických tras v oblasti Českého ráje dosáhlo největšího rozmachu v 1. polovině 20.st. Celé území je protkáno hustou sítí pěších tras. Největší je hustota tras logicky v místech s nejvíce turistickými zajímavostmi – mezi Turnovem, Železným Brodem a Semily a v údolí Jizery. Naopak v jižní části libereckého okresu nejsou trasovány žádné pěší turistické trasy. Nejznámější je bezpochyby červená trasa, zvaná Zlatá stezka Českého ráje, která v celkové délce 103 km vede z Mladé Boleslavi přes Turnov do Jičína a spojuje nejvýznamnější místa Českého ráje. Na území MAS překonává trasu od Turnova po Kozákov. Velmi známá je rovněž Riegrova stezka podél Jizery ze Semil do Spálova, na níž ve Spálově navazuje Palackého stezka podél Kamenice přes Návarov až do Tanvaldu.

Tabulka č. 12: Přehled pěších tras v MAS Achát

Barva	Trasa
Zelená	(Klášter Hradiště nad Jizerou – Chocnějovice) – Kobyly – Vorklebice – (Letařovice)
Modrá	(Český Dub – Letařovice) – Vlastibořice – Sychrov – Sedlejšovice – (Hodkovice nad Mohelkou)
Červená	(Český Dub – Dehtáry) – Vrchovina – Radostín – Sychrov
Žlutá	Příšovice – (Všeň – Kozlov – Valdštejn – Hrubá Skála)
Modrá	(Rychnov u Jablonce n.N.) – Kopanina – Frýdštejn – Ondříkovice – (Dolánky – Turnov)
Červená	(Mladá Boleslav – Mnichovo Hradiště – Drábské světničky – Kost – Valdštejn – Turnov – Dolánky) – Drábovna – Frýdštejn – Malá Skála – Besedice – Koberovy – Kozákov – Bačov – (Tábor – Železnice – Jičín)
Zelená	Kopanina – Malá Skála – Zbirohy – Rakousy – (Turnov)
Modrá	Drábovna – Malá Skála – Suché skály – Koberovy – Klokočí - Rotštejn
Žlutá	Rohliny – Michovka – Besedice – Sokol – Besedice
Modrá	Michovka – U Tůňky – Besedice
Červená	(Turnov) – Klokočské skály – Klokočí – Kozákov
Žlutá	(Turnov) – Bělá – Postojna – Rotštejn – Kozákov – Chuchelna – Semily
Modrá	(Sedmihorky) – Dubecko – Lestkov – Kozákov
Zelená	Dubecko – Dubecko, rozhledna – Loktuše, Na Špici
Žlutá	Malá Skála – Líšný – Železný Brod
Zelená	Líšný – Suché skály
Zelená	Besedice – Vráť – Železný Brod
Zelená	Železný Brod – Hamštejnský hřeben
Modrá	Vzdychánek – Smrčí - Železný Brod
Zelená	Krkavčí skála – Kozákov – Komárov – Semily
Zelená	Pulečný – Dalešice – Maršovice – Dolní Černá Studnice – (Černá Studnice – Jablonec nad Nisou)
Modrá	(Pilínkov – Pláně pod Ještědem – Javorník – Rádlo – Vrkoslavice) – Dolní Černá Studnice – Alšovice – Bzí – Železný Brod
Zelená	(Berany) – Loužnice – Radčice – Jirkov – Železný Brod
Žlutá	Železný Brod – Těpeře – Údolí Žernovníka – Železný Brod
Modrá	Hrubá Horka – Střevelná – (Bohuňovsko – Bozkov – Vysoké n.J. – Paseky n.J. – Dolní Kořenov)
Zelená	(Návarov) – Vlastiboř – (Bohuňovsko)
Modrá	Spálov – rozc.Morava – Semily
Žlutá	Rozc.Morava – Bítouchov
Červená	Semily – Spálov – ústí Vošmendy – (Bohuňovsko – Návarov)
Modrá	Semily – (Příkrý)
Modrá	Semily – (Slaná – Stružinec – Lomnice nad Popelkou)

Pozn.: V závorce je uvedena část trasy mimo území MAS

SWOT analýza

Silné stránky	Slabé stránky
<ul style="list-style-type: none"> Existence a dobrá kvalita hlavního silničního tahu R10 (I/10) a R35 Vysoká hustota silniční sítě Existence železničních tratí Dobrá kvalita zabezpečení na křížení silnice a železnice (mimoúrovňové křížení, přejezdy se závorami) Hustá síť cyklotras a pěších tras Existence integrovaného dopravního systému IDOL Vznik konkurenčního prostředí v regionální autobusové dopravě Růst kvality vozového parku v autobusové i železniční dopravě Možnost čerpání prostředků EU na rozvoj dopravní infrastruktury Existence linek turistických cyklobusů 	<ul style="list-style-type: none"> Špatná a zhoršující se kvalita krajských a místních komunikací Vysoké náklady na údržbu dlouhé sítě místních komunikací, nízká kvalita jejich údržby a úklidu Nedostačující kvalita železničních tratí Nedostatek parkovacích míst hlavně v nástupních místech u atraktivit cestovního ruchu a s významným pohybem osob Souběhy a křížení cyklotras po silnicích II. a III. třídy Špatná dopravní obslužnost nejmenších obcí veřejnou dopravou Omezená provázanost veřejné dopravy na sousední kraje Silná doprava v centrech měst a některých obcí Stávající napojení v části území na komunikace I. třídy Chybí chodníky v obcích Chybějící dopravní bezpečnostní prvky (přechody, osvětlení, brzdící pásy, kamerové systémy aj.) Nedostatečná doprovodná infrastruktura pro nemotorovou dopravu (lavičky, přístřešky,...) Špatná vybavenost některých železničních a autobusových zastávek (lavičky, koše, informační systém)
Příležitosti	Hrozby
<ul style="list-style-type: none"> Prostředky z fondů EU na rozvoj dopravní infrastruktury Realizace dalších etap cyklostezky Greenway Jizera Vznik konkurenčního prostředí na železnici Zlepšení systémů prevence a represe v oblasti bezpečnosti silničního provozu Využití historického a technického potenciálu železnice pro cestovní ruch (= zvýšení počtu cestujících, případně četnosti osobních vlaků) Zlepšení silničního napojení východní části MAS na páteřní silniční síť 	<ul style="list-style-type: none"> Další zhoršení kvality silniční sítě Chátrání železničních tratí – nepatří k prioritním tratím Útlum veřejné dopravy hlavně do nejmenších obcí Chátrání objektů železničních stanic a zastávek (velmi často odpuzující vzhled) Pokles počtu dotačních programů na rozvoj infrastruktury

6.6. Vybavenost obcí a služby

Vybavenost obcí je velmi rozdílná a v některých obcích schází i nezákladnější služby.

Celkem 9 obcí uvádí, že se na jejich území nenachází žádné stravovací zařízení. Největší z nich je Skuhrov s 527 obyvateli. Dalšími jsou Dalešice, Vlastiboř, Čtveřín, Kobylky, Lažany, Soběslavice, Loučky a Rakousy. Nejčastějším typem stravovacího zařízení je hospoda/restaurace s kuchyní, která je ve 20 obcích, dále hospoda/restaurace bez kuchyně v 17 obcích, rychlé občerstvení v 11 obcích, restaurace jako součást ubytovacího zařízení v 8 obcích. Cukrárna je přítomna jen v 5 obcích, kavárna ve 3 (Semily, Železný Brod, Malá Skála). V turisticky atraktivních oblastech s velkým pohybem návštěvníků občerstvení nabízejí sezónní bufety.

Ubytovací zařízení se nachází v celkem 21 obcích MAS z 37. Nejčastější je dle údajů z obcí ubytování v soukromí, které existuje ve 14 obcích. Největší kapacity dosahuje v obci Malá Skála (28 zařízení s celkem 143 lůžky) a dále v Chuchelně (6 zařízení se 70 lůžky). Dá se důvodně předpokládat, že ne všichni pronajímatelé plní poctivě svoji ohlašovací povinnost a skutečný počet ubytovacích zařízení bude proto vyšší (aspoň co do počtu lůžek). Druhým nejčastěji zastoupeným typem ubytování je penzion ve 12 obcích. Nejčastěji opět na Malé Skále (7 zařízení s celkem 207 lůžky), dále v Semilech (5 zařízení se 118 lůžky) a na Pěnčíně na Jablonecku (7 zařízení se 100 lůžky). Ubytovna je v 9 obcích s největší kapacitou v Železném Brodě (2 ubytovny s celkem 156 lůžky) a Sychrově (ozdravovna s 80 lůžky).

Hotely se nacházejí jen v 5 obcích – Frýdštejně, Malé Skále, Železném Brodě, Radimovicích a Semilech. Největší lůžková kapacita je opět na Malé Skále (3 hotely s 321 lůžky) a dále v Semilech (3 hotely se 114 lůžky). Tábořiště jsou jen na Malé Skále a v Železném Brodě, kemp jen na Malé Skále.

Celkem bylo dle údajů z obcí zjištěno v území MAS 2 242 lůžek a 110 míst pro stany a karavany. Největší ubytovací kapacita se nachází na Malé Skále – 897 lůžek a 80 míst pro stany či karavany, tj. 40 % celkové lůžkové kapacity a více než 70 % kapacity pro stany a karavany v celé MAS! S velkým odstupem následují Semily s 301 lůžkem a Železný Brod s 233 lůžky a 30 místy pro stany a karavany. Pro MAS mají velký význam i ubytovací kapacity v Turnově, který leží mimo MAS a dle dotazníkového šetření zde bylo zjištěno 521 lůžek.

Ve 12 obcích neexistuje žádný obchod s potravinami, z toho do 2 – Paceřic a Louček aspoň zajíždí pojízdňá prodejna potravin. Obyvatelé 10 obcí v MAS – Dalešic, Maršovic, Radčic, Skuhrova, Vlastiboře, Soběslavic, Sychrova, Žďárku, Ohrazenic a Rakous tak musí i za základními nákupy dojíždět. Pravdou zároveň je, že ekonomická situace řady venkovských prodejen je složitá a do budoucna hrozí u některých z nich ukončení činnosti. Jednotky sboru dobrovolných hasičů, které ze zákona zřizují obce povinně (existují výjimky na základě místních podmínek), existují ve 33 obcích. Chybí v malých obcích Ohrazenice a Rakousy, kde požární ochranu smluvně zajišťuje Sbor hasičů města Turnov. V Klokočí a Loučkách existuje sbor dobrovolných hasičů, dle nařízení Libereckého kraje ale nemusí zřizovat jednotku požární ochrany.

Z dalších služeb lze jmenovat kadeřnictví v 15 obcích. V Semilech i Železném Brodě existuje po 12 kadeřnictvích. Největší obcí bez kadeřnictví je Malá Skála s asi 1100 obyvateli. Autoservis je v 16 obcích, pneuservis ve 12 obcích, často je pneuservis součástí autoservisu. Největší obcí bez těchto služeb jsou Mírová pod Kozákovem a Příšovice. Celkem 33 obcí v dotazníkovém šetření uvedlo, že se v jejich obci nachází nějaký řemeslník, nejčastěji truhlář, klempíř, autoopravář. V 5 obcích působí výrobci regionálních produktů, ve dvou obcích je to řezbář, v Semilech a Železném Brodě se uvádí 10 resp.

9 takovýchto výrobců. 15 obcí uvedlo, že na jejich území se nachází zemědělský podnik, 26 obcí uvedlo soukromé zemědělce. V 10 obcích působí výrobci potravin – včelaři, výrobci sýrů, pěstitelé zemědělských produktů. Lze předpokládat, že některé obce nemají detailní informace a skutečné počty budou ještě vyšší. Z významných výrobců potravin lze jmenovat Moštovnu Lažany, Kozí farmu na Pěňčíně (Fipobex s.r.o.), JVS Semilská pekárna, s.r.o. a výrobce sýrů Tompeli ve Skuhrově.

Pobočka České pošty funguje ve 13 obcích. Na území obce Pěňčín fungují 2 pošty – v Bratříkově a Hutí. Mateřské centrum existuje jen v Semilech, Železném Brodě a Přepěřích.

SWOT analýza

Silné stránky	Slabé stránky
<ul style="list-style-type: none"> Existence sboru dobrovolných hasičů téměř ve všech obcích Existence výrobců místních potravin Existence řemeslníků téměř ve všech obcích 	<ul style="list-style-type: none"> Chybějící občanská vybavenost hlavně v nejmenších obcích (obchod s potravinami, stravovací služby,...) Nejistá ekonomická situace provozovatelů občanské vybavenosti (maloobchod, stravování, řemeslné služby) Chybějící ubytovací a stravovací zařízení vyšší kvality
Příležitosti	Hrozby
<ul style="list-style-type: none"> Spolupráce obcí při zajištění občanské vybavenosti a její dostupnosti Volná kapacita stávajících objektů občanské vybavenosti (př. ozdravovna Radostín, KD Pěňčín (LB),...) Rozvoj regionálních produktů a jejich prodejen Využití turistického potenciálu dosud málo navštěvovaných oblastí 	<ul style="list-style-type: none"> Možné uzavírání vesnických pošt Celkový pokles atraktivity venkova a rušení služeb občanské vybavenosti

6.7. Bydlení

Domovní fond

Tabulka č. 12: Domovní fond v MAS Achát

obec	počet domů			podíl		neobydlené domy s byty		obydlené domy - počet		
	Σ	RD	BD	RD	BD	Σ	podíl z celkového počtu domů	Σ	RD	BD
Čtveřín	175	171	4	97,71	2,29	37	21,14	138	134	4
Dalešice	79	76	0	96,20	0,00	26	32,91	52	51	0
Frydštejn	349	340	5	97,42	1,43	99	28,37	250	242	5
Chuchelna	425	419	2	98,59	0,47	139	32,71	286	280	2
Jenišovice	340	327	8	96,18	2,35	81	23,82	259	248	8
Jílové u Držkova	113	110	3	97,35	2,65	49	43,36	64	61	3
Klokočí	80	79	0	98,75	0,00	30	37,50	50	49	0
Koberovy	383	371	5	96,87	1,31	93	24,28	290	279	4
Kobyly	141	140	1	99,29	0,71	40	28,37	101	100	1
Lažany	80	78	2	97,50	2,50	20	25,00	60	58	2
Líšný	105	99	4	94,29	3,81	23	21,90	82	76	4
Loučky	76	72	3	94,74	3,95	28	36,84	48	44	3
Loužnice	86	83	0	96,51	0,00	24	27,91	62	59	0
Malá Skála	502	480	7	95,62	1,39	144	28,69	357	336	7
Maršovice	184	179	4	97,28	2,17	34	18,48	150	145	4
Mírová pod Kozákovem	682	668	6	97,95	0,88	214	31,38	468	455	5
Ohrazenice	281	268	11	95,37	3,91	23	8,19	258	245	11
Paceřice	133	130	3	97,74	2,26	44	33,08	89	86	3
Pěňčín (JN)	654	615	16	94,04	2,45	140	21,41	514	482	16
Pěňčín (LB)	241	233	3	96,68	1,24	53	21,99	188	181	2
Přepeře	284	276	5	97,18	1,76	38	13,38	246	238	5
Příšovice	223	190	22	85,20	9,87	23	10,31	200	170	22
Radčice	98	95	0	96,94	0,00	38	38,78	60	58	0
Radimovice	112	108	2	96,43	1,79	19	16,96	93	89	2
Radostná pod Kozákovem	201	199	1	99,00	0,50	71	35,32	130	128	1
Rakousy	43	43	0	100,00	0,00	21	48,84	22	22	0
Semily	1 407	1 179	185	83,80	13,15	227	16,13	1 180	963	180
Skuhrov	198	190	4	95,96	2,02	49	24,75	149	141	4
Soběslavice	76	75	0	98,68	0,00	26	34,21	50	49	0
Svijanský Újezd	126	122	4	96,83	3,17	18	14,29	108	104	4
Svijany	92	83	7	90,22	7,61	18	19,57	74	66	6
Sychrov	114	109	5	95,61	4,39	52	45,61	62	57	5
Vlastiboř	74	69	1	93,24	1,35	30	40,54	44	39	1
Vlastibořice	93	86	5	92,47	5,38	33	35,48	60	53	5
Záhoří	238	234	2	98,32	0,84	97	40,76	141	137	2

Zpracování SCLLD bylo podpořeno z Operačního programu Technická pomoc
Registrační číslo projektu: CZ.1.08/3.2.00/14.00243

Žďárek	51	50	1	98,04	1,96	16	31,37	35	34	1
Železný Brod	1 329	1 171	121	88,11	9,10	276	20,77	1 053	901	118
CELKEM	9 868	9 217	452	93,40	4,58	2 393	24,25	7 473	6 860	440
Liberecký kraj	92 345	79 441	10 471	86,03	11,34	18 900	20,47	73 380	61 122	10 240
Česká republika	2 158 119	1 901 126	214 760	88,09	9,95	356 933	16,54	1 800 075	1 554 794	211 252

Pozn.: Součet kategorií rodinné domy a bytové domy nemusí odpovídat údajům v kategorii celkem, zbytek připadá na kategorii ostatní domy.

Zdroj: ČSÚ Liberec

Venkovský charakter regionu je důvodem, proč podíl rodinných domů na celkovém domovním fondu převyšuje průměr za ČR i za Liberecký kraj. Pouze v největších obcích – Semilech a Železném Brodě – a v Příšovicích, kde existuje významné panelové sídliště, je podíl rodinných domů nižší než 90 %. Naopak v obci Rakousy existují pouze rodinné domy. Vyšší než krajský i republikový průměr je podíl neobydlených domů na domovním fondu. V Rakousích, Sychrově a Jílovém u Držkova je to mezi 40 a 50 % celého domovního fondu. Jako neobydlené jsou uváděny domy, v nichž v době sčítání lidu nikdo neuvedl obvyklý pobyt. Velká většina neobydlených domů, konkrétně 65 % je využívána k rekreaci, v některých obcích je to více než 90 %, např. ve Frýdštejně, Líšném, Skuhrově, Rakousích, v obci Klokočí jsou takto využívány všechny neobydlené domy. Nejmenší je podíl neobydlených domů v Ohrazenicích a Příšovicích.

Tabulka č. 13: Stáří a technická vybavenost domovního fondu v MAS Achát

obec	obydlené domy - období výstavby nebo rekonstrukce							obydlené domy - technická vybavenost			
	počet							počet			
	celkem	1919 a dříve	1920 - 1970	1971- 1980	1981- 1990	1991- 2000	2001 - 2011	přípoj na kanalizační síť	vodovod	plyn	ústřední topení
Čtveřín	138	20	41	9	28	11	22	0	123	37	99
Dalešice	52	13	14	2	6	6	10	0	50	42	43
Frýdštejn	250	50	91	34	20	30	20	0	227	71	179
Chuchelna	286	53	72	41	35	35	41	26	257	90	215
Jenišovice	259	33	71	42	30	20	58	205	248	101	200
Jílové u Držkova	64	15	31	5	7	1	5	44	53	2	50
Klokočí	50	7	20	6	4	10	3	17	45	28	37
Koberovy	290	28	111	52	30	30	25	127	264	102	221
Kobyly	101	22	38	5	14	6	14	0	89	0	74
Lažany	60	6	25	5	8	4	9	36	56	24	42
Líšný	82	13	46	4	8	7	2	29	76	5	52
Loučky	48	3	21	8	3	6	6	0	44	24	35
Loužnice	62	19	28	4	1	7	3	2	52	1	47
Malá Skála	357	54	126	46	46	42	29	103	322	78	277
Maršovice	150	36	34	13	6	15	40	92	137	90	124
Mírová pod Kozákovem	468	34	159	64	76	53	74	82	428	183	367
Ohrazenice	258	25	75	36	40	32	43	200	245	183	211
Paceřice	89	21	28	12	9	9	9	0	84	32	67
Pěnčín (JN)	514	102	197	61	42	37	58	0	455	40	402
Pěnčín (LB)	188	28	47	37	26	21	27	0	182	52	146
Přepere	246	19	69	55	47	31	22	224	227	179	219

Zpracování SCLLD bylo podpořeno z Operačního programu Technická pomoc

Registrační číslo projektu: CZ.1.08/3.2.00/14.00243

Příšovice	200	25	59	47	12	17	34	161	185	151	156
Radčice	60	7	28	6	6	3	4	0	49	0	38
Radimovice	93	11	23	13	13	14	18	0	91	3	67
Radostná pod Kozákovem	130	13	46	22	10	13	23	24	119	3	99
Rakousy	22	3	11	4	2	2	0	0	22	1	19
Semily	1 180	156	427	184	156	122	112	652	1 112	788	880
Skuhrov	149	25	51	30	15	7	19	0	141	2	116
Soběslavice	50	13	14	8	4	5	6	0	47	2	31
Svijanský Újezd	108	21	20	19	18	10	20	16	100	66	95
Svijany	74	14	19	15	7	4	13	0	71	47	52
Sychrov	62	20	18	6	5	3	4	0	51	1	37
Vlastiboř	44	3	23	8	2	5	2	0	40	1	32
Vlastibořice	60	15	23	7	3	4	7	0	56	4	38
Záhoří	141	15	61	27	12	12	10	0	124	53	106
Žďárek	35	7	10	1	6	8	2	0	31	2	26
Železný Brod	1 053	164	415	163	121	91	78	475	982	635	770
CELKEM	7 473	1 113	2 592	1 101	878	733	872	2 515	6 885	3 123	5 669
Liberecký kraj	73 380	16 565	20 626	9 683	9 031	7 353	7 948	34 237	66 892	33 441	54 462
Česká republika	1 800 075	230 908	623 757	269 255	213 648	196 874	219 379	1 099 983	1 656 010	1 088 475	1 450 328

Zdroj: ČSÚ Liberec

Stáří domovního fondu je srovnatelné s celorepublikovým průměrem. Ve srovnání s Libereckým krajem je zde asi o třetinu nižší podíl nejstarších domů postavených do roku 1919. V obcích Loužnice, Líšný a Jílové u Držkova pochází přes 70 % domovního fondu z doby před rokem 1970, v Sychrově byla třetina domovního fondu dokonce postavena před rokem 1920. Nejmladší domovní fond nalezneme v obcích Maršovice, Dalešice (obě v zázemí Jablonce nad Nisou), Jenišovice a Radimovice, kde více než 30 % domů bylo postaveno po roce 1990.

Technická vybavenost domovního fondu je nejlepší v některých obcích v okolí Turnova. Obec Přepeře má nejvyšší podíl domů připojených na kanalizaci a ústřední topení (91 resp. 89 %). Příšovice jsou v plynofikaci (75 %) a odkanalizování (80 %) na 2. místě, Ohrazenice na 4. místě. Největší část domovního fondu je plynofikována v Dalešicích (80 %). Ve všech obcích je na vodovod připojeno aspoň 80 % domů. Podíl domů připojených na kanalizaci, plyn a ústřední topení je srovnatelný s průměrem za Liberecký kraj, ale nižší než průměr za ČR. Plynofikováno je v MAS celkem 25 obcí, v některých dalších obcích jsou některé domy zásobovány z plynových zásobníků. Důležité je poznamenat, že počty domů připojených na vodovod a kanalizaci nemusí souhlasit s obcemi, jež jsou vybaveny vodovodem a kanalizací v kapitole Technická infrastruktura. Jako připojené byly totiž v rámci sčítání lidu, domů a bytů deklarovány i domy připojené vodovodní přípojkou na domovní studnu nebo kanalizační přípojkou na domovní čistírnu odpadních vod. To platí pro obec Loužnice, která jako jediná nemá zaveden vodovod. Některé lokality pak mají zaveden skupinový vodovod.

Bytový fond

Tabulka č. 14: Charakteristiky bytového fondu v MAS Achát

obec	počet obydlených bytů			podíl		energie k vytápění				
	celkem	rodinné domy	bytové domy	rodinné domy	bytové domy	z kotelny mimo dům	uhlí, koks, uhelné brikety	plyn	elektrina	dřevo
Čtveřín	175	157	18	89,71	10,29	0	54	37	30	32
Dalešice	62	61	-	98,39	0,00	0	2	42	0	12
Frýdštejn	326	299	23	91,72	7,06	0	125	71	29	81
Chuchelna	321	308	10	95,95	3,12	0	100	70	47	79
Jenišovice	354	303	48	85,59	13,56	1	110	99	80	45
Jílové u Držkova	88	68	20	77,27	22,73	1	39	0	18	20
Klokočí	64	63	-	98,44	0,00	0	26	17	5	10
Koberovy	376	356	13	94,68	3,46	1	142	89	52	59
Kobyly	117	111	6	94,87	5,13	0	46	0	16	43
Lažany	81	69	12	85,19	14,81	0	29	24	9	12
Líšný	104	85	13	81,73	12,50	0	48	2	36	13
Loučky	60	51	8	85,00	13,33	0	20	18	9	8
Loužnice	77	73	-	94,81	0,00	0	45	0	12	14
Malá Skála	426	380	30	89,20	7,04	2	142	71	100	67
Maršovice	187	176	10	94,12	5,35	0	25	103	23	10
Mírová pod Kozákovem	583	516	50	88,51	8,58	3	180	177	80	102
Ohrazenice	396	291	104	73,48	26,26	0	34	281	23	29
Paceřice	115	99	16	86,09	13,91	0	45	30	14	18
Pěncín (JN)	690	597	73	86,52	10,58	2	349	49	109	87
Pěncín (LB)	221	204	12	92,31	5,43	1	75	50	34	45
Přepeře	311	286	22	91,96	7,07	3	16	218	27	24
Příšovice	532	208	291	39,10	54,70	281	13	168	7	26
Radčice	67	63	-	94,03	0,00	0	27	0	17	8
Radimovice	104	99	3	95,19	2,88	1	37	2	27	23
Radostná pod Kozákovem	152	150	1	98,68	0,66	2	76	1	22	32
Rakousy	29	29	-	100,00	0,00	1	16	0	2	9
Semily	3 439	1 139	2 245	33,12	65,28	846	206	1 776	146	147
Skuhrov	199	179	14	89,95	7,04	2	109	0	39	32
Soběslavice	55	52	-	94,55	0,00	0	20	0	12	18
Svijanský Újezd	145	117	28	80,69	19,31	3	18	84	12	16
Svijany	110	79	29	71,82	26,36	0	11	59	17	14
Sychrov	78	67	11	85,90	14,10	0	34	0	6	28
Vlastiboř	50	44	2	88,00	4,00	0	28	0	7	9
Vlastibořice	101	60	26	59,41	25,74	1	37	0	36	23
Záhoří	168	161	5	95,83	2,98	0	66	29	35	27
Žďárek	46	44	2	95,65	4,35	0	19	0	6	12
Železný Brod	2 581	1 048	1 438	40,60	55,71	611	268	1 107	181	124
CELKEM	12 990	8 092	4 583	62,29	35,28	1 762	2 637	4 674	1 325	1 358

Zpracování SCLLD bylo podpořeno z Operačního programu Technická pomoc

Registrační číslo projektu: CZ.1.08/3.2.00/14.00243

Liberecký kraj	171 328	73 080	95 032	42,66	55,47	52 949	20 896	48 801	14 920	13 507
Česká republika	4 104 635	1 795 065	2 257 978	43,73	55,01	1 365 060	336 076	1 419 633	255 019	285 386

Zdroj: ČSÚ Liberec

Významné zastoupení malých obcí se i ve struktuře bytového fondu projevuje vysokým podílem bytů v rodinných domech. Nejvyšší podíl bytů v bytových domech je dle předpokladu v největších obcích – Semilech a Železném Brodě – a opět v Příšovicích. Naopak Rakousy, Radostná pod Kozákovem, Klokočí a Dalešice jsou obce, kde zcela převládají byty v rodinných domech. Významný podíl bytů v bytových domech (přes 20 %), ale nalezneme i v Ohrazenicích a v několika populačně malých obcích – Jílové u Držkova, Svijany a Vlastibořice.

Nejvýznamnějším zdrojem vytápění v MAS je plyn, podíl 35 % odpovídá průměru za ČR a překonává průměr za Liberecký kraj (28,5 %). Největší podíl domácností vytápí plynem v Ohrazenicích, Přeperečích a Dalešicích (68 – 71 %), tedy obcích v zázemí měst (Jablonec nad Nisou, Turnov), významná je pozice plynu i v největších obcích Semily a Železný Brod. Druhým nejvýznamnějším zdrojem vytápění nadále zůstává uhlí, jakožto ekologicky nejméně vhodný prostředek, s 20 % podílem, který významně překračuje průměrné hodnoty za Českou republiku (8,2 %) i Liberecký kraj (12,2 %). V Loužnici, Pěňčíně, Skuhrově, Vlastiboři, Radostné pod Kozákovem a Rakousích je uhlím vytápěna více než polovina bytů. Celkově je uhlí nejvýznamnějším zdrojem vytápění v 28 obcích z celkových 37 (!), plyn pouze v 8 obcích. Vytápění z kotelny mimo dům má významnou pozici jen v obcích s významnými sídlištními celky – nejvíce v Příšovicích, kde vytápí přes polovinu bytů a také v Semilech a Železném Brodě. Elektrina a dřevo jsou doplňkovými zdroji vytápění s celkovým podílem okolo 10 %.

Tabulka č. 15: Právní důvod užívání bytu a průměrná plocha bytu na osobu v obcích MAS Achát

obec	právní důvod užívání bytu						Průměrná plocha bytu na osobu		
	ve vlastním domě	v osobním vlastnictví	jiné bezplatné užívání bytu	nájemní	družstevní	jiný důvod užívání bytu	celkem	rodinné domy	bytové domy
Čtveřín	120	9	13	15	0	6	34,1	36,1	18,4
Dalešice	52	0	6	2	0	0	36,6	36,8	-
Frýdštejn	247	1	32	26	0	5	33,5	34,3	23,9
Chuchelna	250	0	29	14	4	1	33,9	34,3	21,2
Jenišovice	252	37	33	17	2	2	33,4	35,6	20,4
Jílové u Držkova	52	8	6	10	0	0	39,1	44,7	18,8
Klokočí	39	0	14	3	0	2	32,9	29,6	-
Koberovy	265	2	61	16	0	6	33,5	33,7	26,4
Kobyly	89	0	9	8	0	0	40,8	40,3	48,7
Lažany	51	12	7	2	0	2	34,7	35,6	29,8
Líšný	70	13	9	6	0	1	40,2	44,4	22,9
Loučky	40	0	10	5	0	1	32,6	29,5	52,9
Loužnice	54	0	7	8	0	4	31,5	32,1	-
Malá Skála	305	2	42	43	0	4	38,1	39,5	26,1
Maršovice	144	0	14	13	0	1	37,6	38,0	30,6

Zpracování SCLLD bylo podpořeno z Operačního programu Technická pomoc
Registrační číslo projektu: CZ.1.08/3.2.00/14.00243

Mírová pod Kozákovem	444	0	39	58	4	5	33,1	34,6	18,3
Ohrazenice	244	13	29	25	62	4	35,8	37,6	30,7
Paceřice	74	0	15	16	1	2	39,5	42,6	15,4
Pěňčín (JN)	470	1	65	74	0	17	37,1	38,0	30,0
Pěňčín (LB)	176	7	19	12	0	0	35,4	35,7	32,2
Přepeře	233	0	30	23	0	8	35,6	36,7	21,7
Příšovice	166	167	23	126	17	6	30,7	35,1	28,1
Radčice	47	0	2	6	0	1	34,9	34,9	-
Radimovice	85	0	9	9	0	0	41,6	42,3	25,9
Radostná pod Kozákovem	117	0	15	5	0	3	37,4	37,4	-
Rakousy	24	0	1	2	0	1	42,3	42,3	-
Semily	927	390	121	1 105	649	31	32,0	35,7	30,0
Skuhrov	143	0	23	20	0	3	37,7	37,7	44,0
Soběslavice	41	0	4	4	0	3	33,9	34,6	-
Svijanský Újezd	98	0	13	7	20	0	32,5	34,1	26,0
Svijany	60	19	8	12	0	4	34,9	38,0	24,9
Sychrov	44	0	9	12	0	4	35,5	36,4	30,4
Vlastiboř	38	2	5	3	0	0	39,7	42,4	29,5
Vlastibořice	50	5	6	31	6	0	32,9	39,1	25,9
Záhoří	126	0	13	11	2	6	34,5	34,7	28,0
Žďárek	36	0	4	0	0	0	32,1	32,6	23,5
Železný Brod	844	158	93	1 060	239	24	30,5	35,0	27,4
CELKEM	6 517	846	838	2 809	1 006	157			
Liberecký kraj	58 670	31 235	6 286	41 712	17 433	2 030	32,7	36,5	29,9
Česká republika	1 470 174	824 076	140 348	920 405	385 601	44 645	32,5	36,1	29,6

Zdroj: ČSÚ Liberec

Vysoký podíl rodinných domů je určujícím faktorem pro vysoký podíl bytů ve vlastním domě, který dosahuje v celé MAS 50 %, což je výrazně více než v Libereckém kraji i ČR (34 resp. 36 %). Ve 3 obcích – Dalešicích, Radimovicích a Rakousích dosahuje více než 80 %, v dalších 18 obcích více než 70 %. Nájemní bydlení má největší význam v Železném Brodě, Semilech a Vlastibořicích, kde tvoří více než 30 % bytového fondu. Významné množství bytů bylo převedeno do osobního vlastnictví především v Příšovicích (přes 30 % bytového fondu), dále ve Svijanech (17 %) a Lažanech (14 %). Družstevní vlastnictví hraje významnější roli jen v Semilech, Ohrazenicích, Svijanském Újezdě a Železném Brodě.

Průměrná plocha bytu na osobu je do velké míry odrazem struktury bytového fondu. Vzhledem k nižší obytné ploše bytů v bytových domech, mají tento ukazatel logicky nejnižší Příšovice, Železný Brod

a Semily a dále Loužnice. Naopak největší je obytná plocha na osobu v Rakousích a Radimovicích.

Bytová výstavba

Tabulka č. 16: Bytová výstavba v obcích MAS Achát v letech 2001 - 2011

Obec	počet nově postavených bytů												počet bytů v roce 2001		podíl nově postavených bytů na stavu z roku 2001
	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	celkem	trvale obydlených	celkem	
Čtveřín	-	1	-	2	3	1	4	3	6	4	2	26	143	190	13,68
Dalešice	-	-	3	-	1	1	1	3	1	2	3	15	48	80	18,75
Frydštejn	5	3	-	4	1	2	1	1	1	2	3	23	317	419	5,49
Chuchelna	-	6	1	2	2	5	4	2	3	7	2	34	311	450	7,56
Jenišovice	3	1	2	6	2	-	8	7	9	16	8	62	307	400	15,50
Jílové u Držkova	-	-	-	1	1	1	-	-	2	-	1	6	85	134	4,48
Klokočí	1	2	-	1	-	-	-	-	-	1	1	6	62	94	6,38
Koberovy	2	2	-	4	2	1	14	3	1	1	7	37	356	441	8,39
Kobyly	3	-	1	1	1	-	-	2	2	1	1	12	103	146	8,22
Lažany	1	-	1	-	-	4	1	1	2	2	1	13	72	90	14,44
Líšný	3	-	-	1	-	-	1	1	-	1	-	7	97	129	5,43
Loučky	-	-	-	-	-	1	1	-	2	2	-	6	64	90	6,67
Loužnice	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	0	73	101	0,00
Malá Skála	5	2	3	6	4	4	5	5	11	4	2	51	386	554	9,21
Maršovice	3	3	9	4	1	1	3	4	4	6	1	39	138	191	20,42
Mírová pod Kozákovem	-	6	3	41	10	1	9	2	10	12	8	102	494	719	14,19
Ohrazenice	3	-	-	1	6	3	8	1	10	5	6	43	352	389	11,05
Paceřice	-	2	-	1	-	1	2	1	-	2	-	9	104	161	5,59
Pěňčín (JN)	10	5	5	19	6	4	6	4	13	7	5	84	603	767	10,95
Pěňčín (LB)	2	1	1	1	3	-	-	6	1	-	-	15	202	265	5,66
Přepeře	2	-	1	1	1	-	-	-	4	3	1	13	311	363	3,58
Příšovice	2	-	-	27	1	-	-	12	2	2	-	46	478	542	8,49
Radčice	-	-	-	1	-	-	1	1	-	-	-	3	58	104	2,88
Radimovice	4	2	3	4	1	-	2	3	-	3	1	23	82	108	21,30
Radostná pod Kozákovem	-	-	-	2	2	-	2	4	3	5	1	19	130	201	9,45
Rakousy	1	-	-	-	1	-	-	-	-	-	-	2	29	48	4,17
Semily	21	10	7	47	4	5	11	12	3	7	10	137	3 417	3 804	3,60
Skuhrov	1	1	2	2	-	1	3	3	4	2	1	20	189	246	8,13
Soběslavice	2	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-	3	45	78	3,85
Svijanský Újezd	1	-	-	2	2	-	-	1	2	2	4	14	132	157	8,92
Svijany	-	1	-	2	7	-	-	-	-	2	-	12	108	130	9,23
Sychrov	-	1	-	1	-	-	-	1	2	-	2	7	71	123	5,69
Vlastiboř	-	-	-	-	-	-	-	-	1	-	-	1	54	81	1,23
Vlastibořice	2	-	14	-	3	-	-	-	2	2	3	26	83	126	20,63
Záhoří	-	-	1	3	-	-	-	1	-	-	1	6	161	264	2,27
Žďárek	-	-	-	2	-	-	-	-	-	1	2	5	45	62	8,06
Železný Brod	9	9	21	22	5	4	4	11	12	7	10	114	2 493	2 856	3,99
CELKEM	86	58	75	212	69	39	90	92	112	109	84	1 026	12 203	15103	6,79
Liberecký kraj	869	983	1 143	1 316	1 133	1 024	1 198	1 355	1 480	1 256	957	12 714	161 830	189 241	6,72

Zpracování SCLLD bylo podpořeno z Operačního programu Technická pomoc
 Registrační číslo projektu: CZ.1.08/3.2.00/14.00243

Česká republika	24758	27291	27127	32268	32863	30190	41649	38380	38473	36442	28630	358 071	3 827 678	4366293	8,20
-----------------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	---------	-----------	---------	-------------

Zdroj: ČSÚ Liberec

Nejvíce bytů bylo v letech 2001 – 2011 postaveno v Semilech, Železném Brodě a Mírové pod Kozákovem. Porovnáváme-li však počet postavených bytů s původním početním stavem bytů, pak nejintenzivnější byla bytová výstavba v Radimovicích, Vlastibořicích a Maršovicích, kde se počet bytů takto zvýšil o více než pětinu. Naopak v obci Loužnice nebyl v daném období postaven žádný byt, ve Vlastiboři 1 byt, v Rakousích 2 byty, v Radčicích a Soběslavicích 3 byty. Nová bytová výstavba souvisí především s dostupností pozemků pro výstavbu, jak po stránce právní, finanční, tak i dostupnosti sítí. Mezi jednotlivými i sousedícími obcemi existují v intenzitě bytové výstavby značné rozdíly, obecně se dá říci, že nejintenzivnější je bytová výstavba v zázemí Jablonce nad Nisou a Turnova, naopak nejméně bytů se stavělo v oblasti severně od Železného Brodu a v některých obcích na Semilsku. Intenzita bytové výstavby byla téměř stejná jako v Libereckém kraji a poněkud nižší než v České republice. Menší obce provádějí spíše adaptace nevyužitelných prostor na byty (např. v budovách bývalých škol).

SWOT analýza

Silné stránky	Slabé stránky
<ul style="list-style-type: none"> • Výhodná geografická poloha jako faktor atraktivity pro bydlení – blízkost Liberce, dobré spojení do Prahy • Existence územního plánu jako základního rozvojového dokumentu u velké většiny obcí • Intenzivní bytová výstavba • Vysoká atraktivita přírodního prostředí • Bezpečnost, nízká kriminalita 	<ul style="list-style-type: none"> • Vysoký podíl bytů vytápěných uhlím • Nízká míra odkanalizování obcí • Nevyhovující stav sítí technické infrastruktury • Vyšší nezaměstnanost, nedostatek stabilizovaných podnikatelských subjektů
Příležitosti	Hrozby
<ul style="list-style-type: none"> • Prostředky z fondů EU na podporu rozvoje různých oblastí • Plány obcí na rozvoj technické infrastruktury • Investice obcí do ploch pro bydlení 	<ul style="list-style-type: none"> • Zhoršování kvality dopravních sítí a sítí technické infrastruktury • Zhoršení ekonomické situace – snížení koupěschopnosti, ztráta pracovních míst, zánik ekonomických subjektů • Odliv především mladých, vzdělaných obyvatel do míst s vyšší nabídkou pracovních příležitostí

6.8. Životní prostředí

Ochrana přírody

Velmi významným znakem území MAS Achát jsou významné přírodní hodnoty. Za nejdůležitější lze označit existenci CHKO Český ráj. CHKO se rozkládá na území 10 obcí MAS, z toho 3 obce (Klokočí,

Zpracování SCLLD bylo podpořeno z Operačního programu Technická pomoc

Registrační číslo projektu: CZ.1.08/3.2.00/14.00243

Loučky a Rakousy) leží celé na území CHKO. V rámci oblasti nalezneme i maloplošná chráněná území – 3 přírodní rezervace (Údolí Jizery u Semil a Bítouchova, Bučiny u Rakous a Klokočské skály), 2 národní přírodní památky (Suché skály a Kozákov) a 4 přírodní památky (Galerie, Na Vápenici, Ondříkovický pseudokrasový systém a Podloučky).

Na území MAS se rovněž nacházejí lokality NATURA 2000. Jsou to evropsky významné lokality Údolí Jizery a Kamenice a Průlom Jizery u Rakous. Ve sledované oblasti rovněž existují významné krajinné prvky a památné stromy.

Odpadové hospodářství

Na území MAS se nenachází žádná provozovaná skládka odpadů. Skládky, které neplnily požadavky legislativy, musely být do roku 2009 uzavřeny.

Již za hranicí MAS leží významná skládka odpadů na katastru obce Košťálov, která má kapacitu 2 800 000 m³. Skládka je provozována společností Marius Pedersen a.s. Na tu se sváží komunální odpad z velké části Libereckého kraje.

Na území MAS se nenachází žádná spalovna. Nejbližší spalovna komunálních odpadů je v Liberci s kapacitou 96 000 tun odpadu za rok. Provozovatelem je společnost Termizo a.s. vlastněná německým akcionářem MVV ENERGIE AG. V Liberci existuje rovněž spalovna nebezpečných odpadů v areálu krajské nemocnice a v Jablonci nad Nisou v areálu průmyslové zóny v Rýnovicích.

Na území se nevyskytují kompostárny. Nejbližší je v Turnově – Malém Rohozci, kterou provozuje firma Ing. Jan Švejtkovský. Na území obce Frýdštejn se nachází kamenolom Bezděčín, provozovaný společností EUROVIA Kamenolomy, a.s., kde mj. dochází k recyklaci stavebních a demoličních odpadů.

Na území MAS se nachází další zařízení nakládající s odpady, které jsou uvedeny v následující tabulce. Výčet zařízení nebude úplný, dle webových stránek Libereckého kraje působí na území tohoto kraje mnoho společností zabývajících se odpadovým hospodářstvím, z nichž většina má sídlo mimo Liberecký kraj. Nejčastěji se jedná o výkupny a sběrný, je zde rovněž několik zařízení na likvidaci autovraků a na území působí i několik mobilních sběrů odpadů.

Tabulka č. 17: Seznam zařízení určených k nakládání s odpadem se sídlem na území MAS

Obec	Název firmy	Typ zařízení
Loučky	Recykla v.o.s.	výkupna, recyklace
Mírová pod Kozákovem	Hašek s.r.o.	mobilní sběrna
	Kobaly s.r.o.	recyklace
Ohrazenice	MUDr. Josef Kopáč	mobilní sběrna nebezpečných odpadů
	Severočeské vodovody a kanalizace a.s.	skládka zeminy
Přepeře	CZ BRIK, s.r.o.	úpravna odpadu
Příšovice	VTOS, s.r.o.	výkupna
	Kovodemont Czech, a.s.	výkupna

Semily	SČVK a.s. - ČOV Semily	ČOV
	Kelib Financial Group, s.r.o. (Výkupna Semily)	výkupna
	TSM Semily s.r.o.	výkupna, sběrna
	WMT servis s.r.o.	výkupna
	Miloš Prášek IMP	výkupna
	Jiří Dolenský	mobilní sběrna
	Tomášová-Semily s.r.o. (mobilní sběr a výkup)	mobilní sběrna
	Nikolas Karadzos	sběr autovraků
	Nemocnice s poliklinikou	výkupna (léčiva)
Svijanský Újezd	BD - Komplet s.r.o.	mobilní sběrna
Železný Brod	Město Železný Brod	sběrna
	Severočeské vodovody a kanalizace, a.s.	ČOV
	Josef Mach s.r.o.	výkupna, sběrna a likvidace autovraků, třídění odpadů
	Technické služby města Železný Brod s.r.o.	mobilní sběrna
	Autogerda, spol. s r.o.	likvidace autovraků
	Petr Marhan	mobilní likvidace kalů ze septiků a žump
	Roman Daníček	výkupna, likvidace autovraků

Zdroj: <http://maps.kraj-lbc.cz/mapserv/odpady/index.php?project=odpady&layers=zabaged%20adresy%20popiskyobci&showleg=on>

Z dotazníkového šetření v obcích vyplývá, že sběrné dvory existují v 8 obcích. Ve všech obcích standardně probíhá svoz odpadů buď na skládku, nebo do spalovny. Sběr nebezpečných odpadů probíhá v 35 obcích, pouze obce Koberovy a Chuchelna tuto možnost neuvedly, ale lze předpokládat, že sběr probíhá i zde. Rozvinutý je rovněž sběr tříděného odpadu. Papír, sklo a plasty se třídí ve všech obcích (pouze obec Kobyly uvedla pouze sběr skla), nápojové kartony v 21, drobné elektro v 18 a textil ve 14 obcích. Sběrna je otevřena v 8 obcích.

Staré ekologické zátěže

Plán odpadového hospodářství Libereckého kraje eviduje na území MAS staré ekologické zátěže. Problémem je stáří dokumentu, které byl schválen již v roce 2004. Žádná obec neuvedly v dotazníkovém šetření staré ekologické zátěže jako problém. Lze proto předpokládat, že případné negativní vlivy nejsou viditelné.

Podle údajů z Libereckého kraje (rok 2007) jsou staré ekologické zátěže na území MAS především nízkého a středního stupně rizika, s vysokým stupněm rizika jsou dvě staré ekologické zátěže u Semil. První je Skládky galvanických kalů Klinkovice (na území obce Chuchelna) – podle Národního implementačního plánu Stockholmské úmluvy v České republice byla skládka v době tvorby dokumentu (2005) v likvidaci. Druhou je významná skládka tuhého komunálního odpadu Rovný – Světlá (na území Semil), kde nebyla provedena rekultivace (údaje z roku 2004). Sanace starých

ekologických zátěží však dle Vyhodnocení plnění Plánu odpadového hospodářství Libereckého kraje probíhají. Obecně jsou staré ekologické zátěže rizikovější v blízkosti větších měst. (zdroj: <http://geoportal.kraj-lbc.cz/sez>). Podrobný seznam starých ekologických zátěží, jak byl uveden v přílohách Plánu odpadového hospodářství Libereckého kraje, je v příloze.

Ochrana ovzduší

Tabulka č. 18: Hlavní místní zdroje znečištění ovzduší

Zdroj znečištění	látky							
	Tuhé emise	SO ₂	NO _x	CO	TOC	VOC	F	další
Sklářská huť-similizovna Malá Skála						0,022		Amoniak – 0,016
JABLONEX GROUP a.s. - závod Železný Brod	0,003	0,001	0,026	0,001	0,013			
ESTRELLA ES-PRESS s.r.o. - provozovna Těpeře	0,044		0,018	0,035		1,805		
BOHEMIA ASFALT, s.r.o. - Obalovna Jílové u Držkova	0,001	0,037	0,326	0,941	0,001	0,008		
Ing. Henry Kyncl - Komerční slévárna šedé a tvárné litiny Turnov a.s.	0,314							Fenol – 0,0099, dimethylamin – 0,0015

Vysvětlivky: SO₂ – oxid siřičitý, NO_x – oxidy dusíku, CO – oxid uhelnatý, TOC - organické látky vyjádřené jako TOC (celkový organický uhlík), VOC – těkavé organické látky,

Zdroj: http://portal.chmi.cz/files/portal/docs/uoco/web_generator/plants/index_CZ.html

Největším znečišťovatelem, ležícím přímo v území je podnik firmy ESTRELLA ES-PRESS s.r.o. v Těpeřích, který se zabývá výrobou skleněné bižuterie. Z hlediska tuhých emisí je nejvýznamnějším znečišťovatelem podnik Ing. Henry Kyncl - Komerční slévárna šedé a tvárné litiny v Turnově a.s., který vyrábí odlitky sklářských forem a odlitky z šedé a tvárné litiny. Celkově však jsou emise jednotlivých zdrojů poměrně malé. Významný vliv na úroveň znečištění však mohou mít i některé provozy v Turnově, který leží těsně za hranicí MAS. Především jde o městskou teplárnu na Výšince, výtopnu Panochovy nemocnice a podnik Preciosa. Ve znečištění ovzduší se výrazně uplatňuje i dálkový přenos emisí z nejvýznamnějších zdrojů mimo území MAS. Zásadní roli v emisích však hrají i malé zdroje znečištění, především lokální topeniště (ve 28 obcích z 37 je dominantním topným médiem uhlí) a automobilová doprava, které jsou u tuhých látek, oxidů dusíku, oxidu uhelnatého a těkavých

organických látek zodpovědné za více než polovinu emisí. U lokálních topenišť situaci ještě zhoršuje spalování nekvalitního polského uhlí. Bohužel v Libereckém kraji neexistuje (na rozdíl třeba od Moravskoslezského, Ústeckého a Plzeňského) dotační titul na nákup ekologických kotlů, přitom o tento typ dotací by byl velký zájem. Alternativní zdroje vytápění, především biomasa, jsou navíc v území dostupné.

Ochrana vod

Tabulka č. 19: Hodnocení povrchových vod

Vodní tok	Chemický stav	Ekologický stav		Významný problém nakládání s vodami
		Fyzikálně- chemické složky	Biologické složky	
	Nevyhovující parametr	Nevyhovující parametr	Nevyhovující parametr	
Kamenice	PN	Vyhovující	Vyhovující	ANO Nedostatečné čištění průmyslových odpadních vod
	PN – syntetické látky			
Stebenka	Vyhovující	Vyhovující	Nevyhovující	NE
			Bentos	
Žernovník	Vyhovující	Vyhovující	PN	ANO
			PN – ryby	
Jizera od soutoku s Oleškou po soutok s Kamenicí	Vyhovující	Vyhovující	Vyhovující	ANO
Jizera od soutoku s Kamenicí po soutok s Mohelkou	Nevyhovující	Vyhovující	Nevyhovující	ANO Nedostatečné čištění průmyslových odpadních vod
	kadmium; PN- nikl, rtuť, olovo, benzopyren, indenopyren		Bentos	
Mohelka po soutok s Oharkou	PN	Nevyhovující	Nevyhovující	ANO Nedostatečné odkanalizování a čištění komunálních odpadních vod Nevhodná aplikace hnojiv a prostředků na ochranu rostlin Plošné znečištění z atmosférické depozice
	PN – kovy – nikl, rtuť, olovo, kadmium	Fosfor, dusík dusičnanový	Bentos	

Vysvětlivky: BSK 5 – biochemická spotřeba kyslíku, PN – potenciálně nevyhovující, bentos - biocenóza zahrnující všechny živočišné (zoobentos) a rostlinné (fytoobentos) organizmy obývající břeh a dno vod

Zdroj: <http://www.pla.cz/planet/projects/planovaniiov/files/navrhpop/WEB/index.html>

Z tabelárního přehledu hodnocení povrchových vod publikovaného v Plánu oblasti povodí horního a středního Labe je zřejmé, že většina vodních toků v oblasti vyhovuje z hlediska fyzikálně-chemických složek. Z hlediska chemického stavu vyhověly z 6 sledovaných toků 3, u biologických složek pouze 2 což má negativní dopady hlavně na vodní biocenózu a částečně i na ryby.

Zpracování SCLLD bylo podpořeno z Operačního programu Technická pomoc

Registrační číslo projektu: CZ.1.08/3.2.00/14.00243

Nejčistší řekou v oblasti je podle tohoto hodnocení Jizera mezi ústím Olešky a Kamenice (tedy v úseku ze Semil do Spálova). Poměrně dobrý je stav vody v pravostranných přítocích Jizery – Kamenici a Žernovníku, které potenciálně nevyhověly vždy v jednom parametru. U Stebenky je nevyhovující stav biologické složky hlavně na vodní biocenózu. Řeka Jizera nevyhovuje kvůli svému chemickému stavu, především kvůli vysoké koncentraci kadmia, ale zvýšené jsou i koncentrace dalších těžkých kovů

a polycyklických aromatických uhlovodíků, nevyhovující je i stav biologické složky. Stav je způsoben hlavně nedostatečným čištěním průmyslových odpadních vod. Výrazně nejznečištěnějším vodním tokem je Mohelka po soutok s Oharkou, která nevyhovuje v žádném z parametrů. Jsou zde zvýšené koncentrace těžkých kovů, vysoké hladiny dusíku a fosforu a stav vody nevyhovuje ani pro biocenózu. Důvodem je hlavně nedostatečné odkanalizování, nevhodná aplikace hnojiv a prostředků na ochranu rostlin a plošné znečištění z atmosféry.

Tabulka č. 20: Hodnocení podzemních vod

Útvar podzemních vod	Chemický stav		Kvantitativní stav	Významný problém nakládání s vodami
	Plošné zdroje znečištění	Bodové zdroje znečištění		
	Nevyhovující parametr	Nevyhovující parametr	Nevyhovující parametr	
Jizerská křída pravobřežní	Nevyhovující	Nevyhovující	Potenciálně nevyhovující	ANO Plošné znečištění z atmosférické depozice Staré ekologické zátěže
	dusík, kys. neutral. kapacita do pH 4,5, atrazin, desethylatrazin	benzo(a)pyren, benzo(b)fluoranthen, benzo(g,h,i)perylene, benzo(k)fluoranthen, indeno(1,2,3- c,d)pyren, tetrachlorethen, kyanidy, jiné	výstavba geotermálních vrtů	
Jizerský coniak	Vyhovující	Potenciálně nevyhovující	Potenciálně nevyhovující	ANO Nevhodné využívání území
		benzo(a)pyren, fluoranthen	těžba, výstavba geotermálních vrtů	
Jizerská křída levobřežní	Nevyhovující	Nevyhovující	Potenciálně nevyhovující	ANO Odběry a vypouštění za podmínek nízkých průtoků/nepříznivý poměr mezi odběry a základním odtokem Nevhodná aplikace hnojiv a prostředků na ochranu rostlin
	dusík, chloridy	benzen, benzo(g,h,i)perylene, olovo, tetrachlorethen, jiné	poměr odběrů k zdrojům, výstavba geotermálních vrtů	
Krystalinikum Jizerských hor v povodí Jizery a Krkonos	Vyhovující	Nevyhovující	Vyhovující	NE
		Benz(o)pyren, olovo		
Podkrkonošský permokarbon	Nevyhovující	Nevyhovující	Vyhovující	ANO Nevhodná aplikace hnojiv a prostředků na
	dusík, chloridy, sířany	benzo(a)pyren, benzo(b)fluoranthen,		

		benzo(g,h,i)perylene, benzo(k)fluoranthene, indeno(1,2,3- c,d)pyrene, olovo, tetrachlorethen, jiné		ochranu rostlin Staré ekologické zátěže
--	--	---	--	--

Zdroj: <http://www.pla.cz/planet/projects/planovaniiov/files/navrhpop/WEB/index.html>

Rovněž stav podzemních vod nelze hodnotit jako příznivý. Kromě jizerského coniaaku nevyhovuje žádný z útvarů. Podzemní vody jsou znečišťovány hlavně dusíkem a různými druhy uhlovodíků. V Jizerské křídě pravobřežní byl rovněž zaznamenán významný stoupající trend znečištění kyanidy.

Záplavová území

Záplavová území jsou v MAS logicky nejvíce lokalizována podél největšího vodního toku – Jizery, kde v hranicích 100 leté vody částečně leží všechna sídla na této řece. Nejvýrazněji by byly postiženy především Železný Brod a Semily, ale významně zasaženy by byly i Malá Skála, Líšný a Příšovice. Záplavové zóny 100 leté vody podél ostatních významnějších toků – Kamenice a Mohelky nezasahují významněji obydlené oblasti.

Čištění vod

Tabulka č. 21: Přehled zařízení na čištění odpadních vod a plány do budoucna

obec	kanalizace	V které části obce je; Plány v PRVLK	ČOV	Q (m ³ /den)	BSK 5 (kg/den)	Zájem obce budovat kanalizaci
Čtveřín	-	Návrh pro celou obec	-			
Dalešice	-		-			ANO
Frýdštejn	-		-			
Chuchelna	ANO (malá část)	Chuchelna, návrh na rozšíření Chuchelna	ANO (septik)			ANO (Pod Kamínkou, Na Slap)
Jenišovice	ANO	Jenišovice	Napojení na Turnov	4 445 Turnov	955 Turnov	ANO (v nových lokalit pro výstavbu)
Jílové u Držkova	ANO	Celá obec	ANO	78	16,8	
Klokočí	ANO (jednotná)	Návrh na ČOV	-			
Koberovy	ANO	Koberovy	ANO	84	33,6	
Kobyly	-		-			
Lažany	ANO (bez čištění)	Návrh pro celou obec	-			
Líšný	ANO	Líšný 2.díl	ANO	28,5	11,4	ANO (Líšný 1.díl)
Loučky	ANO (jednotná)	Návrh na ČOV	-			ANO
Loužnice	-		-			ANO (část Kostřavec)
Malá Skála	ANO	Vranové 1.díl, záměr na Vranové 2.díl	ANO	160	60	ANO (Vranové 2.díl)
Maršovice	ANO	Maršovice	ANO	164,2	39	ANO (v nových lokalit pro výstavbu)
Mírová pod Kozákovem	ANO	Chutnovka, návrh pro Bělá, Bukovina,	ANO	42	21	

Zpracování SCLLD bylo podpořeno z Operačního programu Technická pomoc

Registrační číslo projektu: CZ.1.08/3.2.00/14.00243

		Chloumek, Rohliny část, Chutnovka část, Loktuše, Dubecko, Smrčí, Vesec				
Ohrazenice	ANO	Návrh na rozšíření celá obec	Napojení na Turnov	4 445 Turnov	955 Turnov	ANO
Paceřice	-		-			
Pěňčín (JN)	-		-			ANO (v celé obci)
Pěňčín (LB)	ANO (bez čištění)	Návrh pro Pěňčín	-			ANO (Pěňčín, Vitanovice)
Přepeře	ANO (jednotná)	Návrh na oddílnou kanalizaci a zaústění na Turnov	-			
Příšovice	ANO	Celá obec	ANO (ČOV mají i 4 podniky)	1 500	450	ANO (ČOV)
Radčice	-		-			
Radimovice	-		-			
Radostná pod Kozákovem	-		-			
Rakousy	-		-			
Semily	ANO	Semily, návrh na rozšíření v Semilech	ANO (+ nemocnice vlastní ČOV)	1 728	330	
Skuhrov	-		-			ANO (v celé obci)
Soběslavice	-		-			
Svijanský Újezd	ANO	Svijanský Újezd Návrh na rozšíření ve Sv.Újezdě	ANO	54	18	
Svijany	ANO	Buduje se, návrh na zaústění do ČOV Pivovaru	ANO (2 průmyslové)			ANO (Podolí)
Sychrov	-		-			
Vlastiboř	-		-			
Vlastibořice	-		-			
Záhoří	-		-			ANO
Žďárek	-		-			
Železný Brod	ANO	Železný Brod, návrh pro Hrubá Horka	ANO	1728	330	

Zdroj: Plán rozvoje vodovodů a kanalizací Libereckého kraje, dotazníkové šetření

Jak již bylo zdůrazněno Životní prostředí, pouze v menší části obcí je vybudovaná kanalizační síť a vody jsou čištěny v čistírnách odpadních vod. Poměrně častá bývá existence jednotných kanalizačních sítí, které jsou ale zaústěny dále do vodoteče. V Plánu rozvoje vodovodů a kanalizací jsou definovány poměrně rozsáhlé plány na vybudování nových kanalizačních sítí a rozšíření těch stávajících. Tyto plány ale často naráží na omezené rozpočtové možnosti obcí. Zajímavé je, že spolu příliš nekorespondují plány uvedené v Plánu rozvoje vodovodů a kanalizací a záměry obcí na budování kanalizace (viz tabulka výše). Návrhy a přání obcí lze často považovat jen za stadium úvah. Před realizací výstavby kanalizace musí být takový záměr obsažen v Plánu rozvoje vodovodů a kanalizací.

Zpracování SCLLD bylo podpořeno z Operačního programu Technická pomoc
Registrační číslo projektu: CZ.1.08/3.2.00/14.00243

Ochrana půdy

Bonitně nejcennější půdy existují v jihozápadní části MAS (od hranice kraje u Svijanského Újezdu na pravém břehu Jizery až po Turnov a Jenišovice), dále malé plochy v údolí Jizery, u obcí Záhoří, Radčice a části obce Krásná a Jistebsko (obec Pěňčín na Jablonecku). Naopak bonitně nejhorší půdy nalezneme ve svazích Jizery nad Malou Skálou a Železným Brodem a např. v okolí Skuhrova. Hloubka půdy výrazně souvisí s její bonitou. Nejhlubší půdy tedy opět existují v pásu od Turnova a Jenišovic na západ k hranici se Středočeským krajem a v menších plochách v údolí Jizery, které mají zároveň nejmenší sklon i skeletovitost. Naopak nejmělkčí jsou půdy na prudkých svazích nad údolím Jizery v okolí Železného Brodu, Koberov a Malé Skály, které mají zároveň největší skeletovitost.

Území MAS má celkově větší podíl zemědělské půdy (58,2 %) a nižší podíl lesní půdy (29,3 %), než činí průměr za celou ČR (53,2 % a 33,7 %) i Liberecký kraj (44,2 % a 44,5 %). Orná půda zabírá asi 27,2 % celkové rozlohy území, což je téměř o třetinu méně než celostátní průměr 38 %, ale naopak výrazně více než v Libereckém kraji (20 %). Oproti ČR asi dvojnásobně a oproti Libereckému kraji asi o pětinu je vyšší podíl trvalých travních porostů – 23,9 %. Podíl zahrad (5,2 %) je vůči ČR i Libereckému kraji více než dvojnásobný, podíl ovocných sadů (2,0 %) dokonce asi čtyřnásobný. Mezi jednotlivými obcemi však existují obrovské rozdíly, které vyplývají z charakteru krajiny, v níž obce leží. Obec Líšný má podíl orné půdy 0,04 % (!), neboť velká většina rozlohy připadá na lesní půdu, trvalé travní porosty a ostatní plochy. V Maršovicích připadá na ornou půdu 3,4 %, protože téměř 70 % plochy tvoří trvalé travní porosty. Naopak nejvyšší podíl orné půdy (60 – 70 %) mají obce v úrodné krajině na pravém břehu Jizery pod Turnovem – Svijany, Lažany a Soběslavice. Nejvyšší podíl lesní půdy (60 %) má obec Vlastiboř s rozsáhlým lesním komplexem na pravém břehu Kamenice, nejnižší (méně než 2 %) opět obce na jihozápadě MAS – Lažany, Příšovice, Přepeře a Svijany.

Nejvyšší podíly ovocných sadů mají obce Loučky a Klokočí mezi Turnovem a Železným Brodem (25 resp. 15 %), podíl zahrad je nejvyšší (nad 10 %) v Radimovicích, Loučkách a Ohrazenicích. Významný je podíl vodních ploch u obcí Příšovice (rybníky Velký a Malý Písečák) a Rakousy (tok řeky Jizery a malá rozloha obce). Nejvyšší podíl zastavěných ploch je logicky v největším městě – Semilech, ale rovněž v Přepeřích (průmyslový areál, zemědělský podnik). U ostatních ploch (ostatní dopravní plochy, sídelní zeleň, sportoviště, hřbitovy, plochy pro kulturu, manipulační plochy) nalezneme největší podíl v Líšném a Radčicích (přes 17 %).

V poslední době stále více diskutovaným problémem se dnes rovněž stává celkový úbytek zemědělské půdy ve prospěch zastavěných ploch. Z vývoje rozdělení půdy v jednotlivých obcích i celé MAS mezi lety 1995 a 2012 vyplývá, že i zde k tomuto trendu dochází a přesuny půdy nejsou zanedbatelné. Zemědělské půdy zde mezi sledovanými lety ubylo o 0,89 procentního bodu, orné půdy ale o 3,79 procentního bodu, v absolutním vyjádření jde o 205 ha u zemědělské a 878 ha (!) u orné půdy. Mezi jednotlivými obcemi však opět existují velké rozdíly. Orné půdy přibýlo pouze v jedné obci – Lažanech, a to zcela nepatrně o 1 ha, naopak ubylo v 34 obcích. Největší pokles zaznamenaly obce Žďárek, Skuhrov (o 16-17 procentních bodů) a Jílové u Držkova (o 14,5 procentního bodu).

Pozitivním zjištěním je, že největší nárůst nebyl u půdy zastavěné (absolutně o 23 ha) ani u ostatních ploch (o 73 ha). Nejvíce vzrostla plocha trvalých travních porostů – louky a pastviny (o 653 ha) a lesů (o 108 ha). Tento vývoj má řadu příčin, nejvýznamnějšími jsou zřejmě přesuny půdy související s dotacemi z Programu rozvoje venkova (Agro environmentální opatření, zalesňování zemědělské půdy), ale i se situací po rozpadu JZD (Jednotných zemědělských družstev), kdy některé plochy půdy zůstaly ležet ladem, protože se o ně neměl kdo starat a postupně tak byly přeřazeny z kategorie orné půdy právě do kategorie trvalých travních porostů (louky a pastviny).

Nutná je ochrana stabilizace krajiny - na území MAS dochází v období jarního tání a v době vydatných dešťů ke značným erozím půdy.

Energetika

Tabulka č. 22: Největší vodní elektrárny v území MAS Achát

Lokalita	Název společnosti, která provozuje výrobu	Instalovaný výkon [MWe]	Roční výroba elektřiny [GWh]		Vyvedení výkonu [kV]	Rozvodna (místo připojení)	Vodní tok
			brutto	netto			
MVE Líšný	TEODICEA s.r.o.	0,800	3,398	3,361	35	Železný Brod	Jizera
MVE Semily - Řeky	GIVERNY, a.s.	0,774	3,002	3,002	0,4		Jizera
MVE Spálov	ČEZ Obnovitelné zdroje, s.r.o.	2,400	12,607	12,356	22	Semily	Jizera
MVE Železný Brod	VE ŽELEZNÝ BROD, a.s.	1,090	2,191	2,137	35		Jizera

Zdroj: Základní údaje o významných energetických subjektech, ERÚ 2011

Tabulka č. 23: Seznam malých vodních elektráren na Jizeře v MAS Achát

MVE	Výkon	Roční výroba	Turbíny	obec
MVE Přepeře	210 kW	1,042 GWh	1	Přepeře
MVE Vranové	150 kW	0,509 GWh	2	Malá Skála
MVE Železný Brod	1 090 kW	2,967 GWh	3 x Kaplan	Železný Brod
MVE Spálov	2 400 kW	10,070 GWh	2 x Kaplan	Spálov
MVE Semily II.	774 kW	2,691 GWh	2	Semily
MVE Semily I.	450 kW	0,353 GWh	2	Semily

Zdroj: <http://www.tv-adams.wz.cz/jizera-mve.html>

Jediným významnějším energetickým zdrojem na území MAS je řeka Jizera, na které funguje několik vodních elektráren, největší z nich ve Spálově, která je v provozu už od roku 1926.

Tabulka č. 24: Obnovitelné zdroje energie na území MAS Achát podle vyjádření obcí

obec	obnovitelné zdroje ve správním území v MW					
	solární panely (počet)	MW	vodní elektrárny (počet)	MW	větrné elektrárny (počet)	MW
Chuchelna	na několika soukromých budovách					
Líšný			1	0,8		
Malá Skála			1	2x0,75		
Pěňčín (JN)	na střechách domů i na pozemku*					
Příšovice	1 budova					
Radčice	na střechách a 1 na pozemku					
Radostná pod Kozákovem	3 - soukromé na RD					
Rakousy	na soukromých budovách					
Semily		808	0,163	4	3,26	
Skuhrov	1soukromá					
Svijany		3100	0,6	2	0,35	
Železný Brod	8 - soukromé na RD			1		

Pozn.: * - Sluneční elektrárna na pozemku v terénu – Fipobex na Krásné; sluneční panely na střechách – v areálu Fipobex na Pěňčíně

Zdroj: Dotazníkové šetření na obcích

Podle seznamu udělených licencí i vedeného na stránkách Energetického regulačního úřadu existuje velké množství subjektů s udělenou licencí, většinou jde o instalace solárních panelů na střechách domů.

Bohužel v území neexistuje žádná místní strategie na úsporu energií, případně výroby energie z alternativních zdrojů. Chybí zde dotační titul, který by podpořil finanční motivaci k zateplování budov, výměně oken.

SWOT analýza

Silné stránky	Slabé stránky
<ul style="list-style-type: none"> • Realizace projektu Čistá Jizera (odkanalizování obcí) • Zájem obcí o další odkanalizování • Legislativní ochrana významných přírodních hodnot (CHKO Český ráj, NATURA 2000,...) • Nárůst třídění odpadu a rozšíření sběrných míst v obcích • Vzrůstající plocha trvalých travních porostů a lesů • Dle údajů ČHMÚ dobrá kvalita ovzduší 	<ul style="list-style-type: none"> • Nízká míra odkanalizování obcí • Nedostatečná údržba a péče o veřejnou zeleň • Eroze půdy • Časté inverzní stavy v údolích • Nedostatečná kvalita povrchových a podzemních vod • Stávající struktura paliva pro RD • Vysoké ceny za svoz odpadu • Malý počet zařízení na likvidaci odpadů (sběrný, kompostárny, bioplynové stanice)
Příležitosti	Hrozby
<ul style="list-style-type: none"> • Využití a rozvoj potenciálu alternativních zdrojů energie (vodní, biomasa) • Zateplování domů a úspora energií • Rozvoj environmentálního vzdělávání v regionu • Spolupráce se zemědělci na údržbě krajiny směrem k udržitelnosti • Rozšíření alternativních druhů dopravy k dopravě automobilové • Výsadba zeleně na území obcí • Obnova a úprava alejí, péče o památné stromy, solitéry 	<ul style="list-style-type: none"> • Nárůst produkce komunálního odpadu • Zvýšení znečištění v obcích kvůli spalování uhlí a komunálního odpadu v sídlech • Nízká priorita investic do životního prostředí ze strany obcí • Nové velké zdroje průmyslového znečištění • Nebezpečí povodňových situací • Setrvale neodůvodnitelné zábery zemědělské půdy

6.9. Život v obcích - spolky, kulturní a sportovní vybavenost a aktivity, sociální, zdravotní služby apod.

Kultura

Nejdostupnějším kulturním zařízením je knihovna, která je v provozu ve 33 obcích MAS. Chybí pouze v Dalešicích, Čtveříně, Sychrově a Radostné pod Kozákovem. V 5 obcích (Jenišovice, Skuhrov, Svijanský Újezd, Klokočí a Ohrazenice) je knihovna jediným kulturním zařízením v obci. Zcela bez kulturních zařízení je obec Dalešice, tento hendikep se však trochu kompenzuje dobrou dostupností Jablonce nad Nisou. Paradoxně je bez kulturních zařízení i obec Sychrov, na jejímž území leží Státní zámek Sychrov, který ročně navštíví přes 100 000 osob. V bezprostředně sousedících Radimovicích je k dispozici knihovna i víceúčelový dům.

Hodně rozšířené jsou spolkové či kulturní domy – existují ve 26 obcích. Často k tomuto účelu slouží i sokolovny. Tato zařízení jsou většinou hlavním místem pro setkávání občanů a pořádání různých kulturních a sportovních akcí. V posledních letech se rovněž otevřely některá minimuzea, galerie či výstavní zastavení. Asi nejznámější z nich je Kittelovo muzeum na Krásné (obec Pěnčín na Jablonecku), ale existují i další např. v Líšném, Loučkách, Radostné pod Kozákovem nebo Záhoří (blíže viz jednotlivé dotazníky). Kina jsou jen na Malé Skále (Androvná), v Železném Brodě a od roku 2010 v Semilech opět promítá nyní plně digitalizované kino Jitřenka. Divadlo je k dispozici pouze v Železném Brodě v 1. patře budovy radnice.

Kulturní spolky většinou reprezentují organizace myslivců, zahrádkářů, rybářů, včelařů. Dechové kapely existují v Železném Brodě, Semilech, Záhoří, Klokočí. V 6 obcích působí divadelní spolek. Ve 35 obcích existuje sdružení dobrovolných hasičů, často i pro jednotlivá sídla v rámci obcí (např. u Frýdštejna, Malé Skály, Pěnčina (JN), Semil). V malých obcích funguje SDH nejenom jako složka požární ochrany obce, ale i jako pořadatel kulturního, sportovního a společenského dění v obci. Sbory pracují v hasičských zbrojnicích (budovách), které jsou buď v jejich majetku, nebo v majetku obce.

Prakticky všechny obce pořádají pravidelně kulturní akce místního významu. Mezi nejčastější patří plesy, zábavy, divadelní představení, koncerty, diskotéky, pořádání dětských dnů, pálení čarodějnic, mikulášská nadílka, rozsvícení vánočního stromu, masopustní průvod, akce pro seniory. Některé akce mají regionální význam. K takovým patří v Železném Brodě Železnobrodský jarmark a Velikonoční jarmark na Bělíšti a Skleněné městečko, Skotské hry na Sychrově (13 ročníků), Slavnosti Svijanského piva ve Svijanském Újezdě (24 ročníků) a v Semilech Semilský Pecen (slavnost úrody, 10 ročníků), přehlídka divadelních, loutkářských a hereckých souborů Semilský paroháč (15 ročníků). Na Sychrově mívá pravidelnou zastávku hudební Dvořákův festival, původně existující pod názvem Dvořákův Sychrov (nyní již 58 ročníků!) a pravidelně konané Skotské hry. V Semilech se pravidelně koná i festival Jazz pod Kozákovem (27 ročníků).

Pozornost se soustředí také na akce pro děti, které propaguje nově vzniklý „region“ Český ráj dětem prostřednictvím svých webových stránek a letáků.

Dvě velmi významné pravidelné akce, které se na území MAS pořádaly v minulosti, se především z kapacitních důvodů v posledních letech přesunuly mimo území MAS. Jde o festival Benátská noc, tradičně pořádaný na Malé Skále, který se přesunul do sportovního areálu v Liberci – Vesci a festival Folková noc, který se z Frýdštejna přesunul do Dolánek u Turnova.

Sport

Všechny obce disponují nějakým sportovním zařízením. Nejrozšířenější je víceúčelové hřiště, které je ve 28 obcích. Dětské hřiště je ve 24 obcích, tělocvična (vč. školních) v 19 obcích, fotbalové hřiště (ne vždy předepsaných rozměrů) v 18 obcích, hřiště na nohejbal v 16 obcích, tenisové kurty v 15 obcích. Často hřiště plní více účelů, např. pro tenis, nohejbal, volejbal, může být proto řazeno do více kategorií. Koupaliště je ve 13 obcích, kluziště často jen s přírodním mrazením v 5 obcích. Víceúčelový stadion je pouze v Semilech. Ke sportovním účelům slouží i kulturní /společenské domy a sokolovny.

Nejběžnějšími sportovními oddíly v obcích jsou místní sdružení Sokola, které se věnují různým druhům sportů. Běžné je, že místní organizace Sokola mají i jednotlivé části obcí (např. v Koberovech, Malé Skále, Skuhrově, Železném Brodě, Záhoří). Běžné jsou i tělovýchovné jednoty a další sportovní spolky. Jejich činnost je v obcích zaměřena nejenom na sport, ale i kulturu a volnočasové aktivity pro děti

a mládež. Sportovní oddíly nebo Sokol nejčastěji hrají stolní tenis a volejbal (v 16 obcích), fotbal (ve 13 obcích), tenis a nohejbal (v 10 obcích) a florbal (v 9 obcích).

K tradičním sportovním akcím patří hasičské soutěže, turnaje ve fotbale, volejbale, stolním tenise, nohejbale, tenise, turistické pochody, závody v přespolním běhu i cyklistické a lyžařské běžecké závody.

Velkou tradici v oblasti mají turistické pochody - Pochod krajem českých sklářů – v oblasti mezi Jabloncem nad Nisou a Železným Brodem, Líšenské pochody Českým rájem (43 ročníků), Koberovské šlápoty (37 ročníků), Novoroční výstup na Kozákov (35 ročníků), Festival her na Kozákově (spojený s výšlapem ze Semil – 11 ročníků) a různé běhy – Lesní běh Kalichem (37 ročníků), Tyršův běh na Sokol (28 ročníků), přespolní běh mistrů v Huntířově (11 ročníků).

Z dalších významnějších akcí lze jmenovat na Malé Skále Odemykání a Zamykání Jizery a nově vzniklý závod dračích lodí Maloskalský drak (3 ročníky) a Neckýádu v Železném Brodě (4 ročníky). V oblasti se každoročně koná i tradiční Rally Bohemia.

Sociální oblast

Sociální zařízení jsou umístována většinou jen do největších obcí. Z 37 obcí MAS pouze v 7 existuje nějaký typ zařízení sociálních služeb, nepočítáme-li terénní sociální služby. Jde o obce Malá Skála, Pěnčín (JN), Železný Brod, Příšovice, Vlastibořice, Mírová pod Kozákovem a Semily. V Pěnčíně (část Alšovice), Příšovicích, Vlastibořicích a Mírové pod Kozákovem (část Bělá) je pouze dům s pečovatelskou službou, na Malé Skále domov pro seniory. Kromě těchto zařízení je pouze v Železném Brodě denní stacionář pro seniory a nejlépe jsou sociálními službami vybaveny Semily, kde kromě výše zmíněných zařízení existuje i sociální poradna, dětský domov a nízkoprahové centrum pro mládež Bouda.

Trendem posledních let je posilování role terénních sociálních služeb, které umožní klienty obsloužit v jejich domácím prostředí. V souvislosti se stárnutím populace bude význam sociálních služeb stále stoupat. Tento stav je nutné řešit na celostátní úrovni pomocí opatření, jež umožní a zvýhodní péči o hendikepované a znevýhodněné především ze strany nejbližších.

Zdravotnictví

Vybavení obcí zdravotními službami je nedostatečné. Nějaká forma zdravotnické služby existuje jen v 8 obcích – Frýdštejně, Jenišovicích, Malé Skále, Pěnčíně (JN), Železném Brodě, Příšovicích, Radimovicích a Semilech. Nejhorší je v tomto směru situace v obcích okresu Semily, kde z 10 obcí ordinují lékaři jen v Semilech. Dětské lékaři ordinují ve všech 8 obcích, praktičtí lékaři pro dospělé v 7 obcích (mimo Radimovic). V Jenišovicích ordinuje praktický lékař pro dospělé jen jednou týdně, dětský lékař jen jednou měsíčně. Stomatologové ordinují v 5 obcích – Malé Skále, Pěnčíně, Železném

Zpracování SCLLD bylo podpořeno z Operačního programu Technická pomoc

Registrační číslo projektu: CZ.1.08/3.2.00/14.00243

Brodě, Příšovicích a Semilech. Ordinance dalších lékařů specialistů najdeme jen v Semilech, Železném Brodě, Příšovicích a Frýdštejně. Rovněž lékárny najdeme jen v největších obcích – opět v Semilech, Železném Brodě a Příšovicích. V Semilech je nemocnice s poliklinikou, zdravotní středisko, výjezdové stanoviště Zdravotnické záchranné služby Libereckého kraje a transfuzní stanice. Většina obyvatel oblasti proto musí i za nezákladnějšími zdravotními službami dojíždět. Pro obce na severu MAS je nejdostupnější Jablonec nad Nisou, pro obce na západě a ve středu oblasti pak Turnov. Podobně jako u sociálních služeb se i význam zdravotnictví v souvislosti se stárnutím populace bude nadále posilovat. I zde jsou nutné hlavně systémové změny na celostátní úrovni, které umožní posílení role domácí péče a výrazně zvýší roli prevence.

SWOT analýza

Silné stránky	Slabé stránky
<ul style="list-style-type: none"> • Velké množství neziskových organizací a spolků • Množství kulturních akcí i s regionálním významem • Hustá síť knihoven a částečně i dalších kulturních zařízení typu kulturní dům • Existence dětských hřišť ve většině obcí • Dobrovolná účast osob na kulturním, společenském a sportovním životě v obcích • Snaha o návrat tradic, rozvoj řemesel, uplatnění místních produktů • Pokračující obnova památek 	<ul style="list-style-type: none"> • Malé množství finančních prostředků pro činnost neziskových organizací a spolků a údržbu kulturních zařízení • Nízká úroveň propagace regionu, kulturních, společenských a sportovních akcí, jejich malá koordinace • Malá možnost kulturního a společenského vyžití hlavně v malých obcích • Nedostatek a špatný stav některých kulturních zařízení a sportovišť • Nedostatečná údržba a obnova dětských hřišť • Špatná dopravní dostupnost kulturního vyžití a občanské vybavenosti veřejnou dopravou • Velmi řídká síť zdravotnických a sociálních služeb
Příležitosti	Hrozby
<ul style="list-style-type: none"> • Využití možností finanční podpory kultury a sportu ze strany EU, různých nadací • Možnost rozvoje spolupráce (mezi obcemi, ale i meziregionální a mezinárodní) v kultuře a sportu • Aktivnější role v dobrovolných svazcích obcí a sdruženích • Volná kapacita stávajících objektů občanské vybavenosti (př. ozdravovna Radostín, KD Pěnčín (LB),..) • Rozvoj personálních kapacit pro práci s dětmi a mládeží, seniory, osoby 	<ul style="list-style-type: none"> • Další krácení finančních prostředků na kulturu a sport ze strany obcí, kraje, státu • Pokles zájmu obyvatel o společenské dění, kulturu a sport v obcích • Nárůst legislativy, která obce přetěžuje • Tlak na centralizaci zdravotnických služeb do velkých měst • Nedostatečná kapacita zdravotních a sociálních služeb v souvislosti se stárnutím populace

ohrožené soc. vyloučením	
--------------------------	--

6.10. Podnikání, výroba, zaměstnanost

Rozdělení firem podle odvětví národního hospodářství

Český statistický úřad evidoval v oblasti k 31. 12. 2012 celkem 8 877 ekonomických subjektů. Nejvíce jich bylo v Semilech (2 277 tedy 25 %) a Železném Brodě (1 686 tedy 19 %). Nejvíce (téměř 23 %) je firem z průmyslu, což je téměř dvojnásobek oproti celé ČR (zde 12,3 %). Největší je podíl těchto firem v Dalešicích (přes 37 %), dále v Železném Brodě a Koberovech (32-33 %). Druhá nejpočetnější je skupina Velkoobchod a maloobchod, opravy a údržba motorových vozidel s podílem 20 %. V celé ČR je podíl této nejpočetnější skupiny asi 25 %. Nejvíce jsou firmy z této skupiny zastoupeny v Radimovicích, Příšovicích a Rakousích (27-28 %). Třetí nejpočetnější jsou ekonomické subjekty ve stavebnictví (13,8 %, v ČR 12,1 %). Nejvyšší podíl mají v Loučkách, Svijanském Újezdě (23 %) a Svijanech (21 %). 4. nejpočetnější je stejně jako v ČR skupina Profesní, vědecké a technické činnosti, jejíž podíl činí 8,5 % (v ČR 12,5 %). Ve srovnání s ČR je v MAS vysoce nadprůměrné zastoupení firem z průmyslu, mírně nadprůměrné ze stavebnictví a zemědělství. Podprůměrně jsou naopak zastoupeny ekonomické subjekty z oblasti velkoobchodu, maloobchodu, oprav a údržby motorových vozidel, dále z profesní, vědecké a technické činnosti a z oblasti nemovitostí.

82,5 % ekonomických subjektů v MAS tvořili v roce 2012 fyzické osoby (v tom 77 % živnostníci). Z právnických osob byli nejvíce zastoupeni obchodní společnosti (6,6 %).

Nezaměstnanost

Tabulka č. 25: Vývoj míry nezaměstnanosti v MAS Achát

Obec	Ekonomicky aktivní (2001)	Míra nezaměstnanosti (%) k 31. 12.											
		původní metodika					nová metodika						
		2001	2002	2003	2004	2005	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011
Čtveřín	225	4,4	3,1	5,8	6,2	3,6	3,1	5,3	4,4	6,7	12,4	9,3	4,9
Dalešice	60	5,0	5,0	5,0	3,3	3,3	3,3	1,7	1,7	1,7	10,0	11,7	3,3
Frýdštejn	376	6,6	7,2	5,1	7,2	5,9	4,3	5,3	4,3	5,9	9,6	9,3	5,6
Chuchelna	447	6,0	6,5	6,0	8,1	7,8	7,8	5,8	7,4	8,7	9,8	9,8	11,6
Jenišovice	434	3,5	5,3	4,4	4,4	3,5	3,2	5,1	3,0	5,1	8,5	9,4	3,5
Jílové u Držkova	98	4,1	4,1	6,1	5,1	4,1	3,1	3,1	8,2	3,1	15,3	11,2	10,2
Klokočí	81	9,9	13,6	13,6	13,6	7,4	7,4	8,6	12,3	4,9	21,0	21,0	17,3
Koberovy	470	2,3	3,8	6,4	6,8	4,0	3,4	3,6	6,0	8,7	15,1	10,0	10,0
Kobyly	150	4,0	6,7	4,0	4,0	6,0	5,3	4,7	4,7	8,7	13,3	16,7	15,3
Lažany	98	7,1	6,1	6,1	6,1	4,1	3,1	7,1	3,1	3,1	5,1	8,2	5,1
Líšný	122	7,4	5,7	6,6	6,6	4,1	2,5	1,6	4,9	6,6	13,1	13,1	9,0
Loučky	90	13,3	7,8	8,9	2,2	6,7	6,7	4,4	3,3	5,6	11,1	5,6	10,0
Loužnice	118	4,2	7,6	7,6	8,5	4,2	3,4	3,4	3,4	1,7	7,6	11,9	13,6
Malá Skála	520	6,7	6,7	6,5	6,7	4,8	4,4	6,2	5,0	5,6	8,7	8,8	7,5
Maršovice	188	6,4	7,4	4,8	8,0	6,9	6,4	5,3	4,3	7,4	9,0	11,7	11,7
Mírová pod Kozákovem	746	2,8	3,8	3,9	5,0	5,1	4,7	3,4	2,9	5,4	9,2	8,0	7,2

Zpracování SCLLD bylo podpořeno z Operačního programu Technická pomoc

Registrační číslo projektu: CZ.1.08/3.2.00/14.00243

Ohrazenice	556	4,0	4,5	4,9	5,0	4,5	4,3	4,7	4,5	4,9	8,8	10,1	10,1
Paceřice	138	8,0	12,3	13,0	13,0	10,9	10,1	8,7	5,8	6,5	8,7	10,9	4,3
Pěňčín (JN)	910	3,1	4,8	5,1	4,3	4,3	3,4	3,8	4,4	5,2	10,0	11,3	10,2
Pěňčín (LB)	329	2,7	2,4	3,3	3,3	2,1	1,8	3,3	4,0	2,7	5,2	9,1	4,6
Přepeře	478	3,3	3,8	4,4	6,1	4,2	4,2	4,0	2,5	5,4	7,5	5,6	5,4
Příšovice	737	3,1	4,2	6,1	6,1	4,9	4,6	5,8	4,3	5,7	9,1	10,2	5,8
Radčice	76	5,3	3,9	2,6	3,9	1,3	1,3	3,9	5,3	5,3	11,8	19,7	11,8
Radimovice	121	1,7	0,8	4,1	3,3	7,4	7,4	6,6	8,3	5,0	9,1	8,3	7,4
Radostná pod Kozákovem	191	4,7	6,8	5,2	6,3	6,3	5,2	7,3	7,3	7,3	12,6	12,0	12,0
Rakousy	47	-	2,1	-	-	-	-	4,3	-	4,3	4,3	4,3	2,1
Semily	4860	7,6	9,0	10,1	9,9	9,4	8,9	8,0	7,0	7,3	10,9	10,1	10,5
Skuhrov	285	3,9	3,9	5,6	4,6	3,2	2,1	3,5	5,6	5,3	11,2	8,4	8,1
Soběslavice	66	4,5	6,1	9,1	6,1	9,1	9,1	9,1	6,1	6,1	6,1	7,6	4,5
Svijanský Újezd	191	4,7	4,7	2,6	2,6	4,7	3,7	4,2	1,6	5,2	6,8	8,4	8,4
Svijany	147	3,4	4,8	4,8	4,1	2,7	2,0	6,1	3,4	4,8	8,2	4,8	3,4
Sychrov	81	12,3	8,6	6,2	12,3	7,4	7,4	7,4	4,9	1,2	12,3	9,9	8,6
Vlastiboř	58	6,9	8,6	5,2	1,7	5,2	5,2	1,7	1,7	10,3	8,6	12,1	6,9
Vlastibořice	95	6,3	6,3	12,6	10,5	9,5	9,5	6,3	6,3	7,4	13,7	20,0	11,6
Záhoří	260	6,5	3,8	6,5	7,3	5,0	4,2	6,5	6,9	7,3	13,5	10,0	10,0
Žďárek	62	3,2	6,5	14,5	12,9	11,3	9,7	8,1	4,8	4,8	6,5	1,6	4,8
Železný Brod	3471	5,6	6,6	6,7	6,8	6,1	5,2	6,1	7,1	10,1	16,4	13,0	10,5
CELKEM	17382	5,5	6,5	7,0	7,2	6,4	5,8	6,0	5,8	7,1	11,4	10,5	9,2
ČR		8,9	9,8	10,3	10,3	9,5	8,9	7,7	6,0	6,0	9,2	9,6	8,6

Zdroj: ČSÚ Liberec

Mezi jednotlivými obcemi v rámci MAS existují v míře nezaměstnanosti výrazné rozdíly. Nejvyšší nezaměstnanost byla v roce 2011 v Klokočí (17,3 %) a Kobylech (15,3 %), naopak nejnižší v Rakousích (2,1 %). Z dlouhodobého hlediska je nezaměstnanost nejvyšší v Klokočí a Vlastibořicích, nejnižší v již zmíněných Rakousích. Míra nezaměstnanosti i v rámci jednotlivých obcí podléhá velkým výkyvům. K dramatickým výkyvům jsou náchylné především malé obce, kde i malá změna v počtu uchazečů o zaměstnání může znamenat velký výkyv. V Klokočí se mezi lety 2008 a 2009 zvýšila nezaměstnanost o 16 procentních bodů, v Loužnici mezi lety 2008 – 2011 o 12 procentních bodů. Od roku 2007 je míra nezaměstnanosti v oblasti vyšší, než je průměr ČR, což souvisí hlavně s ekonomickými problémy a poklesem počtu pracovních příležitostí v místním sklářském a textilním průmyslu, ale také se změnami podmínek pro podnikání fyzických osob.

Kontaktními místy pro nezaměstnané jsou pobočky Úřadu práce v Železném Brodě, Semilech, Turnově a Jablonci nad Nisou. Rekvalifikačních kurzů je v souvislosti s kofinancováním z evropských fondů přes Operační program Lidské zdroje a zaměstnanost dostatečné množství, samostatnou kapitolou je však jejich efektivita a následné uplatnění absolventů na trhu práce. Pracovnímu uplatnění osob obtížně umístitelných na trhu práce mohou napomoci veřejně prospěšné práce vykonávané pro obce.

Ekonomická aktivita

Tabulka č. 26: Ekonomická aktivita v obcích MAS Achát v roce 2011

obec	Celkem obyvatel	v tom					míra ek. aktivity
		ek. aktivní	v tom		ek. neaktivní	nezjištěno	
			zaměstnaní	nezaměstnaní			
Čtveřín	491	262	240	22	185	44	53,36
Dalešice	176	77	72	5	96	3	43,75
Frýdštejn	824	391	342	49	411	22	47,45
Chuchelna	923	477	441	36	420	26	51,68
Jenišovice	973	501	456	45	443	29	51,49
Jílové u Držkova	203	101	94	7	92	10	49,75
Klokočí	185	93	82	11	82	10	50,27
Koberovy	970	455	413	42	486	29	46,91
Kobyly	324	165	151	14	142	17	50,93
Lažany	220	113	102	11	101	6	51,36
Líšný	267	115	99	16	145	7	43,07
Loučky	152	70	61	9	79	3	46,05
Loužnice	212	94	84	10	109	9	44,34
Malá Skála	1 137	520	474	46	581	36	45,73
Maršovice	522	255	237	18	240	27	48,85
Mírová pod Kozákovem	1 586	784	729	55	749	53	49,43
Ohrazenice	1 094	588	530	58	457	49	53,75
Paceřice	288	133	121	12	143	12	46,18
Pěnčín(JN)	1 901	870	779	91	926	105	45,77
Pěnčín(LB)	668	338	314	24	323	7	50,60
Přepeře	876	419	388	31	416	41	47,83
Příšovice	1 369	694	639	55	593	82	50,69
Radčice	178	77	64	13	93	8	43,26
Radimovice	286	144	131	13	132	10	50,35
Radostná pod Kozákovem	405	199	182	17	196	10	49,14
Rakousy	73	35	31	4	34	4	47,95
Semily	8 452	3 967	3 554	413	4 056	429	46,94
Skuhrov	513	248	229	19	253	12	48,34
Soběslavice	167	83	78	5	82	2	49,70
Svijanský Újezd	433	234	216	18	179	20	54,04
Svijany	291	159	153	6	116	16	54,64
Sychrov	197	94	87	7	94	9	47,72
Vlastiboř	131	58	53	5	68	5	44,27
Vlastibořice	251	125	110	15	116	10	49,80
Záhoří	494	225	196	29	243	26	45,55

Zpracování SCLLD bylo podpořeno z Operačního programu Technická pomoc

Registrační číslo projektu: CZ.1.08/3.2.00/14.00243

Žďárek	127	60	57	3	61	6	47,24
Železný Brod	6 276	2 820	2 432	388	3 095	361	44,93
CELKEM	33 635	16 043	14 421	1 622	16 037	1 555	47,70
Liberecký kraj	432 439	208 512	185 944	22 568	198 712	25 215	48,22
Česká republika	10 436 560	5 080 573	4 580 714	499 859	4 784 923	571 064	48,68

Zdroj: <http://www.czso.cz/sldb2011/redakce.nsf/i/home>

Výše uvedená tabulka zobrazuje ekonomickou aktivitu obyvatelstva v jednotlivých obcích MAS. Celkově má MAS mírně podprůměrnou hodnotu ekonomické aktivity, což může souviset s nižším podílem produktivní složky populace (věková skupina 15 - 64 let). Míru ekonomické aktivity samozřejmě ovlivňují i další faktory, hlavně podíl důchodců, žáků, studentů a učňů. Mezi jednotlivými obcemi existují poměrně značné rozdíly. Nejvyšší ekonomické aktivity dosahují obce v jihozápadní části MAS – Svijany, Svijanský Újezd, Ohrazenice a Čtveřín, nejnižší některé obce na Jablonecku – Líšný, Radčice a Dalešice.

Vyjíždka za prací a do škol

Tabulka č. 27: Počty vyjíždějících do zaměstnání a škol a podíl vyjíždějících do zaměstnání na ekonomicky aktivních k datu sčítání v roce 2011

obec	vyjíždějící celkem	vyjíždějící do škol			vyjíždějící do zaměstnání						podíl vyjíždějících do zam. mimo obec/počet zaměst.
		celkem	v tom		celkem	v tom					
			v rámci obce	mimo obec		v rámci obce	do jiné obce okresu	do jiného okresu kraje	do jiného kraje	do zahraničí	
Čtveřín	139	35	-	35	104	7	22	62	11	2	40,42
Dalešice	48	15	-	15	33	-	21	9	2	1	45,83
Frýdštejn	250	81	-	81	169	11	32	115	11	-	46,20
Chuchelna	257	77	7	70	180	16	119	24	18	3	37,19
Jenišovice	315	89	27	62	226	7	33	169	16	1	48,03
Jílové u Držkova	66	14	-	14	52	2	41	5	4	-	53,19
Klokočí	50	13	-	13	37	1	25	6	2	3	43,90
Koberovy	261	74	7	67	187	21	64	85	15	2	40,19
Kobyly	82	18	1	17	64	10	18	19	14	3	35,76
Lažany	74	21	-	21	53	2	10	33	8	-	50,00
Líšný	61	19	-	19	42	2	18	17	4	1	40,40
Loučky	19	4	-	4	15	-	10	4	1	-	24,59
Loužnice	42	20	-	20	22	2	14	1	2	3	23,81
Malá Skála	306	95	23	72	211	36	70	77	24	4	36,92
Maršovice	151	47	-	47	104	2	75	15	11	1	43,04
Mírová pod Kozákovem	397	131	12	119	266	31	167	48	18	2	32,24
Ohrazenice	307	83	2	81	224	6	145	42	30	1	41,13

Zpracování SCLLD bylo podpořeno z Operačního programu Technická pomoc
Registrační číslo projektu: CZ.1.08/3.2.00/14.00243

Paceřice	88	27	-	27	61	3	30	21	7	-	47,93
Pěnčín (JB)	489	157	59	98	332	60	196	51	24	1	34,92
Pěnčín (LB)	272	85	17	68	187	16	64	89	18	-	54,46
Přepřeře	256	81	15	66	175	5	123	25	21	1	43,81
Příšovice	344	84	10	74	260	27	35	135	61	2	36,46
Radčice	39	7	-	7	32	1	23	2	6	-	48,44
Radimovice	90	23	-	23	67	5	34	22	4	2	47,33
Radostná pod Kozákovem	108	26	-	26	82	4	56	12	10	-	42,86
Rakousy	18	5	-	5	13	4	4	3	2	-	29,03
Semily	1 743	512	223	289	1 231	586	342	125	164	14	18,15
Skuhrov	125	35	2	33	90	4	58	18	9	1	37,55
Soběslavice	48	9	-	9	39	1	16	12	9	1	48,72
Svijanský Újezd	147	36	3	33	111	24	19	40	28	-	40,28
Svijany	78	23	-	23	55	5	16	21	13	-	32,68
Sychrov	55	19	4	15	36	4	16	11	4	1	36,78
Vlastiboř	41	13	-	13	28	1	25	2	-	-	50,94
Vlastibořice	67	16	-	16	51	3	20	18	10	-	43,64
Záhoří	109	34	-	34	75	9	36	22	7	1	33,67
Žďárek	46	20	-	20	26	1	14	8	1	2	43,86
Železný Brod	1 293	374	103	271	919	300	272	244	91	12	25,45
CELKEM MAS	8 281	2 422	515	1 907	5 859	1 219	2 283	1 612	680	65	32,18
Liberecký kraj	102 415	29 121	12 300	16 821	73 294	31 989	23 150	7 953	9 130	1 072	22,21
Česká republika	2 846 076	783 952	354 218	429 734	2 062 124	924 948	596 686	254 617	248 625	37 248	24,83

Zdroj: <http://www.czso.cz/sldb2011/redakce.nsf/i/home>

Výše uvedená tabulka udává celkové počty vyjíždějících osob do zaměstnání a do škol k datu sčítání lidu v roce 2011. Zároveň udává i podíl vyjíždějících do zaměstnání mimo obec na celkovém počtu zaměstnaných. Podíl vyjíždějících do zaměstnání mimo obec k celkovému počtu zaměstnaných je výrazně vyšší než průměr za Liberecký kraj i za celou ČR. To souvisí s charakterem osídlení v MAS, kde neexistují velká města s dostatkem pracovních příležitostí, Turnov jako významné sídlo dojížděky leží mimo území MAS. Známá je přitom obecná zákonitost, kdy s rostoucí velikostí obce (a tedy obecně i počtu pracovních příležitostí) klesá podíl vyjíždějících za prací mimo obec na celkovém počtu zaměstnaných. Největšího podílu vyjíždějících v MAS dosahují obce Pěnčín (LB) a Jílové u Drškova. Nejnižší podíl vyjíždějících mimo obec byl logicky zaznamenán v největších obcích v MAS – Semilech a Železném Brodě, ale poněkud překvapivě i v malých obcích Loužnice a Loučky (pouze okolo 25 %).

Dojížděka do škol je zcela závislá na dostupnosti škol v jednotlivých obcích. Z obcí, které nemají školu, proto musí vyjíždět všechny děti.

Tabulka č. 28: Hlavní směry vyjížďky a saldo dojížďky k datu sčítání v roce 2011

obec	vyjíždějící do zaměstnání		vyjíždějící do školy		dojíždějící do		saldo dojížďky v %	
	celkem	hlavní centra dojížďky	celkem	hlavní centra dojížďky	zaměstnání	školy	do zaměstnání	do školy
Čtveřín	94	TUR 50, LB 10	34	TUR 12, LB 6	68	6	-27,7	-82,4
Dalešice	33	JN 19, LB 9	15	JN 10	0	0	-100,0	-100,0
Frýdštejn	155	TUR 62, JN 23, LB 19	80	Jenišovice 25, TUR 17, LB 12, JN 11	20	0	-87,1	-100,0
Chuchelna	162	SM 77, TUR 23	69	SM 31, Praha 10	11	5	-93,2	-92,8
Jenišovice	211	TUR 114, LB 28, JN 26	62	TUR 23, LB 11	31	40	-85,3	-35,5
Jílové u Držkova	50	JN 17	14		2	0	-96,0	-100,0
Klokočí	35	TUR 18	13	TUR 7	0	0	-100,0	-100,0
Koberovy	163	TUR 44, ŽB 32, JN 20	67	TUR 13, ŽB 13, LB 9, Praha 8, MS 7	13	0	-92,0	-100,0
Kobyly	52	TUR 16	16	LB 6	15	31	-71,2	93,8
Lažany	50	TUR 27	19	TUR 11	6	0	-88,0	-100,0
Líšný	40	TUR 10, MS 10	19	MS 8	13	0	-67,5	-100,0
Loučky	15	TUR 7	4	TUR 3	3	0	-80,0	-100,0
Loužnice	20		20		6	0	-70,0	-100,0
Malá Skála	169	JN 43, TUR 39	69	TUR 19, JN 13	101	22	-40,2	-68,1
Maršovice	102	JN 64, LB 14	46	JN 31, LB 6	37	0	-63,7	-100,0
Mírová p. Kozák.	235	TUR 137, LB 15	118	TUR 45, LB 28	50	5	-78,7	-95,8
Ohrazenice	216	TUR 132, LB 14	80	TUR 42, LB 17	41	8	-81,0	-90,0
Paceřice	58	LB 16, TUR 15	27	TUR 11, LB 8	46	0	-20,7	-100,0
Pěnčín (JN)	270	JN 150, LB 36, ŽB 20	98	LB 31, JN 28	106	19	-60,7	-80,6
Pěnčín (LB)	171	TUR 84	68	TUR 33	34	6	-80,1	-91,2
Přepeře	170	TUR 113, LB 11	66	TUR 41	74	4	-56,5	-93,9
Příšovice	229	TUR 110, MB 26	74	TUR 42	169	9	-26,2	-87,8
Radčice	31	JN 11	7		2	0	-93,5	-100,0
Radimovice	61	LB 18, TUR 17	23	TUR 9	8	0	-86,9	-100,0
Radostná p. Kozák.	76	TUR 43	25	TUR 8	3	0	-96,1	-100,0
Rakousy	9		5		6	0	-33,3	-100,0
Semily	634	TUR 174, Praha 61, LB 46, Slaná 34, JN 29, Lomnice 27, Jilemnice 25	286	Praha 65, LB 45, Lomnice 23, TUR 22	848	437	33,8	52,8
Skuhrov	86	JN 40, LB 18	33	JN 10	4	1	-95,3	-97,0
Soběslavice	38	TUR 12	9		6	0	-84,2	-100,0
Svijanský Újezd	85	TUR 35, MB 9	31	Kobyly 9, TUR 7	39	1	-54,1	-96,8
Svijany	49	TUR 15, LB 7, Příšovice 7	23	TUR 7	12	0	-75,5	-100,0
Sychrov	31	TUR 6, LB 6	15	TUR 5, LB 4	46	11	48,4	-26,7
Vlastiboř	27	JN 12	13		0	0	-100,0	-100,0
Vlastibořice	48	TUR 15, LB 8	16	TUR 8	8	0	-83,3	-100,0

Zpracování SCLLD bylo podpořeno z Operačního programu Technická pomoc

Registrační číslo projektu: CZ.1.08/3.2.00/14.00243

Záhoří	66	SM 20, ŽB 14, TUR 10	34	ŽB 13, SM 10	8	0	-87,9	-100,0
Žďárek	25	LB 8	20	LB 7	0	0	-100,0	-100,0
Železný Brod	611	JN 138, TUR 116, LB 53, Pěňčín (JN) 41, MS 40, SM 39	267	LB 58, SM 36, TUR 32, JN 27, Praha 25	300	120	-50,9	-55,1

Zdroj: http://www.czso.cz/csu/2013edicniplan.nsf/krajkapitola/23051-13-n+k3077_2013-25

Vysvětlivky: JN – Jablonec nad Nisou, LB – Liberec, MB – Mladá Boleslav, MS – Malá Skála, SM – Semily, TUR – Turnov, ŽB – Železný Brod

Pozn.: saldo dojížděky = (počet dojíždějících – počet vyjíždějících) / počet vyjíždějících

Z přehledu dojížděky je zřejmé, že dominantním centrem pracovní dojížděky je Turnov (pro 20 obcí), ke kterému spádují především obce v jeho okolí. Pro dalších 5 obcí je Turnov 2. centrem dojížděky. Tímto se projevuje poměrně silná pozice Turnova jako ekonomického centra pro blízké okolí. Celkem 9 obcí spáduje pracovní k Jablonci nad Nisou, jde výhradně o obce MAS ležící v tomto okrese. Ve 3 obcích (Paceřice, Radimovice a Sychrov) vyjíždí stejný nebo téměř stejný počet obyvatel za prací do Liberce i Turnova. K Liberci tak jednoznačně spáduje pouze obec Žďárek. K Semilům spádují pouze sousední obce Chuchelna a Záhoří. Zajímavé je, že žádná obec nemá jako dominantní centrum pracovní dojížděky Železný Brod, což může být způsobeno úpadkem tradičního sklářského průmyslu ve městě (Železnobrodské sklo) a poměrně vysokou konkurencí okolních center (především Jablonec nad Nisou a Turnov). U obcí Loužnice a Rakousy nelze vzhledem k celkově malému počtu vyjíždějících určit dominantní směr vyjížděky. Lze ale předpokládat, že Loužnice bude pracovní spádovat k Jablonci nad Nisou a Rakousy k Turnovu. Největší proud vyjížděky byl zaznamenán ze Semil do Turnova – 174 osob.

Dojížděka do škol je více orientována na kratší vzdálenosti (do nejbližší školy), přesto i zde má Turnov dominantní postavení, kdy je nejvýznamnějším centrem dojížděky pro 18 obcí. Do Liberce do školy se nejvíce dojíždí ze 4 obcí (poměrně překvapivě jsou to Pěňčín na Jablonecku a Železný Brod a dále Kobyly a Žďárek), do Jablonce nad Nisou z 3 (logická spádovost z Dalešic, Maršovic a Skuhrova) a do Semil

a Železného Brodu vždy z jedné obce (Chuchelna resp. Záhoří).

Kladné saldo pracovní dojížděky (více obyvatel za prací do obce přijíždí, než vyjíždí) mají pouze Semily a rovněž malá obec Sychrov, což souvisí s existencí ozdravovny v části Radostín. Kladné saldo dojížděky do školy mají pouze Semily. Opět jsou překvapivě poměrně vysoká záporná salda u pracovní i školní migrace u Železného Brodu.

Nejvýznamnější firmy

Tabulka č. 29: Nejvýznamnější firmy v MAS s více než 50 zaměstnanci podle údajů ČSÚ

obec	název firmy	obor činnosti	počet zaměstnanců
Čtveřín	KV Final s.r.o.	výroba nástrojů, obrábění	100-199
Malá Skála	Schurter s.r.o.	výroba elektronických komponentů	100 - 199
	VESETA spol. s r.o.	výroba nápojů BONNY	100 - 199
	ZNAK Malá Skála, družstvo hodinářské a umělecké výroby	výroba medailí a upomínkových předmětů	50-99
Mírová pod Kozákovem	Neumatic cz, s.r.o.	výroba kabelových svazků pro automobily	200-249
	Wassa, s.r.o.	výroba obalových materiálů (kartony, lepenky, obálky)	100-199
	ELKOVO ČEPELÍK s.r.o.	výroba svítidel	50-99
	KADLEC, s.r.o.	kovovýroba	50-99
Ohrazenice	Mencl Guss s.r.o.	výroba odlitků z oceli a litiny	50-99
Paceřice	REKUPER SYCHROV, s.r.o.	výroba klimatizace	50-99
Pěnčín (JN)	ARTGLASS s.r.o.	výroba svítidel	100-199
	Skleněná bižuterie, a.s.	sklářská výroba - perle apod.	50-99
Přepeře	Sklostroj Turnov CZ, s.r.o.	výroba strojů na obalové sklo	200-249
	Ing. Henry Kyncl - Komerční slévárna šedé a tvárné litiny Turnov	slévárna šedé a tvárné litiny	100-199
Příšovice	Interma, akciová společnost - panelárna	panelárna	100-199
	Drda Glass s.r.o.	sklářská výroba	50-99
Semily	BusLine a.s.	autobusová doprava	500-999
	JVS Semilská pekárna, s.r.o.	pekárna	200-249
	CHARVÁT AXL, a.s.	hydraulické válce, letecká výroba	100-199
	FASHION STYLE - POSTFORMING ELEMENTE, s.r.o.	výroba dých a desek na bázi dřeva	50-99
	Ing. Josef Chlum - ELITE BOHEMIA	výroba ověskových svítidel	50-99
	SETORA, spol. s r.o.	výroba ostatních dřevěných, korkových, proutěných a slaměných výrobků, kromě nábytku	50-99
Svijany	Pivovar Svijany a.s.	pivovar	100-199
Záhoří	CEMEX Sand, k.s.	kamenolom	100-199
Železný Brod	Detesk s.r.o.	výroba dekoračního a technického skla	100-199
	OKTANT a.s.	výroba a zpracování ostatního skla vč. technického	50-99

Zdroj: Dotazníkové šetření na obcích, Registr ekonomických subjektů ČSÚ

Dle zjištěných údajů existují v MAS Achát pouze 1 velká firma (více než 250 zaměstnanců) – společnost Bus Line a.s., která je 3. největším autobusovým dopravcem v ČR (po Arrivě a ICOMu). Středních firem (50 – 250 zaměstnanců) bylo podle údajů ČSÚ zjištěno celkem 25. K největším patří Neumatic cz, s.r.o., vyrábějící kabelové svazky pro automobily, Sklostroj Turnov CZ, s.r.o., vyrábějící sklářské stroje a JVS Semilská pekárna, s.r.o. Z přehledu je zřejmé velké množství sklářských a strojírenských firem. Některé podniky zde mají pouze výrobní kapacity a sídlo se nachází mimo MAS,

Zpracování SCLLD bylo podpořeno z Operačního programu Technická pomoc

Registrační číslo projektu: CZ.1.08/3.2.00/14.00243

počet zaměstnanců se ale vztahuje na celou firmu. To platí pro společnosti Schurter s.r.o. a Veseta spol. s r.o. na Malé Skále, Interma a.s. a GIGA, spol. s r.o. v Příšovicích.

Zemědělství

Většina území MAS je podle typu využití tvořena zemědělskou a lesozemědělskou krajinou. Více o rozdělení půdy podle využití v kapitole Životní prostředí, v podkapitole ochrana půdy. Převažujícím krajinným rázem je pahorkatina a vrchovina. Půdně klimatické podmínky řadí území do zemědělské výrobní oblasti obilnářské (západní a střední část) a pícninářské (výše položené obce v jabloneckém okrese).

Západní část území MAS je poměrně intenzivně zemědělsky využívána pro rostlinnou výrobu i pro sadařství. Z obilovin se pěstují hlavně pšenice, ječmen a tritikale. Další obiloviny - žito a oves se pěstují jen okrajově. Velmi se rozšířily plochy řepky ozimé. Pěstuje se také cukrovka, kukuřice na siláž a zrno, na menších plochách pak mák a sója.

V sadech jsou nejběžnější jabloně, hrušně, višně a švestky. Živočišná výroba je zaměřena na chov skotu dojeného a bez tržní produkce mléka. Chov prasat byl na farmách zrušen nebo silně utlumen. Velkochovu vepřů se věnuje Společný zemědělský podnik Sychrov a.s.

Ve východní části území (Semilsko) je převážná část farem ve formě menších hospodářství se zaměřením na chov mléčného nebo masného skotu, rozšířen je chov ovcí a koz. Pěstují se krmné plodiny pro vlastní spotřebu.

Zemědělské podniky v území prošly v průběhu devadesátých let privatizací a transformací, jejich situace není úplně konsolidovaná, přesto vykazují jisté prvky stability, více na Semilsku, což souvisí s ustálenými vlastnickými vztahy.

Z podnikatelských právnických subjektů převažují akciové společnosti, společnosti s ručením omezeným a družstva s výměrami stovek až 1 500 ha. Větší část podnikatelů tvoří farmáři (fyzické osoby) s výměrou do 100 ha, spíše však hospodaří na menších plochách. Některé plochy na území MAS jsou obhospodařovány firmami, které nemají sídlo na území MAS (Agro Český ráj a.s. Všeň, Agroben s.r.o. Turnov, Koptrans s.r.o. Praha, Zea Sedmihorky spol. s.r.o.).

Tabulka č. 30: Větší zemědělské firmy se sídlem na území MAS Achát

Firma	Působnost v obcích
Společný zemědělský podnik a.s. Sychrov	Čtveřín
Roudenská zemědělská a.s., Frýdštejn	Dalešice, Frýdštejn, Jenišovice, Maršovice
Kozákov družstvo, Záhoří	Chuchelna, Radostná pod Kozákovem, Záhoří
Farma Jílové s.r.o., Jílové	Jílové, Vlastiboř
Agroplast Kobylly a.s., Kobylly	Kobylly
Farma Pulíček, Pěnčín (JN)	Pěnčín (JN)
Agro Rubín a.s., Svijanský Újezd	Pěnčín, Příšovice, Svijany, Svijanský Újezd, Vlastibořice
Čestmír Škréta, Pěnčín (LB)	Přepeře
Milan Láník, Mírová pod Kozákovem	Rakousy
Agrocentrum Jizeran a.s., Semily	Semily

Zpracování SCLLD bylo podpořeno z Operačního programu Technická pomoc

Registrační číslo projektu: CZ.1.08/3.2.00/14.00243

Farma Tompeli Pelikán, Huntířov	Skuhrov
Farma Rys, Soběslavice	Soběslavice
Ing Milan Jebavý, Svijanský Újezd	Svijanský Újezd
Agro Sychrov a.s., Sychrov	Sychrov, Radimovice, Ždárek, Paceřice, Lažany, Čtveřín
Farma Bzí, Železný Brod - Těpeře	Železný Brod

Zdroj: Okresní agrární komora Liberec, Jablonec nad Nisou

Přínosem pro lokální i regionální ekonomiku a rozvoj venkovských oblastí je úzká vazba mezi místní zemědělskou prvovýrobou a potravinářskou produkcí. V oblasti existuje několik úspěšných výrobců potravin, jejichž souhrn udává následující tabulka. K významné propagaci místních potravinářských výrobků již devět let přispívá soutěž pořádaná Libereckým krajem Výrobek roku, a čtvrtým rokem soutěž pořádaná Ministerstvem zemědělství ČR Regionální potravina.

Tabulka č. 31: Výrobci místních potravin v MAS Achát

Firma	Obec	Výrobky
Moštovna Lažany s.r.o.	Lažany	Mošty, nektary, nápoje
Ekoplanet-Miroslav Košek	Ohrazenice	Výrobky z rakytníku - šťávy a oleje
Josef Pulíček	Pěňčín (JN)	Kozí a ovčí sýry, mléčné výrobky
Miloš Thoř, Ovocnářská farma Pěňčín	Pěňčín (LB)	Pěstování a prodej jablek
JVS Semilská pekárna a.s.	Semily	Tradiční výrobce pečiva a cukrářských výrobků
Mlýn Perner Svijany s.r.o.	Svijany	Zpracování potravinářského obilí
Pekařství Koutných s.r.o.	Svijany	Pekařství s prodejnou
Pivovar Svijany	Svijany	Pivo
Ing Milan Jebavý	Svijanský Újezd	Produkce a prodej jablek

Zdroj: Okresní agrární komora Liberec, Jablonec nad Nisou

Následující tabulka udává souhrn významných zemědělských subjektů podle vyjádření jednotlivých obcí a Okresní agrární komory Liberec, Jablonec nad Nisou. K nejvýznamnějším subjektům podle počtu zaměstnanců patří Agro Rubín a.s., Agrocentrum Jizeran a.s., Agro Český ráj a.s. a SZP Sychrov a.s. Větší zemědělské subjekty často vznikly z bývalých JZD a svoji činnost vykonávají na území více obcí. Na území MAS působí i řada menších zemědělských subjektů, které si svými výrobky již zajistily dostatečný okruh zákazníků.

Tabulka č. 32: Zemědělské subjekty podle vyjádření jednotlivých obcí

obec	název subjektu	obor činnosti	počet zaměstnanců
Čtverčín	SZP Sychrov a.s.	chov prasat	25-49
Čtverčín	Luděk Ježek	ovocnářská farma	10-19
Frydštejn	Roudenská zemědělská a.s.	rostlinná a živočišná výroba	6-9
Jílové u Držkova	Zemědělská farma Jílové s.r.o.	Chov mléčného skotu	10-19
Kobyly	Agroplast Kobyly a.s.	rostlinná a živočišná výroba, výroba plastových součástek	10-19
Mírová pod Kozákovem	Ivan Linhart	živočišná výroba	0
Mírová pod Kozákovem	Alena Hejduková	rostlinná výroba	1-5
Mírová pod Kozákovem	Milan Láník	chov ovcí a koz	0
Mírová pod Kozákovem	Jindřich Kněbort	rostlinná a živočišná výroba	1-5
Paceřice	AGRO Sychrov a.s.	rostlinná a živočišná výroba, prodej ložisek, gufer	20-24
Pěňčín JN	Josef Pulíček	kozí farma	10-19
Pěňčín	KZS s.r.o.	stavební a zemní práce, úprava zeleně, zemědělství	10-19
Pěňčín LB	Čestmír Škréta	živočišná výroba	1-5
Pěňčín	Miloš Thoř	pěstování jablek	0
Přepeře	AGRO Český ráj a.s.	mechanizační středisko	25-49
Radostná pod Kozákovem	Ladislav Brožek	chov skotu	0
Semily	AGROCENTRUM JIZERAN a.s.	rostlinná a živočišná výroba	50-99
Skuhrov	Farma TOMPELI – Pelikán Tomáš	chov mléčného skotu, zpracování mléka a prodej mléčných výrobků	0
Skuhrov	Ekofarma TRPOLA	rostlinná i živočišná produkce v biokvalitě, ručně vyráběné dřevěné výrobky a řezbářské práce	0
Soběslavice	Radko Rys (Farma Rys)	živočišná a rostlinná výroba	0
Svijanský Újezd	AGRO RUBÍN a.s.	rostlinná výroba, výroba plastových desek	50-99
Svijanský Újezd	Milan Jebavý	rostlinná výroba	1-5
Záhoří	Kozákov - družstvo	rostlinná a živočišná výroba	25-49
Železný Brod	Jindřiška Macháčková (Farma Bzí)	Rostlinná výroba	6-9

Zdroj: Dotazníkové šetření na obcích, Registr ekonomických subjektů ČSÚ, Okresní agrární komora Liberec, Jablonec nad Nisou

SWOT analýza

Silné stránky	Slabé stránky
<ul style="list-style-type: none"> • Existence místních výrobců potravin • Příznivé podmínky pro rozvoj agroturistiky, hipoturistiky, venkovského ubytování, ozdravných pobytů • Existence příznivých podmínek pro rostlinnou i živočišnou zemědělskou prvovýrobu a také např. pro pěstování léčivých bylin a koření • Velikostní struktura zemědělských podniků z hlediska konkurenceschopnosti a investic je přiměřeně vhodná • Existující příklady spojení farmy s dalšími turistickými atrakcemi v poznávací a edukační formu pro děti i dospělé • Přijatelná infrastruktura pro rozvoj malých podniků 	<ul style="list-style-type: none"> • Množství nevyužívaných nebo jen částečně využívaných objektů typu brownfields • Vyšší míra nezaměstnanosti • Nedostatek stabilizovaných podnikatelských subjektů • Vysoká vyjíždka za prací • Obtížná ekonomická situace zemědělských prvovýrobců-vliv krize a nižší přidané hodnoty v tomto odvětví • Zhoršující se věková struktura v zemědělství, malý až nulový zájem mladých o práci v zemědělství • Nevyhovující stav některých provozních budov a zařízení • Problém se zemědělskou dopravou-rozbité cesty, mostky • Nedořešené majetkové vztahy k nemovitostem a půdě, na většině míst neproběhly komplexní pozemkové úpravy • Nedostatek zpracovatelských kapacit pro místní produkci, nízká finalizace zemědělské výroby
Příležitosti	Hrozby
<ul style="list-style-type: none"> • Rozvoj ekologických a mimoprodukčních forem zemědělství • Přímé zapojení zemědělců do péče o krajinu a komerční partnerství s municipalitami (odpadové hospodářství, komunální služby, lokální energie) • Regionální zpracování zemědělských produktů • Modernizace zemědělských podniků • Vzdělávání spotřebitelů ve prospěch spotřeby potravin s vysokým podílem místních surovin (s důrazem na aspekty domácí zaměstnanosti a kvality) 	<ul style="list-style-type: none"> • Zhoršení ekonomické situace – snížení koupěschopnosti, ztráta pracovních míst, zánik ekonomických subjektů • Odliv obyvatel do míst s vyšší nabídkou pracovních příležitostí • Stále stoupající dovoz levné zemědělské produkce a tlaky obchodních řetězců na nízké ceny zemědělských výrobků • Setrvalé neodůvodnitelné zábery zemědělské půdy • Ohrožení podstaty existence zemědělských podniků v důsledku neplnění norem a nařízení EU • Trvalé disproporce mezi cenami vstupů a výstupů zemědělské výroby • Trvalý nedostatek mladé kvalifikované pracovní síly pro zemědělství

	<ul style="list-style-type: none"> • Snižování ekologické stability území v důsledku nevhodného devastujícího hospodaření v krajině-zvýšený tlak na vysokou produkci a tržní plodiny • Vysoké početní stavy divoké zvěře a rostoucí škody způsobené zvěří • Extrémní výkyvy počasí
--	---

6.11. Vzdělávání, školství

Tabulka č. 33: Přehled mateřských, základních a středních škol na území MAS

obec	MŠ (soukromé, obecní ...)	ZŠ 1. – 5. třída	ZŠ 6. – 9. třída	speciální škola	střední škola (soukromá, krajská)
Čtveřín					
Dalešice					
Frýdštejn					
Chuchelna	1	1			
Jenišovice	1	1	1		
Jílové u Držkova					
Klokočí					
Koberovy	1	1			
Kobyly		1	1		
Lažany					
Líšný					
Loučky					
Loužnice					
Malá Skála	1	1	1		
Maršovice	1				
Mírová pod Kozákovem	1 Chutnovka	1 Bělá			
Ohrazenice	1	1			
Paceřice	1				
Pěňčín (JN)	1	1	1		
Pěňčín (LB)	1	1			
Přepeře	1	1			
Příšovice	1	1			
Radčice					
Radimovice					
Radostná pod Kozákovem					
Rakousy					
Semily	4	3	3	1	2 krajské, 1 městská
Skuhrov	1	1 -1.- 3.třída			

Zpracování SCLLD bylo podpořeno z Operačního programu Technická pomoc
Registrační číslo projektu: CZ.1.08/3.2.00/14.00243

Soběslavice					
Svijanský Újezd	1	1			
Svijany					
Sychrov		1 Radostín			
Vlastiboř					
Vlastibořice					
Záhoří	1 Pipice				
Žďárek					
Železný Brod	2 + 1 odlouč.prac.	2	2	integrovaná do ZŠ Pelechovská	1 (+ 1 detašovaná třída)

Pozn.: Pokud není uvedena lokalita, nachází se příslušná škola v části obce, která je názvem shodná s názvem obce.

Zdroj: Dotazníkové šetření na obcích

Rozmístění škol se řídí podle velikosti obcí a stupně školy. Nejrozšířenější jsou mateřské školy, které existují v 17 obcích. Základní školy 1. stupně jsou v 16 obcích, jedná se často o malotřídky. Oběma typy škol jsou vybaveny všechny obce nad 1 000 obyvatel. Základní školy 2. stupně ale jsou v provozu jen v 6 obcích, z toho 4 se nacházejí v okrese Jablonec nad Nisou. Speciální školy existují jen v Semilech

a Železném Brodě. V oblasti existují 4 střední školy - v Železném Brodě Střední uměleckoprůmyslová škola sklářská a v Semilech Gymnázium Ivana Olbrachta, Integrovaná střední škola a Střední škola waldorfská. V Železném Brodě je i detašované pracoviště Střední školy řemesel a služeb Jablonec nad Nisou. Vyšší odborná škola ani vysoká škola neexistuje v oblasti žádná.

I do mateřských škol a základních škol 1. stupně proto musí z mnoha venkovských obcí děti dojíždět. Dojíždí se nejen do lépe vybavených obcí, ale i mimo území MAS, hlavně do Turnova, na střední školy i do Jablonce nad Nisou, Liberce, na vysoké školy pak i do Prahy, Hradce Králové, Ústí nad Labem apod.

V souvislosti s úbytkem počtu dětí lze předpokládat další tlak na redukcii počtu škol. Především vesnické základní školy mají malý počet žáků a jejich existence je nejistá. V současné době dochází sice k tlaku na nárůst počtu míst v mateřských školách a částečně již i na základních školách, což souvisí s dosažením školního věku u dětí narozených silné generaci z poloviny 70. let, ale tento trend je pouze dočasný. V následujících letech lze očekávat postupný úbytek počtu narozených dětí a tím i pokles počtu žáků. Úbytek počtu dětí se postupně přenesou i na střední stupeň škol. V této souvislosti je především nutné zajistit dojíždění žáků ze vzdálenějších obcí do škol.

Základní umělecké školy existují v Semilech a Železném Brodě, mimo území MAS pak místní děti využívají ZUŠ v Turnově a Jablonci nad Nisou.

Nabídka vzdělávacích kurzů v oblasti je poměrně úzká. V Semilech a Železném Brodě existuje možnost navštěvovat počítačové a jazykové kurzy. Soukromě se nabízí jazykové kurzy i v Loužnici a Pěnčíně, v Líšném příležitostně počítačové kurzy.

Otázky týkající se sítě škol jsou veřejností vnímány velmi citlivě. Zároveň je pravdou, že dostupnost škol (především nižších stupňů – mateřské a základní 1. stupně) je jedním z klíčových ukazatelů atraktivity venkova. Školy hrají rovněž významnou roli v kulturním životě obcí. Pořádají pro své žáky řadu různých zájmových kroužků, ale významně spolupracují s obcemi i na různých kulturních akcích. S místními školami spolupracuje i samotná MAS Achát prostřednictvím různých projektů (Malujeme logo MAS, Malujeme léto (zimu) s MAskou). V případě uzavření škol proto může hrozit migrace mladých rodin do měst.

SWOT analýza

Silné stránky	Slabé stránky
<ul style="list-style-type: none"> Poměrně dobrá síť mateřských škol a základních škol 1. stupně Existence dětských hřišť ve většině obcí Spolupráce MAS se školami 	<ul style="list-style-type: none"> Nedostatečná vybavenost školních a vzdělávacích zařízení Nedostatečná údržba a obnova dětských hřišť Úzká nabídka vzdělávacích kurzů
Příležitosti	Hrozby
<ul style="list-style-type: none"> Spolupráce obcí při zajištění existence škol a jejich dostupnosti Rozvoj personálních kapacit pro práci s dětmi a mládeží Zapojení škol do života obce 	<ul style="list-style-type: none"> Tlak na další redukce sítě škol všech stupňů Stárnutí pedagogického sboru

6.12. Řízení obcí, informovanost, spolupráce

Hospodaření obcí

Tabulka č. 34: Hospodaření obcí v MAS Achát v letech 2010-2011

obec	2011					2010				
	celkové příjmy (tis. Kč)	ukazatel dluhové služby (%)	zadluženost (tis. Kč)	podíl cizích zdrojů k celkovým aktivům (%)	celková likvidita	celkové příjmy (tis. Kč)	ukazatel dluhové služby (%)	zadluženost (tis. Kč)	podíl cizích zdrojů k celkovým aktivům (%)	celková likvidita
Čtveřín	4 163	0,0	0,0	3,20	2,56	4 176	9,0	0,0	1,49	1,24
Dalešice	1 962	0,0	0,0	2,15	11,33	1 866	0,0	0,0	0,86	22,38
Frýdštejn	9 248	0,0	0,0	1,24	23,04	8 716	0,0	0,0	0,78	26,18
Chuchelna	9 452	4,5	635,0	3,89	1,49	10 252	4,3	1 015,0	2,88	1,23
Jenišovice	12 625	11,2	3 500,3	4,97	1,75	12 421	2,9	4 790,0	24,41	1,63
Jílové u Držkova	2 175	0,0	0,0	1,80	10,03	2 054	0,0	0,0	1,55	8,78
Klokočí	1 487	0,0	0,0	0,18	24,99	1 458	0,0	0,0	0,27	33,18
Koberovy	10 388	0,0	0,0	6,32	1,47	12 413	6,4	0,0	1,05	9,27
Kobyly	4 982	0,0	0,0	6,39	2,53	5 063	5,9	0,0	5,71	1,48
Lažany	2 058	0,0	0,0	2,35	15,24	1 871	0,0	0,0	0,71	32,92
Líšný	2 464	0,0	0,0	3,37	2,26	2 259	2,5	0,0	1,82	0,78

Zpracování SCLLD bylo podpořeno z Operačního programu Technická pomoc
Registrační číslo projektu: CZ.1.08/3.2.00/14.00243

Loučky	1 258	5,8	260,0	6,98	1,34	1 444	5,0	312,0	7,06	1,56
Loužnice	2 096	0,0	0,0	0,00	0,00	2 329	0,0	0,0	0,01	2080,00
Malá Skála	17 911	0,0	0,0	2,92	4,31	13 826	0,0	0,0	0,89	5,81
Maršovice	6 468	0,0	0,0	2,49	8,07	5 541	0,0	0,0	2,61	5,07
Mírová pod Kozákovem	19 194	6,4	310,8	1,05	2,56	19 449	7,6	1 503,0	1,30	2,52
Ohrazenice	11 608	0,0	0,0	3,77	3,25	11 364	0,0	0,0	2,43	1,80
Paceřice	14 351	0,0	0,0	30,15	1,24	3 045	0,0	0,0	1,54	7,25
Pěnčín (JB)	19 916	0,0	0,0	2,87	2,42	21 993	11,0	0,0	2,46	2,65
Pěnčín (LB)	6 455	4,8	0,0	2,00	2,53	6 709	8,4	300,0	1,93	2,56
Přepeře	8 530	0,0	0,0	5,04	2,98	8 901	0,0	0,0	2,09	4,92
Příšovice	17 752	0,0	0,0	2,02	7,88	23 689	0,0	0,0	1,59	7,19
Radčice	1 650	0,0	0,0	1,04	11,42	1 514	0,0	0,0	0,81	10,50
Radimovice	3 425	0,0	0,0	2,46	0,35	3 403	0,0	0,0	0,31	9,69
Radostná pod Kozákovem	3 969	0,0	0,0	1,01	19,29	8 790	0,0	0,0	3,49	5,28
Rakousy	915	0,0	0,0	1,39	9,27	933	0,0	0,0	0,32	35,95
Semily	215 239	13,5	85 941,7	13,78	1,06	255 261	29,6	89 338,0	11,73	1,43
Skuhrov	5 573	0,0	0,0	3,11	5,71	5 005	0,0	0,0	2,19	7,27
Soběslavice	1 727	7,4	117,7	3,98	4,39	6 469	125,2	233,0	3,44	9,48
Svijanský Újezd	4 746	6,8	1 112,7	6,53	1,49	4 843	6,9	1 391,0	5,11	1,17
Svijany	19 132	0,0	0,0	3,75	7,20	6 152	0,0	0,0	1,60	18,36
Sychrov	4 464	8,5	882,4	5,31	0,37	4 563	8,6	1 235,0	6,00	0,24
Vlastiboř	1 339	0,0	0,0	5,12	6,19	1 326	0,0	0,0	0,52	26,35
Vlastibořice	6 255	0,0	0,0	2,87	0,31	5 799	0,0	0,0	0,39	13,12
Záhoří	14 442	53,1	1 020,0	2,48	8,47	11 451	6,1	1 580,0	15,55	1,02
Žďárek	1 076	0,0	0,0	1,55	8,30	1 436	0,0	0,0	0,88	11,46
Železný Brod	155 976	0,1	0,0	8,73	2,09	156 294	0,0	2 966,0	5,56	1,94

Vysvětlivky:

Ukazatel dluhové služby – poměr mezi dluhovou službou (součet úroků, splátek jistin, dluhopisů a leasingu) a dluhovou základnou (součet daňových a nedaňových příjmů a přijatých dotací)

Podíl cizích zdrojů k celkovým aktivům – poměr zadlužení k celkovému majetku obce, za rizikovou hodnotu je považován ukazatel 25 procent a víc.

Celková likvidita - poměr, kterým je obec schopna krýt své krátkodobé závazky, porovnávají se především prostředky na bankovních účtech a hotovost s krátkodobými závazky, za rizikovou hodnotu se považuje hodnota menší než 1

Zdroj: <http://data.blog.ihned.cz/c1-58868120-mapa-dluhu-vsech-6-246-obecnich-uradu-hrozi-vasemu-mestu-ci-vesnici-krach>

data převzata z <http://www.info.mfcr.cz/cgi-bin/ufis/iufismon/index.pl> - ÚFIS - Monitoring hospodaření obcí Ministerstva financí

Problematika hospodaření obcí je složitá záležitost a výše příjmů a výdajů podléhá mezi lety značným výkyvům, jež souvisí např. s realizací různých investičních akcí a příjmy z dotací na tyto akce. Z mnoha ukazatelů proto lze za nejdůležitější považovat ty, které každoročně sleduje Ministerstvo financí ČR v Monitoringu hospodaření obcí. Těmi jsou především výše uvedené podíl cizích zdrojů k celkovým aktivům a celková likvidita.

Z 37 obcí MAS jich celkem 28 hospodařilo v roce 2011 bez dluhů. Jako rizikové hodnotí Ministerstvo financí obce, u nichž celková likvidita je menší než 1 (tedy, že krátkodobé likvidní prostředky – peníze na bankovních účtech a hotovost - ani nepokryjí krátkodobé závazky) a zároveň, že podíl cizích zdrojů k celkovým aktivům (tedy de facto poměr zadlužení k celkovému majetku obce) je vyšší než 25 %.

Zpracování SCLLD bylo podpořeno z Operačního programu Technická pomoc

Registrační číslo projektu: CZ.1.08/3.2.00/14.00243

Jako riziková není podle těchto kritérií hodnocena žádná obec. Ukazatel celkové likvidity měly pod hodnotou 1 v roce 2011 celkem 3 obce – Radimovice, Sychrov a Vlastibořice. Podíl cizích zdrojů k celkovým aktivům byl nejvyšší v Paceřicích – 30 %. Žádná další obec nepřekročila v roce 2011 rizikovou hranici 25 %. V Semilech byl podíl cizích zdrojů 13,8 % a celková likvidita je 1,06, tedy těsně nad rizikovou hranicí. Město Semily mělo také v absolutním vyjádření zdaleka nejvyšší zadluženost – téměř 86 mil. Kč (!), do konce roku 2013 se zadlužení podařilo snížit asi o 20 mil. Kč. Druhý nejvyšší objem dluhů měly Jenišovice (3,5 mil. Kč) a třetí Svijanský Újezd (1,1 mil. Kč). Ukazatel podílu cizích zdrojů k celkovým aktivům může podléhat velkým meziročním výkyvům, což může být způsobeno postupným splácením starých a naopak uzavíráním nových bankovních úvěrů. V Jenišovicích tak byl v roce 2010 podíl cizích zdrojů 24 %, o rok později jen necelých 5 %. Naopak v Paceřicích byl v roce 2010 podíl cizích zdrojů jen 1,5 % a o rok později již 30 %.

Informovanost

Mimo Přepeř, kde obecní kronika neexistuje a Klokočí, kde je rozpracována, mají všechny obce obecní kroniku. Z těchto 35 obcí je kronika pravidelně vedena v 28. Významným informačním zdrojem pro obyvatele je obecní zpravodaj, který existuje v 25 obcích, z toho ve 20 zdarma. Frekvence vydávání je různá, od měsíčníku až po zpravodaj, vycházející jednou ročně. V Loužnici vychází soukromý zpravodaj zdarma jednou týdně. Jak již bylo uvedeno v kapitole Technická infrastruktura, celkem 21 obcí má k dispozici obecní rozhlas. Jako rychlý a účinný nástroj pro komunikaci začala MAS Achát používat rovněž Facebook.

Tabulka č. 34: Internetové stránky obcí MAS Achát

obec	internetové stránky
Čtveřín	http://www.ctverin.e-obec.cz/
Dalešice	http://oudalesice.cz/
Frýdštejn	http://www.obec-frydstejn.cz/
Chuchelna	http://www.obec.net/web_www.chuchelna.cz/semily_obecni-urad-chuchelna_oficialni-stranky.html
Jenišovice	http://www.jenisovice.cz/
Jílové u Držkova	http://www.jiloveudrzkova.cz/
Klokočí	NE (vlastní stránky má SDH Klokočí http://www.klokoci.webz.cz)
Koberovy	http://www.koberovy.cz/
Kobyly	http://www.kobyly-obec.cz/
Lažany	http://www.obec-lazany.cz/
Líšný	http://www.lisny.cz/
Loučky	http://www.loucky.info/
Loužnice	http://www.louznice.com/2012/
Malá Skála	http://www.mala-skala.cz/
Maršovice	http://www.obec-marsovice.cz/
Mírová pod Kozákovem	http://www.mirova.cz/
Ohrazenice	http://www.ohrazenice.cz/
Paceřice	http://www.pacerice.cz/
Pěňčín (JN)	http://www.pencin.cz/

Zpracování SCLLD bylo podpořeno z Operačního programu Technická pomoc

Registrační číslo projektu: CZ.1.08/3.2.00/14.00243

Pěnčín (LB)	http://www.pencin-obec.cz/
Přepeře	http://www.prepere.cz/
Příšovice	http://www.prisovice.cz/
Radčice	http://www.radcice.eu/
Radimovice	http://www.radimovice.cz/
Radostná pod Kozákovem	http://www.radostna.cz/
Rakousy	http://www.rakousy.eu/
Semily	http://www.semily.cz/
Skuhrov	http://www.skuhrov-huntirov.cz/
Soběslavice	http://www.sobeslavice.cz/
Svijanský Újezd	http://www.svijanskyjezd.cz/
Svijany	http://www.obecsvijany.cz/
Sychrov	http://www.obecsyrov.cz/
Vlastiboř	http://www.obec-vlastibor.cz/
Vlastibořice	http://www.vlastiborice.cz/
Záhoří	http://www.obeczahori.cz/
Žďárek	http://www.zdarek.net/
Železný Brod	http://www.zeleznybrod.cz/cz/

Zdroj: internetové stránky obcí

Mimo obec Klokočí mají všechny obce své internetové stránky. V Klokočí má vlastní stránky SDH Klokočí, jsou na nich uvedeny základní informace o obci, nikoli však kontakty na obecní úřad.

Meziobecní spolupráce

Na území MAS existuje několik sdružení obcí zřízených především za účelem rozvoje mikroregionu a vzájemné spolupráce.

Tabulka č. 35: Existující sdružení obcí na území MAS Achát

Název sdružení	Členské obce
Mikroregion Jizera	Čtveřín, Kobyly, Lažany, Paceřice, Pěnčín, Příšovice, Radimovice, Soběslavice, Svijanský Újezd, Svijany, Sychrov, Vlastibořice, Žďárek, Ohrazenice, Přepeře
Mikroregion Podkozákovo	Mírová pod Kozákovem, Klokočí, Loučky, Rakousy, Koberovy, Malá Skála, Líšný, Frýdštejn, Jenišovice
Mikroregion Kozákov	Chuchelna, Semily, Záhoří

Pozn.: Uvedeny jsou pouze obce, které jsou členy MAS Achát

Zdroj: <http://www.risy.cz/cs/vyhledavace/mikroregiony>

16 obcí MAS – Dalešice, Jílové u Držkova, Líšný, Loužnice, Malá Skála, Pěnčín (JN), Železný Brod, Čtveřín, Lažany, Paceřice, Příšovice, Radimovice, Mírová pod Kozákovem, Přepeře, Semily, Záhoří - jsou členy Sdružení obcí Libereckého kraje (SOLK), jehož cílem je napomáhat vzájemné informovanosti, hájit společné zájmy ale např. i zaujímat stanoviska k legislativním návrhům a dalším aktivitám týkajícím se obcí. Sdružení obcí Libereckého kraje má rovněž partnerskou smlouvu o spolupráci s polským okresem Zlotoryja v Dolnoslezském vojvodství.

Zpracování SCLLD bylo podpořeno z Operačního programu Technická pomoc

Registrační číslo projektu: CZ.1.08/3.2.00/14.00243

Rovněž 16 obcí z MAS – Frýdštejn, Jenišovice, Koberovy, Líšný, Malá Skála, Pěnčín (JN), Paceřice, Pěnčín (LB), Příšovice, Radimovice, Svijany, Svijanský Újezd, Chuchelna, Loučky, Mírová pod Kozákovem, Semily – jsou členy Svazu města obcí České republiky. Cíle jsou podobné jako u SOLK - obhajovat společné zájmy a práva měst a obcí, a vytvářet tak příznivé podmínky k jejich rozvoji, podílet se na přípravě zákonů a dalších opatření, které mají dopad na místní samosprávu, a posilovat tak vliv obcí v legislativní oblasti a další.

V území formálně existuje Mikroregion Železnobrodsko, ale jeho činnost po roce 2010 prakticky ustala.

Tabulka č. 36: Partnerská města obcí v MAS

obec	partnerské město
Koberovy	Wleń (Polsko)
Malá Skála	Świerzawa (Polsko)
Mírová pod Kozákovem	Pielgrzymka (Polsko)
Pěnčín	Gromadka (Polsko)
Semily	Schauenburg (Německo)
	Driebergen (Nizozemsko)
	Koločava (Ukrajina)
Železný Brod	Chvalíkovice (Česká republika – Moravskoslezský kraj)
	Olszyna (Polsko)

Zdroj: internetové stránky obcí,

http://www.mzv.cz/warsaw/cz/zpravy_a_udalosti/partnerska_mesta_1.html

Semily a Železný Brod mají po dvou partnerských městech, ostatní obce mají jednu partnerskou obec. Všechna polská partnerská města a obce leží ve vojvodství Dolní Slezsko, pozitivním faktem je zde tedy geografická blízkost obcí. Semily a Železný Brod realizují řadu kulturních i investičních akcí ve spolupráci s městem Jelenia Góra (Polsko) bez oficiální partnerské smlouvy.

SWOT analýza

Silné stránky	Slabé stránky
<ul style="list-style-type: none"> Hospodaření většiny obcí bez dluhů Pravidelné vedení kroniky u většiny obcí Dobrá informovanost občanů prostřednictvím obecních zpravodajů Existence internetových stránek u všech obcí Aktivní sdružení obcí v území Mezinárodní partnerství některých obcí 	<ul style="list-style-type: none"> Nedostatek občanů schopných a ochotných podílet se na řízení obcí
Příležitosti	Hrozby
<ul style="list-style-type: none"> Další rozvoj meziobecní spolupráce 	<ul style="list-style-type: none"> Další růst administrativy na obcích

	<ul style="list-style-type: none"> • Pokles zájmu občanů o účast na dění a rozhodování v obcích • Zhoršení finanční situace hlavně malých obcí
--	--

6.13. Bezpečnost

Tabulka č. 37: Rizikovost obvodů obcí s rozšířenou působností (ORP) v roce 2012

ORP	počet trestných činů v roce 2012	index kriminality (na 10 000 obyvatel)	umístění v rámci ORP
Jablonec nad Nisou	1 034	160,1	104
Železný Brod	233	158,2	107
Semily	297	136,7	129
Turnov	506	111,2	173

Poznámka: ORP je celkem v ČR 206. Byly seřazeny od nejrizikovějšího k nejméně rizikovému

Zdroj: Ministerstvo vnitra ČR

Statistika kriminality se bohužel sleduje pouze po okresech a obvodech obcí s rozšířenou působností. Všechny ORP, v nichž MAS Achát leží, patří k těm, které mají podprůměrnou úroveň kriminality. Nejhorší je v tomto směru situace v ORP Jablonec nad Nisou, nejlepší v ORP Turnov. Při posuzování nejzávažnější formy trestné činnosti, tedy násilné kriminality je nejvyšší počet trestných činů v okrese Liberec, což je ale způsobeno především údaji za samotné město Liberec.

Tabulka č. 38: Statistika kriminality v okresech na území MAS Achát v roce 2011

okres	Kriminalita celkem	Obecná kriminalita	Hospodářská kriminalita	Loupeže	Vloupání do bytů a rodinných domů	Znásilnění	Vraždy
Jablonec nad Nisou	2 649	2 036	243	51	65	12	1
Liberec	5 635	4 554	412	84	168	26	2
Semily	1 365	975	148	6	27	2	-

Zdroj: Veřejná databáze ČSÚ - <http://vdb.czso.cz/vdbvo/>

Na území MAS existují pouze 2 obvodní oddělení Policie ČR – v Semilech a Železném Brodě. Některé obce v MAS rovněž leží v územní působnosti obvodních oddělení Turnov, Rychnov u Jablonce nad Nisou a Hodkovice nad Mohelkou. Městská policie působí v Semilech a Železném Brodě. V některých dalších obcích v MAS působí Městská policie Železný Brod a Městská policie Turnov.

SWOT analýza

Silné stránky	Slabé stránky
<ul style="list-style-type: none"> Podprůměrná úroveň kriminality Existence kamerových systémů v některých obcích 	<ul style="list-style-type: none"> Řídká síť policejních služeben
Příležitosti	Hrozby
<ul style="list-style-type: none"> Rozvoj meziobecní spolupráce na zajištění bezpečnosti Rozšiřování kamerových systémů na obcích Spolupráce policie a obcí – školení bezpečnosti občanů, dětí 	<ul style="list-style-type: none"> Nárůst sociálně nepřizpůsobivých občanů a s tím související zhoršení bezpečnosti Krácení finančních prostředků na státní i městskou policii, omezování jejich služeb

6.14. Turistický ruch

Celá oblast MAS Achát je pokryta sítí kulturních památek, z nichž některé jsou poměrně významné i v rámci území Českého ráje. Soupis nejvýznamnějších památek udávají následující tabulky. Kompletní soupis všech památkově chráněných objektů je v příloze. Mezi nejčastější kulturní památky patří především sakrální architektura: sochy světců, kříže, boží muka, kapličky, z lidové architektury pak venkovská stavení: domy, statky, ale i hospody, pekárna a další. Jedinou národní kulturní památkou na území MAS je zámek Sychrov.

Vedle velkého množství památkově chráněných objektů existuje i značné množství objektů, které památkovou ochranu nemají, přesto je jejich role pro zachování historického a kulturního dědictví místa důležitá (objekty lidové architektury, drobná církevní architektura – křížky, boží muka apod.).

Tabulka č. 39: Nejvýznamnější nemovité kulturní památky

Památky	Obec
Národní kulturní památky	
Zámek Sychrov	Sychrov
Vesnické památkové rezervace	
Železný Brod – Trávníky	Železný Brod
Vesnické památkové zóny	
Železný Brod	Železný Brod

Zdroj: monumnet.npu.cz

Tabulka č. 40: Další významné památky

Obec, část obce	Památky
Frýdštejn	Hrad Frýdštejn
Frýdštejn	hrad - strážní hrádek Drábovna, zřícenina a archeologické stopy
Jenišovice	kostel sv. Jiří
Klokočí	kovárna vytesaná do skalního masivu, se sochou sv. Jana Nepomuckého
Koberovy, Besedice	Zřícenina hradu Zbirohy

Kobyly	laténské pohřebiště, archeologické stopy
Loučky	kostel sv. Antonína
Malá Skála	Vranov – Pantheon
Malá Skála, Vranové	venkovská usedlost Boučkův statek
Mírová pod Kozákovem, Bělá	Hrad Rotštejn
Mírová pod Kozákovem, Prackov	skalní obydlí - drábovna
Mírová pod Kozákovem, Prackov	kaple Panny Marie
Pěňčín (JN), Krásná	Fara
Pěňčín (JN), Krásná	hospoda U kaštanu
Pěňčín (JN), Krásná	Kittlův dům
Přepeře	kostel sv. Jakuba Většího
Příšovice	venkovské domy tzv. Maškova chalupa, Bočíkův statek, Holanův statek
Semily	kostel sv. Jana Křtitele
Semily	kostel sv. Petra a Pavla
Semily	krucifix - náhrobek Františka Preislera z Příkrého
Semily	městský dům - rodný dům Ivana Olbrachta
Semily	hotel Obecní dům
Svijany	Zámek Svijany
Vlastibořice	kostel sv. Kateřiny
Žďárek	kaplička se zvoničkou
Železný Brod	kostel sv. Jakuba Většího s farou
Železný Brod	kostel sv. Jana Nepomuckého
Železný Brod, Bzí	kostel Nejsvětější Trojice

Zdroj: monumnet.npu.cz

Nezpochybnitelným základem turistické nabídky je hustá síť pěších tras a cyklotras (viz kapitola Doprava). Pěší turistika se zde začala rozvíjet již v polovině 19. století. Na zpřístupnění mnoha lokalit má zásadní zásluhu Klub českých turistů, založený v roce 1888. Zlatá stezka Českého ráje je nejznámější turistickou trasou Českého ráje. Vznikla propojením jednotlivých existujících tras a jednotným označením červenou barvou, s cílem propojit nejzajímavější místa a je poprvé zmiňována v roce 1937 (<http://www.zlatastezkaceskehoraje.cz/cs/historie-a-soucasnost.html>). V MAS Achát prochází v trase Turnov – Malá Skála – Kozákov – Tábor.

V oblasti existuje i několik naučných stezek, které jsou uvedeny v následující tabulce.

Tabulka č. 41: Přehled naučných stezek v MAS Achát

Název	Trasa
Naučná stezka manželů Jany a Josefa V. Scheybalových	(Jablonec n.N. – Rychnov u Jablonce n.N.) – Kopanina – Frýdštejn – Ondříkovice – Dolánky
Naučná stezka Kittelovsko	Krásná
Riegrova stezka - naučná stezka Údolí Jizery	Semily - Bítouchov - údolí Jizery - Podspálov - Morava - Kamenického stezka - Semily

Zpracování SCLLD bylo podpořeno z Operačního programu Technická pomoc
Registrační číslo projektu: CZ.1.08/3.2.00/14.00243

Naučná stezka Besedickými skalami	Besedice – Chléviště – Sokol – Besedice
Naučná stezka Sychrov - Lesní putování s Kamilem Rohanem	Okolo zámeckého parku Sychrov
Naučná stezka Vlastibořická cesta	Vlastibořice - Albrechtice
1. Naučná stezka Svijany	Svijany

Zdroj: <http://www.cesky-raj.info>

Od roku 2003 je na území turistického regionu Český ráj provozován systém turistických autobusů (cyklobusů), jejichž cílem je nabídnout turistům alternativní možnost přepravy po Českém ráji. V centru Českého ráje jsou omezeny kapacity parkovacích míst. Z tohoto důvodu se často stává, že návštěvníci nemohou své automobily zaparkovat na parkovišti a parkují podél silnic, čímž jednak porušují pravidla silničního provozu, ale především zamezí projetí ostatním vozidlům. Proto využití cyklobusů nabízí řadu výhod. Na území MAS je pro cyklisty zřejmě nejatraktivnější zastávka na vrcholu Kozákova a pak sjezd na kole do Českého ráje. Turistické autobusy vyjíždějí z vlakových či autobusových nádraží, kam se i vracejí tak, aby navazovaly na dálkové spoje. Celkově je sezónně (od června do srpna) provozováno 6 linek, z toho přes území MAS 3 linky – modrá trasa III (Semily – Jičín), zelená trasa IV (Semily – Hrubá Skála – Turnov – Malá Skála – Semily) a hnědá trasa (Jablonec nad Nisou – Turnov). K trasování linek blíže viz mapa níže.

Mapa: Trasování turistických autobusů (cyklobusů) v MAS Achát v roce 2013

Zdroj: www.cesky-raj.info

Oblast je atraktivní i pro další druhy turistiky. Dlouhou tradici (někde již od 20. let 20. století) má v Českém ráji horolezectví, především v Hruboskalsku, Prachovských skalách, oblasti Mužský (Drábské světničky a Příhrazské skály). Nejvýznamnější lezeckou oblastí v MAS Achát jsou Suché skály a Vranovský hřeben. Lezecká oblast zahrnuje kromě Suchých skal a Vranovského hřebene i Betlémské

skály, Chléviště, Drábovnu, Klokočské skály, Raubiřské stěny a další. Na Malé Skále jsou dvě outdoorové agentury, nabízející výuku horolezectví.

Rozvíjí se rovněž hipoturistika, kterou je třeba usměrňovat na cesty s vhodným povrchem, aby nedocházelo k erozi a nehrozil střet s pěšími a cyklisty. Přímo na území MAS je jezdecká stáj Vitanovice v Pěnčíně (LB) nebo Statek u Škodů v Mírové pod Kozákovem. Turistický potenciál mají i farmy v regionu, mezi prvními nabízí návštěvu například biofarma v Klokočí.

Pro vodní turistiku je využívána řeka Jizera. Její dolní úsek od Malé Skály je prakticky celoročně sjízdný a i krajinářsky hodnotný. Tábořiště v MAS na řece Jizeře leží v Malé Skále, nástupním místem je i Líšný (kde je i vlaková stanice pro možný příjezd). Na území MAS působí mnoho půjčoven a vodáckých škol zaměřených na sjíždění Jizery, většina z nich je v Malé Skále.

Na území MAS jsou i půjčovny sportovního vybavení, kvůli řece Jizeře jsou specializovány především na půjčování lodí a příslušenství ke splouvání řeky. Půjčovna kol a koloběžek je v Malé Skále. V Semilech je možné projet se v motokáře, na vrchu Kozákova je provozován paragliding a je možné si zaplatit tandemový let.

Ke koupání slouží řeka Jizera, koupaliště existují celkem ve 13 obcích, některá z těchto koupališť jsou požárními nádržemi, kde je koupání pouze na vlastní nebezpečí. V Příšovicích jsou dvě vodní plochy Malý a Velký písečák.

Velmi pozitivním faktem je postupné zpřístupňování některých lokalit pro vozíčkáře. Bezbariérové trasy – Malá Skála - Turnov a zpět, Kolem Besedických skal a další jsou popsány na webových stránkách Sdružení Český ráj.

Oblast naopak neskýtá příliš příležitostí pro zimní sporty. Sjezdové lyžování lze provozovat v areálu TJ Sokol Chuchelna v lyžařském areálu Kozákov, v Koberovech (Hamštejně) a lyžařský vlek je v Líšném. U běžeckého lyžování lze v případě příznivých podmínek využít upravené lokální běžecké trasy.

Postupně se i zde rozvíjí trend podpory a propagace místních produktů. S tímto cílem vytvořilo Sdružení Český ráj ve spolupráci s dalšími partnery v regionu značku „Regionální produkt Český ráj“. Tato registrovaná ochranná známka je místním výrobcům propůjčována při splnění přísných kritérií, která zohledňují především původ výrobku v regionu, originalitu, ekologickou šetrnost a podíl ruční práce. Seznam výrobců tradičních produktů uvádí následující tabulka. V souladu s historickým zaměřením oblasti zaujímají silné postavení výrobci šperků, výrazně jsou zastoupeni i výrobci potravin.

Tabulka č. 42: Seznam tradičních výrobců a řemeslníků na území MAS

Obec	Název	Druh podniku
Klokočí	Farma Klokočí - Rodina Hudských	Obchod a služby / Tradiční gastronomie
Malá Skála	Mýdlárna v Ráji	Obchod a služby / Ostatní tradiční výroba

Malá Skála	Ludmila Vondrová - Byliny z Ráje	Obchod a služby / Ostatní tradiční výroba
Mírová pod Kozákovem	Janků Lubomír - broušení kamenů a výroba šperků	Obchod a služby / Šperky a drahé kameny
Mírová pod Kozákovem	Řezané a broušené kameny a minerály - Pavel Ježek	Obchod a služby / Šperky a drahé kameny
Pěnčín (LB)	Moštovna Lažany, výrobná nápojů, spol. s r.o.	Obchod a služby / Tradiční gastronomie
Příšovice	Pivovar Svijany	Obchod a služby / Pivovary
Radostná pod Kozákovem	Cukrárna Český ráj Lestkov	Ubytování a stravování / Cukrárny
Semily	Šitá skleněná bižuterie - Bc. Kateřina Jínová	Obchod a služby / Šperky a drahé kameny
Semily	Řemesla – drátování, sklářství, šperkování, korálkování a regionální produkty Českého ráje	Obchod a služby / Sklářství
Záhoří	Helena Paterová - skleněné šperky a doplňky	Obchod a služby / Sklářství
Záhoří	Lahodné čaje z Českého ráje	Obchod a služby / Tradiční gastronomie
Železný Brod	Ekofarma TRPOLA - Statek u Macháčků	Obchod a služby / Tradiční gastronomie
Železný Brod	Lampglas, s.r.o. - výroba ručně vnutých perlí, skleněných šperků, bižuterie a figurek	Obchod a služby / Sklářství
Železný Brod	Lucie Pejchová - ryté sklo	Obchod a služby / Sklářství
Železný Brod	Milena Ulčová	Obchod a služby / Šperky a drahé kameny
Železný Brod	Sobotka Karel - figurky	Obchod a služby / Sklářství
Železný Brod	Tomášova huť - Tomáš Oliva	Obchod a služby / Sklářství
Železný Brod	Tompeli - Tomáš Pelikán, Huntířov	Obchod a služby / Tradiční gastronomie
Železný Brod	Výroba háčkových čepic a klobouků - Martina Baňasová	Obchod a služby / Textilní výrobky

Zdroj: www.regionalniprodukt.cz

Stav ubytovacích a stravovacích kapacit v oblasti odráží fakt, že Český ráj je využíván převážně pro individuální a rodinnou turistiku a turistiku malých skupin, které patří mezi střední a nižší příjmové skupiny. Převažují zde penziony, hotely nižších kategorií a ubytovny. Pokud bude záměrem přivést do regionu turisty všech kategorií, bude nutné přizpůsobit služby jejich potřebám. V současné době nejsou dostatečně zabezpečeny služby pro skupiny s vyššími příjmy (hotely vyšších kategorií s wellness zázemím a širokým spektrem služeb), ale ani například nabídka pro skupiny tělesně hendikepovaných (bezbariérové přístupy, speciální servis). Chybí tu nabídka hotelového ubytování

Zpracování SCLLD bylo podpořeno z Operačního programu Technická pomoc
Registrační číslo projektu: CZ.1.08/3.2.00/14.00243

pro větší skupiny (např. autobusový zájezd), což je základní překážka pro skupinovou vícedenní turistiku.

V případě stravovacích zařízení jsou v malé míře využívány místní zdroje surovin a častá není ani nabídka místních specialit. S ohledem na fakt, že právě využívání místních surovin a nabídka tradičních specialit patří k výrazným současným trendům, měli by poskytovatelé stravovacích služeb uvažovat právě tímto směrem.

Tabulka č. 43: Přehled hromadných ubytovacích zařízení v MAS Achát

Název	Adresa	Kategorie	Sezónní provoz	Počet pokojů	Počet míst pro stany a karavany
PENSION SPORHOTEL	Frýdštejn, Frýdštejn 75	Penzion	letní i zimní provoz	11 až 50	žádné
PENZION NA VEJPREŽI	Frýdštejn, Frýdštejn 51	Penzion	celoroční provoz	10 a méně	žádné
STATEK CIDLINSKÝ	Frýdštejn, Ondříkovice 4	Penzion	letní provoz	10 a méně	žádné
RIEGROVA CHATA NA KOZÁKOVĚ	Chuchelna, Komárov 45	Turistická ubytovna	celoroční provoz	10 a méně	žádné
SOKOLOVNA CHATA	Líšný, Líšný 1. díl	Ostatní zařízení jinde nespecifikovaná	celoroční provoz	10 a méně	žádné
HOTEL KAVKA	Malá Skála, Vranové 2. díl 159	Hotel ***	letní provoz	11 až 50	žádné
HOTEL SKÁLA	Malá Skála, Vranové 1. díl 69	Hotel ***	celoroční provoz	11 až 50	žádné
HOTEL JIZERA	Malá Skála, Malá Skála 217	Hotel **	celoroční provoz	11 až 50	žádné
PENZION NĚCO	Malá Skála, Malá Skála 54	Penzion	letní provoz	11 až 50	žádné
AUTOCAMPING OSTROV	Malá Skála, Malá Skála	Kemp	letní provoz	10 a méně	11 až 50
SPORTOVNÍ AREÁL-UBYTOVÁNÍ	Malá Skála, Vranové 1. díl 333	Turistická ubytovna	celoroční provoz	11 až 50	žádné
CHATA N	Malá Skála, Mukařov 22	Ostatní zařízení jinde nespecifikovaná	celoroční provoz	10 a méně	žádné
PENSION RESTAURANT NA ŠPICI	Mírová pod Kozákovem, Loktuše 50	Penzion	celoroční provoz	10 a méně	žádné
REKREAČNÍ ZAŘÍZENÍ	Mírová pod Kozákovem, Vesec 39	Chatová osada	celoroční provoz	11 až 50	žádné
UBYTOVNA FIPOBEX	Pěňčín, Huť 19	Ostatní zařízení jinde nespecifikovaná	zimní provoz	10 a méně	žádné
HOTEL OBECNÍ DŮM	Semily, Semily, Husova 70	Hotel ***	celoroční provoz	11 až 50	žádné
HOTEL POD SPÁLOVEM	Semily, Spálov 27	Hotel *	celoroční provoz	11 až 50	žádné
SPORTOVNÍ CENTRUM	Semily, Semily, 3. května 327	Hotel *	celoroční provoz	11 až 50	žádné

HOTEL CENTRUM	Semily, Podmoklice, Vejvarovo nábřeží 208	Hotel garni	celoroční provoz	11 až 50	žádné
FARMA LÁNSKÁ	Semily, Podmoklice, Klinkovice 32	Penzion	letní i zimní provoz	10 a méně	žádné
PENZION ERIKA	Semily, Semily, Špidlenova 442	Penzion	celoroční provoz	10 a méně	žádné
ZÁMECKÝ HOTEL SYCHROV	Sychrov, Sychrov 1	Hotel ****	celoroční provoz	11 až 50	žádné
DĚTSKÁ OZDRAVOVNA RADOSTÍN	Sychrov, Radostín 22	Ostatní zařízení jinde nespecifikovaná	letní provoz	11 až 50	žádné
HOTEL VESELÝ	Železný Brod, Železný Brod, Štefánikova 416	Penzion	celoroční provoz	10 a méně	žádné
PENSION FORMANKA	Železný Brod, Splzov 29	Penzion	celoroční provoz	10 a méně	žádné
UBYTOVNA SOKOLOVNA A RESTAURACE	Železný Brod, Železný Brod, Masarykova 500	Turistická ubytovna	celoroční provoz	11 až 50	žádné
DOMOV MLÁDEŽE	Železný Brod, Železný Brod, Těpeřská 581	Ostatní zařízení jinde nespecifikovaná	celoroční provoz	11 až 50	žádné
GARDEN HOTEL STARÝ MLÝN	Železný Brod, Železný Brod, Štefánikova 89	Ostatní zařízení jinde nespecifikovaná	celoroční provoz	10 a méně	žádné

Zdroj: Hromadná ubytovací zařízení České republiky, <http://www.czso.cz/lexikon/uz.nsf/index>

Nejnavštěvovanější turistickou atraktivitou na území MAS je bezkonkurenčně zámek Sychrov, následovaný hrady Vranov-Panteon a Frýdštejn a Výletním areálem Pěnčín.

Tabulka č. 44: Nejnavštěvovanější turistické atraktivity v MAS Achát

Turistická atraktivita	Počet návštěvníků					
	2008	2009	2010	2011	2012	2013
Zámek Sychrov	131 923	121 121	122 522	122 122	106 789	101 560
Vranov Pantheon	11 832			16 570	18 250	24 111
Frýdštejn			26 504	27 317	24 092	18 817
Výletní areál Pěnčín		35 500	11 968	26 850	18 600	
Rozhledna Kozákův	23 057	23 975	18 611	17 315	15 549	16 244
Rotštejn	13 412	11 986	9 894	13 100	13 039	9 998
Pivovar Svijany	2 519		5 450	6 100	6 100	8 010
Muzeum a Pojizerská galerie Semily	11 633	8 406	6 238	8 644	7 360	7 361
Muzeum drahých kamenů p. Votrubce			2 500	3 000	2 500	2 000
Městské muzeum v Železném Brodě- sklářská expozice	3 108	2 854	2 786	3 009	2 388	2 384

Zdroj: Oficiální stránky turistického regionu Český ráj, <http://www.cesky-raj.info>

Dalšími, navštěvovanými místy oblasti jsou: Městská galerie Vlastimila Rady (Železný Brod), Maloskalská galerie na Boučkově statku (Malá Skála), Sklářská škola Železný Brod nebo Městské muzeum v Železném Brodě (expozice Bělíště).

Zpracování SCLLD bylo podpořeno z Operačního programu Technická pomoc

Registrační číslo projektu: CZ.1.08/3.2.00/14.00243

Z informačních center v oblasti je nejnavštěvovanější městské informační centrum v Semilech (více než 13 000 návštěvníků v roce 2012), následují Železný Brod (asi 8 700). Dále je v MAS Achát informační centrum na Boučkově statku v Malé Skále a Informační centrum Pěnčinska – Fipobex spol. s. r. o., které nemají návštěvnost uvedeny.

Pro propagaci Českého ráje jsou rovněž provozovány informačně obsáhlé stránky turistického regionu Český ráj – www.cesky-raj.info. Je třeba dále podpořit jejich propagaci.

Významným prvkem v celkové turistické nabídce je dostupnost a kapacita parkování pro návštěvníky. Problémem je nedostatečná kapacita a s tím související přeplněnost některých parkovišť u nejvýznamnějších turistických cílů. Týká se to parkovišť v Malé Skále, u Suchých skal, u nástupů na Klokočské skály v Klokočí, na Kozákově, v Líšném nebo i nedostačujícího parkoviště na Sychrově. Nedostatek parkovacích míst je i v Železném Brodě. V rámci řešení areálu na Krásné je třeba v souvislosti s budováním muzea a opravami venkovských domů myslet i na dostatečné prostory pro parkování. Některá parkoviště, jako třeba na Vráťě nebo Frýdštejně jsou v soukromém vlastnictví. Tento problém je třeba aktivně řešit, pro návštěvníky může být nemožnost jednoduše zaparkovat poměrně velkou překážkou.

Podle výzkumu agentury IPSOS v létě 2012 do Českého ráje v letním období přijela většina návštěvníků ze vzdálenosti nad 50 km, zvýšil se však počet těch přijíždějících ze vzdálenosti 21 až 50 km. Do lokality se zpravidla dopravili autem, v doprovodu partnera/partnerky či přátel. Častěji než v roce 2011 přijížděli s dětmi.

Více než 2/5 návštěvníků přijely pouze na jeden den bez noclehu. Pokud se v regionu ubytovali, jednalo se nejčastěji o kempy, případně přenocovali u známých/na chatě nebo v penzionech. V restauračních zařízeních se stravovaly 3/4 návštěvníků. Průměrná denní útrata se oproti roku 2011 mírně snížila a obvykle se pohybovala do 500 Kč.

Návštěvníci do regionu nejčastěji přijeli relaxovat, velká část jich přijela také za turistikou a sportem či za poznáním. Nejlákavější aktivitou byla pěší a poznávací turistika, oproti létu 2011 výrazně vzrostla atraktivita koupání a vodních sportů.

Oproti roku 2011 bylo v regionu více prvonávštěvníků, hlavním impulsem návštěvy bylo nejčastěji doporučení známých a v případě opětovné návštěvy i vlastní dobrá zkušenost. 88 % návštěvníků uvažuje, že se do regionu vrátí. 41 % respondentů přijelo na základě dobré zkušenosti, 26 % na základě doporučení přátel a blízkých. Hlavním informačním zdrojem byl pro návštěvníky internet (47 %) a informace od příbuzných a známých (27 %).

Region Českého ráje je z hlediska potenciálu cestovního ruchu jednou z nejatraktivnějších oblastí České republiky s vynikající dopravní dostupností. Zásadní překážkou pro maximální využití tohoto potenciálu je sezónnost nabídky a koncentrace návštěvníků v centrální části ČR, přičemž atraktivita na jeho okraji jsou podstatně méně vytíženy (území MAS Achát leží na pomezí centrální a okrajové části regionu). Kromě legitimních a logických důvodů vedoucích k tomuto stavu (mimořádná

atraktivita centrální části, vysoká návštěvnost v době dobrého počasí a prázdnin,...), je dalším důvodem také nerovnoměrný marketing. V rámci propagace (tištěné, internetové, PR) jsou převážně využívány nejznámější místa Českého ráje. Cílenou a promyšlenou propagací atraktivit v okrajových lokalitách a demarketingem centrální části je možné dosáhnout lepšího prostorového rozvrstvení návštěvníků.

Významnou překážkou rozvoje služeb jako celku a maximálního využití potenciálu cestovního ruchu v oblasti je nedostatečná nebo chybějící komunikace a spolupráce mezi provozovateli atraktivit, ubytovacích a stravovacích služeb a dalších servisních služeb. Vzájemná informovanost o akcích a aktivitách povede k odstranění kolizí termínů, bude možné lépe plánovat návaznosti jednotlivých akcí a jejich rozvržení do celého roku tak, aby byla zajištěna co největší návštěvnost a tím pádem přínos pro poskytovatele služeb. Bez takové spolupráce nelze předpokládat, že by bylo možné prodloužit v Českém ráji turistickou sezónu. Zároveň je možné, v případě rozvinuté spolupráce, připravit bonusový nebo slevový systém při odběru více služeb v území (na principu slevové karty či regionální karty hosta). Pro řešení tohoto problému je nutný vznik společné komunikační platformy. Ideálním prostředím pro její vznik je Sdružení Český ráj.

SWOT analýza

Silné stránky	Slabé stránky
<ul style="list-style-type: none"> • Poloha MAS - součást tradičního turistického regionu Český ráj, atraktivní krajina • Regionální výrobky Český ráj, značka místní produkce • Zachovalé životní prostředí • Velké množství historických, kulturních a přírodních zajímavostí • Rozsáhlá síť tras pro pěší turistiku, cykloturistiku • Místní přírodní, kulturní a historické dědictví - potenciál venkovské turistiky a lidové architektury • Činnost MAS v oblasti cestovního ruchu • Spolupráce se sousedními MAS • Rozšiřující se nabídka pro hipoturistiku • Fungující informační centra v regionu – kvalitní propagace v rámci Českého ráje (pod hlavičkou Sdružení Český ráj) • Existence lyžařského areálu včetně doprovodných služeb • Dobré vztahy s orgány státní správy a samosprávy • Nabídka volnočasových a sportovních atrakcí pro návštěvníky, množství možností pro aktivní turistiku, vodáctví na Jizeře 	<ul style="list-style-type: none"> • Chátrající turistická infrastruktura, zejména neudržované stezky pro pěší i cyklo, včetně technických prvků (mostky, zábradlí apod.). Konflikty pěších a cyklo na omezeném, nedostatečně udržovaném množství cest • Ubytovací a stravovací kapacity pouze ve větších obcích MAS. Rozdílná úroveň ubytovacích a stravovacích zařízení • Nedostatek příležitostí ke koupání • Soustředění turistů jen do několika lokalit • Nedostatečná spolupráce mezi subjekty cestovního ruchu v MAS, informační roztříštěnost • Špatný stav památek v krajině (sakraální, technické, lidová architektura) • Nevyvážené povědomí o atraktivitách regionu • Nedostatečné využívání atraktivit k rozvoji cestovního ruchu MAS • Omezená síť půjčoven sportovního vybavení • Nízká nabídka volnočasových aktivit v případě nepříznivého počasí a mimo hlavní sezónu • Absence možností adrenalinových sportů v území • Chybějící tematické balíčky služeb

Zpracování SCLLD bylo podpořeno z Operačního programu Technická pomoc

Registrační číslo projektu: CZ.1.08/3.2.00/14.00243

<ul style="list-style-type: none"> • Pestrá nabídka programů na památkách a v muzeích • Existence CHKO Český ráj 	<p>cestovního ruchu – rodina, senioři, páry, mládež, movitější klientela</p> <ul style="list-style-type: none"> • Nedostatek parkovišť, nevyhovující kvalita a množství sociálních zařízení • Absence jednoho či více hlavních témat cestovního ruchu v regionu
<p>Příležitosti</p>	<p>Hrozby</p>
<ul style="list-style-type: none"> • Využití tradičních akcí v obcích – poutě, zábavy, karnevaly, hasičské soutěže aj. • Zvyšující se zájem domácích návštěvníků o dovolenou v České republice • Získání dotací na rozvoj cestovního ruchu v MAS • Budování cyklostezek a naučných stezek. • Rozvoj agroturistiky a hiposteze • Zvýšení zájmu místních obyvatel o cestovní ruch, zvýšení přínosu cestovního ruchu pro místní obyvatele v oblasti ekonomické, sociální i environmentální (praktická opatření, vnitřní marketing). • Posilování pocitu sounáležitosti s územím a odpovědnosti za jeho stav a budoucí rozvoj mezi místními obyvateli (participace, celoživotní vzdělávání, místně zakotvené učení) • Rostoucí poptávka po volnočasových aktivitách • Rozvoj spolupráce s dalšími MAS a Sdružením Český ráj, vznik společné komplexní vize o rozvoji území v rámci turistického regionu Český ráj • Zlepšení přístupnosti některých turistických atraktivit • Zlepšení péče o vzhled obcí • Zlepšení kvality stávajícího stravování a ubytování a rozšíření nabídky • Využití potenciálu Geoparku Český ráj • Navázání spolupráce s dalšími informačními centry a turistickými webovými portály • Vytvoření a údržba běžeckých tratí • Přilákání turistů netradičními aktivitami – geocaching, apod. 	<ul style="list-style-type: none"> • Chátrání významných turistických atraktivit • Nedostatek finančních prostředků na rozvoj cestovního ruchu • Negativní vnímání turistů v malých obcích • Nezájem obcí o rozvoj cestovního ruchu • Vandalismus • Pokles koupěschopnosti návštěvníků • Nedostatečná nabídka aktivit pro rodiny s dětmi • Další snižování počtu návštěvníků a jejich přesun do atraktivnějších regionů • Nedostatek finančních prostředků pro rozvoj cestovního ruchu (zejména nejasné další finanční období Evropské unie co se struktury i objemu finančních prostředků týče, další růst administrativní náročnosti) • Hrozící zrušení některých dopravních spojů • Nenavázání a neudržení spolupráce a komunikace mezi subjekty cestovního ruchu

7. Vyhodnocení rozvojového potenciálu území

7.1. Územní plánování

Tabulka č. 45: Vybavenost obcí MAS Achát územními plány

Obec	Územní plán				Urbanistická studie	
	Druh	Poslední aktualizace	Zpracovatel	Poznámka	ANO/NE	Rok zpracování
Čtveřín	ÚP	2012	Atelier Aurea, s.r.o., Praha		NE	
Dalešice	ÚP	2012	Atelier AURUM s.r.o., Pardubice		NE	
Frýdštejn	ÚPSÚ	2000	SAUL s.r.o., Liberec		NE	
Chuchelna	ÚP	2012	Institut regionálních informací Brno		ANO	neaktuální
Jenišovice	ÚPSÚ	2009	Atelier Aurea, s.r.o., Praha	schválená 3.změna ÚPSÚ,2012 schváleno zadání nového ÚP (Ing.arch.Petr Jakl), Liberec)	NE	
Jílové u Držkova	ÚP	2011	SURPMO,a.s.		ANO	2011
Klokočí	ÚP	2010	Ing.arch. Miloslav Štěpánek		NE	
Koberovy	ÚP	2013	SURPMO,a.s.		NE	
Kobyly	ÚPO	2010	Ing.arch. Miloslav Štěpánek	schválena 2.změna ÚP	ANO	1996
Lažany	ÚP	2009	Ing.arch.Petr Jakl		ANO	2004
Líšný	ÚPO	2008	Atelier AURUM s.r.o., Pardubice	schválená 1.změna ÚPO, 2012 schváleno zadání nového ÚP (Atelier AURUM s.r.o., Pardubice)	NE	
Loučky	NE				ANO	2005
Loužnice	ÚPSÚ	2011	ŽALUDA, projekt. Kancelář	schválená 2.změna ÚPSÚ	NE	
Malá Skála	ÚPSÚ	2010	Ing.arch. Jitka Mejsnarová	schválena 3.změna ÚPSÚ, 2012 schváleno zadání nového ÚP (Ing.arch.Šárka Jaklová, Liberec)	NE	
Maršovice	ÚPSÚ	1998	Palladio, spol. s.r.o., Liberec	schválena 1.změna ÚPSÚ, 2012 schváleno zadání nového ÚP (Atelier AURUM s.r.o., Pardubice)	NE	
Mírová pod Kozákovem	NE		ARCHTEAM Brno	2007 schváleno zpracování nového ÚP, ve zpracování	ANO	2002
Ohrazenice	ÚPSÚ	2009	A + R SYSTÉM, s.r.o., Praha	schválena 3.změna ÚPSÚ, 2012 schváleno zadání nového ÚP (Ing. arch. Věra Blažková)	NE	

Zpracování SCLLD bylo podpořeno z Operačního programu Technická pomoc
Registrační číslo projektu: CZ.1.08/3.2.00/14.00243

Paceřice	ÚP	2007	Atelier Aurea, s.r.o., Praha		NE	
Pěnčín (JN)	ÚPSÚ	2010	Atelier AURUM s.r.o., Pardubice	schválena 5.změna ÚPSÚ, 2012 schváleno zadání nového ÚP (ŽALUDA, projekt. kancelář)	NE	
Pěnčín (LB)	ÚPO	2011	Ing.arch. Miloslav Štěpánek	schválena 3.změna ÚPO		
Přepeře	ÚP	2011	SAUL s.r.o., Liberec		NE	
Příšovice	ÚPSÚ	2006	Ing. arch. Věra Olivová	schválena 2.změna ÚPSÚ, 2011 schváleny pokyny pro zpracování návrhu nového ÚP (Ing.arch.Věra Blažková)	ANO	1990
Radčice	ÚP	2012	ŽALUDA, projekt. Kancelář		NE	
Radimovice	ÚPO	2006	SAUL s.r.o., Liberec	2012 schváleno zadání nového ÚP	NE	
Radostná pod Kozákovem	NE				ANO	2004
Rakousy	NE				ANO	1998
Semily	ÚP	2013	Ing. arch. Alena Košťálová		územní studie	2012,2013
Skuhrov	ÚP	2012	SURPMO,a.s.			
Soběslavice	NE				ANO	1998
Svijanský Újezd	NE				ANO	1997
Svijany	ÚP	2012	ŽALUDA, projekt. Kancelář		ANO	2002
Sychrov	NE				ANO	2000
Vlastiboř	ÚP	2010	Ing.arch. Miloslav Štěpánek	2012 zahájeno projednání 1.změny ÚP	NE	
Vlastibořice	ÚP	2012	ŽALUDA, projekt. Kancelář		ANO	2012
Záhoří	ÚP	2010	Institut regionálních informací s.r.o., Brno		ANO	2004
Žďárek	ÚP	2010	Atelier Aurea, s.r.o., Praha		ANO	1998
Železný Brod	ÚP	2008	SAUL s.r.o., Liberec		NE	

Vysvětlivky: ÚP – územní plán, ÚPO – územní plán obce, ÚPSÚ – územní plán sídelního útvaru

Zdroj: <http://www.uur.cz/iLAS>, dotazníkové šetření na obcích

Z 37 obcí MAS Achát pouze 7 nemá územní plán, z toho v Mírové pod Kozákovem se územní plán pořizuje. Největší obcí bez územního plánu je Mírová pod Kozákovem s více než 1 600 obyvateli, ostatní obce bez územního plánu mají méně než 500 obyvatel. Celkem 8 obcí, jež disponují staršími územními plány (územní plán sídelního útvaru nebo územní plán obce) přistoupily v letech 2011 a 2012 k pořízení nového územního plánu. Nejstarší územní plán mají Maršovice (poslední aktualizace v roce 1998), které však pořizují nový územní plán. Obec Frýdštejn má územní plán z roku 2000 a nový nyní nepožizuje. Hodně zpracovatelů územních plánů nepochází z regionu, často jde o ateliéry z Prahy, Hradce Králové, Pardubic, Brna.

Zpracování SCLLD bylo podpořeno z Operačního programu Technická pomoc

Registrační číslo projektu: CZ.1.08/3.2.00/14.00243

Dosti významné z hlediska plánování obcí jsou i probíhající komplexní pozemkové úpravy (KoPÚ). Jimi se ve veřejném zájmu prostorově a funkčně uspořádávají pozemky, scelují se nebo dělí a zabezpečuje se jimi přístupnost a využití pozemků a vyrovnání jejich hranic tak, aby se vytvořily podmínky pro racionální hospodaření. Současně se prostřednictvím KoPÚ zajišťují podmínky pro zlepšení životního prostředí, ochranu a zúrodnění půdního fondu, vodní hospodářství zejména v oblastech snižování nepříznivých účinků povodní a řešení odtokových poměrů v krajině a zvýšení ekologické stability krajiny. Celkem byly KoPÚ provedeny ve 12, probíhají v 8, zahájeny (čeká se na výběr zhotovitele) ve 4 a žádosti jsou evidovány v dalších 10 katastrálních územích. Nejdále je v realizaci KoPÚ Jablonecko, nejhůře pak Semilsko. Podrobný přehled stavu KoPÚ v jednotlivých obcích a katastrálních územích viz příloha.

7.2. Rozvojová území

Lokality brownfields

Tabulka č. 46: Seznam lokalit typu brownfields

Obec	Název	Rozloha m ²	využití
Jenišovice	Bývalé JZD Jenišovice	40000	Dnes využití objekty kravínů jako pila, stavebniny, dva jsou prázdné. Částečně využito jako pila (PILA JAROŠ, www.pilajaros.cz)
Jenišovice	Bývalé JZD Odolenovice	20000	20 %- balírna potravin
Klokočí	Zemědělský areál	20416	nevyužíváno
Mírová pod Kozákovem	Statek - Bukovina	8000	nevyužíváno
Mírová pod Kozákovem	Bělá (u Turnova) - Výroba bižuterie č.p. 42, 43	4950	z poloviny prázdné
Přepeře	Zemědělské družstvo č.p. 188, 200, 1	31400	zemědělská činnost, částečně funkční
Přepeře	Hybler - závod 08 Přepeře (Relby, s.r.o.)	7700	nevyužíváno
Příšovice	Mlékárna	8223	nevyužíváno
Semily	Výrobní areál ul. Chuchelská 264	2000	drobná řemeslná výroba, částečně užíváno
Semily	Průmyslový areál Tofa s r.o. - Pod nádražím č.p. 27	5532	nevyužíváno
Semily	Výrobní zóna v ulici 3. května č.p. 519	4935	nevyužíváno
Semily	ZZN Semily - objekt v ul. Nádražní 239	1050	kancelářská budova u silnice využívána
Soběslavice	Statek č.p. 18	1472	sklady, zemědělská činnost
Soběslavice	statek č.p. 4	3622	nevyužíváno
Sychrov	statek Sedlejšovice	7673	nevyužíváno

Vlastiboř	Bývalá restaurace č.p. 65	885	nevyužíváno
Vlastiboř	Škola čp. 77	747	40 % - bydlení, občanská vybavenost
Záhoří	Areál Jablonex Group	2783	nevyužíváno
Železný Brod	Areál bývalého JZD	13530	50 % - zemědělská činnost
Železný Brod	Exatherm - LT č.p. 138	1750	nevyužíváno
Železný Brod	Jablonex Group – administrativní budova	17000	nevyužíváno
Železný Brod	Přádelna Liebieg	2320	nevyužíváno

Zdroj: Databáze brownfields Libereckého kraje, http://www.arr-nisa.cz/iware_cz/index.php?D=66

Tabulka č. 47: Seznam dalších lokalit typu brownfields podle vyjádření jednotlivých obcí

Obec	lokalita	rozloha
Jílové u Držkova	stará škola	200
Líšný	Výrobní areál Liglass a.s. – využíván pouze přední trakt a galvanizovna	67313
Příšovice	areál bývalých drůbežářských závodů - odchovna krůt, odchovna prasat	
Semily	11 lokalit	139000
Sychrov	kravín na Vrchovině	
Vlastiboř	1 objekt	264
Záhoří	bývalá škola	
Žďárek	bývalý statek	10000
Železný Brod	areál Železnobrodského skla a Kolory	38500
Železný Brod	Jirchářská - objekty drobné výroby	1000

Zdroj: dotazníkové šetření na obcích

Na území MAS, tak jako jinde v ČR existuje značné množství nevyužívaných nebo jen částečně využívaných objektů typu brownfields. Z databáze brownfields Libereckého kraje vyplývá, že nejčastěji jde o průmyslové objekty (11 lokalit) a zemědělské objekty (9 lokalit), 2 lokality byly využívány jako občanská vybavenost, 1 lokalita jako administrativní budova. Obce ve svých dotaznících uváděly další lokality bez podrobnější specifikace.

Je evidentní, že tento soubor nevyužívaných objektů by mohl představovat značný potenciál pro rozvoj. Tomu však často brání významné překážky, především vysoké finanční náklady na revitalizaci, nejasné majetkové a právní vztahy, nevýhodná dopravní poloha apod.

Rozvojová území

Tabulka č. 48: Přípravenost obcí pro bytovou výstavbu

obec	Jsou připraveny pozemky pro výstavbu pro bydlení?		Jsou pozemky zainvestovány a jak?								
	ANO/NE	pro kolik domů	ANO/NE	vodovod	kanalizace	elektřina	plyn	telefon	internet	silnice	jiné - co?
Čtveřín	ANO	40 RD; 2	ANO	ANO		ANO					

Zpracování SCLLD bylo podpořeno z Operačního programu Technická pomoc

Registrační číslo projektu: CZ.1.08/3.2.00/14.00243

		ha									
Dalešice	ANO	10 RD	NE								
Frýdštejn	ANO	3 RD	NE								
Chuchelna	ANO	50 RD	NE								
Jenišovice	ANO	23 RD; 2,3 ha	ANO	ANO	ANO	ANO	ANO			ANO	
Jílové u Držkova	NE		NE								
Klokočí	ANO	10 RD	ANO	ANO		ANO	ANO			ANO	
Koberovy	NE		NE								
Kobyly	ANO	5 ha	NE								
Lažany	NE		NE								
Líšný	ANO	30 RD	NE								
Loučky	NE		NE								
Loužnice	NE		NE								
Malá Skála	NE		NE								
Maršovice	ANO	16 RD; 1,98 ha		ANO - připravuje se	ANO - připravuje se						
Mírová pod Kozákovem	NE		NE								
Ohrazenice	ANO	10 RD	NE								
Paceřice	NE		NE								
Pěňčín (JN)	ANO	8 RD	ANO	ANO		ANO					
Pěňčín (LB)	ANO	12 RD	NE								
Přepeře	ANO	10 RD	ANO	ANO	ANO	ANO	ANO			ANO	
Příšovice	ANO	30 RD	ANO	ANO	ANO	ANO	ANO			ANO	kabelová TV
Radčice	NE		NE								
Radimovice	ANO	8 RD	ANO	ANO						ANO	
Radostná pod Kozákovem	NE		NE								
Rakousy	NE		NE								
Semily	ANO	457 RD (527 bj), 47 BD (470 bj); 72 ha	NE								

Zpracování SCLLD bylo podpořeno z Operačního programu Technická pomoc
Registrační číslo projektu: CZ.1.08/3.2.00/14.00243

Skuhrov	ANO	7 RD; 9127 m ²	NE							
Soběslavice	NE		NE							
Svijanský Újezd	NE		NE							
Svijany	ANO	16 RD; 2 ha	ANO	ANO	ANO	ANO				
Sychrov	NE		NE							
Vlastiboř	NE		NE							
Vlastibořice	ANO	5 RD; 0,5ha	ANO	ANO		ANO			ANO	
Záhoří	NE		NE							
Žďárek	ANO	20 RD	NE							
Železný Brod	ANO	10 RD; 1,2ha	NE							

Vysvětlivky: RD- rodinný dům, BD – bytový dům, bj – bytová jednotka

Zdroj: dotazníkové šetření na obcích

Z 37 obcí MAS jich celkem 21 má připraveny pozemky pro bytovou výstavbu. Zainvestovány jsou však takové pozemky pouze v 9 obcích. Nejlépe jsou pozemky zasítovány v Jenišovicích, Příkladovicích a Přeperečích. Nejvíce pozemků pro výstavbu je připraveno v Semilech, ty však nejsou zasítovány.

7.3. Oblasti s lidským potenciálem

V MAS Achát existuje velké množství ekonomických subjektů (viz kapitola Podnikání, výroba, zaměstnanost v analytické části dokumentu), v souladu s obecnými trendy v ČR jde v drtivé většině o fyzické osoby. I tak zde však existují některé významné firmy.

Tabulka č. 49: Největší podniky dle tržeb, které mají své sídlo v MAS Achát

Podnik	Sídlo	Tržby v mil. Kč	Počet zaměstnanců	Obor činnosti
BusLine a.s.	Semily	901	800	autobusová doprava
Pivovar Svijany a.s.	Svijany	653	104	výroba piva
Mlýn Perner spol. s.r.o.	Svijany	592	32	mlynářství, mimo MAS provoz malé vodní elektrárny
Schurter s.r.o.*	Malá Skála	273	168	výroba komponent pro elektroniku a elektrotechniku
Charvát AXL a.s.	Semily	165	160	hydraulické válce a agregáty, letecká výroba
Rekuper Sychrov s.r.o.	Sychrov	114	56	výroba větracích jednotek

Zdroj: dotazníkové šetření, www.justice.cz

Pozn.: * Jde o hlavní pobočku švýcarské firmy

Podle výše tržeb je tak nejvýznamnější místní firmou společnost BusLine a.s., nástupnická společnost ze společností ČSAD Jablonec nad Nisou a.s. a ČSAD Semily, a.s. Jde o jednoho z nejvýznamnějších autobusových dopravců v ČR. Pivovar Svijany byl v roce 2009 svým výstavem 385 000 hektolitřů již 6. největším pivovarem v České republice. I ostatní výše uvedené firmy mají celostátní význam. K dalším významným podnikům na území MAS patří Tiskárna Glos Semily s.r.o., klempířská a pokrývačská firma Zdeněk Chlupáč Chalko Semily, sklářské firmy Skleněná bižuterie a.s. a Detesk s.r.o., dále Semilské strojírny s.r.o. nebo Moštovna Lažany s.r.o. a Agro Sychrov a.s.

V MAS Achát však má své pobočky i řada dalších významných firem. Největšími jsou Veseta s.r.o., jež má jednu z 3 poboček na výrobu nápojů na Malé Skále, v příšovické panelárně prodává společnost Interma a.s. hutní materiál. Rovněž v Příšovicích mají své závody i GIGA s.r.o., zabývající se výrobou jeřábů a kladkostrojů a VGP Industriální stavby s.r.o., která zajišťuje projekci, stavbu a pronájem logistických areálů. Kompletní přehled z pohledu jednotlivých obcí významných firem udává tabulka v kapitole Podnikání, výroba, zaměstnanost.

Řada bývalých významných zaměstnavatelů naopak dospěla k zániku, z nejdůležitějších lze jmenovat Železnobrodské sklo a Koloru v Semilech.

Přes výše uvedený výčet významných firem mají klíčový význam pro tvorbu pracovních míst, v souladu s celostátními trendy, především malé firmy. Jejich význam pro ekonomický rozvoj oblasti je proto nezpochybnitelný. Z hlediska dopadu na zaměstnanost je tento trend výhodný. Krachem malé firmy se jednorázově nezvýší nezaměstnanost a lidé mají možnost průběžně hledat nové zaměstnání.

V MAS Achát existuje velké množství různých spolků a občanských sdružení. Jde hlavně o sdružení dobrovolných hasičů a různé sportovní kluby a tělocvičné jednoty, významně jsou zde zastoupeny oddíly TJ Sokol. Tato sdružení plní nezastupitelnou roli při zajištění volného času a kulturního života v obcích. Činnost spolků závisí na dobrovolné práci jednotlivců v jejich volném čase, bez jejich nadšení by nemohly dále aktivně existovat. Pro své fungování a rozvoj mohou tato sdružení využít různé granty a dotace, byť jejich objem je stále nedostatečný a překážkou je často i složitá administrativa spojená s poskytnutím dotace. Kulturní a sportovní život v území MAS proto do velké míry závisí na nadšení a nezištné práci členů jednotlivých neziskových organizací.

Obecně však platí, že občané se málo angažují ve společenském dění v obcích, nenavštěvují zasedání obecních zastupitelstev a nezajímají se o obecní záležitosti. To vyplývá i z výsledků dotazníkového šetření ohledně zapojení jednotlivých subjektů do činnosti MAS – většinou se zde angažují soukromí zemědělci, někteří podnikatelé a spolky – Sokol, hasiči, především z důvodu možnosti získání dotací. Možnost získání dotací na činnost a péči o majetek, či o jeho modernizaci (hlavní problém), byla také hlavním motivem jednotlivých obcí, proč se stát členem MAS.

V současné době má MAS Achát 45 členů, z toho 14 jsou zástupci veřejného sektoru (obcí, měst a mikroregionů), 7 jsou zástupci neziskového sektoru (především občanská sdružení) a zbylých 24 jsou zástupci soukromého sektoru, kde jsou zastoupeni podnikatelé a firmy podnikající v zemědělství

(13 subjektů), vyskytují se i podnikatelé poskytující ubytovací a stravovací služby, v malé míře pak výrobní firmy. Jako soukromé osoby jsou zde vedeni i místostarostové obcí.

7.4. Oblasti s potenciálem rozvoje

Z vyjádření představitelů jednotlivých obcí v dotazníkovém šetření vyplývá, že obce sužuje řada problémů, které omezují jejich rozvoj. Za nejzávažnější lze považovat především stav silnic (viz kapitola Doprava), na který si stěžuje většina obcí. Špatný je stav mnohých místních komunikací (nacházejí se ve vlastnictví obcí, které v některých případech na jejich rekonstrukce a údržbu nemají dostatek finančních prostředků, samostatnou kapitolou je pak údržba těchto komunikací ve vyšších nadmořských výškách), ale předmětem oprávněné kritiky je i stav silnic II. a III. třídy, které jsou v majetku Libereckého kraje. Kromě stavu komunikací ale obce trápí i dopravní problémy, především chybějící chodníky, nedostatečná bezpečnost chodců a cyklistů, vysoká intenzita dopravy na hlavních tazích (např. v Příšovicích, Přepeřích, Paceřicích) a s ní související problémy s hlukem a exhalacemi, ale i specifitější problémy, např. v Semilech špatné dopravní napojení na hlavní tahy a v Železném Brodě neexistence obchvatu. Zlepšení stavu silniční infrastruktury proto je nezbytným prvkem pro zlepšení kvality života v oblasti i její celkový rozvoj.

Celá MAS Achát má nadále nedostatečné vybavení sítěmi technické infrastruktury, byť celkovou zasíťovanost, např. plynovody, lze ve srovnání s jinými oblastmi považovat za dobrou. Nejhorší je situace v odkanalizování. Některé menší části obcí nejsou rovněž vybaveny vodovodem. Významná část obcí spatřuje toto jako problém, posilování sítí technické infrastruktury je proto nadále nutné pro rozvoj oblasti považovat za klíčové. Jednotlivé obce chtějí rovněž rekonstruovat a rozšiřovat síť veřejného osvětlení a veřejného rozhlasu.

Pro obce je zcela klíčové udržet stávající síť mateřských a základních škol, které jsou zde zásadním prvkem občanské vybavenosti a mají výrazný vliv na migrační atraktivitu jednotlivých obcí. Mimo největších sídel – Semil a Železného Brodu – se základní školy nacházejí ve 14 obcích, z toho v 10 jsou to jen školy s 1. stupněm, s výjimkou Příšovic jde vždy o malotřídky. Ve Skuhrově (v části Huntířov) se vyučuje v jedné třídě 1. - 3. postupný ročník, ve Svijanském Újezdě rovněž v jedné třídě 1. - 4. postupný ročník, v Pěnčíně (LB), Sychrově a Chuchelně se vyučuje ve 2 třídách. S problémem malé naplněnosti se však střetávají i některé školy s 1. i 2. stupněm. Na Malé Skále proto muselo dojít ke spojení 9 ročníků celkem do 7 tříd a v Kobylech do 6 tříd. Udržení stávající sítě škol je proto jedním z klíčových faktorů pro další rozvoj oblasti.

Klíčovým faktorem pro rozvoj obcí je dostatečné množství rozvojových ploch pro bydlení i podnikání. Jak vyplývá z dotazníkového šetření v obcích, více než polovina obcí (21 z 37) má připravené pozemky pro bytovou výstavbu, zasíťované jsou však pouze v 9 obcích. Některé obce rovněž poukazují na nedostatek stavebních parcel z důvodu nesouhlasu dotčených orgánů se změnou parcel na stavební pozemky a blokaci výstavby ze strany soukromých majitelů pozemků. Dostatek stavebních pozemků je proto dalším z klíčových faktorů rozvoje celé MAS.

Řada obcí zároveň upozorňuje na špatnou ekonomickou situaci mnoha obyvatel, související s nedostatkem pracovních míst a nezaměstnaností a na ně navazujícím hrozícím odlivem především vzdělaného obyvatelstva do míst s vyšší nabídkou pracovních příležitostí. Spolu s rozvojem

Zpracování SCLLD bylo podpořeno z Operačního programu Technická pomoc

Registrační číslo projektu: CZ.1.08/3.2.00/14.00243

infrastruktury pro bydlení je tak nabídka práce a tvorba nových pracovních míst dalším klíčovým rozvojovým faktorem.

Oblast je jednou z turisticky nejatraktivnějších v celé ČR. Omezujícím faktorem je především sezónnost nabídky a velký rozdíl v návštěvnosti centrální části Českého ráje a jeho okraji. Český ráj je využíván převážně pro individuální a rodinnou turistiku a turistiku malých skupin, které patří mezi střední a nižší příjmové skupiny. Převažují zde penziony, apartmány, ubytování v soukromí a autokempy. Kromě dostatečné nabídky pro skupiny s vyššími příjmy (hotely vyšších kategorií) zde chybí nabídka hotelového ubytování pro větší skupiny (např. autobusový zájezd), což je základní překážka pro skupinovou vícedenní turistiku. Orientaci na skupiny s nižšími a středními příjmy odpovídá i struktura stravovacích zařízení (převažují hospody či restaurace s kuchyní i bez kuchyně, rychlá občerstvení). Problémem je i nedostatečná nebo chybějící komunikace a spolupráce mezi provozovateli atraktivit, ubytovacích a stravovacích služeb a dalších servisních služeb. Překážkou je i často špatná kvalita silniční sítě a nedostatek parkovacích stání v nástupních místech turistických atraktivit. Cestovní ruch lze považovat za jednu z hlavních rozvojových oblastí MAS. K rozvoji tohoto odvětví je nutný cílený marketing i na okraje turisticky nejatraktivnější oblasti, spolupráce jednotlivých aktérů na poli cestovního ruchu a rozvoj turistické infrastruktury.

Řada obcí také jako hendikep spatřuje nedostatečnou sportovní vybavenost a špatný stav některých sportovních ploch. V obcích působí řada sportovních klubů, které jsou na kvalitě sportovního vybavení závislé a z vlastních zdrojů nejsou schopny rekonstrukce a opravy zajistit. Některé obce rovněž poukazují na nedostatek finančních prostředků pro podporu sportu na nižších úrovních a rozvoj sportovišť.

Rovněž v oblasti kultury a památkové péče nejsou obce schopny zajistit z vlastních zdrojů vyhovující stav. Památek přitom existuje v oblasti velké množství. Národní památkový ústav eviduje na území MAS Achát 193 nemovitých kulturních památek. Nejvíce se jich nachází v obci Železný Brod (57), následují Semily (18) a Malá Skála (15). Národní kulturní památka je v oblasti jediná – zámek Sychrov. V Železném Brodě je rovněž vyhlášena Vesnická památková zóna a v části Trávníky vesnická památková rezervace. Významným problémem obcí v MAS je rovněž stav budov ve vlastnictví obce. Nejde jen o budovy obecních úřadů, ale i např. kulturní domy, které jsou často centrem kulturního vyžití v obcích, budovy prodejen, hasičských zbrojnic apod. Budovy často vyžadují rekonstrukce a zateplení nebo změnu vytápění. Zajištění dostatečného sportovního a kulturního vyžití je jedním z klíčových faktorů pro udržení a zvýšení atraktivity venkova pro bydlení.

7.5. Využití vlastních prostředků v území k rozvoji

Tabulka č. 50: Výdaje jednotlivých obecních rozpočtů na investice v letech 2011 a 2012 v Kč

Obec	2012			2011			podíl investic na celkových výdajích	
	výdaje celkové	výdaje na investice	výdaje na investice na obyv.	výdaje celkové	výdaje na investice	výdaje na investice na obyv.	2012	2011
Čtverčín	5 116 030	1 839 730	3 881	3 719 310	785 630	1 623	35,96	21,12
Dalešice	2 020 790	88 800	510	1 645 010	63 600	395	4,39	3,87
Frydštejn	6 600 330	52 600	63	6 678 430	0	0	0,80	0,00
Chuchelna	11 744 840	2 831 000	2 880	7 834 950	341 980	355	24,10	4,36
Jenišovice	10 212 370	1 801 440	1 796	11 299 850	1 737 750	1 797	17,64	15,38
Jílové u Držkova	1 968 770	103 190	480	2 018 770	90 080	433	5,24	4,46
Klokočí	1 568 100	434 480	2 194	2 043 700	850 020	4 570	27,71	41,59
Koberovy	12 964 680	5 818 580	5 682	13 116 860	6 139 940	6 061	44,88	46,81
Kobyly	4 598 520	511 390	1 569	4 230 140	354 630	1 081	11,12	8,38
Lažany	2 282 130	241 060	1 039	1 601 840	337 540	1 534	10,56	21,07
Líšný	3 138 170	169 400	632	2 114 920	0	0	5,40	0,00
Loučky	1 504 560	0	0	1 293 800	0	0	0,00	0,00
Loužnice	2 243 130	415 210	1 913	1 772 630	16 000	74	18,51	0,90
Malá Skála	12 844 080	864 210	763	12 570 770	618 700	542	6,73	4,92
Maršovice	4 705 620	711 960	1 361	5 719 000	1 133 610	2 214	15,13	19,82
Mírová pod Kozákovem	19 007 790	4 295 020	2 630	17 677 090	863 790	526	22,60	4,89
Ohrazenice	7 768 160	1 410 730	1 258	9 322 220	3 183 190	2 840	18,16	34,15
Paceřice	2 705 630	205 090	666	14 753 100	12 279 870	40 933	7,58	83,24
Pěňčín (JB)	21 675 230	7 611 170	3 950	20 797 060	6 464 630	3 363	35,11	31,08
Pěňčín (LB)	5 642 700	173 060	263	6 021 690	554 160	838	3,07	9,20
Přepeře	7 745 020	1 094 100	1 218	9 047 710	2 606 210	2 873	14,13	28,81
Příšovice	19 907 320	3 470 850	2 546	16 496 950	2 057 810	1 516	17,44	12,47
Radčice	1 887 620	744 680	4 380	1 300 850	309 740	1 855	39,45	23,81
Radimovice	1 787 340	181 620	644	2 529 950	769 240	2 807	10,16	30,41
Radostná pod Kozákovem	6 058 420	3 457 240	8 271	3 154 610	940 590	2 317	57,07	29,82
Rakousy	710 960	12 000	162	844 810	0	0	1,69	0,00
Semily	157 438 470	33 443 150	3 852	212 142 210	37 851 620	4 346	21,24	17,84
Skuhrov	5 156 960	1 122 180	2 133	5 343 740	740 520	1 419	21,76	13,86
Soběslavice	2 930 180	20 580	124	2 052 990	117 010	765	0,70	5,70
Svijanský Újezd	5 212 350	891 460	2 185	4 036 130	268 500	658	17,10	6,65
Svijany	9 292 860	4 783 200	15 838	14 522 630	11 377 340	38 051	51,47	78,34
Sychrov	4 115 920	437 740	2 280	4 137 160	738 070	3 947	10,64	17,84

Zpracování SCLLD bylo podpořeno z Operačního programu Technická pomoc

Registrační číslo projektu: CZ.1.08/3.2.00/14.00243

Vlastiboř	963 270	0	0	1 041 000	15 700	118	0,00	1,51
Vlastibořice	7 206 200	2 974 690	12 092	8 596 910	4 511 620	18 192	41,28	52,48
Záhoří	7 257 800	2 410 000	4 311	8 143 470	2 436 220	4 685	33,21	29,92
Žďárek	1 206 480	37 680	290	1 067 210	0	0	3,12	0,00
Železný Brod	121 495 200	15 645 520	2 449	147 300 000	18 793 130	2 906	12,88	12,76
CELKEM	500 684 000	100 304 810	2 922	587 989 470	119 348 440	3 479	20,03	20,30

Zdroj: www.rozpocetobce.cz

Jednotlivé obecní rozpočty se vyznačují velkými rozdíly v podílu investic na celkových rozpočtových výdajích. Tento ukazatel je do značné míry závislý na realizaci jednotlivých investičních akcí. V době realizace takové investice pořizované často s dotační podporou dochází ke skokovému nárůstu výdajů na investice a podílu těchto výdajů na celkových výdajích. Např. obec Svijany měla v letech 2011 a 2012 podíl investic na celkových výdajích 78 resp. 51 %, ale v roce 2010 pouze 24 %. Podobně v obci Vlastibořice byl podíl investic na celkových výdajích v letech 2011 a 2012 52 a 41 %, v roce 2010 pouze 12 %. Markantní rozdíly ve výši investic mezi jednotlivými lety jsou zřejmé i u dalších obcí, např.

u Paceřic nebo Radostné pod Kozákovem. Celkově je zajímavý fakt, že nejnižší podíly investic mají s výjimkou obce Klokoč všechny obce do 200 obyvatel a některé další obce v kategorii 200 – 500 obyvatel. Této skutečnosti odpovídá i fakt, že většina obcí hospodaří bez dluhů. Zároveň ale platí, že i v dlouhodobém pohledu (10 let a více) existují obce s vyšším podílem investic na celkových výdajích. Byť by se z uvedeného mohlo zdát, že malé obce nerealizují větší akce z důvodu nedostatku finančních prostředků nebo neochoty bank, poskytnout jim úvěr, tento faktor dle vyjádření obcí neplatí vždy. Některé obce rovněž řadu akcí vedou jako opravy a nikoli rekonstrukce a v takovém případě se tyto výdaje v investičních výdajích neobjeví. Obce, které jsou v dobré finanční kondici, jsou pro banky dobrým klientem a s pomocí dotací a úvěrů si tak mohou vybudovat např. sportovní areály, kulturní zařízení či jiné typy infrastruktury. Může se však stát, že tyto areály budou mít vysoké provozní náklady, které obce výrazně finančně zatíží. Volba rozpočtových priorit je ale samozřejmě plně v kompetenci zastupitelstva každé obce.

Celkově lze tedy prohlásit, že v území je možné sdružit vlastní prostředky, byť finanční možnosti zejména menších obcí jsou velmi omezené. U dalších obcí mohou být další výdaje limitované právě probíhajícími významnými investičními akcemi, které znemožňují alokovat finanční prostředky do dalších oblastí. Hendikepem může být i výše dluhů, to se však v MAS Achát týká pouze Semil a částečně Jenišovic. Pozitivní efekt však má nové rozpočtové určení daní, které přiznává obcím větší finanční prostředky.

Z Dotačního fondu Libereckého kraje, který byl zřízen usnesením Zastupitelstva Libereckého kraje č. 43/13/ZK ze dne 26. 2. 2013, lze žádat o dotace na různé typy činností. Dotační fond je rozdělen na 8 hlavních oblastí:

1. požární ochrana
2. program obnovy venkova, inovace, územní plánování, příprava a administrace projektů, podpora regionálních produktů
3. zdravotnictví, tělovýchova a sport

Zpracování SCLLD bylo podpořeno z Operačního programu Technická pomoc
Registrační číslo projektu: CZ.1.08/3.2.00/14.00243

4. školství, mládež a zaměstnanost
5. sociální služby
6. doprava
7. cestovní ruch, památková péče a kultura
8. životní prostředí a zemědělství

Na činnost různých spolků a sdružení a pořádání různých akcí přispívají i jednotlivé obce, většinou jde o částky v řádu tisíců Kč.

Jednotlivé subjekty v území mohou rovněž využít řady dalších dotačních titulů, především z fondů EU přes jednotlivé operační programy.

8. Analýza rozvojových potřeb území

Velká většina obcí (30 z 37) má k dispozici územní plán jako základní dokument rozvoje obce. Rovněž 30 obcí má i Program obnovy venkova zpracovaný v různé míře podrobnosti. Z logiky věci tímto dokumentem nedisponují města Semily a Železný Brod, tento rozvojový dokument tak chybí pouze v 5 obcích, největší z nich je obec Pěnčín na Jablonecku s téměř 2 000 obyvateli. Města Semily a Železný Brod mají zpracovaný program rozvoje města. V některých obcích proběhly nebo probíhají „Komplexní pozemkové úpravy“, jejichž cílem je mj. zjednodušení značné parcelové roztříštěnosti v extravilánech obcí a vytváření protierozivních opatření.

V území se nachází značné množství objektů brownfields, které by při svém využití mohly představovat významný potenciál pro rozvoj, čemuž brání vysoké finanční náklady na revitalizaci, nejasné majetkové a právní vztahy apod. Opětovné využití takovýchto objektů lze proto považovat za rozvojovou potřebu území.

Mezi základní rozvojové potřeby patří dostatečné plochy pro rozvoj bydlení. Více než polovina obcí (21) jimi disponuje, ale vybavené sítěmi technické infrastruktury jsou jen v 9 obcích. Pro další rozvoj území je proto třeba rozšířit nabídku těchto ploch a především investovat do jejich technické vybavenosti.

Na území MAS vykonává svou ekonomickou činnost několik významných subjektů a velké množství malých firem a podnikatelů fyzických osob. Z dostupných dat nelze určit, které z těchto subjektů v sobě mají rozvojový potenciál a jaká je jejich aktuální hospodářská situace. Pro harmonický rozvoj celé MAS je však důležité, aby tyto subjekty fungovaly pokud možno nadále. V MAS neexistuje jeden majoritní zaměstnavatel, což je jistě výhodou pro případ jeho ekonomických potíží.

Ekonomickou prosperitu ekonomických subjektů v oblasti nemůže sama MAS žádným relevantním způsobem ovlivnit, záleží především na celkovém vytváření příznivého podnikatelského prostředí po stránce právní a administrativní z centrální úrovně státu. Lokalizaci firem může napomoci např. nabídka prostor pro podnikání, viz výše zmíněné plochy brownfields případně nabídka nových rozvojových ploch (greenfields), které však svým umístěním a charakterem nebudou mít negativní vliv na životní prostředí v lokalitě. Pro rozvoj podnikání jsou důležité i investice do dopravní (zejména

silniční

sítě)

a technické infrastruktury a péče o rozvoj a udržení základní občanské vybavenosti.

Zásadním faktorem pro zvýšení atraktivity života ve zdejších městech a obcích je relevantní kulturní a sportovní vyžití a adekvátní občanská vybavenost. V MAS Achát působí velké množství různých neziskových organizací a spolků, které jsou v různé míře i finančně podporovány z rozpočtů obcí případně Libereckého kraje, obecně však v souladu s celorepublikovými trendy platí, že činnost těchto spolků je do velké míry závislá na nezištné dobrovolné práci jejich členů ve volném čase. Pro další rozvoj oblasti je proto třeba udržet a rozvíjet lidský potenciál těchto kulturních a sportovních spolků, podporovat občanskou angažovanost, zlepšovat prostředí míst, kde se občané mají možnost setkávat.

Pro další podporu atraktivity života bude prospěšné nejenom podporovat jednotlivé kulturní a sportovní aktivity, ale podporovat i jejich vzájemné propojování do aktivit, které budou podporovány více obcemi v oblasti a posílí se tak kulturní a sportovní život v oblasti. S tím souvisí i podpora „návratu ke kořenům“, tedy aktivit podporujících a propagujících místní historické povědomí ve formě ožívování místních tradic, údržby místních památných míst, zpracování historických dokumentů do formy atraktivní i pro mladší generace, obnovy dřívějších „kultovních“ míst.

Cestovní ruch je oblastí s velmi významným rozvojovým potenciálem. Pro iniciaci tohoto potenciálu je však nutný cílený marketing, spolupráce jednotlivých aktérů na poli cestovního ruchu (informační centra, ubytovací a stravovací služby, provozovatelé atraktivit), investice do turistické a podpůrné infrastruktury. Nutné je vytvořit síť lokálních atraktivit, výhodně navázaných na lokální turistická centra (např. Turnov, Semily, Železný Brod, Malá Skála), což povede k rozšíření jejich portfolia nabídky cestovního ruchu a zajištění celoroční turistické sezóny.

S tím souvisí i péče o vzhled obce (nejen veřejných, ale i soukromých nemovitostí a pozemků), která je v některých lokalitách zanedbávána a má negativní dopady na cestovní ruch. Pro podporu celkové atraktivity obcí pro místní i návštěvníky je proto žádoucí podpora systému zajišťujícího alespoň nejnutnější péči o pozemky a úklid.

V území je možné sdružit vlastní prostředky, byť rozpočtové možnosti jednotlivých obcí, zejména těch nejmenších jsou značně omezené. Kromě dnes prioritně využívaných dotací z fondů EU poskytují různé granty a dotace stát i Liberecký kraj. V území jsou činné i různé nadace, např. Nadace Partnerství a nadace VIA.

9. SWOT analýza celková

Celková SWOT analýza

Silné stránky	Slabé stránky
<ul style="list-style-type: none"> • Výhodná geografická poloha – blízkost Liberce, dobré spojení do Prahy • Růst počtu obyvatel • Hustota silniční a železniční sítě • Vysoká zasiťovanost vodovody, plynovody a veřejným osvětlením • Dle údajů ČHMÚ dobrá kvalita ovzduší • Množství kulturních a sportovních akcí i s regionálním významem • Vysoká atraktivita přírodního prostředí • Množství kulturních památek • Snaha o návrat tradic, rozvoj řemesel, uplatnění místních produktů • Hustá síť pěších tras a cyklotras • Příznivé podmínky pro rostlinnou i živočišnou zemědělskou prvovýrodu) • Hospodaření většiny obcí bez dluhů • Bezpečnost, nízká kriminalita • Kvalitní zkušenosti při realizaci projektů spolupráce v minulém plánovacím období 	<ul style="list-style-type: none"> • Rozdrobená sídelní struktura – množství malých obcí, rozptýlená zástavba • Stárnutí obyvatelstva • Špatná kvalita krajských a místních komunikací, železničních tratí • Nedostatečná dopravní obslužnost nejmenších obcí veřejnou dopravou • Nedostatek parkovacích míst v nástupních místech atraktivit cestovního ruchu a s významným pohybem osob • Nízká míra odkanalizování obcí • Nevyhovující stav sítí technické infrastruktury • Nevyhovující kvalita povrchových i podzemních vod • Časté inverzní stavy v údolích • Množství nevyužívaných nebo jen částečně využívaných objektů typu brownfields • Nedostatečné kulturní a sportovní vyžití v malých obcích • Nerovnoměrné rozložení turistického ruchu v regionu • Nevyhovující stav kulturních památek • Chybějící občanská vybavenost v malých obcích • Nedostatečná síť sociálních služeb • Vyšší nezaměstnanost, nedostatek stabilizovaných podnikatelských subjektů • Obtížná ekonomická situace zemědělských prvovýrobců • Zhoršující se věková struktura v zemědělství • Nedostatek financí na krytí nutných výdajů u malých obcí
Příležitosti	Hrozby

<ul style="list-style-type: none"> • Prostředky z fondů EU na podporu rozvoje různých oblastí • Rozvoj cyklistické dopravy • Využití potenciálu alternativních zdrojů energie (vodní, biomasa) • Plány obcí na rozvoj technické infrastruktury • Investice obcí do ploch pro bydlení • Možnost rozvoje spolupráce (mezi obcemi, ale i meziregionální a mezinárodní) v různých oblastech (kultura a sport, občanská vybavenost, cestovní ruch apod.) • Využití potenciálu cestovního ruchu • Rozvoj a podpora podnikání (využití brownfields, volných ploch, příchod zahraničních investorů) • Rostoucí poptávka po volnočasových aktivitách • Rozvoj ekologických a mimoprodukčních forem zemědělství • Přímě zapojení zemědělců do péče o krajinu a komerční partnerství s municipalitami • Poloha na území geoparku Český ráj • Podpora malých podniků pro stabilizaci mladých obyvatel • Spolehliví partneři pro budoucí projekty spolupráce (LAG Podralsko,..) 	<ul style="list-style-type: none"> • Zhoršování kvality dopravních sítí a sítí technické infrastruktury • Útlum veřejné dopravy hlavně do malých obcí • Krácení finančních prostředků na kulturu, sport • Tlak na další redukce sítě škol • Zánik malých pošt • Zhoršení ekonomické situace – snížení koupěschopnosti, ztráta pracovních míst, zánik ekonomických subjektů • Odliv obyvatel do míst s vyšší nabídkou pracovních příležitostí • Degradace sociální infrastruktury a základních služeb na venkově • Nedostatečná údržba vodních toků a malý důraz na prevenci – nebezpečí povodní • Nedostatek rozvojových záměrů, odliv investorů • Celková ztráta zájmu obyvatel o společenského dění • stále stoupající dovoz levné zemědělské produkce a tlaky obchodních řetězců na nízké ceny zemědělských výrobků • snižování ekologické stability území v důsledku nevhodného devastujícího hospodaření v krajině-zvýšený tlak na vysokou produkci a tržní plodiny, setrvale neodůvodnitelné zábory zemědělské půdy • Nárůst sociálně nepřizpůsobivých občanů a s tím související zhoršení bezpečnosti • Zánik nebo stěhování velkých zaměstnavatelů • Odliv ekonomicky aktivních, vzdělaných lidí • Nízké využití brownfieldů
--	---

10. SWOT analýzy vybraných oblastí rozvoje

Dopravní infrastruktura

Silné stránky	Slabé stránky
<ul style="list-style-type: none"> • Existence a dobrá kvalita hlavního silničního tahu R10 (I/10) a R35 • Vysoká hustota silniční sítě • Existence železničních tratí • Dobrá kvalita zabezpečení na křížení silnice a železnice (mimoúrovňové křížení, přejezdy se závorami) • Hustá síť cyklotras a pěších tras • Existence integrovaného dopravního systému IDOL • Vznik konkurenčního prostředí v regionální autobusové dopravě • Růst kvality vozového parku v autobusové i železniční dopravě • Možnost čerpání prostředků EU na rozvoj dopravní infrastruktury • Existence linek turistických cyklobusů 	<ul style="list-style-type: none"> • Špatná a zhoršující se kvalita krajských a místních komunikací • Vysoké náklady na údržbu dlouhé sítě místních komunikací, nízká kvalita jejich údržby a úklidu • Nedostačující kvalita železničních tratí • Nedostatek parkovacích míst hlavně v nástupních místech u atraktivit cestovního ruchu a s významným pohybem osob • Souběhy a křížení cyklotras po silnicích II. a III. třídy • Špatná dopravní obslužnost nejmenších obcí veřejnou dopravou • Omezená provázanost veřejné dopravy na sousední kraje • Silná doprava v centrech měst a některých obcí • Stávající napojení v části území na komunikace I. třídy • Chybí chodníky v obcích • Chybějící dopravní bezpečnostní prvky (přechody, osvětlení, brzdící pásy, kamerové systémy aj.) • Nedostatečná doprovodná infrastruktura pro nemotorovou dopravu (lavičky, přístřešky,...) • Špatná vybavenost některých železničních a autobusových zastávek (lavičky, koše, informační systém)
Příležitosti	Hrozby
<ul style="list-style-type: none"> • Prostředky z fondů EU na rozvoj dopravní infrastruktury • Realizace dalších etap cyklostezky Greenway Jizera • Vznik konkurenčního prostředí na železnici • Zlepšení systémů prevence a represe v oblasti bezpečnosti silničního provozu 	<ul style="list-style-type: none"> • Další zhoršení kvality silniční sítě • Chátrání železničních tratí – nepatří k prioritním tratím • Útlum veřejné dopravy hlavně do nejmenších obcí • Chátrání objektů železničních stanic a zastávek (velmi často odpuzující vzhled) • Pokles počtu dotačních programů na

Zpracování SCLLD bylo podpořeno z Operačního programu Technická pomoc

Registrační číslo projektu: CZ.1.08/3.2.00/14.00243

<ul style="list-style-type: none"> • Využití historického a technického potenciálu železnice pro cestovní ruch (= zvýšení počtu cestujících, případně četnosti osobních vlaků) • Zlepšení silničního napojení východní části MAS na páteřní silniční síť 	rozvoj infrastruktury
--	-----------------------

Technická infrastruktura

Silné stránky	Slabé stránky
<ul style="list-style-type: none"> • Vysoká zasiťovanost vodovody, plynovody a veřejným osvětlením • Realizace projektu Čistá Jizera (odkanalizování Semil-pilotní akce) 	<ul style="list-style-type: none"> • Nízká míra odkanalizování obcí • Špatný technický stav sítí technické infrastruktury • Vysoká cena vodného a stočného • Lokálně nízká kapacita transformačních stanic (občasné výpadky sítě) • Chybějící rozhlas v obcích
Příležitosti	Hrozby
<ul style="list-style-type: none"> • Prostředky z fondů EU na rozvoj technické infrastruktury • Využití potenciálu alternativních zdrojů energie (vodní, biomasa) • Plány obcí na rozvoj technické infrastruktury • Postupné rekonstrukce a opravy vodovodů a plynovodů - zapojení obcí do následné úpravy ulic • Vytvoření technické infrastruktury (systému) k informování občanů 	<ul style="list-style-type: none"> • Chátrání sítí technické infrastruktury z důvodu nedostatku finančních prostředků (vlivem dlouhodobého podfinancování) • Pokles počtu dotačních programů na rozvoj infrastruktury • Nedostatečná kapacita sítí může omezit možnosti podnikání

Život v obcích

Silné stránky	Slabé stránky
<ul style="list-style-type: none"> • Velké množství neziskových organizací a spolků • Množství kulturních akcí i s regionálním významem • Hustá síť knihoven a částečně i dalších kulturních zařízení typu kulturní dům • Existence dětských hřišť ve většině obcí • Dobrovolná účast osob na kulturním, společenském a sportovním životě v obcích • Snaha o návrat tradic, rozvoj řemesel, uplatnění místních produktů 	<ul style="list-style-type: none"> • Malé množství finančních prostředků pro činnost neziskových organizací a spolků a údržbu kulturních zařízení • Nízká úroveň propagace regionu, kulturních, společenských a sportovních akcí, jejich malá koordinace • Malá možnost kulturního a společenského vyžití hlavně v malých obcích • Nedostatek a špatný stav některých kulturních zařízení a sportovišť • Nedostatečná údržba a obnova dětských

Zpracování SCLLD bylo podpořeno z Operačního programu Technická pomoc

Registrační číslo projektu: CZ.1.08/3.2.00/14.00243

<ul style="list-style-type: none"> • Pokračující obnova památek 	<p>hřišť</p> <ul style="list-style-type: none"> • Špatná dopravní dostupnost kulturního vyžití a občanské vybavenosti veřejnou dopravou • Velmi řídká síť zdravotnických a sociálních služeb
Příležitosti	Hrozby
<ul style="list-style-type: none"> • Využití možností finanční podpory kultury a sportu ze strany EU, různých nadací • Možnost rozvoje spolupráce (mezi obcemi, ale i meziregionální a mezinárodní) v kultuře a sportu • Aktivnější role v dobrovolných svazcích obcí a sdruženích • Volná kapacita stávajících objektů občanské vybavenosti (př. ozdravovna Radostín, KD Pěnčín (LB),..) • Rozvoj personálních kapacit pro práci s dětmi a mládeží, seniory, osoby ohrožené soc. vyloučením 	<ul style="list-style-type: none"> • Další krácení finančních prostředků na kulturu a sport ze strany obcí, kraje, státu • Pokles zájmu obyvatel o společenské dění, kulturu a sport v obcích • Nárůst legislativy, která obce přetěžuje • Tlak na centralizaci zdravotnických služeb do velkých měst • Nedostatečná kapacita zdravotních a sociálních služeb v souvislosti se stárnutím populace

Občanská vybavenost

Silné stránky	Slabé stránky
<ul style="list-style-type: none"> • Existence sboru dobrovolných hasičů téměř ve všech obcích • Existence výrobců místních potravin • Existence řemeslníků téměř ve všech obcích 	<ul style="list-style-type: none"> • Chybějící občanská vybavenost hlavně v nejmenších obcích (obchod s potravinami, stravovací služby,...) • Nejistá ekonomická situace provozovatelů občanské vybavenosti (maloobchod, stravování, řemeslné služby) • Chybějící ubytovací a stravovací zařízení vyšší kvality
Příležitosti	Hrozby
<ul style="list-style-type: none"> • Spolupráce obcí při zajištění občanské vybavenosti a její dostupnosti • Volná kapacita stávajících objektů občanské vybavenosti (př. ozdravovna Radostín, KD Pěnčín (LB),..) • Rozvoj regionálních produktů a jejich prodeje • Využití turistického potenciálu dosud málo navštěvovaných oblastí 	<ul style="list-style-type: none"> • Možné uzavírání vesnických pošt • Celkový pokles atraktivity venkova a rušení služeb občanské vybavenosti

Cestovní ruch

Silné stránky	Slabé stránky
<ul style="list-style-type: none"> • Poloha MAS - součást tradičního turistického regionu Český ráj, atraktivní krajina • Regionální výrobky Český ráj, značka místní produkce • Zachovalé životní prostředí • Velké množství historických, kulturních a přírodních zajímavostí • Rozsáhlá síť tras pro pěší turistiku, cykloturistiku • Místní přírodní, kulturní a historické dědictví - potenciál venkovské turistiky a lidové architektury • Dobrá dopravní obslužnost • Činnost MAS v oblasti cestovního ruchu • Spolupráce se sousedními MAS • Rozšiřující se nabídka pro hipoturistiku • Fungující informační centra v regionu – kvalitní propagace v rámci Českého ráje (pod hlavičkou SČR) • Existence lyžařského areálu včetně doprovodných služeb • Dobré vztahy s orgány státní správy a samosprávy • Nabídka volnočasových a sportovních atrakcí pro návštěvníky, množství možností pro aktivní turistiku, vodáctví na Jizeře • Pestrá nabídka programů na památkách a v muzeích • Existence CHKO Český ráj 	<ul style="list-style-type: none"> • Chátrající turistická infrastruktura, zejména neudržované stezky pro pěší i cyklo, včetně technických prvků (mostky, zábradlí apod.). Konflikty pěších a cyklo na omezeném, nedostatečně udržovaném množství cest • Ubytovací a stravovací kapacity pouze ve větších obcích MAS. Rozdílná úroveň ubytovacích a stravovacích zařízení • Nedostatek příležitostí ke koupání • Soustředění turistů jen do několika lokalit • Nedostatečná spolupráce mezi subjekty cestovního ruchu v MAS, informační roztržitost • Špatný stav památek v krajině (sakraální, technické, lidová architektura) • Nevyvážené povědomí o atraktivitách regionu • Nedostatečné využívání atraktivit k rozvoji cestovního ruchu MAS • Omezená síť půjčoven sportovního vybavení • Nízká nabídka volnočasových aktivit v případě nepříznivého počasí a mimo hlavní sezónu • Absence možností adrenalinových sportů v území • Chybějící tematické balíčky služeb cestovního ruchu – rodina, senioři, páry, mládež, movitější klientela • Nedostatek parkovišť, nevyhovující kvalita a množství sociálních zařízení • Absence jednoho či více hlavních témat cestovního ruchu v regionu
Příležitosti	Hrozby
<ul style="list-style-type: none"> • Využití tradičních akcí v obcích – poutě, zábavy, karnevaly, hasičské soutěže aj. • Zvyšující se zájem domácích návštěvníků o dovolenou v České republice • Získání dotací na rozvoj cestovního ruchu v MAS • Budování cyklostezek a naučných stezek. • Rozvoj agroturistiky a hiposteze 	<ul style="list-style-type: none"> • Chátrání významných turistických atraktivit • Nedostatek finančních prostředků na rozvoj cestovního ruchu • Negativní vnímání turistů v malých obcích • Nezájem obcí o rozvoj cestovního ruchu • Vandalismus • Pokles koupěschopnosti návštěvníků • Nedostatečná nabídka aktivit pro rodiny s

Zpracování SCLLD bylo podpořeno z Operačního programu Technická pomoc

Registrační číslo projektu: CZ.1.08/3.2.00/14.00243

<ul style="list-style-type: none"> • Zvýšení zájmu místních obyvatel o cestovní ruch, zvýšení přínosu cestovního ruchu pro místní obyvatele v oblasti ekonomické, sociální i environmentální (praktická opatření, vnitřní marketing). • Posilování pocitu sounáležitosti s územím a odpovědnosti za jeho stav a budoucí rozvoj mezi místními obyvateli (participace, celoživotní vzdělávání, místně zakotvené učení) • Rostoucí poptávka po volnočasových aktivitách • Rozvoj spolupráce s dalšími MAS a SČR. vznik společné komplexní vize o rozvoji území v rámci turistického regionu Český ráj • Zlepšení přístupnosti některých turistických atraktivit • Zlepšení péče o vzhled obcí • Zlepšení kvality stávajícího stravování a ubytování a rozšíření nabídky • Využití potenciálu Geoparku Český ráj • Navázání spolupráce s dalšími informačními centry a turistickými webovými portály • Vytvoření a údržba běžeckých tratí • Přilákání turistů netradičními aktivitami – geocaching, apod. 	<p>děťmi</p> <ul style="list-style-type: none"> • Další snižování počtu návštěvníků a jejich přesun do atraktivnějších regionů • Nedostatek finančních prostředků pro rozvoj cestovního ruchu (zejména nejasné další finanční období Evropské unie co se struktury i objemu finančních prostředků týče, další růst administrativní náročnosti) • Hrozící zrušení některých dopravních spojů • Nenavázání a neudržení spolupráce a komunikace mezi subjekty cestovního ruchu
--	---

Bydlení

Silné stránky	Slabé stránky
<ul style="list-style-type: none"> • Výhodná geografická poloha jako faktor atraktivity pro bydlení – blízkost Liberce, dobré spojení do Prahy • Existence územního plánu jako základního rozvojového dokumentu u velké většiny obcí • Intenzivní bytová výstavba • Vysoká atraktivita přírodního prostředí • Bezpečnost, nízká kriminalita 	<ul style="list-style-type: none"> • Vysoký podíl bytů vytápěných uhlím • Nízká míra odkanalizování obcí • Nevyhovující stav sítí technické infrastruktury • Vyšší nezaměstnanost, nedostatek stabilizovaných podnikatelských subjektů
Příležitosti	Hrozby
<ul style="list-style-type: none"> • Prostředky z fondů EU na podporu rozvoje různých oblastí • Plány obcí na rozvoj technické infrastruktury • Investice obcí do ploch pro bydlení 	<ul style="list-style-type: none"> • Zhoršování kvality dopravních sítí a sítí technické infrastruktury • Zhoršení ekonomické situace – snížení koupěschopnosti, ztráta pracovních míst, zánik ekonomických subjektů • Odliv především mladých, vzdělaných obyvatel do míst s vyšší nabídkou pracovních příležitostí

Životní prostředí

Silné stránky	Slabé stránky
<ul style="list-style-type: none"> • Realizace projektu Čistá Jizera (odkanalizování obcí) • Zájem obcí o další odkanalizování • Legislativní ochrana významných přírodních hodnot (CHKO Český ráj, NATURA 2000,...) • Nárůst třídění odpadu a rozšíření sběrných míst v obcích • Vzrůstající plocha trvalých travních porostů a lesů • Dle údajů ČHMÚ dobrá kvalita ovzduší 	<ul style="list-style-type: none"> • Nízká míra odkanalizování obcí • Nedostatečná údržba a péče o veřejnou zeleň • Eroze půdy • Časté inverzní stavy v údolích • Nedostatečná kvalita povrchových a podzemních vod • Stávající struktura paliva pro RD • Vysoké ceny za svoz odpadu • Malý počet zařízení na likvidaci odpadů (sběrný, kompostárny, bioplynové stanice)
Příležitosti	Hrozby
<ul style="list-style-type: none"> • Využití a rozvoj potenciálu alternativních zdrojů energie (vodní, biomasa) • Zateplování domů a úspora energií • Rozvoj environmentálního vzdělávání 	<ul style="list-style-type: none"> • Nárůst produkce komunálního odpadu • Zvýšení znečištění v obcích kvůli spalování uhlí a komunálního odpadu v sídlech

Zpracování SCLLD bylo podpořeno z Operačního programu Technická pomoc

Registrační číslo projektu: CZ.1.08/3.2.00/14.00243

<p>v regionu</p> <ul style="list-style-type: none"> • Spolupráce se zemědělci na údržbě krajiny směrem k udržitelnosti • Rozšíření alternativních druhů dopravy k dopravě automobilové • Výsadba zeleně na území obcí • Obnova a úprava alejí, péče o památné stromy, solitéry 	<ul style="list-style-type: none"> • Nízká priorita investic do životního prostředí ze strany obcí • Nové velké zdroje průmyslového znečištění • Nebezpečí povodňových situací • Setrvale neodůvodnitelné zábory zemědělské půdy
--	--

Zemědělství

Silné stránky	Slabé stránky
<ul style="list-style-type: none"> • Existence místních výrobců potravin • Příznivé podmínky pro rozvoj agroturistiky, hipoturistiky, venkovského ubytování, ozdravných pobytů • Existence příznivých podmínek pro rostlinnou i živočišnou zemědělskou prvovýrobu a také např. pro pěstování léčivých bylin a koření • Velikostní struktura zemědělských podniků z hlediska konkurenceschopnosti a investic je přiměřeně vhodná • Existující příklady spojení farmy s dalšími turistickými atrakcemi v poznávací a edukační formu pro děti i dospělé 	<ul style="list-style-type: none"> • Množství nevyužívaných nebo jen částečně využívaných objektů typu brownfields • Vyšší míra nezaměstnanosti • Nedostatek stabilizovaných podnikatelských subjektů • Vysoká vyjížďka za prací • Obtížná ekonomická situace zemědělských prvovýrobců-vliv krize a nižší přidané hodnoty v tomto odvětví • Zhoršující se věková struktura v zemědělství, malý až nulový zájem mladých o práci v zemědělství • Nevyhovující stav některých provozních budov a zařízení • Problém se zemědělskou dopravou-rozbité cesty, mostky • Nedořešené majetkové vztahy k nemovitostem a půdě, na většině míst neproběhly komplexní pozemkové úpravy • Nedostatek zpracovatelských kapacit pro místní produkci, nízká finalizace zemědělské výroby
Příležitosti	Hrozby
<ul style="list-style-type: none"> • Rozvoj ekologických a mimoprodukčních forem zemědělství • Přímé zapojení zemědělců do péče o krajinu a komerční partnerství s municipalitami (odpadové hospodářství, komunální služby, lokální energie) 	<ul style="list-style-type: none"> • Zhoršení ekonomické situace – snížení koupěschopnosti, ztráta pracovních míst, zánik ekonomických subjektů • Odliv obyvatel do míst s vyšší nabídkou pracovních příležitostí • Stále stoupající dovoz levné zemědělské produkce a tlaky obchodních řetězců na

<ul style="list-style-type: none"> • Regionální zpracování zemědělských produktů • Modernizace zemědělských podniků • Vzdělávání spotřebitelů ve prospěch spotřeby potravin s vysokým podílem místních surovin (s důrazem na aspekty domácí zaměstnanosti a kvality) 	<p>nízké ceny zemědělských výrobků</p> <ul style="list-style-type: none"> • Setrvale neodůvodnitelné zábory zemědělské půdy • Ohrožení podstaty existence zemědělských podniků v důsledku neplnění norem a nařízení EU • Trvalé disproporce mezi cenami vstupů a výstupů zemědělské výroby • Trvalý nedostatek mladé kvalifikované pracovní síly pro zemědělství • Snižování ekologické stability území v důsledku nevhodného devastujícího hospodaření v krajině-zvýšený tlak na vysokou produkci a tržní plodiny • Vysoké početní stavy divoké zvěře a rostoucí škody způsobené zvěří • Extrémní výkyvy počasí
---	---

11. Souhrnné analytické závěry

Na základě specifikace zásadních závěrů dílčích analytických kapitol (díličí SWOT analýzy) byly formulovány klíčové výroky celkové SWOT analýzy, která shrnuje všechny relevantní rozvojové oblasti na území MAS Achát. Tyto výroky byly aktéry regionálního rozvoje v území hodnoceny (bodovány) z hlediska jejich důležitosti pro komplexní rozvoj regionu. Stejně výroky byly též hodnoceny zpracovatelským týmem. Výstupem je celkové zobecněné hodnocení území MAS Achát z hlediska klíčových rozvojových parametrů a funkcí. Toto hodnocení je zároveň vstupem pro formulaci návrhové části SCLLD a je logickým převodovým můstkem mezi analytickou a návrhovou částí Strategie.

Silné Stránky

Území MAS Achát je z hlediska silných stránek charakterizováno zejména funkcí obytnou a rekreační. Velmi silný důraz je kladen na pozitivní atributy obytné funkce, tj. životní prostředí, bezpečnost a základní sociální vybavenost. Kladné vnímání obytné funkce přispívá k jejímu rozvoji a tedy k celkové stabilizaci a zkvalitňování struktury obyvatelstva v území. Druhou pozitivně vnímanou funkcí území s ohledem na hodnocení silných stránek regionu je funkce rekreační, resp. cestovního ruchu. Kladně je hodnocena zejména nabídka atraktivit cestovního ruchu a prostupnost území prostřednictvím turistických a cykloturistických tras. Silnou stránkou území MAS je její regionalizace území ve smyslu polohy vůči silným spádovým střediskům. Z minulého plánovacího období je založen kvalitní základ pro budoucí projekty spolupráce v různých oblastech.

Slabé stránky

Z hodnocených výroků SWOT analýzy je vnímána slabá stránka území především v oblasti nekvalitní dopravní infrastruktury (krajské a místní komunikace, nedostatek parkovacích míst v místech

s významným pohybem osob – cestovním ruchem) a dopravní obslužnosti veřejnou dopravou v malých obcích. Dále je za slabou stránku území označena oblast občanské vybavenosti a technické infrastruktury, která je více znatelná v menších obcích. Patrný je také neuspokojivý stav v ekonomické oblasti, a to ve dvou rovinách. První je určena vyšší mírou nezaměstnanosti obyvatel a druhá nestabilním podnikatelským sektorem obecně a se specifikací zemědělských podnikatelských subjektů.

Příležitosti

Hodnocení rozvojových příležitostí potvrzuje pozitivně vnímaný rozvojový trend území, které se soustředí zejména na: (i) bydlení, (ii) cestovní ruch, (iii) spolupráci a hospodářství. Z hlediska bydlení jde zejména o rozvoj občanské vybavenosti, včetně sdílení, dobudování základní infrastruktury. V oblasti cestovního ruchu je vnímána rozvojová příležitost ve využití podmínek (potenciálu) cestovního ruchu a rozvoje cyklistické dopravy, a to i z hlediska rozvoje bezmotorové dopravy. Napříč tématy je rozvojovou příležitostí spolupráce mezi obcemi, meziregionální, mezinárodní, mezi soukromým a veřejným sektorem (např. se zemědělskými subjekty). Konkrétní projekty spolupráce lze očekávat s partnery: MAS LAG Podralsko, MAS Tanvaldsko a to zejména v oblastech cestovního ruchu, pracovních příležitostech, životního prostředí a vzdělávání.

Hrozby

Hodnocení dílčích hrozeb lze interpretovat jako velmi silně vnímané riziko ztráty funkčního zakotvení regionu a jeho izolaci v širším zázemí. Největší hrozby jsou z tohoto pohledu v oblasti hospodářské s úzkou vazbou na funkci obytnou, resp. na odliv obyvatelstva z regionu. Vnímané hrozby lze popsat a specifikovat v úzkém vzájemně se ovlivňujícím vztahu. Nízká ekonomická úroveň a nestabilita území → nízká koupěschopnost obyvatel → úpadek vybavenosti území → nízká úroveň investic do území → stagnace demografické základny.

12. Zmapování relevantních strategií

12.1 Strategické dokumenty na místní úrovni

V rámci dotazníkového šetření byly prověřeny strategické dokumenty na místní úrovni (z celkového počtu obcí a měst). 30 obcí a měst (tj. 81 %) má vypracovaný dokument na úrovni Programu obnovy venkova tak, jak byl známý v předchozím období. V současné době některé obce zahajují aktualizace svých strategických dokumentů. Po celkové analýze jednotlivých dokumentů lze vysledovat následující zaměření specifických cílů obcí:

1) Technická infrastruktura

Opatření:

Rekonstrukce místních komunikací a mostů

Rekonstrukce veřejného osvětlení

Zajištění dopravní obslužnosti

Kanalizace

Rekonstrukce a dobudování vodovodních sítí

Zpracování SCLLD bylo podpořeno z Operačního programu Technická pomoc

Registrační číslo projektu: CZ.1.08/3.2.00/14.00243

2) Občanská vybavenost

Opatření:

Kvalitní a dostupná zdravotní péče

Rozvoj sociálních služeb

Opravy a budování sportovišť a dětských hřišť

Kvalitní a dostupné vzdělávání

Dostatek kulturních a sportovních akcí, nabídka volnočasových aktivit v obcích

Podpora spolkové činnosti

Rozvoj podmínek pro růst bytového fondu na území MAS

3) Efektivní a komunikující veřejná správa

Opatření:

Modernizace veřejné správy (elektronizace, rozhlas, internet)

Zajištění bezpečnosti v obcích (kamerový systém, bezpečnost silničního provozu, IZS...)

4) Životní prostředí

Opatření:

Zvyšování energetických úspor

Efektivní nakládání s odpady

Péče o vodní toky a plochy na území MAS

5) vzhled obcí

Opatření:

Péče o veřejná prostranství a zeleň v obcích

Opravy kulturních zařízení, veřejných budov

6) Ochrana a rozvoj kulturního dědictví venkova

Opatření:

Opravy kulturních a sakrálních památek

Údržba národních a nemovitých kulturních památek, památkových zón a rezervací

7) Rozvoj cestovního ruchu

Opatření:

Rozvoj doprovodné infrastruktury pro cestovní ruch

Budování cyklostezek, turistických a naučných stezek, hiposteze a podobných atraktivit

Zpracování SCLLD bylo podpořeno z Operačního programu Technická pomoc

Registrační číslo projektu: CZ.1.08/3.2.00/14.00243

Rozvoj ubytovacích služeb

Rozvoj spolupráce veřejného a soukromého sektoru v oblasti ČR

Využití atraktivit území k rozvoji nových produktů ČR

8) Podpora podnikání, rozvoj ekonomického potenciálu měst a obcí

Opatření:

Využití objektů typu Brownfields

Využití bývalého vojenského prostoru

Podpora drobného podnikání v obcích

Podpora regionálních produktů

9) Rozvoj lidských zdrojů, zaměstnanost

Opatření:

Řešení problémů sociálně vyloučených lokalit

Prevence sociálně patologických jevů

Sociální začleňování, zvýšení uplatnitelnosti osob ohrožených sociálním vyloučením nebo sociálně vyloučených ve společnosti a na trhu práce

Rozvoj sektoru sociální ekonomiky

Zvýšení zapojení lokálních aktérů do řešení problémů nezaměstnanosti a sociálního začleňování ve venkovských oblastech

10) Zemědělství a lesnictví

Opatření:

Podpora ekologického hospodaření v krajině

Podpora zemědělských subjektů

Zapojení mimoprodukčních aktivit do hospodaření

Podpora agroturistiky

Obnova lesních porostů po kalamitách

Neproduktivní investice v lesích (naučné stezky, rozhledny, infotabule...)

12.2 Strategické dokumenty na úrovni MAS

Následují stručné výtahy z relevantních strategických dokumentů v území.

12.2.1. mikroregionální dokumenty

Mikroregion Jizera

Prioritní oblasti rozvoje řešeného území:

Zpracování SCLLD bylo podpořeno z Operačního programu Technická pomoc

Registrační číslo projektu: CZ.1.08/3.2.00/14.00243

1. Technická a dopravní infrastruktura
2. Ekonomický rozvoj
3. Cestovní ruch, turistika, rekreace
4. Lidské zdroje
5. Životní prostředí
6. Zemědělství

Hlavní strategické cíle:

- Zkvalitnění dopravní a technické infrastruktury, optimalizace dopravní obslužnosti území, ochrana majetku před povodněmi a přívalovými dešti, udržení a zlepšení kvalitního stavu životního prostředí a životních podmínek obyvatelstva
- Vytvoření příznivých podmínek pro stávající a nové podnikatelské investice a rozšíření ekonomických aktivit v mikroregionu.
- Podpora cestovního ruchu ve všech obcích, údržba a rozvoj venkovské zástavby a rozvoj turistiky, dobudování zařízení cestovního ruchu, sportu a rekreace, zvyšování kvality služeb a využití kapacit zařízení, rozvoj vhodných forem turistiky.
- Optimalizace kapacit a dostupnosti vzdělávacích, zdravotnických, sociálních a kulturních zařízení, zlepšování bytových podmínek a občanského vědomí obyvatelstva, zkvalitnění komunikace a přístupu k informacím a prezentace mikroregionu.
- Udržení a zkvalitnění všech složek životního prostředí (ovzduší, voda, půda, vegetace) při zajištění hospodářských činností v mikroregionu, zejména zemědělské i lesnické činnosti, a při zajištění udržitelného rozvoje venkova, včetně zvýšení ekologického vědomí obyvatelstva.
- Optimalizace a obnova zemědělské činnosti při zachování a rozvíjení ostatních funkcí krajiny, poskytnutí zaměstnanosti v zemědělství a přidružených oborech, zkvalitnění venkovského způsobu života.

Mikroregion Kozákov

Návrh strategie:

- Zkvalitňování infrastruktury včetně dopravních staveb a umístování investic
- Informatika a navazující služby
- Technické zabezpečení území
- Podnikání a tradiční řemesla
- Podpora rozvoje cestovního ruchu
- Bydlení
- Vzdělávání a aktivity volného času
- Péče o životní prostředí
- Péče o lidský potenciál

Mikroregion Podkozákovo

Přehled hlavních strategických cílů a opatření v prioritních oblastech:

1. Technická a dopravní infrastruktura

Hlavní strategický cíl - Technická příprava území a zlepšení logistických podmínek pro současné a budoucí investory, zlepšení stavu životního prostředí a životních podmínek obyvatelstva

Navrhovaná opatření

Zlepšení čistoty povrchových a podzemních vod zejména výstavbou, rekonstrukcemi a optimalizací využívání kanalizační sítě a ČOV a tím zlepšením parametrů vypouštěných odpadních vod.

Rekonstrukce, zkapacitnění, výstavba a dostavba vodovodní sítě.

Rekonstrukce, zkapacitnění, výstavba a dostavba elektrické, plynovodní a telekomunikační sítě a protipožárních a informačních systémů.

Zlepšení komunikační dostupnosti obcí a jejich částí spoluprací se státem při rekonstrukcích páteřních komunikací II/282 a II/283 a silnic III. třídy na území mikroregionu.

Opravy, rekonstrukce a zpevňování povrchů místních komunikací a dalších veřejných prostor.

Zkvalitnění dopravní obslužnosti území s případným využitím integrovaného systému dopravy.

2. Ekonomický rozvoj (průmyslová, zemědělská a lesní výroby, služby)

Hlavní strategický cíl - Transformace výrobního prostředí na úroveň standardní tržní ekonomiky cestou restrukturalizace, optimalizace a inovace oborů, výrob a technologií za účasti zahraničních i tuzemských investorů.

Navrhovaná opatření

Získání a podpora zahraničních a tuzemských investorů formou komplexní přípravy území včetně územně plánovací dokumentace a regionálního motivačního systému.

Technická a finanční podpora podnikatelských aktivit při získávání dotací ze státních a zahraničních podpůrných programů.

Podpora vzniku a rozvoje malých a středních podnikatelů v území, nových progresivních výrob a služeb včetně netradičních ekologicky a krajinnotvorně orientovaných a multifunkčních zemědělských a lesnických aktivit.

3. Cestovní ruch, sport, rekreace

Hlavní strategický cíl - Dobudování zařízení cestovního ruchu, sportu a rekreace, zvyšování kvality služeb a využití kapacit zařízení a rozvoj vhodných forem turistiky a přeshraničního i tuzemského cestovního ruchu

Navrhovaná opatření

Obnova, rekonstrukce a výstavba zařízení cestovního ruchu, sportu a rekreace ve vhodných lokalitách včetně potřebné infrastruktury.

Zvyšování kvality služeb a kategorizace zařízení podle úrovně poskytovaných služeb s cílem dosažení celoročního využití kapacit.

Rozšíření nabídky služeb cestovního ruchu o nové produkty.

Podpora marketingu, propagace a vzdělávání v oblasti cestovního ruchu.

Prohloubení spolupráce s Euroregionem Nisa, ČCCR, KČT, partnerskými subjekty v zahraničí a dalšími organizacemi v rozvoji přeshraničního i tuzemského cestovního ruchu.

4. Lidské zdroje

Hlavní strategický cíl - Optimalizace kapacit a dostupnosti vzdělávacích, zdravotnických, sociálních a kulturních zařízení, zlepšování bytových podmínek a občanského vědomí obyvatelstva

Navrhovaná opatření

Technické úpravy, změny a optimalizace využití kapacit vzdělávacích zařízení.

Technické úpravy, změny a optimalizace využití kapacit zařízení základní zdravotní péče včetně zajištění její lepší dostupnosti pro obyvatele mikroregionu.

Technické úpravy, změny a optimalizace využití kapacit zařízení sociální péče, vytvoření uceleného systému komplexní péče o staré a tělesně postižené občany v mikroregionu.

Koncepční a komplexní řešení potřeb a lokalizace bydlení v mikroregionu, zejména pro mladé rodiny.

Podpora vědomí občanské společnosti, sounáležitosti a zájmu obyvatelstva o spolkovou, kulturní, osvětovou a veřejně prospěšnou činnost, péče o kulturní památky a společenská zařízení.

5. Životní prostředí

Hlavní strategický cíl - Zajištění zdravého venkovského životního prostředí, ochrana a využívání přírodního a nerostného bohatství krajiny při uplatňování zásad trvale udržitelného rozvoje.

Navrhovaná opatření

Zvýšení technické a ekologické úrovně používaných technologií, snížení tuhých, kapalných a plyných emisí.

Péče o krajinu, půdu a horninové prostředí.

Zavádění energeticky a surovinově úsporných technologií, alternativních zdrojů energie, optimalizace využití půdy, nerostného bohatství a nakládání s odpady.

Péče o území se zvýšenou ekologickou ochranou.

Zvýšení úrovně ekologického vědomí a chování obyvatel mikroregionu.

12.2.2. další dokumenty

Komunitní plán sociálních služeb Semilská

Vize, cíle a opatření pro cílovou skupinu osob ohrožených sociálním vyloučením:

- Zajistit a udržet dostatečnou kapacitu dostupných služeb pro osoby, které se pohybují na hranici sociálního vyloučení tak, aby bylo dosaženo co největší minimalizace rizik jejich vyloučení.

Cíl 6 - Podpora terénních, ambulantních a pobytových služeb pro osoby závislé na drogách a alkoholu

Opatření - Podpora terénních, ambulantních a pobytových služeb

Opatření - Podpora obnovení činnosti protialkoholní poradny

Komunitní plán sociálních služeb Železnobrodská

STRATEGICKÉ CÍLE DO ROKU 2015

Cíl 1 – Dobrá dostupnost informací a osvěta v oblasti sociálních služeb

Cíl 2 - Zajištění optimální péče o seniory

Cíl 3 - Podpora sociální integrace osob se zdravotním postižením

Cíl 4 - Podpora a pomoc rodinám s dětmi, sanace rodiny

Cíl 5 - Podpora prevence vzniku nežádoucích sociálně patologických jevů mezi dětmi a mládeží - pomoc osobám ohroženým sociálním vyloučením

Komunitní plán sociálních služeb Turnovska

Vize: Kvalitní, dostupná a efektivní síť sociálních služeb a služeb navazujících.

Strategické cíle:

- Cíl 1 - Podpora sociální integrace osob se zdravotním postižením
- Cíl 2 - Zajištění komplexní péče o seniory
- Cíl 3 - Podpora a pomoc rodinám s dětmi
- Cíl 4 - Podpora prevence vzniku nežádoucích sociálně patologických jevů mezi dětmi a mládeží
- Cíl 5 - Pomoc osobám ohroženým sociálním vyloučením

Strategie trvale udržitelného rozvoje cestovního ruchu v turistickém regionu Český ráj

Vize: Turistický region Český ráj je turisticky atraktivní oblastí mezinárodního významu. Cestovní ruch se rozvíjí v souladu se zájmy místních obyvatel a přispívá k zachování přírodního, kulturního a historického dědictví regionu.

Strategické cíle:

- Cíl 1: Udržení kvality přírodního, historického a kulturního dědictví regionu a jeho efektivní využití pro cestovní ruch.
- Cíl 2: Zajištění organizace cestovního ruchu-řízení a koordinace aktivit, rozvoj spolupráce a implementace projektů na celém území turistického regionu Český ráj.
- Cíl 3: Efektivní marketing.
- Cíl 4: Kvalitní základní i doplňková infrastruktura a služby v cestovním ruchu.
- Cíl 5: Prodloužení turistické sezóny.
- Cíl 6: Rozvoj cestovního ruchu v okrajových částech turistického regionu.
- Cíl 7: Růst významu cestovního ruchu pro rozvoj regionu, pozitivní vliv cestovního ruchu na kvalitu života místních obyvatel.
- Cíl 8: Kvalitní dopravní infrastruktura využívající zejména hromadnou a alternativní dopravu.

Strategie rozvoje Euroregionu Nisa 2014 – 2020

Priorita 1: Dopravní dostupnost

Silniční doprava

- Společné plánování rozvoje silniční sítě a koordinace investic, spolupráce v oblasti bezpečnosti silničního provozu
- Investice do nových a zlepšení stavu stávajících přeshraničních silničních spojení

Železniční doprava

- Investice do nových a modernizace stávajících přeshraničních železničních spojení
- Vznik a rozvoj společných dopravních a turistických nabídek a jejich účinná propagace
- Zjednodušení podmínek a schválení vozidel pro přeshraniční provoz

Priorita 2: Hospodářství a cestovní ruch

Hospodářství

- Přeshraniční podpora inovací
- Podpora hospodářské spolupráce a prezentace společného hospodářského prostoru

Cestovní ruch

- Koordinace rozvoje cestovního ruchu v ERN
- Investice do infrastruktury a služeb cestovního ruchu
- Vytváření a propagace přeshraničních nabídek a produktů cestovního ruchu

Energetika

- Přeshraniční transfer zkušeností v oblasti energetiky a jejich rozšíření v regionu

Priorita 3: Životní prostředí

Čistá Nisa

- Spolupráce v oblasti ochrany přírody, především v čištění vod
- Rekreační využití Lužické Nisy a dalších vodních toků

Lesy

- Spolupráce v ekologickém vzdělávání a lesní pedagogice
- Vzdělávání a zvyšování kvalifikace odborných pracovníků v oblasti lesnictví a ochrany přírody
- Udržitelné využívání lesů
- Spolupráce při přírodních katastrofách a jejich prevence

Priorita 4: Bezpečnost

Krizový management

- Vytvoření účinného systému krizového řízení schopného rychle reagovat na přeshraniční ohrožení
- Legislativní úprava přeshraničního krizového řízení

Zdravotnické záchranné služby

- Spolupráce zdravotnických záchranných služeb
- Legislativní úprava spolupráce zdravotnických záchranných služeb přes hranice

Veřejné zdraví

- Výměna informací v oblasti veřejného zdraví

Veřejná bezpečnost a spravedlnost

- Rozvoj spolupráce v oblasti bezpečnosti a spravedlnosti

Priorita 5: Kultura a vzdělávání

Školství

- Rozvoj jazykového vzdělávání
- Společné vzdělávací aktivity a jejich propagace

Knihovny

- Spolupráce knihoven a zpřístupnění kulturního dědictví obyvatelům euroregionu

Památky

- Spolupráce v památkové péči
- Zvýšení povědomí o památkách u široké veřejnosti

Historie

- Spolupráce v oblasti poznávání společné historie
- Zprostředkování poznání společné historie veřejnosti

Podpora různorodé spolupráce občanské společnosti

- Spolupráce people-to-people

12.3 Strategické dokumenty na krajské úrovni

Většina strategických dokumentů Libereckého kraje se soustředí na území celého kraje. Do úrovně obcí jsou problémy rozpracovány pouze v některých z nich. Přesto lze konstatovat, že závěry a strategické návrhy SCLLD MAS Achát jsou v souladu se závěry těchto krajských koncepcí:

- Strategie rozvoje Libereckého kraje 2006 – 2020
- Program rozvoje Libereckého kraje 2014 – 2020
- Strategie udržitelného rozvoje Libereckého kraje 2006 – 2020
- Program rozvoje hospodářsky slabých oblastí Libereckého kraje
- Regionální inovační strategie Libereckého kraje
- Regionální surovinová politika Libereckého kraje
- Územní energetická koncepce Libereckého kraje
- Plán odpadového hospodářství Libereckého kraje
- Plán rozvoje vodovodů a kanalizací Libereckého kraje
- Program rozvoje cestovního ruchu Libereckého kraje
- Program rozvoje cyklistické dopravy v Libereckém kraji pro období 2008 – 2013
- Analýza sociálně vyloučených lokalit Libereckého kraje
- Střednědobý plán rozvoje sociálních služeb 2014 – 2017
- Dlouhodobý záměr vzdělávání a rozvoje vzdělávací soustavy Libereckého kraje
- Koncepce environmentálního vzdělávání, výchovy a osvěty Libereckého kraje
- Koncepce ochrany přírody a krajiny Libereckého kraje
- Koncepce ochrany před povodněmi
- Strategie podpory sportu v Libereckém kraji v letech 2014 – 2016

Zpracování SCLLD bylo podpořeno z Operačního programu Technická pomoc

Registrační číslo projektu: CZ.1.08/3.2.00/14.00243

- Zdravotní politika Libereckého kraje
- Integrovaný program ke zlepšení kvality ovzduší Libereckého kraje, aktualizace 2012
- Analýza stavu dopravy na území Libereckého kraje
- Program ochrany půdy

V rámci Libereckého kraje jsou vymezeny hospodářsky slabé oblasti a ostatní hospodářsky podprůměrné generelové jednotky, které jsou krajem podporovány účelovou investiční nebo neinvestiční dotací z Dotačního fondu LK. V rámci území MAS Achát jsou do hospodářsky slabých oblastí začleněny 3 obce: Chuchelna, Záhoří, Semily. Do hospodářsky podprůměrných oblastí 19 obcí (!): Čtveřín, Jílové u Držkova, Kobyly, Lažany, Loužnice, Paceřice, Pěňčín (JN), Pěňčín (LB), Příšovice, Radčice, Radimovice, Skuhrov, Soběslavice, Svijanský Újezd, Svijany, Sychrov, Vlastiboř, Vlastibořice a Žďárek.

13. Monitoring absorpčních kapacit

Rámcová východiska

Realizováno v souladu s principem „bottom – up“

- Zapojení široké veřejnosti – členové MAS Achát, podnikatelé, neziskové organizace, obce, zájmové skupiny, občané.
- Zajištěna informovanost dostupnými informačními a komunikačními médii – webové stránky, Facebook, zpravodaje, vývěsky, e-mail, SMS.
- Podněty a náměty získávané - elektronickou formou od široké veřejnosti, řízenou diskusí u kulatého stolu, komunitním projednáváním.
- Získané informace jsou podkladem pro vymezení absorpční kapacity oblastí na základě monitoringu rozvojových potřeb a záměrů v území.

Vymezení a kvantifikace absorpční kapacity rozvojových oblastí (dle struktury AČ) MAS Achát

Oblasti s největším předpokladem absorpce

Život v obcích

Podnikání, výroba, zaměstnanost

Doprava

Technická infrastruktura

Oblasti s průměrným předpokladem absorpce

Turistický ruch

Vzdělávání, školství

Vybavenost obcí a služby

Oblasti s podprůměrným předpokladem absorpce

Životní prostředí

Řízení obcí, informovanost, spolupráce

Bydlení

Zpracování SCLLD bylo podpořeno z Operačního programu Technická pomoc

Registrační číslo projektu: CZ.1.08/3.2.00/14.00243

Bezpečnost

14. Návrhová část SCCLD 2014 - 2020

Mise

Integrovaná strategie území MAS Achát je zpracována jako základní podmínka pro umožnění koordinované finanční podpory žadatelů v území z fondů Společného strategického rámce v programovém období 2014 - 2020. Cílem strategie je analýza problémů a potřeb v daném území, identifikace způsobů pro překonání negativních rozvojových faktorů a využití pozitivních skutečností a impulsů pro definování strategických rozvojových oblastí. Strategie se řídí některými základními principy:

- zapojení jednotlivých typů aktérů v území do procesu zpracování strategie a komunitní projednávání jednotlivých významných kroků s místními zainteresovanými stranami a širokou veřejností, respektování principu transparentnosti
- respektování principů udržitelného rozvoje a vyváženosti jeho 3 pilířů (ekologického, ekonomického a sociálního)
- respektování výstupů všeobecných i sektorových strategií existujících na území MAS
- důraz na posílení vazeb mezi aktéry a principů partnerství v území
- snaha o prosazování opatření se synergickým efektem

Dlouhodobá vize rozvoje území

MAS Achát je:

- harmonicky rozvinutou oblastí a dobrým místem k životu, s kvalitní občanskou vybaveností a společensky aktivními obyvateli, kteří mají vztah k území
- územím s rozvinutým hospodářstvím, včetně moderní inovativní výroby a ekologicky orientovaného zemědělství
- územím s kvalitní nabídkou cestovního ruchu v souladu s ochranou životního prostředí a vyhovující dopravní a technickou infrastrukturou

Strategické rozvojové oblasti

Strategické cíle	Specifické cíle
1. Kvalitní podmínky pro život v území	zajištění bezpečnosti obyvatel a návštěvníků, rozvoj občanské společnosti a chytrá administrace, zajištění dopravní dostupnosti území a obslužnosti veřejnou dopravou, stabilizace a rozvoj technické infrastruktury v území, rozvoj kvalitní a dostupné občanské vybavenosti
2. Zvýšení výkonosti regionální ekonomiky	posilování nabídky atraktivit cestovního ruchu, vytváření podmínek pro podporu podnikání v území, řízení a organizace ekonomického rozvoje území,
3. Kvalitní životní	kvalitně udržovaná a prostupná krajina, ochrana složek životního

Zpracování SCLLD bylo podpořeno z Operačního programu Technická pomoc

Registrační číslo projektu: CZ.1.08/3.2.00/14.00243

prostředí jako základ obytné a rekreační funkce	prostředí, podpora a rozvoj moderních forem ochrany životního prostředí
---	---

Strategické a specifické cíle - přehled

Následující přehled ukazuje strategické a specifické cíle návrhové části SCLLD MAS Achát, a to včetně indikátorů potřebných pro kvantifikaci a hodnocení cílů strategie (indikátory uvedené u jednotlivých specifických cílů budou revidovány a případně upraveny po schválení Národního číselníku indikátorů pro programové období 2014 – 2020).

Strategický cíl 1: Kvalitní podmínky pro život v území	
Specifický cíl	Indikátory
Specifický cíl 1.1: Zajištění bezpečnosti obyvatel a návštěvníků	<ul style="list-style-type: none"> ○ <i>Počet zařízení a technologií vedoucí ke zvýšení bezpečnosti a ochrany zdraví a majetků (počet)</i> ○ <i>Změna počtu dopravních nehod na úsecích dotčených intervencí (%)</i>
Specifický cíl 1.2: Rozvoj občanské společnosti a chytrá administrace	<ul style="list-style-type: none"> ○ <i>Počet projektů v oblasti veřejných služeb (počet)</i> ○ <i>Počet informačních systémů upravených nebo nově vybudovaných (počet)</i>
Specifický cíl 1.3: Zajištění dopravní dostupnosti území a obslužnosti veřejnou dopravou	<ul style="list-style-type: none"> ○ <i>Délka nových a rekonstruovaných místních komunikací celkem (km)</i> ○ <i>Počet obyvatel obsluhovaných zlepšenou veřejnou dopravou (počet)</i> ○ <i>Přírůstek počtu osob přepravených veřejnou dopravou celkem (počet)</i>
Specifický cíl 1.4: Stabilizace a rozvoj technické infrastruktury v území	<ul style="list-style-type: none"> ○ <i>Počet obyvatel nově připojených na vodovod (počet)</i> ○ <i>Počet obyvatel nově připojených na kanalizaci (počet)</i> ○ <i>Délka nových a rekonstruovaných kanalizačních řadů (km)</i> ○ <i>Počet projektů zlepšující stav bytových domů (počet)</i> ○ <i>Pokrytí území informačními technologiemi</i>

	(%)
Specifický cíl 1.5: Rozvoj kvalitní a dostupné občanské vybavenosti	<ul style="list-style-type: none"> ○ Počet podpořených projektů zaměřených na podporu sociálních služeb (počet) ○ Plocha nově vybudovaných objektů pro zájmové a volnočasové aktivity (m²) ○ Počet podpořených projektů zaměřených na podporu vzdělávání (počet) ○ Počet podpořených projektů na podporu zdravotnictví (počet) ○ Počet podpořených kulturních akcí (počet) ○ Počet podpořených projektů zaměřených na podporu kultury a volnočasových aktivit (počet)
Strategický cíl 2: Zvýšení výkonnosti regionální ekonomiky.	
Specifické cíle	Indikátory
Specifický cíl 2.1: Posilování nabídky atraktivit cestovního ruchu	<ul style="list-style-type: none"> ○ Délka nově vybudovaných nebo rekonstruovaných cyklostezek a cyklotras (km) ○ Kapacita ubytovacích zařízení cestovního ruchu - lůžek (počet) – zvýšení ○ Počet nových a technicky zhodnocených objektů turistické infrastruktury (počet) ○ Počet vytvořených produktů pro orientaci a směřování návštěvníků (počet) ○ Počet vytvořených marketingových produktů pro cestovní ruch (počet)
Specifický cíl 2.2: Vytváření podmínek pro podporu podnikání v území	<ul style="list-style-type: none"> ○ Počet projektů na podporu MSP (počet) ○ Míra zaměstnanosti v regionu celkem (%) – zvýšení ○ Počet podnikatelů celkem (počet) – zvýšení
Specifický cíl 2.3: Řízení a organizace	<ul style="list-style-type: none"> ○ Počet vytvořených propagačních nebo marketingových produktů pro cestovní ruch

ekonomického rozvoje území	<p>(počet)</p> <ul style="list-style-type: none"> ○ Počet propagačních kampaní na produkty v oblasti cestovního ruchu (počet) ○ Související projekty ziskové a neziskové sféry (počet) ○ Vzdělávací akce (počet) ○ Konzultace (počet)
Strategický cíl 3: Kvalitní životní prostředí jako základ obytné a rekreační funkce	
Specifické cíle	Indikátory
Specifický cíl 3.1: Kvalitně udržovaná a přístupná krajina	<ul style="list-style-type: none"> ○ Plocha regenerovaného a revitalizovaného území celkem (ha)
Specifický cíl 3.2: Ochrana složek životního prostředí	<ul style="list-style-type: none"> ○ Podíl recyklovaných odpadů (%) – zvýšení ○ Sběrná místa a sběrné dvory
Specifický cíl 3.3: Podpora a rozvoj moderních forem ochrany životního prostředí	<ul style="list-style-type: none"> ○ Počet podpořených projektů zaměřených na snižování energetické náročnosti (počet) ○ Počet informačních akcí (počet)

Přehled navrhovaných opatření

Strategický cíl 1: Kvalitní podmínky pro život v území

Specifický cíl 1.1: Zajištění bezpečnosti obyvatel a návštěvníků

Opatření:

- 1.1.1 Zvýšení bezpečnosti v dopravě**
- 1.1.2 Kvalitní bezpečnostní a varovné systémy**
- 1.1.3 Kvalitní a vybavené složky Integrovaného záchranného systému**

Specifický cíl 1.2: Rozvoj občanské společnosti a chytrá administrace

Opatření:

- 1.2.1 Kvalitní veřejná správa**
- 1.2.2 Podpora meziobecní a meziregionální spolupráce na životě v obcích (sdílení, účelové sdružování)**
- 1.2.3 Podpora místních spolků a tradic, společenských akcí, zapojení občanů do života v obcích**
- 1.2.4 Podpora subjektů občanské vybavenosti**
- 1.2.5 Sociální začleňování**

Specifický cíl 1.3: Zajištění dopravní dostupnosti území a obslužnosti veřejnou dopravou
Opatření:

- 1.3.1 Zlepšení kvality krajských a místních komunikací**
- 1.3.2 Infrastruktura pro ekologickou nemotorovou dopravu a její podpora**
- 1.3.3 Podpora a zachování dopravní obslužnosti**
- 1.3.4 Zlepšení kvality doprovodné infrastruktury pro silniční a železniční dopravu**

Specifický cíl 1.4: Stabilizace a rozvoj technické infrastruktury v území

Opatření:

- 1.4.1 Výstavba a rekonstrukce sítí technické infrastruktury**
- 1.4.2 Podpora dostupnosti vysokorychlostního internetu v obci i v domácnostech**
- 1.4.3 Podpora výstavby bytů a domů v území**

Specifický cíl 1.5: Rozvoj kvalitní a dostupné občanské vybavenosti

Opatření:

- 1.5.1 Výstavba a rekonstrukce infrastruktury pro kulturu a sport**
- 1.5.2 Rekonstrukce a výstavba základních prvků občanské vybavenosti**
- 1.5.3 Dostupné a kvalitní sociální služby**
- 1.5.4 Dostupné a kvalitní zdravotnictví**
- 1.5.5 Stabilizace sítě základních škol v území**

Strategický cíl 2: Zvýšení výkonnosti regionální ekonomiky.

Specifický cíl 2.1: Posilování nabídky atraktivit cestovního ruchu

Opatření:

- 2.1.1 Obnova a propagace kulturních památek a lokálně významných míst**
- 2.1.2 Podpora regionálních produktů**
- 2.1.3 Podpora lokalizace potravin a produktů**
- 2.1.4 Podpora mimo zemědělských aktivit**
- 2.1.5 Rozšíření nabídky cestovního ruchu**

Specifický cíl 2.2: Vytváření podmínek pro podporu podnikání v území

Opatření:

- 2.2.1 Rekonstrukce a výstavba základní a doprovodné infrastruktury cestovního ruchu**
- 2.2.2 Navýšení počtu parkovacích míst**
- 2.2.3 Podpora podnikatelských aktivit v území**
- 2.2.4 Podpora zavádění ekologických a inovativních postupů v podnikání**
- 2.2.5 Využití nevyužívaných objektů a prostorů**
- 2.2.6 Podpora zemědělských subjektů**

Specifický cíl 2.3: Řízení a organizace ekonomického rozvoje území

Opatření:

- 2.3.1 Zlepšení propagace cestovního ruchu a koordinace aktérů**
- 2.3.2 Podpora spolupráce veřejného a soukromého sektoru v rozvoji území**
- 2.3.3 Vzdělávání a poradenství**
- 2.3.4 Podpora sociálního podnikání**
- 2.3.5 Společné řízení aktivit v cestovním ruchu**

Strategický cíl 3: Kvalitní životní prostředí jako základ obytné a rekreační funkce

Specifický cíl 3.1: Kvalitně udržovaná a prostupná krajina

Opatření:

- 3.1.1 Zelené a upravené obce**
- 3.1.2 Prostupná a udržovaná krajina s možností poznávání**
- 3.1.3 Kvalitní péče o chráněná území**

Zpracování SCLLD bylo podpořeno z Operačního programu Technická pomoc
Registrační číslo projektu: CZ.1.08/3.2.00/14.00243

3.1.4 Podpora ekologického hospodaření v krajině

Specifický cíl 3.2: Ochrana složek životního prostředí

Opatření:

3.2.1 Zlepšení odpadového hospodářství

3.2.2 Zlepšování kvality ovzduší v lidských sídlech

3.2.3 Zlepšení kvality vod

Specifický cíl 3.3: Podpora a rozvoj moderních forem ochrany životního prostředí

Opatření:

3.3.1 Využití potenciálu obnovitelných zdrojů energie a úspory energie

3.3.2 Snižování energetické náročnosti v sektoru bydlení a veřejných budovách

3.3.3 Zamezit ekologickým škodám vzděláváním obyvatel a zvyšovat zodpovědnost za své okolí

Strategie povede v území MAS Achát k:

- využívání nového know-how a nových technologií ke zvýšení konkurenceschopnosti místních produktů a služeb,
- zlepšování kvality života a životního prostředí ve venkovských oblastech,
- zvyšování přidané hodnoty místních produktů,
- efektivní využívání kulturního dědictví

14.1. Prioritizace návrhové části SCLLD MAS Achát

Výše uvedená návrhová část byla zpracována na základě všech dostupných datových a koncepčních vstupů, závěrů komunitních projednávání se všemi relevantními územními aktéry regionálního rozvoje a zpracovaného monitoringu absorpční kapacity území. Formulované strategické cíle, specifické cíle a opatření jsou interpretací žádoucích atributů rozvoje MAS Achát v programovacím období 2014 – 2020. Dílčí opatření byla podrobena prioritizaci v rámci řešitelského týmu a taktéž s využitím bodovací metody v širší skupině regionálních aktérů. Níže je uvedena specifikace výsledků prioritizace opatření MAS Achát.

V rámci stanovování priorit jednotlivým opatřením návrhové části lze konstatovat dominantní postavení tří základních oblastí:

- **Kvalitní podmínky pro život v území**
- **Kvalitní životní prostředí jako základ obytné a rekreační funkce**
- **Zvýšení výkonnosti regionální ekonomiky**

Tato prioritizace zcela odpovídá všem zpracovaným a interpretovaným analytickým výstupům a identifikuje tak reálné potřeby a problémy řešeného území.

Kvalitní podmínky pro život v území

Nejvíce prioritizovaný strategický cíl SCLLD. Nejvíce hodnocená opatření v rámci tohoto strategického cíle se týkají rozvoje dopravní infrastruktury, obslužnosti a bezpečnosti. Vysoce bodovaná (prioritizovaná) opatření směřují do oblasti dostupnosti zdravotnictví, sociálních služeb a sítě

základních škol. Další nadprůměrně bodovaná opatření se týkají podpory občanského života – podpora akcí, spolků, vybavení.

Kvalitní životní prostředí jako základ obytné a rekreační funkce

Druhým dominantním strategickým cílem je „Kvalitní životní prostředí jako základ obytné a rekreační funkce“. Prioritizovaná opatření lze rozdělit na čtyři základní skupiny: (i) řešení problematiky odpadů, (ii) prostupná a udržovaná krajina, (iii) zlepšení kvality vod a (iv) využití OZE a snižování energetické náročnosti.

Zvýšení výkonnosti regionální ekonomiky

Třetím prioritizovaným strategickým cílem je „Zvýšení výkonnosti regionální ekonomiky“. Ten je pozitivně vnímán z hlediska vytváření podmínek pro podporu podnikatelských aktivit, regionálních produktů a jejich lokalizace a z hlediska využití cestovního ruchu, jakožto územně dostupnému řešení rozvoje a zvýšení konkurenceschopnosti regionální ekonomiky. V rámci ČR se jedná o prioritizované oblasti zaměřené na rozvoj atraktivit, včetně jejich propagace, rozvoj základní a doprovodné infrastruktury a služeb.

15. Integrované a inovativní prvky v SCLLD

Zpracovaná SCLLD MAS Achát je komplexně pojatá jako integrovaná. Metodicky to tedy znamená, že většina opatření návrhové části směřuje do oblastí s přidanou hodnotou pro celé území MAS nebo pro definované specifické oblasti MAS nebo pro vymezené cílové skupiny obyvatel, návštěvníků, podnikatelů, organizací. Integrovanost je tedy definována funkčně (obsahově) nebo územně. Významným prvkem pro zajištění integrovaného přístupu je rozvinutá spolupráce všech klíčových aktérů územního rozvoje – tento kooperativní komunitní přístup vstupuje zejména do oblastí cestovního ruchu, rozvoje dopravní infrastruktury a obslužnosti a budování systému „smart administration“. Za zásadní lze v oblasti integrovaného přístupu považovat tzv. sdílení občanské vybavenosti, jako např. kulturních zařízení, sportovních areálů, školských zařízení, zařízení sociálních služeb. Tento prvek lze též považovat za značně inovativní, v aktuálních podmínkách rozvoje území nepříliš aplikovaný.

Inovativním prvkem je též kooperativní přístup a jednotná organizace aktivit v regionu a jejich propagace, a to nejen v oblasti cestovního ruchu. V oblasti rozvoje turistiky je žádoucí koordinovat přípravu produktů cestovního ruchu napříč územím a zajistit společný marketing a propagaci a klíčovou organizaci v území (rezervační systémy, přímé oslovování konkrétních cílových skupin, koordinovaná nabídka cestovním kancelářím a jiným organizacím zajišťující příjezdový cestovní ruch).

Inovativním prvkem SCLLD je též rozdělení řešeného území do tří specifických oblastí. Toto rozdělení umožňuje efektivní řešení specifických problémů a potřeb daného území bez zatížení území ostatních.

Celá řada opatření návrhové části SCLLD také směřuje do oblasti rozvoje efektivní veřejné správy a budování systému „smart administration“ společným postupem na celém území MAS, což vede

k posilování důležitého partnerství veřejného a soukromého sektoru a k posilování funkcí občanské společnosti.

Z hlediska tvorby SCLLD byla použita pro hodnocení důležitosti analytických výroků a pro prioritizaci opatření návrhové části inovativní bodovací metoda, která umožnila stanovení priorit SCLLD a zajistila logickou provázanost analytické a návrhové části SCLLD.

16. Zdroj dat

Analýza stavu dopravy na území Libereckého kraje, Odbor dopravy Krajského úřadu Libereckého kraje, Liberec 2013

Atlas ČSFR (1990). Geodetický a kartografický podnik Praha, s.p., Praha.

ČSÚ Liberec

Databáze brownfields Libereckého kraje, http://www.arr-nisa.cz/iware_cz/index.php?D=66

Dotazníkové šetření na obcích

Internetové stránky obcí

Internetové stránky významných podnikatelských subjektů

Malý lexikon obcí ČR 2012, ČSÚ

Ministerstvo vnitra ČR

Plán rozvoje vodovodů a kanalizací Libereckého kraje, Hydroprojekt cz a.s., 2012

Quitt, E. (1971): Klimatické oblasti Československa. Academia, Studia Geographica 16, GÚ ČSAV v Brně, 73 s.

Územně energetická koncepce Libereckého kraje

Územní plány obcí

Veřejná databáze ČSÚ - <http://vdb.czso.cz/vdbvo/>

Základní údaje o významných energetických subjektech, ERÚ 2011

<http://data.blog.ihned.cz/c1-58868120-mapa-dluhu-vsech-6-246-obecnich-uradu-hrozi-vasemu-mestu-ci-vesnici-krach>

data převzata z <http://www.info.mfcr.cz/cgi-bin/ufis/iufismon/index.pl> - ÚFIS - Monitoring hospodaření obcí Ministerstva financí

www.idos.cz

www.justice.cz

http://www.mzv.cz/warsaw/cz/zpravy_a_udalosti/partnerska_mesta_1.html

Zpracování SCLLD bylo podpořeno z Operačního programu Technická pomoc
Registrační číslo projektu: CZ.1.08/3.2.00/14.00243

www.risy.cz/cs/vyhledavace/mikroregiony

www.rozpocetobce.cz

www.rsd.cz

www.uur.cz/iLAS

Přílohy: grafická část - 60 listů